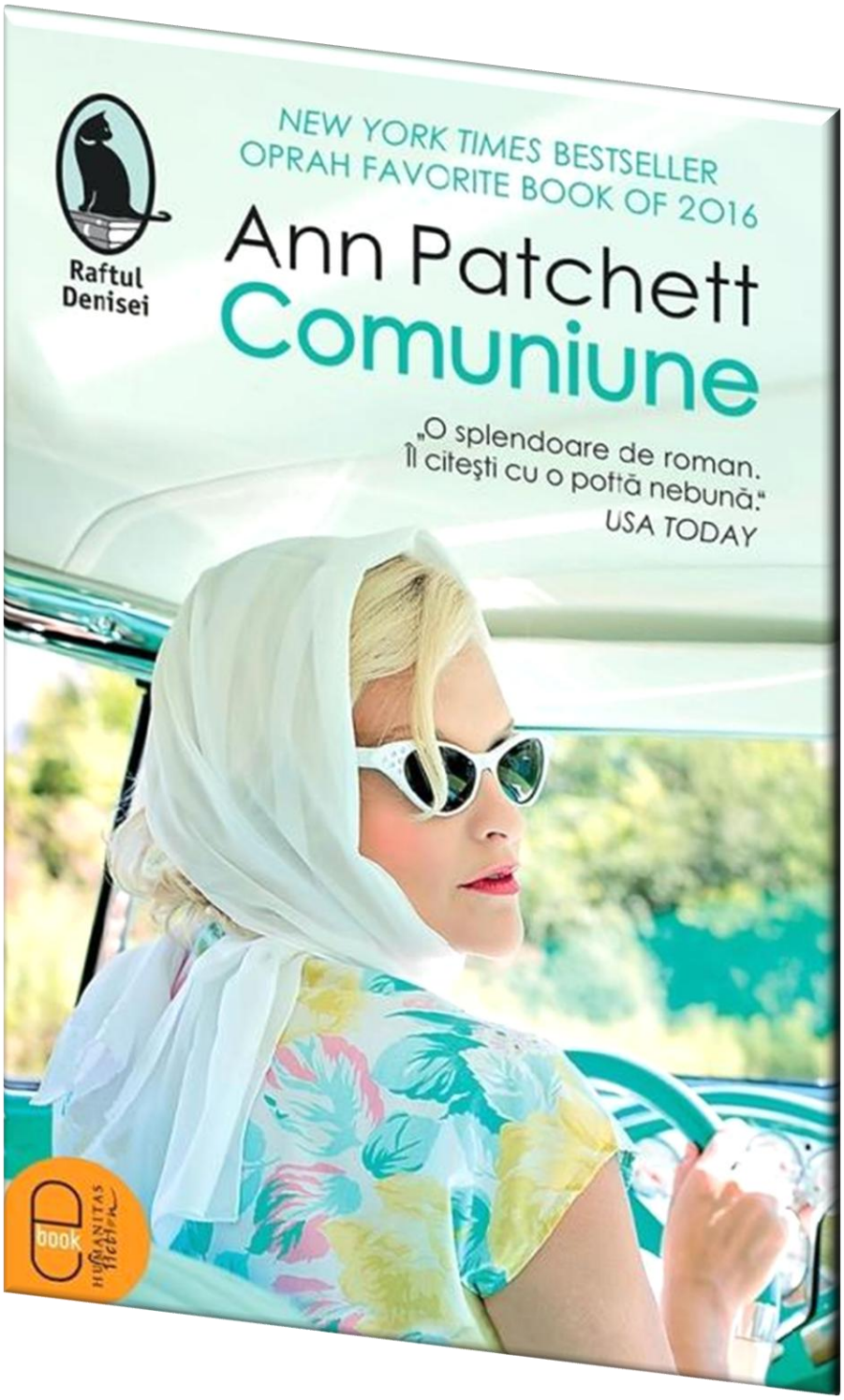
Raftul Denisei
NEW YORK TIMES BESTSELLER
OPRAH FAVORITE BOOK OF 2016
Ann Patchett
Comuniune
„O splendoare de roman.
Îl citeşti cu o poftă nebună."
USA TODAY
ebook
HUMANITAS

Lui Mike Glasscock

1

Petrecerea de botez luă o altă întorsătură când Albert Cousins îşi făcu apariţia cu o sticlă de gin. Fix zâmbea când deschise uşa şi rămase cu surâsul pe buze în timp ce căuta să se dumirească. Pe dala de ciment de la intrare stătea însuşi Albert Cousins, de la procuratura districtuală. În ultima jumătate de oră, Fix deschisese uşa de douăzeci de ori – pentru vecini, prieteni, enoriaşi, pentru sora lui Beverly, pentru fraţii şi părinţii săi şi, practic, pentru toţi poliţiştii de la secţie –, dar Cousins era singurul invitat surpriză. Cu două săptămâni în urmă, îşi întrebase soţia de ce trebuiau să-i cheme la botez pe absolut toţi cunoscuţii lor, iar ea îl rugase să se mai uite o dată pe lista invitaţilor şi să-i spună pe cine să taie. Nu se uitase pe listă, dar dacă ea ar fi stat acum lângă el la uşă i l-ar fi arătat cu degetul şi ar fi spus: *Pe el*. Nu pentru că avea ceva cu Albert Cousins, îl ştia din vedere şi după nume, dar faptul că nu făcuse cunoştinţă cu el era un motiv suficient ca să nu-l invite. Lui Fix îi trecu prin minte că poate Cousins venise la el acasă pentru a discuta despre vreun caz: aşa ceva nu se mai întâmplase până acum, dar ce altă explicaţie putea să fie? În curtea din faţă era un du-te-vino de musafiri, dar Fix n-avea cum să ştie dacă aceştia întârziaseră, se pregăteau să plece mai devreme sau se refugiaseră afară, întrucât în casă era o înghesuială peste limita îngăduită de inspectorii de la prevenirea incendiilor. Sigur era doar faptul că Albert Cousins se afla acolo neinvitat, singur, ţinând în mână o pungă în care avea înfăşurată o sticlă.

— Fix, îl salută Albert Cousins.

Procurorul adjunct, înalt şi îmbrăcat la costum şi cravată, întinse mâna.

— Al, îl salută Fix. (Oare aşa îi spuneau oamenii, Al?) Mă bucur c-ai venit. Îi strânse mâna de două ori şi îi dădu apoi drumul.

— Cât pe ce să-ntârzii, spuse Cousins, privind la mulţimea dinăuntru, verificând parcă dacă mai era loc şi pentru el.

Se vedea că petrecerea era pe terminate – micile sendvişuri triunghiulare dispăruseră aproape cu totul, ca de altfel şi jumătate din fursecuri. Faţa de masă de sub bolul cu punci era rozalie şi umedă.

Fix se dădu la o parte, să-i facă loc.

— Bine c-ai ajuns, spuse el.

— N-aş fi vrut să lipsesc pentru nimic în lume, zise el, cu toate că nu participase la ceremonia de botez.

Singurul invitat de la procuratură era Dick Spencer. Fusese poliţist, ca şi el, apoi făcuse facultatea de drept la fără frecvenţă şi avansase, dar colegii erau de părere că asta nu-l făcea mai deştept. Era totuna dacă se afla în maşina poliţiei sau stătea în faţa judecătorului, se vedea de la o poştă de unde plecase. Pe de altă parte, Cousins era şi el un avocat ca toţi ceilalţi – procurori, judiciarişti, consultanţi –, îndeajuns de prietenos când avea vreun interes, însă nu într-atât încât să invite la un pahar pe cineva din poliţie, iar dacă totuşi o făcea, era numai fiindcă socotea că individul ţinea anumite lucruri doar pentru el. Procurorii erau tipii ăia care îţi fumau ţigările în timp ce încercau să se lase de fumat.

Poliţiştii care umpluseră până la refuz salonul şi sufrageria se revărsau acum în curtea din spate, pe sub frânghia de rufe şi cei doi portocali. Sorbeau ceai cu gheaţă amestecat cu limonadă şi fumau ca şerpii.

Albert Cousins îi întinse punga şi Fix aruncă o privire înăuntru. Era o sticlă de gin, una foarte mare. Ceilalţi musafiri aduseseră iconiţe de carton, cu rugăciuni scrise pe spate, mătănii de sidef, ba chiar şi o biblie de buzunar îmbrăcată în piele moale, albă, cu marginile aurite. Cinci poliţişti, sau mai degrabă soţiile lor, puseseră mână de la mână să cumpere o cruciuliţă smălţuită azuriu, cu o perlă mică în mijloc, foarte drăguţă, pe care s-o poarte mai târziu ca pandantiv.

— Deci, o fată şi-un băiat?

— Două fete.

Cousins ridică din umeri.

— Ce poţi să faci?

— Nimic, spuse Fix şi închise uşa în urma lui.

Beverly îl rugase s-o lase deschisă ca să mai intre aer, ceea ce arăta cât de multe ştia despre barbaria omului faţă de om. Nu conta câţi oameni ai în casă. Totul era să nu laşi deschisă afurisita aia de uşă.

Beverly se aplecă pe fereastra bucătăriei. Între ei se aflau pe puţin treizeci de oameni – clanul Meloy în întregime, toată familia DeMatteos în păr, câţiva băieţi de altar care făceau pârtie prin ce mai rămăsese din fursecuri –, dar pe Beverly n-aveai cum s-o ratezi. Rochia aceea galbenă!

— Fix?! strigă ea, acoperind larma.

Cousins fu cel care se întoarse primul şi o salută cu o scurtă înclinare a capului.

Din reflex, Fix se îmbăţoşă, dar lăsă momentul să treacă.

— Simte-te ca acasă, îi spuse el procurorului adjunct şi arătă spre un pâlc de anchetatori îmbrăcaţi în sacouri care stăteau lângă uşa glisantă de sticlă.

— Cunoşti o grămadă de lume pe aici.

Era poate adevărat, sau poate nu era. Era însă absolut limpede că Albert Cousins n-o cunoştea pe gazdă. Fix se întoarse pentru a-şi croi drum printre nenumăraţii invitaţi şi lumea îi făcu loc, bătându-l pe umăr, strângându-i mâna, felicitându-l. Încercă să nu calce pe vreunul dintre copiii – printre care şi fetiţa lui de patru ani, Caroline – care se jucau pe parchetul din sufragerie, lăsaţi pe vine sau târâş ca nişte tigri printre picioarele celor mari.

Bucătăria era ticsită de soţii. Râdeau şi vorbeau prea tare, însă niciuna nu dădea vreo mână de ajutor, în afară de o vecină, Lois, care scotea bolurile din frigider. Wallis, cea mai bună prietenă a lui Beverly, se dădea cu ruj, privindu-se în peretele lucios al prăjitorului de pâine cromat. Wallis era prea slabă şi prea bronzată şi, când se îndreptă de spate, se dovedi că e şi prea rujată. Mama lui Beverly era aşezată la masa pentru micul dejun, cu fetiţa în poală. Îi schimbaseră rochiţa din dantelă de la botez cu una din pânză apretată albă, cu floricele galbene brodate la gât, de parcă ar fi fost o mireasă care, la sfârşitul petrecerii de nuntă, îşi pune ţinuta de drum, pregătindu-se pentru voiajul de nuntă. Femeile din bucătărie se agitau în jurul fetiţei, de parcă rolul lor era s-o distreze până la sosirea celor trei magi. Fetiţa nu se amuza însă. Ochii ei albaştri erau tulburi. Se uita drept în faţă, obosită de tot ce era în jur. Câtă agitaţie să pregăteşti sendvişuri şi să primeşti cadouri pentru un copil care încă nu împlinise un an.

— Ia uitaţi-vă ce scumpă e, spuse soacra lui Fix, fără a se adresa

cuiva anume, în timp ce o mângâia cu un deget pe obrazul bucălat.

— Gheaţă, îi ceru Beverly soţului. Am rămas fără gheaţă.

— Asta era de datoria soră-tii, răspunse Fix.

— Atunci a dat-o-n bară. Nu vrei să-l rogi pe unul dintre tipii ăştia să ne cumpere? E prea cald pentru o petrecere fără gheaţă.

Îşi trecuse un şorţ pe după gât, dar nu-l legase în talie. Încerca să nu-şi şifoneze rochia. Din cocul franţuzesc îi scăpaseră câteva şuviţe care îi intrau în ochi.

— Dacă tot n-a adus gheaţa, cel puţin să vină aici să facă nişte sendvişuri.

În timp ce Beverly îi vorbea, Fix se uită cu înţeles la Wallis, dar aceasta puse capacul la ruj şi nu-i dădu nicio atenţie. Fix încercase să-i vină în ajutor, pentru că se vedea de la o poştă că Beverly era prinsă până peste cap. Când o priveai, îţi spuneai că e genul de femeie care comandă mâncarea şi stă aşezată pe canapea, în timp ce alţii cară tăvile.

— Bonny e aşa de fericită să-i vadă pe toţi poliţiştii ăştia adunaţi într-un singur loc. Cum să-i ceri să se gândească şi la sendvişuri? spuse Beverly şi, pentru câteva clipe, încetă să mai aranjeze brânza cremă şi castraveţii, ca să se uite la mâna lui. Ce-ai în pungă?

Fix ridică sticla de gin, iar soţia lui, surprinsă, îi adresă primul zâmbet din ziua aceea, poate chiar din toată săptămâna.

— Dacă trimiţi pe careva la magazin, interveni Wallis, brusc interesată de conversaţie, zi-i să cumpere şi apă tonică.

Fix se oferi să aducă el gheaţa. Era un magazin chiar în capătul străzii, şi îi făcea bine să se strecoare afară câteva minute. Liniştea aparentă a cartierului, ordinea căsuţelor, cu peticele lor de verdeaţă, umbrele înguste aruncate de palmieri şi mirosul florilor de portocal se amestecau toate cu fumul ţigării pe care şi-o aprinsese pentru a se calma. I se alătură fratele său, Tom, şi merseră împreună în tăcere. Tom şi Betty aveau deja trei copii, trei fete, şi locuiau în Escondido, unde se afla şi secţia de pompieri la care lucra. Fix începea să priceapă că acesta era mersul vieţii odată ce îmbătrâneai şi apăreau copiii; nu mai aveai aşa de mult timp la dispoziţie. Fraţii nu se mai văzuseră de la ultima lor vizită acasă la părinţi, când s-au dus împreună la slujba din Ajunul Crăciunului. Se mai întâlniseră probabil şi la botezul lui Erin, când Fix

mersese la Escondido cu toată familia. O decapotabilă roşie Sunbeam trecu pe lângă ei şi Tom spuse:

— Uite, asta.

Fix dădu din cap aprobator, păcat că n-o văzuse primul. Acum trebuia să aştepte ca de ei să se apropie şi ce-şi dorea el. De la magazin cumpărară patru pungi cu gheaţă şi patru sticle de apă tonică. Băiatul de la casă îi întrebă dacă vor şi nişte lămâi verzi, iar Fix dădu din cap că da. Era luna iunie. Cum să refuzi o lămâie verde?!

La ieşirea din magazin Fix nu se uitase la ceas, dar avea simţul timpului. Majoritatea poliţiştilor îl au. Nu trecuse aşa de multă vreme încât lucrurile să se schimbe într-atât, dar, când ajunseră acasă, uşa de la intrare era larg deschisă, iar în curte nu mai era nimeni. Tom nu remarcă diferenţa, dar, la urma urmei, el era un simplu pompier. Dacă locul nu mirosea a fum, atunci pentru el totul era în ordine. Casa, încă plină de lume, era mai puţin zgomotoasă. Fix dăduse drumul la radio înainte să înceapă petrecerea, şi acum izbuti pentru prima dată să audă câteva frânturi de muzică. Copiii nu se mai târau pe parchet şi nimeni nu părea să bage de seamă că dispăruseră de acolo. Toată atenţia se concentra asupra uşii deschise de la bucătărie, şi cei doi fraţi Keating se îndreptară într-acolo, cu pungile de gheaţă. Îi aştepta partenerul de patrulă al lui Fix, Lomer, care le făcu un semn cu capul în direcţia înghesuielii dinăuntru.

— Aţi ajuns la fix, le spuse el.

Bucătăria fusese plină şi înainte să plece ei, dar acum în ea stăteau înghesuiţi de trei ori mai mulţi invitaţi, majoritatea dintre ei bărbaţi. Mama lui Beverly dispăruse, la fel şi copilaşul. Beverly era în picioare lângă chiuvetă, cu un cuţit mare de bucătărie. Tăia în două portocalele dintr-o grămadă enormă care se revărsase pe blatul de lucru, pe când cei doi avocaţi de la procuratura din Los Angeles, Dick Spencer şi Albert Cousins – fără sacou, fără cravată şi cu mânecile sumese până deasupra coatelor – răsuceau jumătăţile de portocale în storcătoarele de metal. Cu frunţile încinse şi asudate şi cu gulerele descheiate, ude de transpiraţie, trăgeau tare, de parcă însăşi siguranţa oraşului depindea de sucul de portocale stors.

Bonnie, sora lui Beverly, dornică acum să fie de folos, îi scoase

lui Dick Spencer ochelarii de pe nas şi îi şterse cu un şervet de vase, în ciuda faptului că, undeva în învălmăşeala aceea, Dick avea o soţie capabilă de aşa ceva. Tocmai atunci, cu privirea limpezită, Dick îi zări pe Fix şi pe Tom şi strigă după gheaţă.

— Gheaţă! strigă şi Bonnie, pentru că era într-adevăr al naibii de zăduf, şi gheaţa era mai bună decât orice. Lăsă jos şervetul ca să ia două pungi de la Tom şi le puse în chiuvetă, deasupra jumătăţilor de portocală netede pe dinăuntru de atâta stors. Apoi luă şi pungile din mâna lui Fix. Gheaţa cădea în responsabilitatea ei.

Beverly se opri din tăiat.

— Tocmai la ţanc, spuse ea şi vârî un pahar de carton în punga de plastic desfăcută, scoţând trei cuburi mici de gheaţă, de parcă ştia precis cum să le dozeze. Turnă puţină băutură din carafa plină – jumătate gin, jumătate suc de portocale. Mai turnă un rând, şi încă unul, şi încă unul, pe măsură ce paharele circulau prin bucătărie, apoi pe uşă afară, până în mâinile nerăbdătoare ale musafirilor.

— Am luat apă tonică, spuse Fix, uitându-se la punga ce-i rămăsese în mână. Totul părea în regulă, în afara senzaţiei că el şi fratele lui fuseseră lăsaţi cumva în urmă, în răstimpul cât au fost plecaţi la magazin.

— Sucul de portocale e mult mai bun, spuse Albert Cousins, apoi se opri câteva clipe, ca să dea pe gât băutura pregătită de Bonnie. Fata, aşa de înamorată de poliţişti nu cu mult timp în urmă, îşi deplasase acum centrul atenţiei către cei doi procurori.

— Merge cu vodca, adăugă Fix. În cocteil. Toată lumea ştie asta.

Cousins arătă cu capul în direcţia ageamiului, şi Beverly îi şi întinse soţului ei un pahar. Absolut totul dovedea că ea şi Cousins îşi creaseă un cod propriu. Cu paharul de carton în mână, Fix îşi ţinea privirile aţintite spre musafirul nepoftit. În casa lui se găseau acum cei trei fraţi ai săi, un număr neprecizat de bărbaţi vânjoşi de la secţia de poliţie din Los Angeles şi un preot ce ţinea un curs de box pentru tinerii cu probleme, care cu toţii l-ar ajuta să scape de un singur procuror adjunct.

— Noroc! spuse Beverly pe un ton scăzut, dar nu era o urare, ci un îndemn, şi Fix, care încă se întreba dacă nu cumva trebuia depusă o plângere, ridică paharul de carton.

Părintele Joe Mike stătea pe iarbă, rezemat de zidul casei lui Keating, jalonând o fâşie de umbră. Îşi aşezase paharul de suc amestecat cu gin pe genunchiul îmbrăcat în pantaloni negri regulamentari. Pantaloni de preot. Era al patrulea pahar, sau poate al treilea, nu-şi mai amintea şi nici nu-i păsa, pentru că porţiile erau foarte mici. Se chinuia să compună în minte predica pentru duminica următoare. Dorea să le vorbească enoriaşilor, acelora puţini care nu se găseau în curtea din spate a familiei Keating, despre felul în care astăzi, aici, fusese reconstituită minunea înmulţirii pâinilor şi a peştilor[1], dar nu ştia cum să stoarcă destulă sevă din această istorisire. Nu credea că *el* fusese martor la o minune, nimeni nu credea aşa ceva, găsise însă aici explicaţia perfectă pentru cum se va fi săvârşit minunea în vremea lui Isus. Sticla de gin adusă la petrecere de Albert Cousins era mare, da, nu-i vorbă, dar în niciun caz îndeajuns de mare încât să umple şi, în unele cazuri, să reumple de mai multe ori paharele a mai bine de o sută de invitaţi, dintre care unii dansau la câţiva paşi de el. Şi, cu toate că portocalii Valencia, de curând curăţaţi de coajă şi frunze, gemeau de fructe în curtea din spate, tot n-ar fi reuşit să dea atâta suc încât să astâmpere setea tuturor petrecăreţilor. Potrivit credinţei generale, sucul de portocale nu merge cu ginul şi, oricum, cine s-ar fi aşteptat să bea cocteil la un botez? Dacă soţii Keating ar fi pus pur şi simplu sticla de gin în dulăpiorul de băuturi, nimeni nu le-ar fi luat-o în nume de rău. Dar Fix Keating i-a dat sticla soţiei, iar soţia, copleşită de agitaţia organizării unei petreceri reuşite, avea să bea un pahar, iar dacă ea a băut, atunci, Dumnezeule, toţi cei prezenţi erau bineveniţi să i se alăture. Sub nenumărate aspecte, era miracolul lui Beverly Keating. Tot Albert Cousins, omul care adusese ginul, venise şi cu ideea să-l amestece cu suc de portocale. Albert Cousins stătuse lângă el cu nici două minute în urmă, povestindu-i părintelui Joe Mike că el era de loc din Virginia şi că, după trei ani petrecuţi în Los Angeles, era încă şocat de abundenţa de portocale care atârnau de crengile pomilor. Bert – îl rugase pe preot să-i spună Bert – crescuse cu concentratul de suc congelat amestecat cu apă, care, fără să ştie la vremea aia, n-avea avea nicio legătură cu sucul de portocale. Copiii

[1] Referire la minunea săvârşită de Isus, care a hrănit cu cinci pâini şi doi peşti miile de oameni veniţi pentru a-L asculta (*Evanghelia după Matei* 14, 14–22).

lui însă beau sucul proaspăt stors la fel de firesc cum băuse el lapte în copilărie. Îl storceau din fructele culese chiar din curtea lor. Văzuse cum soţiei lui, Teresa, i se umfla pe antebraţul drept un nou grup de muşchi, de la câte portocale storcea fără pauză, în timp ce copiii îşi ţineau paharele în mână şi aşteptau să li le umple din nou. Bert adăugase că întreaga familie nu voia nimic altceva decât suc. Dimineaţa îl beau lângă cereale, după-amiaza Teresa le dădea copiilor la gustare îngheţată pe băţ din sucul congelat în forme de plastic Tupperware, iar seara, el şi soţia lui îl turnau peste cuburile de gheaţă şi-l beau cu vodcă, burbon sau gin. Lumea părea că nu înţelege un lucru – nu conta ce puneai înăuntru, important era doar sucul.

— Locuitorii din California uită acest lucru pentru că sunt răsfăţaţi, comentase Bert.

— Aşa este, întări părintele Joe Mike, care crescuse în Oceanside[2] şi de aceea nu prea înţelegea cum poate tipul ăsta să vorbească întruna despre sucul de portocale.

Preotul, a cărui minte rătăcea ca evreii în pustie, încercă să se concentreze din nou asupra predicii: Beverly Keating s-a dus la dulăpiorul cu băuturi, pe care nu-l umpluse pentru petrecerea de botez, şi a găsit în el o sticlă de gin mică, o sticlă de vodcă aproape plină şi o sticlă de tequila pe care fratele lui Fix, John, o adusese din Mexic în septembrie trecut şi pe care nu o deschiseseră până atunci, pentru că niciunul dintre ei nu ştia exact cum se bea tequila. Beverly a dus sticlele în bucătărie, moment în care vecinii, atât cei de lângă ei, cât şi cei de peste drum, dar şi trei dintre musafirii care locuiau lângă Biserica Întrupării s-au oferit să meargă acasă pentru a vedea ce mai aveau prin cămară, iar când s-au întors, au adus nu doar sticle, ci şi portocale. După ce dăduseră o fugă acasă, Bill şi Susie s-au întors cu o faţă de pernă burduşită cu fructe, oferindu-se să mai umple încă trei: la petrecere nu aduseseră nici a mia parte din ce-aveau în curte. Alţi musafiri le-au urmat exemplul, s-au repezit acasă, au dat iama în pomi şi în rafturile cu băuturi ale dulapurilor. Au revărsat darurile generoase în bucătăria familiei Keating, până când masa se umpluse ca la bar, iar blatul de lucru arăta ca o

[2] Oraş în sudul Californiei, situat la ţărmul Oceanului Pacific.

camionetă cu fructe.

Oare nu acesta fusese adevăratul miracol? Nu acela că Isus ar fi scos din mâneca Lui sfântă o masă şi i-ar fi poftit pe toţi să I se alăture la peşte şi pâine, ci acela că oamenii care-şi aduseseră merinde în sacii lor din piele de capră, poate ceva mai mult decât ar fi avut nevoie pentru ei şi familiile lor, dar cu siguranţă nu îndestul cât să hrănească mulţimile, au fost îndemnaţi de exemplul Învăţătorului şi al ucenicilor Lui să dea dovadă de mărinimie. Tot aşa, invitaţii la acest botez au fost stârniţi de generozitatea lui Beverly Keating, sau poate de felul cum arăta în rochia aceea galbenă, de părul ei blond răsucit în sus şi prins în agrafe care îi dezgolea ceafa netedă, de gâtul care se pierdea în rochia galbenă. Părintele Joe Mike mai luă o înghiţitură din pahar. Iar când s-a isprăvit totul, oamenii au adunat douăsprezece coşuri cu resturi. Privi în jur, la toate paharele de pe mese şi scaune sau de pe jos, multe dintre ele cu un deget sau două de băutură rămasă pe fund. Dacă ar fi să toarne la un loc toate aceste rămăşiţe, cât de mult s-ar aduna? Părintele Joe Mike se simţi ca un om mărunt pentru că nu se oferise să meargă la casa parohială, să vadă ce mai avea pe acolo. Se gândise mai curând la ce părere ar avea enoriaşii despre un preot care le arată câte sticle de gin dosise, în loc să se folosească de acest prilej pentru a participa la viaţa comunităţii.

Simţi o lovitură uşoară în vârful pantofului. Părintele Joe Mike îşi ridică privirea de pe genunchi, unde meditase la conţinutul paharului său, şi o văzu pe Bonnie Keating. Nu, n-o chema aşa. Sora ei se măritase cu Fix Keating şi, drept urmare, ea rămăsese Bonnie-şi-nu-mai-ştiu-cum. Bonnie-numele-de-fată-al-lui-Beverly.

— Bună, părinte! îl salută ea, cu un pahar ca al lui ţinut neglijent între degetul mare şi arătător.

— Bonnie, spuse el, încercând să-şi controleze vocea în aşa fel încât să sune ca şi cum n-ar fi stat pe iarbă, bând gin. Deşi nu ştia sigur dacă e tot gin. Poate era tequila.

— Mă întrebam dacă n-aţi vrea să dansaţi cu mine.

Bonnie X purta o rochiţă cu imprimeu de margarete bleu, suficient de scurtă ca să pună în încurcătură un preot care nu mai ştia unde să-şi odihnească privirea, deşi, când se îmbrăcase de

dimineaţă, fata nu se gândise că urma să întâlnească bărbaţi aşezaţi pe jos, în timp ce ea stătea în picioare.

El ar fi vrut să-i răspundă părinteşte că nu dansează, fiindcă îşi pierduse îndemânarea, deşi nu era nici atât de bătrân încât să-i fie unchi, ori părinte, aşa cum ai fi putut crede din felul în care i se adresase ea. În cele din urmă, îi răspunse simplu:

— Nu e o idee prea bună.

Fiindcă veni vorba de idei nu prea bune, Bonnie X se lăsă atunci pe vine, cu gândul, desigur, de a fi la acelaşi nivel cu preotul pentru o discuţie mai intimă, fără să se gândească însă la cât de sus i se va ridica tivul rochiei. Lenjeria ei intimă era tot bleu. Se asorta cu margaretele.

— Vedeţi, chestia e că toţi sunt căsătoriţi, spuse ea cu o voce care nu-i trăda preocuparea. Nu mă deranjează să dansez cu un bărbat însurat, fiindcă nu cred că e cine ştie ce, doar că toţi tipii ăştia şi-au adus şi nevestele.

— Iar pe nevestele lor le deranjează, spuse el, preocupat să-şi ţină privirea fixată asupra ochilor ei.

— Aşa e, aprobă ea cu amărăciune şi îşi dădu o şuviţă de păr castaniu după ureche.

În clipa aceea, părintele Joe Mike avu un soi de revelaţie: Bonnie X trebuia să plece din Los Angeles, sau cel puţin să se mute în Vale[3], undeva unde nimeni să n-o cunoască pe sora ei mai mare, pentru că, dacă n-o comparai cu ea, Bonnie era o fată absolut drăguţă. Când le puneai însă alături, Bonnie era un biet ponei Shetland pe lângă un cal de curse, deşi era conştient că, dacă n-ar fi cunoscut-o pe Beverly, cuvântul „ponei“ nu i-ar fi venit niciodată în minte. Peste umărul lui Bonnie, o văzu pe Beverly Keating dansând pe aleea din faţa casei cu un poliţist care nu era soţul ei şi care arăta ca un bărbat foarte norocos.

— Haideţi, spuse Bonnie cu un glas care era pe jumătate stăruitor, pe jumătate plângăreţ. Cred că noi doi suntem singurele persoane necăsătorite de aici.

— Dacă vrei pe cineva disponibil, nu conta pe mine.

— Dar nu vreau decât *să dansez*, spuse ea şi-şi aşează mâna liberă

[3] San Fernando Valley, zonă situată în apropierea oraşului Los Angeles.

pe genunchiul lui, cel care nu era deja ocupat de pahar.

Fiindcă se învinovăţise că pusese păstrarea aparenţelor mai presus de îndatorirea de-a fi mărinimos, părintele Joe Mike simţi că şovăie. S-ar mai fi gândit oare la aparenţe, fie şi pentru câteva secunde, dacă însăşi gazda l-ar fi invitat la dans? Dacă în clipa asta în faţa lui ar sta ghemuită nu sora ei, ci chiar Beverly Keating în persoană, cu ochii ei albaştri migdalaţi înfipţi în ochii lui, cu rochia ridicată pe coapse, dezvăluindu-i culoarea lenjeriei... Preotul se opri, cu o mişcare aproape imperceptibilă a capului. Un gând nefericit. Se străduí să se întoarcă la pâini şi la peşti, dar când înţelese limpede că îi era imposibil, îşi ridică arătătorul:

— Unul singur, spuse el.

Bonnie X îi zâmbi cu o asemenea recunoştinţă radioasă, încât părintele Joe Mike se întrebă dacă mai făcuse vreodată un suflet de om atât de fericit. Îşi lăsară paharele pe iarbă şi se sprijiniră unul de altul, chinuindu-se să se ridice de jos. Înainte să stea bine pe picioare, se şi treziră îmbrăţişaţi. Din acel moment, nu a lipsit mult până când Bonnie şi-a înlănţuit mâinile pe după gâtul lui Joe Mike, stând aninată acolo ca orarul[4] pe care el şi-l punea în timpul spovedaniilor. Preotul îşi aşeză stângaci mâinile pe talia ei, în locul acela îngust în care degetele lui mari îi atingeau coastele arcuite în jos. Habar n-avea dacă se uita cineva la ei. Era copleşit de senzaţia că e invizibil, ascuns lumii de norul misterios de lavandă ce se înălţa din părul surorii lui Beverly Keating.

Adevărul era că Bonnie obţinuse deja un dans înainte de a-l recruta pe părintele Mike Jones, deşi până la urmă nu fusese nici măcar jumătate de dans. Reuşisese să-l smulgă câteva clipe pe harnicul Dick Spencer de lângă storcător, spunându-i că ar trebui să ia o pauză, că şi bărbaţilor care storc portocale li se aplică reglementările sindicale privind programul de muncă. Dick Spencer purta ochelari cu rame groase de bagá, ce-l făceau să pară inteligent, cu mult mai inteligent decât Lomer, partenerul lui Fix, care nici n-o băgase în seamă, în ciuda faptului că de două ori se rezemase de el râzând. (Dick Spencer *era*

[4] Ornament bisericesc în formă de fâşie lungă, pe care îl poartă la gât preoţii catolici când slujesc.

inteligent. Mai era şi atât de miop încât în două rânduri rămăsese aproape orb, după ce-i zburaseră ochelarii pe când se lupta cu un suspect. Gândul de a se lua la trântă cu un tip ce poate are asupra lui un pistol ori un cuţit pe care să nu-l vadă l-a făcut să se înscrie la liceul seral, apoi la facultatea de drept, apoi să fie admis cu brio în barou). Bonnie îl apucă pe Spencer de mâna lipicioasă de suc şi-l trase până la terasa din spate. Începură de îndată să danseze cu mişcări largi, lovindu-se de ceilalţi musafiri. Cu braţele înlănţuite pe spatele lui, ea simţi prin cămaşă cât era de slab, dar, într-un mod fascinant, avea un soi de supleţe care putea să se înfăşoare de două ori în jurul unei fete. Celălalt procuror adjunct, Cousins, era mai arătos, chiar frumos de-a binelea, dar tare încrezut, se vedea de la o poştă. În braţele ei, Dick Spencer era însă un scump.

Doar până acolo ajunse cu gândul, când simţi cum o mână puternică o strânge de braţ. Bonnie încercase din răsputeri să se concentreze asupra ochilor lui Dick Spencer ascunşi după ochelari, şi efortul o ameţise, sau cine ştie ce altceva o făcuse să simtă că-şi pierduse capul. Stătea lipită de el. N-o văzuse pe femeie apropiindu-se. Dacă ar fi zărit-o, Bonnie ar fi avut poate timp să se ferească, sau cel puţin să găsească ceva mai inteligent de spus. Femeia vorbea repede şi tare, şi Bonnie se trase cu grijă într-o parte. Pe neaşteptate, Dick Spencer şi soţia lui porniră spre ieşire.

— Plecaţi? îi întrebă Fix, când cei doi se strecurară pe lângă el în salon.

— Să stai cu ochii pe-ai tăi! îl îndemnă Mary Spencer.

Fix era aşezat pe canapea, cu fetiţa cea mare, Caroline, adormită pe genunchii lui. Crezu că Mary îl laudă pentru că are grijă de copil. Poate că şi el aţipise puţin. O bătu uşor pe Caroline pe spate, dar ea nu se mişcă.

— Dă-i o mână de ajutor lui Cousins! îi aruncă Dick peste umăr, şi duşi au fost amândoi, el fără sacou şi cravată, fără să-şi mai ia la revedere de la Beverly.

Albert Cousins nu fusese invitat la petrecere. Vineri, trecuse pe lângă Dick Spencer, care stătea de vorbă în holul tribunalului cu un poliţist, unul pe care Cousins nu-l cunoştea, dar care îi părea vag familiar, aşa cum par toţi poliţiştii.

„Ne vedem duminică“, spusese poliţistul şi, după ce acesta se îndepărtă, Cousins îl întrebă pe Spencer: „Ce e duminică?“ Dick Spencer îl lămuri că lui Fix Keating i se născuse un copil şi că urma să dea o petrecere de botez.

— Primul copil? întrebase Cousins, urmărindu-l cu privirea pe Keating, care se îndepărta pe hol îmbrăcat în uniformă.

— Al doilea.

— Fac petrecere şi la al doilea copil?

— Catolici, spuse Spencer şi ridică din umeri. Chestiile astea le plac la nebunie.

Deşi Cousins nu căuta în mod special vreo petrecere la care să meargă nepoftit, întrebarea nu era chiar inocentă. Nu putea suferi duminicile, dar, întrucât ele aparţineau familiei, invitaţiile erau rare. În cursul săptămânii, ieşea pe uşă exact în clipa când se trezeau copiii. Îi scărpina uşor pe creştet, îi dădea soţiei câteva indicaţii şi dus era. Seara, până să ajungă acasă, copiii dormeau deja sau se pregăteau de culcare. Aşa culcaţi cum erau cu capul pe pernă, copiii i se păreau adorabili, necesari, şi aşa se gândea la ei de luni dimineaţa până sâmbătă în zori. În dimineţile de duminică însă, copiii refuzau să mai doarmă. Cal şi Holly se aruncau peste pieptul lui înainte ca lumina zilei să pătrundă pe deplin prin jaluzelele de vinilin, încăieraţi deja din cine ştie ce pricină în cele trei minute de când se treziseră. Cea mică începea să escaladeze zăbrelele pătuţului de îndată ce-i auzea pe ceilalţi doi – era noua ei năzbâtie – şi compensa lipsa de viteză prin tenacitate. Ar cădea pe podea dacă Teresa n-ar alerga s-o prindă la timp. Acum însă Teresa era deja în picioare şi vomita. Închisese uşa de la baia din hol şi dăduse drumul la apă ca să acopere zgomotul, dar sunetul sforţărilor ei umplea dormitorul. Cousins îi azvârli pe cei doi copii mai mari, şi trupurile lor uşoare căzură grămadă, unul peste altul, pe cuvertura împăturită de la picioarele patului. Se aruncară din nou asupra lui râzând ascuţit, dar el nu voia şi nici nu se simţea în stare să se joace cu ei sau să se scoale ca să prindă fetiţa, însă n-avea încotro.

Şi aşa a ţinut-o toată ziua. Teresa îi spunea că trebuie să fie în stare să meargă singură la cumpărături, sau că vecinii din colţ erau la un grătar şi că ei nu se duseseră la ultimul picnic. Din minut în

minut, unul dintre copii începea să urle, mai întâi singur, apoi în duet, în timp ce al treilea aştepta, apoi cel de-al treilea li se alătura, după care primii doi încetau, pentru a o lua din nou de la capăt. Înainte de micul dejun, cea mică se poticni şi nimeri drept în uşa glisantă de sticlă din salon, alegându-se cu o tăietură pe frunte. Teresa era deja pe podea şi desfăcea micile pansamente pentru rană, întrebându-l pe Bert dacă era nevoie de copci. Bert, care se simţea întotdeauna rău la vederea sângelui, întoarse capul şi răspunse că nu, nu era nevoie s-o coasă. Holly plângea pentru că sora ei mai mică plângea. Holly spuse că o doare capul. Cal nu se zărea pe nicăieri – cu toate că de obicei ţipetele, fie ale surorilor, fie ale părinţilor îl aduceau înapoi în fugă. Lui Cal îi plăcea când se întâmpla ceva. Teresa ridică ochii spre soţul ei, cu degetele mânjite de sângele fetiţei, şi-l întrebă unde dispăruse Cal.

Toată săptămâna, Albert Cousins se mişca printre bărbaţi care îşi băteau nevestele, printre peşti şi găinari. Dădea ce-avea mai bun din el în faţa judecătorilor părtinitori şi a juraţilor somnolenţi. Îşi spunea că la sfârşitul săptămânii urma să se rupă de toate fărădelegile din Los Angeles, ca să se întoarcă la copiii lui îmbrăcaţi în pijamale şi la soţia lui de curând însărcinată, dar nu rezista decât până sâmbătă la prânz, când îi spunea Teresei că avea de lucru la birou, trebuia să se pregătească pentru prima audiere de luni. Şi, surprinzător, chiar se ducea la birou. De două ori încercase s-o şteargă la Manhattan Beach[5], ca să mănânce hot-dog sau să flirteze cu fetele îmbrăcate în sutiene de baie şi şorturi minuscule, dar de fiecare dată se alese cu arsuri solare pe care Teresa nu întârziase să le comenteze. Aşa că acum se ducea cuminte la birou, unde stătea printre aceiaşi tipi pe care-i vedea în fiecare zi din restul săptămânii. Se salutau pe un ton grav şi munceau în cele trei sau patru ore ale după-amiezii de sâmbătă mai mult decât în oricare altă zi.

Duminică însă n-a mai avut chef de nimic, nici de copii, nici de soţie, nici de serviciu, aşa că şi-a amintit de petrecerea de botez la care nu fusese invitat. Teresa s-a uitat lung la el, cu chipul strălucind. La treizeci şi unu de ani, încă avea pistrui pe nas şi pe obraji. Spunea deseori că-şi dorea să meargă cu toţii la biserică, chiar

[5] Plajă întinsă, aflată în sud-vestul districtului Los Angeles.

dacă el nu credea în biserică, în Dumnezeu sau în cine ştie ce altceva. Se gândea că era bine pentru ei ca familie, şi petrecerea asta ar fi fost un început bun. Puteau în sfârşit să meargă împreună.

— Nu, i-o reteză el. E o chestie de serviciu.

Ea clipi din ochi.

— Botezul?

— Tipul e poliţist.

Spera să nu-l întrebe cum se numeşte, pentru că în clipa aceea nu reuşea să-şi aducă aminte.

— Într-un fel, acolo se fac jocurile, pricepi? Se duce toată secţia. Trebuie să fac şi eu act de prezenţă.

Teresa l-a întrebat dacă bebeluşul e fată sau băiat şi dacă luase vreun cadou. Întrebarea a fost urmată de o bubuitură în bucătărie, urmată de zdrăngănitul unor castroane de metal. Nu se gândise la cadou. S-a dus la dulăpiorul de băuturi şi a ales o sticlă de gin. Era o sticlă mare, mai mult decât era dispus să ofere, dar când a văzut că era sigilată, chestiunea a fost tranşată.

Aşa ajunsese el să stoarcă suc de portocale în bucătăria lui Fix Keating. Dick Spencer îşi părăsise postul de aspirant la poziţia de premiu de consolare al surorii cam urâţele a blondei. El însă avea să aştepte răbdător, prezentându-se ca un tip de nădejde, în speranţa de a o câştiga chiar pe blondină. La nevoie, era în stare să stoarcă toate portocalele din întregul Los Angeles. În acest oraş unde se inventase frumuseţea, ea era probabil cea mai frumoasă femeie cu care vorbise vreodată şi, cu siguranţă, cea mai frumoasă femeie alături de care stătuse vreodată într-o bucătărie. Frumuseţea ei era cheia, da, însă era ceva mai mult decât atât: uşoara scânteie dintre degetele lor, ori de câte ori ea îi întindea o portocală. De fiecare dată simţea un mic şoc electric, la fel de real ca portocala însăşi. Ştia că era o idee proastă să facă avansuri unei femei măritate, mai ales în casa femeii, când soţul era şi el de faţă, când soţul era poliţist, iar petrecerea era dată în cinstea naşterii celui de-al doilea său copil. Cousins era conştient de toate astea, dar, pe măsură ce băuturile se adunau, îşi spuse că în joc erau forţe mult mai mari. Preotul cu care stătuse de vorbă mai devreme în curtea din spate nu era la fel de beat ca el, şi totuşi îi spusese că acolo se întâmpla ceva ieşit din comun. A spune aşa ceva

era totuna cu a spune că orice era posibil. Cousins întinse mâna stângă după pahar şi se opri ca să-şi rotească încheietura mâinii drepte, aşa cum o văzuse făcând pe Teresa. Îi amorţise.

Fix Keating stătea în cadrul uşii şi-l urmărea cu privirea, de parcă ştia exact ce-i trece prin cap.

— Dick mi-a zis că e rândul meu, spuse Fix.

Poliţistul nu părea prea voinic, dar în mod vădit era un tip irascibil, care îşi petrecea ziua căutând cu lumânarea să se încaiere cu careva. Toţi poliţiştii irlandezi erau la fel.

— Eşti gazdă, spuse Cousins. Nu e nevoie să-nţepeneşti aici, ca să faci suc.

— Eşti musafir, răspunse Fix, luând un cuţit. Ar trebui să fii afară, să te distrezi.

Cousins nu fusese niciodată dornic de petreceri. Dacă Teresa l-ar fi târât la sindrofia asta, n-ar fi rezistat mai mult de douăzeci de minute.

— Ştiu eu mai bine la ce mă pricep, spuse el şi scoase partea de sus a storcătorului, ca s-o spele de pulpa adunată în şanţurile adânci de metal, înainte de a turna conţinutul recipientului într-un vas verde de plastic.

O vreme munciră amândoi cot la cot, fără să-şi vorbească. Cousins era pe jumătate cufundat în reverii legate de soţia bărbatului de alături. Ea tocmai stătea lipită de el, mângâindu-i chipul, în timp ce mâna lui se aşeza pe coapsa ei, când Fix spuse:

— Cred că m-am prins.

Cousins încremeni.

— De ce anume?

Fix tăia portocalele, şi Cousins îl văzu că trage lama cuţitului spre sine, în loc s-o împingă departe de el.

— Furt de maşini.

— Cum?

— De acolo te ştiu. De când ai venit, am tot încercat să pun lucrurile cap la cap. Vreau să spun, asta s-a întâmplat acum doi ani. Nu-mi amintesc numele individului, dar ăsta fura numai maşini El Camino roşii.

Cousins nu-şi amintea detaliile unui anume furt de maşini decât

dacă se întâmplase luna trecută, iar dacă era foarte ocupat, memoria lui mergea doar cu o săptămână în urmă. Furtul de maşini le dădea o pâine de mâncat. Dacă în Los Angeles nu s-ar fura nicio maşină, poliţiştii şi procurorii ar juca bridge în doi, aşezaţi la birou cât e ziua de lungă, în aşteptarea unei infracţiuni. Furturi de maşini erau toate – maşini vândute şi cumpărate pe loc, maşini trecute prin atelierele de dezasamblări –, era uşor să le încurci, cu excepţia tipului care fura doar El Camino roşii.

— D'Agostino, rosti Cousins şi repetă numele, pentru că habar n-avea de unde îi venise acea pleaşcă a memoriei, dar aşa era ziua aia, fără alte explicaţii.

Fix dădu din cap admirativ.

— Puteam să mă gândesc toată ziua, fără să-mi vină în minte. Mi-l amintesc totuşi. Individul credea că are stil, dacă se mulţumeşte să fure doar marca aia de maşină.

Preţ de o secundă, Cousins se simţi aproape ca un clarvăzător, de parcă dosarul ar fi stat deschis în faţa ochilor lui.

— Avocatul din oficiu a reclamat faptul că cercetarea nu s-a făcut în mod corespunzător. Toate maşinile se aflau într-un soi de depozit.

Cousins se opri din stors fructe şi închise ochii în efortul de a se concentra. Se isprăvise.

— Nu-mi amintesc.

— Anaheim.

— Nu mi-aş fi amintit în veci.

— Ei, poftim! exclamă Fix. Doar a fost cazul tău.

Acum chiar se sfârşise de tot, Cousins nu mai ştia nici măcar verdictul. Lasă la o parte inculpatul, învinuirea şi poliţiştii, la naiba cu ei, verdictele însă şi le amintea ca pe apă, la fel de limpede ca un boxer care ştie cine l-a pus la podea şi pe cine a lăsat lat.

— A fost săltat, spuse Cousins, hotărât să parieze pe sine însuşi, convins că orice borfaş atât de prost încât să fure doar El Camino roşii ajungea să fie priponit.

Fix aprobă din cap, încercând să nu zâmbească, dar nu reuşi. Fireşte că fusese închis. Dacă îţi puneai puţin mintea la treabă, te prindeai că lucraseră la asta împreună.

— Deci tu ai fost anchetatorul, spuse Cousins. Îl vedea acum în minte, în acelaşi costum cafeniu pe care toţi anchetatorii îl purtau la tribunal, de parcă aveau unul singur, pe care îl luau cu schimbul.

— Mă ocupam de arestări, spuse el. Abia acum urmează să devin anchetator.

— Ai primit lista de promovări? întrebă Cousins ca să-l dea gata, fără să ştie de ce voia să-l impresioneze. O fi fost el procuror adjunct, treapta întâi, dar ştia cum ţineau evidenţa poliţiştii.

Fix luă însă întrebarea ca atare. Se şterse pe mâini, îşi scoase portofelul din buzunarul de la spate şi frunzări nişte hârtii.

— Mai am paisprezece înainte. Îi întinse lista lui Cousins, care îşi şterse şi el mâinile înainte de a o lua.

Pe foaia de hârtie împăturită, pe care erau trecute mult mai mult de paisprezece nume, mai degrabă treizeci, „Francis Xavier Keating" era tipărit la coadă, însă jumătate din nume erau tăiate cu o linie, ceea ce însemna că Fix Keating promova.

— Isuse! exclamă Cousins. Aşa de mulţi au dat colţul?

— Nu toţi. Fix luă hârtia, să verifice numele tăiate cu negru. O ridică apoi spre becul din bucătărie, după care adăugă: Păi, doar doi. Ceilalţi fie au promovat deja, fie s-au mutat ori au renunţat. Dar ce mai contează? S-au dus.

Două femei în vârstă, îmbrăcate în haine de duminică, dar fără pălării, stăteau sprijinite una de alta în cadrul uşii. Când Fix se uită spre ele, îi făcură cu mâna la unison.

— Barul mai e deschis[6]? întrebă cea mai scundă. Întrebase cât se poate de serios, dar replica ieşise atât de amuzantă încât chicoti, iar prietena ei începu şi ea să râdă.

— Mama, spuse Fix făcând prezentările şi arătând spre cea care vorbise, apoi se întoarse spre cealaltă, o blondă fanată, dar cu o faţă veselă şi deschisă.

— Soacra mea. Iar el e Al Cousins.

Cousins se mai şterse odată pe mâini şi le întinse mâna pe rând.

— Bert, se prezentă el. Ce vor doamnele să bea?

— Ce v-a mai rămas. Orice, spuse soacra.

În persoana ei se distingeau încă trăsături de-ale lui Beverly, în

[6] Joc de cuvinte, *open bar* însemnând atât „bar deschis", cât şi „băutură la liber".

felul în care îşi ţinea spatele drept sau în gâtul lung. E o crimă ce urme lasă trecerea timpului asupra femeilor.

Cousins luă o sticlă de burbon şi pregăti două băuturi.

— E o petrecere reuşită, spuse el. Lumea de afară încă se distrează?

— Sunt de părere că au aşteptat prea mult, zise mama lui Fix şi îşi luă paharul.

— Eşti morbidă, îi spuse soacra cu afecţiune.

— Nu sunt morbidă, o corectă mama. Sunt doar preocupată. Trebuie să fii atent.

— Ce să aştepte? întrebă Cousins, întinzând cel de-al doilea pahar.

— Botezul, răspunse Fix. Maică-mea îşi făcea griji că fetiţa o să moară înainte de a fi botezată.

— Fetiţa ta a fost bolnavă? îl întrebă el pe Fix.

Cousins fusese crescut în religia episcopaliană[7], dar renunţase la ea. După câte ştia, pruncii care mureau în această credinţă ajungeau oricum în rai.

— E sănătoasă, spuse Fix. Perfect sănătoasă.

Mama lui Fix ridică din umeri.

— N-ai cum să ştii. N-ai de unde să ştii ce se întâmplă înăuntrul unui bebeluş. Eu v-am botezat pe tine şi pe Tom la mai puţin de-o lună. Am fost pe fază. Copilul ăsta, spuse ea întorcându-şi atenţia spre Cousins, are aproape un an. Cât pe ce să nu încapă în rochiţa de botez a familiei.

— Da, asta era problema, spuse Fix.

Mama sa ridică încă o dată din umeri. Dădu pe gât toată băutura, apoi scutură paharul de carton gol de parcă era ceva în neregulă. Rămăseseră fără gheaţă, iar gheaţa fusese singurul lucru care-i ţinea pe loc pe băutori. Cousins îi luă paharul din mână şi-l umplu din nou.

— Cineva a luat copilul, îi spuse Fix mamei sale, nu ca o întrebare, ci ca o confirmare a unui fapt.

— A luat ce? întrebă ea.

— Copilul.

Femeia se gândi îndelung, cu ochii pe jumătate închişi, şi dădu

[7] Ramura americană a Bisericii Anglicane.

aprobator din cap, dar în locul ei răspunse cealaltă, soacra.

— Cineva, spuse ea moale.

— Cum se face, întrebă mama lui Fix, dezinteresată de problema copilului, că bărbaţii pot sta toată ziua în bucătărie ca să toarne băuturi şi să stoarcă portocale, dar nu-i trec pragul ca să facă de mâncare?

Se uită cu subînţeles la fiul ei.

— Habar n-am, răspunse Fix.

Femeia se uită apoi din nou spre Cousins, dar acesta se limită la a da din cap. Nemulţumite, cele două femei se întoarseră ca una şi plecară înapoi la petrecere, clătinându-se cu paharele în mână.

— Are dreptate, spuse Cousins, ştiind că niciodată n-ar fi stat în picioare ca să facă sendvişuri, deşi simţea că acum i-ar prinde bine unul. Voia un sendviş, aşa că-şi mai turnă un pahar.

Fix se întoarse la tăiatul portocalelor. Era un om meticulos şi nu se grăbea.

Nici măcar beat nu era în stare să-şi taie degetele.

— Ai copii? întrebă el.

Cousins dădu din cap.

— Trei şi jumătate.

Fix fluieră.

— Văd că eşti foarte ocupat.

Cousins se întrebă dacă voia să spună *Eşti foarte ocupat să alergi după copii*, sau *Eşti foarte ocupat să i-o tragi nevesti-tii*. Amândouă. Puse încă o jumătate goală de portocală în chiuveta care dădea pe afară de coji. Îşi roti încheietura mâinii.

— Ia o pauză, îi spuse Fix.

— Tocmai am luat.

— Atunci mai ia una. Avem rezerve suficiente de suc, şi dacă o să ne luăm după cele două doamne care-au plecat, atunci musafirii n-o să mai fie în stare să găsească drumul spre bucătărie.

— Unde e Dick?

— A şters-o împreună cu nevastă-sa.

Cred şi eu, îşi spuse Cousins în gând, şi prin faţa ochilor îi fulgeră imaginea soţiei sale şi balamucul zgomotos de acasă.

— Apropo, cât e ceasul?

Fix se uită la ceas, un Girard-Perregaux, prea scump pentru un poliţist. Era patru fără un sfert, cu două ore peste cea mai îndrăzneaţă estimare a lor.

— Isuse, trebuie s-o iau din loc! spuse Cousins. Era aproape sigur că-i spusese Teresei c-o să fie acasă nu mai târziu de ora douăsprezece.

Fix încuviinţă din cap.

— Ar cam fi cazul să plece toţi ăştia, în afară de nevastă-mea şi de fetiţe. Dar mai înainte, fă-mi, te rog, o favoare – du-te să-mi găseşti copilaşul. Vezi cu cine e. Dacă mă duc eu vor vrea toţi să stea de vorbă cu mine şi se face noapte până o găsesc. Vrei să dai o raită pe acolo? Asigură-te că n-a uitat-o vreun beţiv pe cine ştie ce scaun.

— Cum o să ştiu că e fetiţa ta? întrebă Cousins.

Se gândi acum că nu văzuse niciun copilaş la petrecere, deşi, cu toţi irlandezii ăştia, probabil erau o grămadă.

— E cea mai mică, spuse Fix pe un ton devenit dintr-odată tăios, ca şi cum Cousins ar fi fost idiot, şi ăsta e motivul pentru care unii sunt făcuţi să fie avocaţi, şi nu poliţişti. E îmbrăcată în rochiţă de sărbătoare. E botezul ei.

Mulţimea se unduia în jurul lui Cousins. Când se dădea la o parte, când îl prindea la mijloc sau îl împingea înainte. În sufragerie, toate platourile erau goale, niciun saleu, niciun bastonaş de morcov. Conversaţia, muzica şi râsetele hohotite se amestecau într-un singur ghem de sunete nelămurite, din care mai răzbătea câte un crâmpei de frază desluşită – *S-a aflat mai târziu că o ţinuse închisă în cufăr tot timpul cât a stat de vorbă*. Undeva, la capătul unui coridor îndepărtat pe care nu-l vedea, o femeie râdea aşa de tare că-şi pierduse suflul, strigând *Opreşte-te! Opreşte-te! Încetează*! Văzu şi nişte copii, o droaie, unii dintre ei smulgeau paharele din degetele neatente ale adulţilor, pentru a le da peste cap. Fetiţa nu se vedea nicăieri. În încăpere era o căldură sufocantă. Anchetatorii de la procuratură îşi dăduseră jos sacourile, lăsând la vedere armele de serviciu prinse la centură sau fixate sub braţ, în tocuri de piele. Cousins se întrebă cum de nu observase mai devreme că jumătate dintre invitaţi aveau revolvere. Ieşi pe terasă prin uşile de sticlă larg deschise şi îşi ridică ochii în lumina soarelui de după-amiază care inunda suburbia orăşelului Downey, unde nu era niciun nor, unde

nu fuseseră nicicând nori şi nici nu vor fi vreodată. Îl zări pe prietenul lui, preotul, nemişcat ca o stană de piatră, ţinând-o în braţe pe sora mai tânără a lui Beverly şi părând că dansaseră atât de mult, încât adormiseră în picioare. Bărbaţii aşezaţi pe scaunele de pe terasă discutau cu alţi bărbaţi, unii cu câte o femeie în braţe. Toate femeile pe care le întâlnise îşi scoseseră la un moment dat pantofii şi, drept urmare, aveau ciorapii rupţi. Nici una nu ţinea vreun copilaş în braţe, şi nici pe aleea din faţă nu se vedea urmă de copil. Cousins intră în garaj şi aprinse lumina. Pe perete era prinsă în două cârlige o scară, iar pe poliţă, cutiile curate de vopsea stăteau aliniate după mărime. Mai erau acolo o lopată, o greblă, colaci de frânghie, un banc de lucru, un loc pentru fiecare şi fiecare la locul său. În mijlocul pardoselii de ciment curate se afla un Peugeot de culoare albastră. Fix Keating avea mai puţini copii, un ceas de firmă, o maşină străină şi o soţie mult mai frumoasă. Şi tipul nici măcar nu ajunsese anchetator. Dacă cineva s-ar fi deranjat să-i ceară părerea despre asta, Cousins i-ar fi spus că i se pare suspect.

Când începu să se uite mai îndeaproape la maşina care arăta cumva sexy doar în virtutea faptului că era franţuzească, îşi aduse aminte de copilul care lipsea. Se gândi la Jeanette, fetiţa lui care tocmai învăţase să meargă. Avea fruntea zdrelită acolo unde se izbise ieri de uşa de sticlă, acoperită cu pansamente, şi atunci intră în panică la gândul că ar fi trebuit s-o supravegheze. Micuţa Jeanette, habar n-avea unde o lăsase! Teresa ar fi trebuit să ştie că nu se pricepea să aibă grijă de copil. Nu trebuia să i-l încredinţeze. Când ieşi însă din garaj, cu inima zbătându-i-se de coaste de parcă ar fi vrut să i-o ia înainte, îi văzu pe invitaţii de la petrecerea lui Fix Keating. Ordinea firească a evenimentelor zilei îi reveni în minte şi rămase o clipă sprijinit cu mâna de uşă, simţindu-se în acelaşi timp ridicol şi uşurat. Nu pierduse pe nimeni.

Când se uită încă o dată spre cer, văzu că lumina se schimbase. O să-i spună lui Fix că trebuie să meargă acasă, avea şi el copii pentru care să-şi facă griji. Intră în casă în căutarea unei băi, dar dădu mai întâi peste două toalete. În baie, se opri să-şi dea cu apă pe faţă, înainte să iasă din nou afară. Pe cealaltă parte a holului mai era o uşă. Casa nu era mare, dar părea făcută în întregime din uşi. O

deschise pe cea din faţa lui şi se trezi aproape în întuneric. Jaluzelele erau trase. Era o cameră de fete – covoraş roz, bordură roz la tapetul cu iepuraşi dolofani. Nu cu mult diferită de încăperea de la el de-acasă, pe care Holly o împărţea cu Jeanette. Într-un colţ, zări trei fetiţe dormind de-a valma pe două paturi alăturate, cu picioarele aruncate unele peste altele şi cu degetele încurcate una în părul celeilalte. Abia la urmă o zări şi pe Beverly Keating, stând în picioare lângă masa de înfăşat pe care se găsea fetiţa. Beverly se întoarse spre el, cu faţa luminată de un zâmbet de recunoaştere.

— Ne-am mai întâlnit, spuse ea.

Îl făcu să tresară, sau poate că frumuseţea ei îl luase încă o dată prin surprindere. Se rezemă de uşă.

— Să nu le trezeşti, spuse ea şi făcu un semn cu capul spre fetiţe. Cred că sunt ameţite de la băutură. Le-am adus în braţe una câte una şi nu s-au trezit deloc.

Se duse spre pat şi se uită la fete, cea mai mare dintre ele neavând mai mult de cinci ani. Fără voia lui, simţi din nou plăcerea de a-i privi pe copii dormind.

— E vreuna dintre ele a ta? întrebă el.

Toate trei aveau un aer de familie. Nici una însă nu semăna cu Beverly Keating.

— Rochiţa roz, spuse ea, cu atenţia îndreptată spre scutecul din mână. Celelalte două sunt verişoarele ei.

Îi zâmbi.

— N-ar trebui să te ocupi de băuturi?

— Spencer a plecat, spuse el, fără să răspundă la întrebare.

Nici nu ştia de când nu se mai simţise în largul său, dar nu în faţa criminalilor sau a juraţilor, şi cu siguranţă nu în faţa unei femei cu un scutec în mână. Reluă.

— Soţul tău m-a rugat să găsesc fetiţa.

După ce termină, Beverly aranjă rochia fetiţei şi o ridică de pe masă.

— Ei bine, uite-o! spuse ea.

Îşi atinse nasul de nasul fetiţei, iar copila zâmbi şi căscă.

— Cineva a stat treaz foarte mult timp. Beverly se întoarse spre pătuţ.

— Lasă-mă s-o iau un minut, să i-o duc lui Fix, spuse el. Înainte s-o culci.

Beverly Keating îşi înclină uşor capul şi îi aruncă o privire amuzată:

— Ce nevoie are Fix de ea?

Au fost toate la un loc – rozul palid al gurii ei în camera roz slab luminată, uşa închisă, cu toate că nu-şi amintea s-o fi tras după el, mirosul parfumului ei, care, nu se ştie cum, răzbătuse pe deasupra izului familiar al coşului cu scutece murdare. Oare Fix îl rugase să-i ducă fetiţa, sau doar s-o găsească? Nu mai conta. Îi răspunse că nu ştie, apoi făcu un pas spre femeia în rochie galbenă, singura sursă de lumină. Întinse mâinile şi ea păşi între ele, cu copilul în braţe.

— Atunci ia-o, spuse ea. Ai copii?

Era deja foarte aproape de el şi îşi ridică faţa. El puse un braţ sub copil, ceea ce însemna că-şi ţinea mâna drept sub sânii ei. Nu trecuse un an de când născuse şi, cu toate că n-avea de unde să ştie cum fusese ea înainte, lui îi era greu să-şi imagineze că arătase vreodată mai bine ca acum. Teresa nu-şi revenise niciodată. Spunea că e imposibil, când copiii vin unul după altul. Ce-ar fi să le facă celor două cunoştinţă, să-i arate femeii lui ce se poate întâmpla dacă îţi dai silinţa să încerci. Nici gând. N-avea niciun interes ca Teresa s-o întâlnească pe Beverly Keating. Îi puse celălalt braţ pe spate şi-şi trecu degetele peste linia dreaptă a fermoarului. Magia ginului şi a sucului de portocale. Copilaşul se cumpăni între cei doi şi el o sărută. Aşa se încheia ziua aceea. Închise ochii şi o sărută până când pe şira spinării îl străbătu, de la un capăt la altul, scânteia pe care o simţise ori de câte ori degetele li se atinseseră în bucătărie. Ea îi puse mâna liberă pe spate, în timp ce îşi strecură vârful limbii printre dinţii lui. Între ei se produse o uşoară mişcare. El o simţi, iar ea se dădu un pas înapoi. Copilul era acum în braţele lui. Fetiţa plânse, un singur scâncet cu faţa înroşită, apoi scoase un mic sughiţ şi se cuibări la pieptul lui Cousins.

— O s-o strivim, spuse ea şi izbucni în râs, apoi îşi coborî privirea spre faţa drăgălaşă a copilului. Iartă-ne.

Îi deveni atunci clar ceea ce ştiuse din prima clipă când o văzuse aplecată pe fereastra bucătăriei, ca să-şi strige soţul. Acesta era începutul vieţii lui.

— Du-te, îl îndemnă ea.

Îi lăsă copilul. Se duse apoi în cealaltă parte a camerei şi începu să le aşeze pe fetiţe în poziţii mai confortabile. El se opri lângă uşa închisă a dormitorului şi rămase aşa câteva clipe, ca s-o mai privească.

— Ce e? întrebă ea, fără să flirteze.

— Grozavă petrecere, spuse el.

— Mie-mi spui.

Într-o singură privinţă avusese Fix dreptate când îl trimisese pe Cousins după copil: la petrecerea asta el era un necunoscut şi îi fusese uşor să se strecoare prin mulţime. Nu îşi dădu seama de acest lucru decât acum, când toată lumea întorcea capul spre el. O femeie uscată şi maronie ca un băţ îi ieşi în cale.

— Uite-o! exclamă şi sărută cârlionţii blonzi care încununau capul fetiţei, lăsând în urmă o pată rubinie de ruj. Ah! făcu ea apoi necăjită, şi cu degetul mare încercă s-o şteargă, strâmbându-se de parcă i-ar fi venit să plângă. Nu trebuia să fac asta.

Se uită la Cousins şi îi zâmbi.

— Să nu-i spui lui Fix c-am fost eu, da?

Era o promisiune uşor de ţinut. N-o mai văzuse niciodată pe femeia măslinie.

— Uite-o şi pe fetiţa noastră! strigă un bărbat, zâmbind spre copil în timp ce-l bătea pe Cousins pe spate. Drept cine îl luau? Nu-l întreba nimeni. Dick Spencer era singurul care-l cunoştea, dar el plecase de ceva timp. În vreme ce-şi croia încet drum spre bucătărie, fu oprit şi încercuit de nenumărate ori. *O, copilaşul!* exclamau cu glas drăgăstos. *Hei, scumpo!* Complimentele şi vorbele frumoase îl înconjurau din toate părţile. Era un copil foarte frumos, vedea şi el asta acum, la lumina zilei. Semăna mai mult cu mama, pielea albă, ochii depărtaţi, toată lumea spunea la fel. *Leită Beverly*. Săltă fetiţa pe braţ. Ochişorii ei se deschideau şi se închideau, ca două balize care verificau dacă încă se afla în braţele lui. Ca şi copiii lui Cousins, se simţea bine cu el. Ştia cum să ţină un copilaş.

— E clar că te place, spuse un bărbat cu arma vârâtă în tocul prins la subsuoară.

În bucătărie stăteau câteva femei şi fumau. Îşi stinseră ţigările în pahar, pentru a arăta că terminaseră. Nu le mai rămânea altceva de făcut decât să aştepte ca soţii să le dea semnalul de plecare.

— Hei, mititico, spuse una dintre ele, şi toate îşi ridicară privirea spre Cousins.

— Unde e Fix? întrebă el. O femeie dădu din umeri.

— Nu ştiu. Ai treabă cu el? O ţin eu, spuse ea şi întinse mâinile spre fetiţă. Cousins însă n-avea de gând s-o lase în grija străinilor.

— Îl găsesc eu, spuse el şi se întoarse. Cousins avea senzaţia că trecuse o oră de când se tot învârtea în cerc în jurul casei lui Fix Keating, mai întâi în căutarea copilului, apoi în căutarea lui Fix. Îl găsi pe terasa din spatele casei, stând de vorbă cu preotul. Tânăra nu se vedea nicăieri. Afară mai rămăseseră doar câţiva invitaţi, la fel şi în casă. Unghiul luminii care străbătea printre frunzele portocalilor se micşorase foarte mult. Sus, deasupra capului, zări o singură portocală care trecuse cumva nebăgată în seamă în frenezia culesului şi el se înălţă pe vârful picioarelor, cu copilul ţinut în echilibru pe un braţ, şi o desprinse de pe creangă.

— Isuse! exclamă Fix, ridicând privirea. Pe unde ai umblat?

— Te-am căutat, spuse Cousins.

— Am fost aici.

Cousins era gata să remarce tăios că Fix nu se obosise să-l găsească, dar apoi se gândi mai bine.

— Erai în altă parte când te-am lăsat.

Fix se ridică în picioare şi îi luă copilul din braţe, fără mulţumiri şi fără ceremonie. Fetiţa scoase un mic scâncet de nemulţumire din cauza mişcării, apoi se culcuşi la pieptul tatălui şi adormi. Cousins îşi simţea acum braţul uşor şi nu-i plăcea asta. Nu-i plăcea deloc. Fix se uită îndeaproape la pata de pe creştetul fetiţei.

— A scăpat-o cineva din braţe?

— E de la ruj.

— Ei, făcu preotul, opintindu-se să se ridice din scaun. Am stat destul. Peste o oră şi jumătate organizăm la biserică o cină cu spaghetti. Sunteţi cu toţii bineveniţi.

Îşi luară la revedere şi, pe măsură ce părintele Joe Mike se îndepărta, în spatele lui creştea şirul de enoriaşi care-l urmau pe aleea

din faţa casei – Sfântul Patrick defilând prin Downey. Îi făcură cu mâna lui Fix şi îi urară noapte bună.

Nu era încă noapte, dar nici zi deplină. Petrecerea se prelungise prea mult.

Cousins mai zăbovi puţin, în speranţa că Beverly avea să se întoarcă după copil, aşa cum promisese, dar ea nu apăru şi era deja trecut cu mult peste ora la care trebuia să plece.

— Nici nu ştiu cum o cheamă, spuse el.

— Frances[8].

— Nu zău. Se uită din nou la fetiţă: I-ai pus numele tău? Fix dădu din cap.

— Când eram puşti, *Francis* m-a împins de multe ori să sar la bătaie. În cartierul nostru nu uita nimeni să-mi spună că am nume de fată, şi atunci mi-am zis, de ce să nu-i dai unei fete numele de *Frances*?

— Dar dacă era băiat? întrebă Cousins.

— Îl botezam Francis, spuse Fix, făcându-l încă o dată pe Cousins să se simtă ca un prost care punea întrebări stupide. Când am avut prima fată, am numit-o după fiica lui Kennedy. Mi-am zis, e în regulă, mai aştept, dar... Fix se opri, privind-o pe fetiţă.

Între cele două fete survenise un avort târziu. Au fost norocoşi s-o aibă pe asta mică, aşa le zisese doctorul... Dar ce rost avea să-i spună toate astea procurorului adjunct?

— Până la urmă e bine.

— E un nume frumos, spuse Cousins. În gând însă îşi zise: *Ce noroc că n-ai aşteptat*.

— Dar tu? întrebă Fix. Ai vreun mic Albert acasă?

— Pe băiat îl cheamă Calvin, dar noi îi spunem Cal. Iar fetele... Nu, nicio Alberta.

— Mai e unul pe drum.

— În decembrie.

Cousins îşi aminti cum stătea noaptea în pat cu Teresa, înainte de naşterea lui Cal, şi rosteau câte un nume pe rând, în întuneric. Un nume o făcea pe ea să se gândească la băieţelul din şcoala elementară hărţuit

---

[8] Francis şi Frances (varianta feminină) se pronunţă la fel în limba engleză. Diminutivul pentru Frances este Franny.

de toţi copiii, un puşti care purta cămăşi pătate şi îşi muşca degetele mari. Alt nume îi aducea lui aminte de un băiat pe care nu-l suferea, un bătăuş. Când au ajuns la Cal, amândoi au fost încântaţi. Cam aşa au stat lucrurile şi la Holly. De data asta, căutarea numelui a durat mai puţin. Poate că n-au mai stat de vorbă în pat, ea cu capul pe umărul lui, el cu mâna pe burta ei, totuşi l-au ales împreună. Nu au numit-o după cineva anume, ci pentru ea, pentru că părinţii ei s-au gândit că e un nume frumos. Iar Jeanette? Nici măcar nu mai ţinea minte dacă au apucat să aleagă numele împreună. Întârziase şi el odată la spital şi, dacă îl ajuta memoria, când a intrat în salon, Teresa l-a întâmpinat cu: *Iat-o pe Jeanette*. De ce nu Daphne? dacă l-ar fi întrebat careva. Ar trebui să discute cu Teresa, să stabilească împreună ce nume să-i dea copilului aflat pe drum. Ar fi un prilej să mai stea şi ei de vorbă.

— Ultimului să-i spui Albert, zise Fix.

— Dacă e băiat.

— Va fi băiat. E rândul tău.

Cousins se uită la Frances, care dormea în braţele tatălui. N-ar fi aşa de rău să mai aibă o fată, dar dacă avea să fie băiat, poate o să-i pună numele Albert.

— Crezi?

— Absolut, spuse Fix.

N-a mai discutat cu Teresa. Când s-a născut copilul a fost însă acolo, în sala de aşteptare, şi a completat certificatul de naştere – Albert John Cousins. Teresei nu-i plăcuse niciodată numele bărbatului ei, dar când să fi avut timp să stea de vorbă? De cum s-au întors acasă de la spital cu copilul, ea a început să-i spună Albie, Al-*bí*. Cousins a rugat-o să renunţe, dar el oricum nu stătea mai niciodată pe acasă. Ce putea să-i facă s-o oprească? Celorlalţi copii le plăcea. Îl strigau pe bebeluş tot Albie.

2

— Adică vrei să-mi spui că tu i-ai ales lui Albie numele? întrebă Franny.

— Nu i-am dat eu numele de *Albie*, îi spuse tatăl ei, în timp ce mergeau în urma asistentei pe un culoar lung şi foarte luminos. Nu i-aş fi ales un nume atât de stupid. Copiii au o grămadă de necazuri din cauza numelor.

Franny se gândi la fratele ei vitreg.

— Poate că a mai fost şi altceva.

— Ştiai că l-am scos odată dintr-un centru de minori? Avea paisprezece ani şi încercase să dea foc şcolii.

— Îmi amintesc, spuse Franny.

— Maică-ta m-a sunat pe mine, ca să mă roage să-l scot de acolo, spuse el şi se bătu cu palma peste piept. Spunea c-o ia ca pe o favoare, de parcă de asta mi-ar fi păsat mie. Când te gândeşti la toţi poliţiştii ăia din L.A. pe care îi cunoştea Bert, te întrebi de ce m-a mai deranjat pe mine.

— L-ai ajutat pe Albie, spuse ea. Era copil, şi tu l-ai ajutat. Ce-i rău în asta?

— Nici măcar nu ştia să pună un foc ca lumea. După ce l-am scos de acolo, ne-am dus cu maşina la cazarma de pompieri, să-l vadă pe unchiu-tău, Tom, care se-ntorsese în Los Angeles. I-am zis puştiului lui Bert: „Dacă vrei să dai foc la o şcoală plină cu copii, tipii ăştia o să te înveţe cum s-o faci ca lumea.“ Ştii ce mi-a răspuns?

— Ştiu, spuse Franny, fără să-i atragă atenţia asupra faptului că în şcoală nu erau copii când Albie îi dăduse foc şi că acesta se descurcase bine. Poţi spune orice despre Albie, dar se pricepea la asta.

— A zis că nu-l mai interesează, spuse Fix şi se opri, ceea ce o făcu şi pe Franny să se oprească, apoi asistenta rămase şi ea locului, ca să-i aştepte. Lumea nu-i mai spune aşa, nu? întrebă Fix.

— Albie? Nu ştiu. Eu aşa îi spun.

— Încerc să nu ascult ce vorbiţi, zise Jenny.

Numele asistentei era Jenny. Avea şi un ecuson pe care era trecut, dar cei doi o cunoşteau oricum.

— Poţi asculta tot ce doreşti, spuse Fix. Dar hai să vorbim

despre lucruri mai interesante.

— Cum vă simţiţi astăzi, domnule Keating? întrebă Jenny.

Fix venise la centrul medical UCLA[9] pentru chimioterapie, aşa că întrebarea nu era una de politeţe. Dacă nu te simţeai bine, te trimiteau înapoi acasă şi întreaga procedură era amânată pentru mai târziu, la o dată necunoscută din viitor.

— Bine, răspunse el, ţinând-o pe Franny de braţ. Mă simt uşor ca un fulg.

Jenny râse şi toţi trei se opriră într-o sală de lângă hol, unde două femei cu capetele înfăşurate în bandaje stăteau aşezate, cu câte un termometru digital în gură. Una dintre ele îi salută pe nou-veniţi cu o înclinare obosită a capului, pe când cealaltă avea privirea goală, aţintită înainte. În jurul lor era un du-te-vino de asistente în uniforme pastelate, ca nişte bomboane fondante. Fix se aşeză pe scaun, iar Franny îi dădu termometrul şi îi înfăşură manşeta tensiometrului pe braţ. Franny se aşeză pe scaunul gol de alături.

— S-o luăm de la capăt: înainte să se nască Albie, tu şi Bert aţi discutat despre ce nume să-i dea el copilului?

Franny auzise de o sută de ori povestea cu focul şi cu telefonul care a urmat, dar, nu se ştie de ce, nu venise niciodată vorba şi despre numele lui Albie.

Fix scoase termometrul.

— De parcă am mai fi vorbit despre asta până acum, spuse el.

— Hei! strigă Jenny, aratând cu degetul, iar Fix îşi puse termometrul la loc în gură.

Franny clătină din cap.

— Nu pot să cred.

Fix îşi ridică ochii spre Jenny, care îi scoase manşeta tensiometrului.

— Ce anume? întrebă asistenta în locul lui.

— Totul, spuse Franny şi îşi desfăcu palmele. Că tu şi Bert pregăteaţi băuturi împreună, că tu şi Bert stăteaţi de vorbă, că tu l-ai cunoscut pe Bert înaintea mamei.

— Treizeci şi şase cu şase, la fix, spuse Jenny şi azvârli în coş ambalajul de plastic al termometrului. Apoi scoase din buzunar o

[9] Universitatea din California, Los Angeles.

bucată de bandaj roz şi o înfăşură ca pe un garou pe braţul lui Fix.

— Bineînţeles că-l cunoşteam pe Bert, spuse el îmbufnat, de parcă i se contesta meritul cuvenit. Cum crezi că l-a cunoscut maică-ta?

— Nu ştiu, a răspuns Franny. (Era o întrebare pe care nu se gândise s-o pună, pentru că în memoria ei nu exista perioada de dinainte de Bert.) Credeam că Wallis le-a făcut cunoştinţă. O urai aşa de mult.

Jenny îl pipăi pe Fix la încheietura cotului, în căutarea unei vene încă disponibile.

— Am cunoscut drogaţi care se injectau între degetele de la picioare, spuse Fix, aparent cu nostalgie.

— Încă un motiv să nu vă doriţi o drogată pe post de asistentă, zise Jenny şi continuă să pipăie pielea pergamentoasă încă un minut, apoi zâmbi în timp ce apăsa vena cu un deget. Ei bine, domnule, să-i dăm drumul. O mică înţepătură.

Fix nu clipi. Asistenta reuşi până la urmă să strecoare acul înăuntru.

— O, Jenny! spuse el, privind la cărarea din părul ei, cât timp stătu aplecată deasupra lui. Aş vrea să fii tu de fiecare dată.

— Chiar aşa de tare aţi urât-o pe Wallis? întrebă Jenny. Ataşă o fiolă cu dop de cauciuc şi urmări cum se umple cu sânge, apoi umplu încă una.

— Da.

— Biata Wallis, a spus Jenny. Scoase acul şi fixă cu plasture pe locul înţepăturii o buletă de vată. Sus pe cântar, şi am terminat cu dumneavoastră.

Fix se urcă pe cântar şi se uită cum asistenta împinge înapoi cu unghia greutatea de metal. Ţac-ţac înapoi, încă o jumătate de kilogram, şi încă una, până ce cântarul se opri la 60.

— Aţi consumat Boost[10]?

Când întreaga procedură preliminară luă sfârşit, au pornit mai departe pe hol. Trecură pe lângă salonul asistentelor, unde doctorii stăteau în picioare, citind rapoartele de pe ecranele calculatoarelor sau ale telefoanelor personale. Apoi intrară în încăperea mare şi însorită în care pacienţii stăteau întinşi pe fotoliile cu spătarul

[10] Băutură energizantă.

înclinat, priponiţi de tuburile cu pârâiaşe de substanţe chimice care picurau întruna. Cineva închisese sonorul televizoarelor, ceea ce însemna că erau scutiţi de reclame, dar nu şi de bipăitul strident al monitoarelor. Jenny îi conduse pe Franny şi Fix spre două fotolii aşezate într-un colţ. Era o favoare, ţinând cont cât de aglomerată era camera de chimioterapie. Cine mai avea suficientă energie să-şi manifeste preferinţa alegea fotoliile din colţ.

— Sper să aveţi o zi bună după ce terminaţi aici, spuse Jenny. Jenny nu administra tratamentul chimic. Rolul ei era doar să completeze fişa pentru asistenta care urma să preia cazul.

Fix îi mulţumi şi apoi se aşeză, folosindu-se de ambele mâini pentru a se sălta în fotoliu. După ce îşi lăsă capul pe spate şi-şi ridică picioarele, scoase micul oftat de uşurare al poliţistului ajuns în scaunul său, la sfârşitul unei lungi zile de patrulare. Închise ochii. Rămase nemişcat timp de cinci minute întregi, încât Franny crezu că adormise înainte să înceapă tratamentul. Regreta că nu se gândise să ia cu ea o revistă din sala de aşteptare. Tocmai începuse să se uite în jur, după vreo revistă uitată acolo, când tatăl său reluă povestea.

— Wallis a avut o influenţă proastă, spuse el, cu ochii încă închişi. Stătea toată ziua în bucătăria noastră, dându-i înainte cu drepturile femeii şi cu dragostea liberă[11]. Trebuie să ţii minte că maică-ta nu era o fire independentă. Se lăsa influenţată de cei din preajma sa. Când stătea lângă Miss Dragoste Liberă, atunci amorul liber părea o idee măreaţă.

— Erau anii ’60, spuse Franny, bucuroasă că era treaz. Nu poţi să pui totul în seama lui Wallis.

— Pot să pun ce vreau în seama lui Wallis.

Probabil că nu era o idee rea. Wallis murise cu zece ani în urmă, de cancer la colon. În ciuda discursului ei despre dragostea liberă şi drepturile femeilor, rămăsese alături de Larry, cu care se măritase înainte de a termina liceul. Larry o însoţise pe drumul de ieşire din viaţă, la fel de răbdător cum o însoţise de-a lungul ei – o spălase la pat, îi numărase pastilele, îi schimbase punga de colostomie[12]. După ce

[11] Mişcare socială care contestă intervenţia statului în chestiuni cum ar fi căsătoria, adulterul sau anticoncepţia.

[12] Folosită în cazuri de anus contra naturii.

Larry i-a vândut cabinetul de optometrie, s-au stabilit în Oregon. Au cultivat afine şi au avut extraordinar de multă grijă de câinii lor, pentru că şi copiii, şi nepoţii aveau mult prea puţin timp ca să vină să-i viziteze. Wallis şi Beverly rămăseseră la fel de bune prietene şi în colţuri opuse ale ţării, încă de la douzeci şi nouă de ani, când Beverly plecase în Virginia, ca să se mărite cu Bert Cousins, aşa că mutarea lui Wallis la bătrâneţe nu le afectase deloc. Los Angeles, Oregon, ce importanţă mai avea, când locuiai în Virginia? Dimpotrivă, erau şi mai apropiate, pentru că, în afară de Larry şi de câinii ei, Wallis nu mai avea cu cine să stea de vorbă. Acum Beverly şi Wallis aveau e-mailul şi convorbirile la distanţă. Pălăvrăgeau cu orele. Îşi trimiteau cadouri la aniversări şi felicitări nostime. Când Beverly s-a măritat a treia oară, cu Jack Dine, Wallis a luat avionul până la Arlington[13], ca să fie doamnă de onoare, aşa cum fusese domnişoară de onoare la nunta privată a lui Beverly cu Bert, care avusese loc fără prieteni, lângă Charlottesville[14], acasă la părinţii lui. Mai târziu, când Wallis s-a îmbolnăvit, Beverly a luat avionul până în Oregon. Au stat în pat toată noaptea şi au citit cu glas tare din poeziile lui Jane Kenyon[15]. Au vorbit despre lucrurile pe care nu le înţelegeau – mai ales despre copii şi soţi. Wallis nu-l simpatizase pe Fix Keating mai mult decât o simpatizase el, dar nu se supăra niciodată când el îi punea în cârcă lucruri de care nu era în niciun fel vinovată. Dacă fusese în stare să suporte povara acuzaţiilor lui pe când era în viaţă, era greu de imaginat că ar mai fi deranjat-o acum.

— Ţi-e frig? îl întrebă Franny pe tatăl său. Pot să-ţi aduc o pătură. Fix clătină din cap.

— Nu acum. Mi se face frig mai târziu. Când o să fie nevoie, îmi aduc ele.

Franny se uită prin sală după o asistentă, fără a zăbovi cu privirea asupra celorlalţi pacienţi – femeia adormită cu gura deschisă, cheală ca un şoarece nou-născut, adolescentul care bătea ritmic cu degetele în iPad-ul lui, femeia al cărei copil de şase ani

---

[13] Oraş din nordul statului Virginia, situat pe malul râului Potomac, în apropiere de Washington D.C.

[14] Localitate în estul statului Virginia.

[15] Poetă americană (1947–1995), care a murit de leucemie.

stătea cuminte pe fotoliul de lângă ea şi colora într-o carte. Cum se descurcase Wallis cu chimioterapia? Larry o lăsa acolo, sau stătea cu ea? Fiul lor din Los Angeles venise oare s-o vadă vreodată? Să nu uite s-o-ntrebe pe mama.

— Azi asistentele se mişcă mai greu, spuse Franny, nu că ar fi avut vreo importanţă.

Supa şi pâinea pe care Fix nu putea să le mănânce acum erau deja pregătite la el acasă. Marjorie îi aştepta. Urmau să se uite apoi la *Jeopardy!*[16], iar Franny urma să doarmă în camera de oaspeţi de la etaj.

— Când eşti otrăvit, să nu te grăbeşti niciodată. Ăsta-i motto-ul meu. Pot să stau aici o zi întreagă.

— De când ai devenit aşa de răbdător?

— Pacientul pacient[17], spuse el, încântat de sine. Aşa deci, tu şi Albie ţineţi legătura?

Franny ridică din umeri:

— Mai vorbim uneori la telefon.

Franny vorbise aşa de mult despre Albie pe parcursul întregii ei vieţi, că acum, parcă pentru a compensa, îşi făcuse un titlu de onoare din a nu mai vorbi deloc despre el.

— Dar bătrânul Bert? Cum o mai duce?

— Pare că o duce bine.

— Vorbeşti des cu el? întrebă Fix, întruchiparea inocenţei.

— Nu aşa de des cum vorbesc cu tine.

— Ăsta nu-iconcurs.

— Nu, nu e.

— Mai e căsătorit?

Franny clătină din cap.

— E singur.

— Dar s-a însurat şi a treia oară.

— N-a ţinut.

— Nu a mai fost şi-o logodnică? După a treia căsnicie?

Fix ştia prea bine că Bert divorţase a treia oară, dar nu se mai sătura să audă vorbindu-se despre asta.

— A fost, o vreme.

---

[16] Emisiune-concurs televizată.

[17] Al doilea cuvânt este adjectiv, cu sensul de „răbdător".

— Şi nici cu logodnica n-a ţinut?

Franny dădu din cap că nu.

— Ei, ce păcat, spuse Fix, părând că vorbea serios, şi poate că aşa şi era, dar îi pusese aceleaşi întrebări şi cu o lună înainte, şi avea s-o întrebe din nou şi peste o lună, pretinzând că e bătrân şi bolnav şi că nu-şi mai aminteşte de ultima lor conversaţie. Fix *era* bătrân şi bolnav, dar îşi amintea totul. „Nu slăbi martorul din întrebări“ – aşa îi spusese el la telefon odată, când era mică şi brăţara ei de identificare dispăruse din vestiar. Îl sunase din Virginia la ora cinci, în secunda în care scăzuse tariful, la două după-amiaza, ora Californiei. Îi telefonase la serviciu. Nu-l sunase niciodată până atunci, dar avea cartea lui de vizită. Era deja anchetator, şi era tatăl ei, aşa încât s-a gândit că el trebuie să ştie cum ar putea să-şi găsească brăţara.

— Întreabă-n jur, îi spusese tatăl său. Află cine a schimbat clasele şi unde s-a dus. Nu trebuie să faci mare caz din asta, nu-i lăsa să creadă că îi acuzi, dar stai de vorbă cu toţi copiii care au trecut pe holul ăla, apoi mai vorbeşte cu ei o dată, pentru că ori îţi ascund ceva, ori încă nu şi-au amintit ceva. Dacă vrei cu-adevărat s-o găseşti, trebuie să fii gata să pierzi mult timp.

Astăzi, asistenta lui era Patsy, o vietnameză de statura unui copil, care înota în uniforma ei XXS de culoarea lavandei. Îi făcu semn cu mâna din cealaltă parte a sălii aglomerate, de parcă erau la o petrecere şi reuşise în cele din urmă să fie văzută.

— Aţi venit! strigă ea.

— Am venit.

Asistenta se îndreptă spre el. Avea părul negru împletit şi răsucit de două ori în jurul capului, ca o frânghie de folosit în caz de urgenţă.

— Arătaţi bine, domnule Keating, spuse ea.

— Cele trei etape ale vieţii sunt: tinereţea, vârsta de mijloc şi „Ce bine arătaţi, domnule Keating“.

— Depinde unde vă aflaţi. Dacă vă întâlnesc la plajă, în slip, întins pe prosop, nu cred că arătaţi prea bine. Dar aici...

Patsy coborî glasul şi se uită în jur. Se apropie şi mai mult de el.

— Aici arătaţibine.

Fix îşi descheie nasturii de sus ai cămăşii şi o desfăcu, oferindu-i

branula din piept.

— O cunoşti pe fiica mea, Franny?

— O cunosc pe Franny, spuse Patsy şi îşi ridică aproape imperceptibil sprâncenele către aceasta, semnalul universal pentru *Bătrânul a început să uite*.

Injectă o seringă întreagă de soluţie salină, pentru a curăţa branula.

— Spuneţi-mi numele complet.

— Francis Xavier Keating.

— Data naşterii.

— 20 aprilie 1931.

— Aţi tras lozul câştigător, spuse ea şi scoase trei pungi transparente din buzunarul uniformei, precizând: Oxaliplatin, 5FU, iar acesta este antivomitivul.

— Bine, zise Fix, dând din cap aprobator. Dă-i drumul.

Prin fereastra de la etajul şapte, dimineaţa strălucitoare din Los Angeles cădea oblic pe pardoseala acoperită cu linoleum. Patsy se duse glonţ în salonul asistentelor, ca să introducă în calculator detaliile tratamentului, în timp ce Fix se uită la reclama fără sonor ce rula pe televizorul suspendat de tavan. O femeie care merge prin ploaie e udă până la piele, apa şiroieşte pe ea şi fulgerele luminează în jurul ei. După aceea, un chipeş necunoscut îi întinde umbrela lui, şi imediat ploaia se opreşte. Acum strada arată ca imaginea unui grădinar britanic despre viaţa de apoi, totul numai soare şi flori. Părul femeii este uscat şi flutură în vânt, iar rochia are acum o trenă precum aripile unui fluture. Cuvintele „Întreabă-ţi doctorul" apar în partea de sus a ecranului, de parcă producătorii anticipaseră că toată lumea avea să închidă sonorul. Franny se întrebă dacă medicamentul din reclamă era pentru depresie, vezică hiperactivă sau pentru început de calviţie.

— Ştii la cine mă gândesc de fiecare dată când mă aflu aici? o întrebă Fix pe Franny.

— La Bert.

El se strâmbă.

— Dacă-ţi pun întrebări despre Bert şi băiatul lui piroman, se cheamă că fac conversaţie, ca să fiu politicos. Nu la ei mă gândesc.

— Tată, la cine te gândeşti în ultima vreme? întrebă Franny.

— *Lomer*, spuse el. Nu l-ai cunoscut, nu-i aşa?

— Nu, zise ea, dar ştia şi această poveste, sau o variantă a ei. Mama i-o spusese cu mult timp în urmă.

Fix clătină dincap.

— Nu, n-ai cum să-ţi aminteşti de Lomer. Ultima oară când a venit la noi, ai stat la el în braţe. Te ducea cu el peste tot. Nu te lăsa jos nici măcar când lua masa. Îmi amintesc acum că asta se întâmpla la doar două luni după botezul tău. Erai o fetiţă frumuşică, Franny, şi erai tare drăgălaşă. Toată lumea se dădea în vânt după tine, şi asta o scotea din minţi pe soră-ta. Până să apari tu, Lomer îi dădea atenţie doar lui Caroline, aşa cum îi plăcea. Ţin minte că Lomer îi spunea: „Caroline, vino şi tu aici, e destul loc“, dar ea nu voia. Nu suferea să vă vadăpe voi doi împreună.

— Zi-i înainte, că zici bine, spuse Franny.

După câte îşi aducea ea aminte, Caroline nu voia să stea decât în braţele tatălui, chiar şi după ce ele două se mutaseră în celălalt capăt al ţării.

Fix încuviinţă.

— Copiii îl iubeau pe Lomer, absolut toţi. Îi lăsa de fiecare dată să se urce în maşina lui, să dea drumul la sirenă, să se joace cu cătuşele. Poţi să-ţi imaginezi ce procese s-ar intenta acum, dacă ai lega un copil în cătuşe de oglinda retrovizoare, aşa, în joacă? Copiii, musai să stea în picioare pe locul din faţă. Erau înnebuniţi după asta. Lomer le făcea o bună reclamă poliţiştilor. Când a plecat de la noi în seara aia, după cină, îmi amintesc că maică-ta şi cu mine am spus ce păcat că tipul ăsta n-are şi el copii. Noi ziceam că era prea bătrân, dar el avea atunci douăzeci şi opt, douăzeci şi nouă?

— Era căsătorit?

Fix clătină dincap.

— N-a avut nicio prietenă, cel puţin nu când a murit. Cât a fost marinar, s-a ales cu nasul spart, arăta ca naiba, dar tot era un tip bine. Toată lumea spunea că arăta ca Steve McQueen, ceea ce era totuşi o exagerare, din cauza nasului. Maică-ta încerca mereu să-l cupleze cu Bonnie, dar eu m-am opus, pentru că Bonnie mi se părea cam prostuţă. Păcat că până la urmă a fost ca mine. Omenirea ar fi rămas cu un preot

în plus.

— Poate că era gay, spuse Franny.

Fix întoarse capul, cu o umbră de uimire pe chip. Era clar o neînţelegere.

— Joe Mike nu era homosexual.

— Mă refer la Lomer.

Fix închise din nou ochii şi rămase astfel.

— Nu înţeleg de ce trebuie să spui aşa ceva.

— Nu e nimic rău în asta, protestă Franny, dar deja îşi regreta cuvintele.

A fost odată ca niciodată un poliţist homosexual din Los Angeles care iubea copiii, era inteligent, arăta ca Steve McQueen şi nu avea nicio prietenă. Ce importanţă avea dacă ei i se părea cu putinţă? Gay sau nu, Lomer murise la nici cincizeci de ani. Punga cu citostatice aproape se terminase, mai aveau încă o oră şi jumătate de aşteptat în această cameră şi puteau sta de vorbă. Sau nu.

— Îmi pare rău, spuse ea şi, când nu primi răspuns, îl împunse uşor cu degetul în braţ. Ţi-am spus că-mi pare rău. Mai povesteşte-mi despre Lomer.

Fix rămase tăcut câteva clipe, până să se hotărască dacă să ţină supărarea sau să treacă peste ea. Adevărul era că Franny îl cam călca pe nervi prin felul în care semăna cu Beverly, dar fără talentul acesteia de a arăta bine – părul prins în coadă de cal, pantalonii legaţi cu şiret, nici măcar un strat de balsam pe buze. Îl cunoştea toată lumea de aici, uneori trecea şi doctorul pe la el, în timpul tratamentului. Putea să facă şi Franny un efort! Şi nici măcar nu ştia mare lucru despre Lomer. Tot ce ştia despre unul de calibrul lui Lomer era că stătuse în braţele lui la vârsta de un an. Franny nu se pricepea la bărbaţi – individul ăla în vârstă de care îi plăcuse la nebunie când era tânără, dar care o păcălise, ba chiar şi soţul ei, care poate că era de treabă, dar se însurase cu ea doar pentru că avea nevoie de-o bonă pentru copiii lui. Fix sperase că fetele sale vor întâlni într-o bună zi un bărbat ca Lomer, dar nicio şansă. Imaginea care i se înfiripă în minte – Lomer aşezat la masa din bucătărie, ţinând-o în braţe pe Franny, Beverly îmbrăcată de parcă urma să ia masa în oraş, nu s-o pregătească ea însăşi – era suficientă pentru a-l

face să ţină ochii închişi, dar chiar atunci simţi prin esofag un singur şoc electric, ca şi cum otrava care îşi croia drum prin el se revărsase deodată peste marginea tumorii, şi Fix îşi aminti din nou ceea ce uita întruna: asta avea să-l omoare.

— Tată? rosti Franny şi-i aşeză mâna foarte uşor pe stern, exact în locul acela.

Fix clătină din cap.

— Mai adu-mi o pernă.

După ce Franny îi aduse perna şi i-o aşeză la spate, el începu din nou să vorbească. Franny venise tocmai de la Chicago să-l vadă. Pentru asta îşi lăsase băieţii şi bărbatul singuri acasă.

— Despre Lomer trebuie să ştii doar atât, era al naibii de haios, spuse Fix. Nimic nu se compara cu o pândă făcută împreună.

Îşi dădu seama că avea o voce slabă şi îşi drese glasul, ca să poată vorbi mai departe.

— Aşteptam cu nerăbdare să stau până la patru dimineaţa în vreun hârb de maşină în South Central[18], doar pentru că Lomer era cu mine şi spunea glume. Râdeam până mi se făcea rău şi până la urmă trebuia să-i spun să înceteze, ca să nu aruncăm în aer munca de-o noapte întreagă.

Tatăl lui Franny arăta plăpând şi împuţinat. Cancerul îi ajunsese acum la ficat.

Avea mai multe gâlme în pântec şi una pe şira spinării, Pe când Lomer era chipeş şi tot douăjnouă de ani avea.

Aşa i-ar fi spus Lomer.

— Atunci zi-mi şi mie o glumă de-a lui, îl îndemnă Franny.

Fix zâmbi spre tavan, spre Lomer, care stătea în maşină, lângă el. Rămase întins aşa câteva minute, în timp ce picăturile argintii ale soluţiei alunecau prin tuburile de plastic şi prin gaura din piept, apoi clătină neputincios din cap.

— Nu mai ştiu.

Ceea ce nu era întru totul exact. Îşi amintise una.

---

[18] Zonă din Los Angeles, cunoscută în trecut pentru bandele violente şi faptele antisociale.

— Deci, o femeie stă în casă, când un poliţist bate la uşă, spune Lomer. (În prima secundă, Fix nu-şi dădu seama că începe să spună bancul, dar aşa stăteau lucrurile cu Lomer, nu ştiai niciodată.) Poliţistul are cu el un câine, să zicem un copoi, poate un pic mai mare, şi câinele are un aer al dracului de vinovat. Copoiul încearcă să se uite în sus, la femeie, dar nu poate, nu poate s-o privească în ochi, aşa că se uită în jos, la iarbă, chipurile scăpase un ban pe-acolo...

O glumă. Fix era la volan şi geamurile erau lăsate în jos. Din boxele radioului auzeau pârâind indicaţiile în cod numeric, şi Fix dădu mai încet butonul de volum, până când din cuvinte şi cifre nu rămase decât zgomotul static de fond. Erau în patrulare. Priveau. Pândeau.

Poliţistul, spune Lomer, încearcă. Are o misiune grea. „Doamnă, zice el, acesta este câinele dumneavoastră?“ Ea îi spune că da. „Atunci, îmi pare rău că trebuie să vă informez că a avut loc un accident. Soţul dumneavoastră a murit.“ Deci, ştii cum e, ea e şocată, plânge, tot tacâmul. Câinele tot nu se uită la ea.

„Doamnă, zice poliţistul, şi nu-i face plăcere că e nevoit s-o spună, trebuie să mai ştiţi ceva“. O să scoată bandajul dintr-o singură mişcare. „Când l-am găsit la locul faptei, trupul soţului dumneavoastră era dezbrăcat.“ Şi soţia repetă, „*Dezbrăcat?*“ Iar poliţistul dă din cap că da, apoi îşi drege glasul. „Mai e ceva, doamnă. În maşină, cu el, mai era o femeie, şi nici femeia n-a supravieţuit.“ Soţia scoate un fel de sunet, un icnet, sau poate că face *Ooh!* Şi apoi poliţistul îi pune capac. N-are încotro. „Câinele dumneavoastră era în maşină cu ei. Se pare că el este singurul supravieţuitor.“ Câinele se holbează la propriile-i labe din faţă, de parcă şi-ar dori să fi murit toţi trei.

Fix a întors maşina pe Alvarado. Era 2 august 1964, şi deşi era aproape nouă seara, nu se întunecase încă de tot. Los Angeles mirosea a lămâi, asfalt şi fum de la eşapamentele a un milion de maşini.

Pe trotuar, copiii se împingeau şi se fugăreau făcând hărmălaie, iar păsările de noapte începeau şi ele să iasă la iveală: membrii găştilor de cartier, lucrătoarele, drogaţii cu seringile lor nesătule, alcătuind cu toţii o piaţă de schimb. Pentru fiecare se găsea ceva de vândut, de cumpărat sau de furat. Noaptea abia începea să se

încingă. Noaptea abia începuse.

— Ia zi, tu scorneşti chestiile astea? l-a întrebat Fix. Te învârţi cu maşina asta câte trei ore ca să le născoceşti, sau le citeşti în revista de umor şi le scoţi la momentul potrivit?

— Ăsta nu e banc, a zis Lomer şi şi-a scos ochelarii de soare, acum că soarele aproape dispăruse. Îţi spun doar cum s-a întâmplat.

— Ţie ţi s-a-ntâmplat? a întrebat Fix.

— Cuiva pe care-l ştiu. Vărului unuia pe care-l ştiu.

— Du-te-n aia a mă-tii! Zău!

— Mai bine taci din gură şi ascultă. Deci, poliţistul îi transmite condoleanţe, îi dă femeii lesa şi o şterge de-acolo. Câinele trebuie să intre în casă. Tot timpul, animalul se uită peste umăr, la poliţistul care se urcă în maşină. După ce femeia închide uşa, se repede imediat asupra câinelui. „Era *dezbrăcat*? Era în maşină şi era *dezbrăcat*?“

Vocea lui Lomer nu mai era a văduvei îndurerate, ci a nevestei furioase. Şi câinele se uită înapoi spre uşă, disperat să fie oriunde-n altă parte, înţelegi? Lomer a privit lung pe fereastra de lângă scaunul pasagerului, la puştiul cu mingea de baschet ţinută sub braţ, care se îndrepta spre casă venind dinspre terenurile de sport, la tipul care stătea rezemat într-un colţ, ameţit de bătură sau de droguri, cu capul dat pe spate şi cu gura deschisă, aşteptând să plouă. Când s-a întors spre Fix, era din nou copoiul, cel mai vinovat copoi din istoria copoilor, şi copoiul care era Lomer a dat din cap în semn că da.

— „Şi femeia? Era şi ea dezbrăcată?“ a întrebat Lomer cu glasul femeii.

Cât ai clipi, era din nou copoiul, abia în stare să privească spre Fix. A dat din cap că da.

— „Aşa, şi *ce făceau*“?

Era prea mult pentru Lomer copoiul, îi era aşa de greu să-şi reamintească momentul, dar şi-a unit într-un cerc vârfurile degetului mare şi ale celorlalte degete de la o mână, iar arătătorul de la cealaltă l-a vârât ritmic înăuntru. Fix a aprins semnalizatorul şi a tras maşina alb-neagră lângă bordură.

— „Făceau sex?“ întreabă soţia.

Lomer a dat din cap spăşit.

— „În *maşină*?“

Copoiul închide ochii şi dă din cap foarte încet.

— „Unde?“

Lomer îşi ridică bărbia cu doar un centimetru, ca să indice spre scaunul din spate. Nu se născuse niciodată un copoi mai amărât.

— „Şi tu, tu *ce făceai*?“

Fix a început să râdă înainte ca Lomer să-şi pună mâinile pe un volan imaginar şi să se uite în oglinda retrovizoare cu nervozitate; cu nervozitate, dar şi cu real interes, ca să vadă locurile din spate ale maşinii, urmărind cum stăpânul i-o trăgea altei femei.

— De unde naiba le scoţi? l-a întrebat Fix şi şi-a lăsat pentru o clipă fruntea pe volan.

Lomer nu i-a dat niciodată răspunsul, dar el a râs atât de tare, încât avea senzaţia că-şi pierde răsuflarea. Apoi, printre râsete, zgomotele maşinilor din jur şi muzica latino dată la maxim ce răsuna dintr-un loc pe care nu-l vedeau, au răzbătut câteva numere care s-au singularizat în salva de cifre pe care le scuipa radioul – erau indicativele lor. Lomer şi Fix le-au auzit cu volumul dat la minimum şi s-au bucurat, deşi nu era nevoie s-o recunoască. Noaptea fusese prea liniştită până atunci, şi liniştea le dădea mâncărimi. Nu-şi închipuiau că în Los Angeles nu se întâmplă nimic, doar că veştile nu ajunseseră şi la ei. Au dat drumul la girofar, şi sirena urla aceleaşi sunete în buclă. Lomer i-a spus pe unde s-o ia, şi Fix a gonit cu maşina pe banda din mijloc a străzii largi, care se golise dintr-odată. Pietonii s-au oprit la bordură, cu ochii îndreptaţi asupra maşinii alb-negre. Cei doi ofiţeri simţiră acea tresărire interioară care îi punea întotdeauna pe jar. Era un apel ce reclama violenţă domestică, lucru care putea să însemne un scandal soldat cu tulburarea liniştii publice, un bărbat care-şi bătea nevasta cu cureaua sau nişte copii cocoţaţi pe acoperiş, care împuşcau şobolanii din palmieri cu o armă cu aer comprimat. Nu era nici jaf armat, nici crimă. În majoritatea cazurilor, oamenii se simţeau stânjeniţi şi dădeau vina pe cel care chemase poliţia. Deşi uneori nu se întâmpla aşa.

Au luat-o pe Alvarado, spre bulevardul Olimpic, şi s-au strecurat prin labirintul de străduţe laterale. Se făcuse noapte de-a binelea, şi Fix a oprit sirena, dar a lăsat farurile aprinse, aşa că, pe

rând, casă după casă, draperiile se dădeau de două degete la o parte, pentru ca locatarii să scruteze întunericul, întrebându-se cine dăduse de belea şi cine fusese atât de nesocotit încât să-i aducă pe poliţişti în cartierul lor liniştit, unde fiecare avea câte ceva de ascuns. Casa la care se duceau era cufundată în beznă. Când ocupanţii casei ştiu că vii după ei, îşi dau silinţa să se scoale şi să stingă lumina. Procedura operaţională standard.

— Se pare că am ajuns prea târziu, a spus Lomer. S-au dus deja la culcare.

— Atunci hai să-i trezim, a zis Fix.

Le era teamă? avea Fix să se întrebe mult mai târziu. În anii care-au urmat, Fix Keating a cunoscut frica, chiar dacă învăţase în cele din urmă să-şi compună o faţă care să nu-l dea în vileag. Dar, în anii petrecuţi alături de Lomer, intra pe uşă sigur că va ieşi de acolo teafăr.

Era o casă ca o cutie, cu o curticică pătrată. Nu se deosebea cu nimic de restul caselor de pe stradă, cu excepţia tufelor de bougainvillea ce-şi revărsau în cascadă florile de un roz aprins, ca tabletele de amfetamină.

— Cum or fi ajuns astea aici? s-a întreba Lomer, trecându-şi mâna peste frunte.

Fix a bătut la uşă, mai întâi cu încheieturile degetelor, apoi cu lanterna. La lumina albastră a girofarului a observat că lăsa mici urme în lemn.

— Mă duc să verific în spate, a spus Lomer şi a străbătut fluierând curtea îngustă, luminând ferestrele cu lanterna, în timp ce Fix aştepta.

Deasupra Los Angelesului nu erau stele, sau poate că erau, însă oraşul împroşca prea multă lumină ca să le vezi. Fix stătea cu ochii pe secera subţire a lunii, când a zărit o lumină puternică venind dinspre casă. Lomer a aprins lumina de la intrare şi a deschis uşa din faţă.

— În spate era deschis, a spus el.

— Uşa din spate era deschisă, spuse Fix.

— Poftim? făcu Franny.

Puse jos revista şi îi trase pătura pe umeri. Avusese dreptate în

legătură cu pătura. Patsy îi adusese una.

— Am adormit.

— De la Benadryl[19]. Ca să n-ai mâncărimi mai târziu.

Fix încerca să pună totul cap la cap – camera asta, ziua de azi, fiica lui, Los Angeles, casa de lângă bulevardul Olimpic.

— Uşa din spate era deschisă şi cea din faţă, închisă. Asta ar fi trebuit să te facă să te opreşti şi să-ţi pui întrebări, nu-i aşa?

— Tată, despre care casă vorbim? Despre casa ta de acum, cea din Santa Monica?

Fix clătină din cap.

— Casa unde ne-am dus în noaptea în care a fost împuşcat Lomer.

— Credeam că a fost împuşcat în benzinărie, spuse ea.

Aşa îi povestise mama ei şi, chiar dacă trecuseră patruzeci de ani de atunci, poate chiar mai mult, încă îşi amintea foarte bine. Mama şi sora ei mai mare se certau mereu. De fiecare dată când întârzia peste ora stabilită, Caroline îi vorbea foarte urât lui Bert sau o pocnea pe Franny atât de tare, încât îi curgea sânge din nas, şi nu uita să-i reproşeze mamei sale că, dacă ar fi fost o soţie decentă şi ar fi rămas cu tatăl lor, nu s-ar fi întâmplat nimic din toate astea. Dacă Beverly ar fi rămas cu Fix, atunci Caroline ar fi ajuns un cetăţean model; comportamentul ei model fusese în întregime în mâinile ei, dar ea a stricat totul când a ales să fugă cu Bert Cousins, aşa că nimeni n-ar trebui s-o învinovăţească pe Caroline pentru ce s-a ales de viaţa ei. Nimic nou sub soare. Până să ajungă la această confruntare, fetele locuiseră în Virginia mai mult timp decât în Los Angeles, dar povestea unei posibile existenţe alternative era asul din mânecă pe care Caroline îl scotea cu orice prilej. Franny îşi amintea mai ales de ziua când erau toate trei în maşină, venind de la şcoală, ea şi Caroline îmbrăcate în uniforma de la Preasfânta Inimă a lui Isus[20], fustă plisată şi bluză albă neşifonabilă. Nu-şi mai amintea de la ce pornise scandalul, sau din ce motiv scandalul acesta fusese mai mare decât altele. Nu se ştie ce vorbă aruncată la întâmplare o

---

[19] Medicament antihistaminic folosit în tratarea alergiilor şi în insomnii, contraindicat copiilor.

[20] Denumire specifică unei şcoli catolice.

îndemnase pe mama lor să le povestească despre Lomer.

— Aşa este, îi spuse tatăl ei. A fost împuşcat la benzinăria Golfului, de pe bulevardul Olimpic.

Franny se aplecă în scaun şi-şi aşeză mâna pe fruntea tatălui. Părul lui, care fusese cărunt de când ţinea ea minte, crescuse din nou după ultima rundă de citostatice, ca un pămătuf de un alb luminos. Toată lumea vorbea despre părul lui. Îl netezi spre spate cu palma.

— Chiar vreau să ştiu întreaga poveste, spuse ea cu glas scăzut, deşi nu-i asculta nimeni. Nimeni din încăpere nu-i băga în seamă.

Cu toate că nu fusese niciodată dornic să-şi împărtăşească gândurile, Fix simţi deodată nevoia să-i explice. Voia ca Franny să înţeleagă.

— Casa era aşa de mică, încât ştiam că n-o să dureze mult timp până să-i găsim. Din hol se deschideau trei uşi – două dormitoare şi o baie. Locuinţele astea erau toate construite la fel. I-am găsit în primul dormitor. Tatăl, mama, patru copii. Stăteau în întuneric, pe pat. Am aprins luminile din tavan şi i-am văzut pe toţi aşezaţi în capul oaselor, chiar şi mezinul. Tatăl era cel bătut. Nu prea vezi aşa ceva. De obicei femeia o încasează, dar tipul ăsta arăta de parcă ar fi fost adunat cu făraşul de pe drum, buza îi era tăiată de i se vedeau dinţii, avea un ochi umflat, nasul era împrăştiat peste tot. Îi văd faţa aşa cum te văd pe tine. E o nebunie cât de multe îmi amintesc despre casă şi despre oamenii ăia – erau desculţi şi stăteau toţi cu picioarele pe pat. Am început să-i luăm la întrebări, dar n-am primit nimic, nici măcar un răspuns. Tatăl s-a uitat la mine cu ochiul teafăr, şi eu mă întrebam cum de se mai poate ţine drept. Era mânjit pe gât de sângele care-i curgea din amândouă urechile. Aş fi zis că i se spărseseră timpanele, dacă n-ar fi fost faptul că niciunul dintre ei nu părea să ne audă. Lomer a cerut prin staţie o ambulanţă şi întăriri. Eu am continuat să le vorbesc, până când fata cea mai mare, să fi avut vreo zece ani, îmi mărturiseşte în sfârşit că ei nu vorbesc engleza. Tatăl şi mama nu vorbeau, dar copiii, da. Erau trei fete şi-un băiat. Băiatul avea cam şapte-opt ani. Am întrebat, „Unde s-a dus omul care v-a făcut asta?“ Şi atunci au amuţit din nou cu toţii. Fata privea drept înainte, ca şi părinţii ei, până când cea mică, de vreo cinci ani, nu mai mare decât Caroline la vremea aia, a privit

spre dulap. N-a întors capul, dar era limpede ca lumina zilei. Tipul era în dulap. Fata cea mare a prins-o de încheietura mâinii şi a strâns-o al naibii de tare, dar Lomer şi cu mine ne-am întors. Lomer a deschis uşa şi iată-l înghesuit printre haine. Era un dulap mic, aşa cum aveau oamenii pe vremea aia, şi înăuntru era tot ce-aveau pe lume, inclusiv pe tipul ăsta. El şi-a dat seama de situaţie. N-avea cum să treacă de noi. Avea sânge pe cămaşă şi mâna ruptă, de la cât îl bătuse pe nenorocitul ăla de pe pat. Cred că nu vorbea mai multă engleză decât cel pe care venise să-l snopească în bătaie. Îşi vârâse pistolul în buzunarul unei rochii din dulap. Se gândise poate că n-o să-l găsească nimeni acolo şi c-o să vină mai târziu să-l recupereze. Tocmai atunci au sosit şi ambulanţa şi câteva maşini de poliţie. Pe-atunci nu exista avertismentul Miranda[21], ca să chemi pe cineva care ştie spaniolă. Familia era tot pe pat, tremurau cu toţii şi copiii plângeau, ca şi cum fusese bine cât timp stătuse ăla în dulap şi nu trebuiseră să se uite la el, dar acum îi răscolise faptul că stătea din nou lângă ei, în dormitor. Se numea Mercado. Asta am aflat mai târziu. Treaba lui era să-i bată pe mexicanii care împrumutaseră bani ca să intre ilegal în ţară şi nu câştigau destul cât să-şi plătească datoria. Pe amărâţii ăştia îi storceau de bani nişte neica nimeni care aveau ceva gologani, sau ştiau cum să facă rost de ei. Îi băteau în faţa familiei, în faţa vecinilor. Asta era vizita de avertizare, şi dacă banii tot nu veneau, după o săptămână sau două se repezeau până la tine şi-ţi trăgeau un glonţ în cap. Toată lumea ştia.

— V-aţi trezit! spuse Patsy, făcând-o pe Franny să tresară.

Patsy dădu jos punga mai mică, antivomitivul, care era deja goală. Celelalte erau încă pline.

— V-aţi odihnit?

— M-am odihnit, spuse Fix, dar părea epuizat, de citostatice, de povestire, sau poate de amândouă.

Franny se întrebă dacă Patsy nu-şi dăduse singură seama de asta, dar poate că aşa arătau şi ceilalţi pacienţi din sală.

Patsy căscă după ce aduse vorba de somn, acoperindu-şi gura cu mâna mică, vârâtă în mănuşa de cauciuc.

---

[21] Avertisment dat de poliţia din SUA suspecţilor. Se referă, printre altele, şi la dreptul de a nu vorbi până la consultarea unui avocat

— Într-o zi o să mă întind pe unul din fotoliile astea. Am să-mi trag pătura peste cap şi o să dorm. Pacienţii mai fac asta uneori, îi supără lumina. Cine-o să ştie că sunt eu sub pătură?

— Eu n-am să te spun, spuse Fix şi închise ochii.

— Vă este sete? Patsy îl bătu pe genunchi, peste pătură. Pot să vă aduc apă, sau nişte răcoritoare dacă doriţi. Vreţi o Coca-Cola?

Franny tocmai se pregătea să spună că n-aveau nevoie, când Fix încuviinţă din cap.

— Apă. Nişte apă, mulţumesc. Patsy se uită spre ea.

— Şi dumneavoastră? Franny clătină din cap.

Patsy plecă să aducă apa şi Fix aşteptă, deschizând ochii ca s-o urmărească cu privirea.

— Şi ce s-a întâmplat mai departe? întrebă Franny.

Când niciun doctor nu-i vorbea despre vindecare, cu asta se alegea când îşi ducea tatăl la chimioterapie: timpul petrecut împreună şi toate poveştile pe care le auzea. Era motivul pentru care fetele lui zburau pe rând la Los Angeles, pentru că niciodată nu stătuseră prea mult cu tatăl lor. Mai era şi faptul că-i dădeau lui Marjorie un moment de respiro, pentru că Marjorie îl îngrijea singură. Mai presus de toate, însă, era şansa de a-i asculta amintirile pe care urma să le ia cu el. Diseară, după ce tatăl lor o să se culce, o s-o sune pe Caroline, să-i povestească despre Lomer.

— Casa se umpluse de oameni – poliţişti, tipii de la ambulanţă, care au avut ceva de lucru. Lomer a găsit în coşul de gunoi un plic şi a desenat pe spatele lui câţiva şoricei pentru fetiţa cea mică. Era limpede că dăduse de belea cu părinţii, şi lui Lomer îi părea rău de ea. Tatăl a fost dus la spital cu ambulanţa, iar mama şi copiii, Dumnezeule, probabil că pe ei i-am lăsat în casă, pentru ca altul să vină să termine treaba, nici măcar nu ştiu. Nu m-am mai gândit la ei vreo doi ani. L-am dus pe Mercado la secţie şi l-am anchetat. Când am terminat, era aproape unu noaptea şi nu ne doream decât să bem o cafea. Cafeaua de la secţie era nepotrivită. Aşa spunea Lomer – „*nepotrivită*“. Mă trezeam gândindu-mă că dacă cei de la secţie şi-ar fi dat osteneala să facă rost de o cafea bună, atunci Lomer ar fi băut una acolo, dar astea sunt gânduri care te fac să înnebuneşti. Ne-am dus la o benzinărie, pe Olimpic. Nu foarte aproape, dar nici prea

departe. Proprietarul cheltuise bani serioşi pe cafea şi îi învăţase pe băieţandrii care lucrau pentru el cât de important era să arunce zaţul şi să facă una nouă. Oamenii preferau să meargă cu maşina două străzi mai departe, ca să pună benzină de la un tip care făcea cafea bună. Nu era ca azi, când nu-ţi umple nimeni rezervorul, dar poţi să-ţi iei un cappuccino dumnezeiesc de bun. O cafetieră într-o benzinărie, mai ales cu cafea bună, era ceva nou, cu totul special. Tipul o pregătea, poliţiştii treceau pe acolo şi stăteau în parcare s-o bea. Asta a atras şi mai multă lume, pentru că se simţea în siguranţă cu poliţiştii alături. Era un mic ecosistem bazat pe cafea, aşa că ne-am dus drept acolo. Eu conduceam. Poliţistul care conduce maşina, conduce toată noaptea, iar celălalt cumpăra cafeaua, aşa că Lomer s-a dus înăuntru. Presupun că n-a fost atent. Ajunsese la vreo trei metri de uşă, când a fost împuşcat. N-am văzut ce s-a întâmplat, pentru că scriam raportul. Am auzit împuşcătura, mi-am ridicat privirea, dar Lomer dispăruse. L-am văzut doar pe puştiul de la casa de marcat ridicându-şi mâinile, cu palmele în faţă, după care Mercado s-a întors şi l-a împuşcat şi pe el.

— Stai aşa, îl opri Franny. Mercado? Tipul de la casa aia?

Fix dădu din cap.

— Asta-i ce-am văzut. Benzinăria era ca toate celelalte de pe atunci – ca un acvariu cu o lumină puternică deasupra –, aşa că l-am văzut foarte bine: hispanic, douăzeci şi cinci, un metru şaptezeci, cămaşă albă, pantaloni albaştri, pete de sânge pe cămaşă. Cu puţin înainte, mă uitasem două ore la individul ăsta. Stătuse la biroul meu. Îl ştiam, mă ştia. A privit afară pe geam şi m-a văzut acolo. A mai tras odată, dar pesemne că era agitat, pentru că glonţul nici măcar n-a atins maşina. Doar a lovit vitrina din faţă a benzinăriei. Apoi a ieşit pe uşă şi a fugit prin spate. M-am dus înăuntru, unde Lomer era întins pe podea.

Fix tăcu şi rămase pe gânduri câteva clipe.

— Ei, făcu el în cele din urmă.

— Ce?

Fix clătină din cap.

— Murise.

— Dar celălalt, băiatul de la benzinărie?

— A mai trăit o oră, cât să ajungă în sala de operaţii. Era un puşti de liceu, cu o slujbă de vară. Tot ce avea de făcut era să fiarbă cafeaua şi să ţină benzinăria deschisă.

Patsy se întoarse cu două pahare de polistiren pline cu apă şi cu două paie.

— Nu ştii niciodată că vrei ceva, până nu vezi. Aşa merge treaba pe-aici.

Franny îi mulţumi şi luă paharele. Patsy avusese dreptate, chiar voia nişte apă.

— Dar e o nebunie, îi zise ea tatălui, cu toate că-şi amintea că asta era povestea pe care mama le-o spusese în maşină – că tatăl lor şi-a pierdut minţile după ce i-a fost împuşcat partenerul şi că nu fusese în stare să-l identifice pe bărbatul care trăsese în Lomer.

— Cum a scăpat Mercado din sediul poliţiei? De unde ştia unde sunteţi?

— În creierul meu s-a produs un scurtcircuit, sau cel puţin aşa mi s-a explicat mai târziu, se întâmplaseră prea multe şi am încurcat diapozitivele, un suspect în locul altuia. Dar până în ziua de azi îţi spun că am văzut ce-am văzut. Era vorba de colegul meu mort. Nu ştiu cum a fost, însă individul ăla stătea în picioare sub bec, la aproximativ cinci metri în faţa mea. Ne-am uitat unul la altul, aşa cum te uiţi tu acum la mine. Când au sosit poliţiştii la faţa locului, l-am descris pe tip în amănunt. La naiba, le-am dat şi numele! Jorge Mercado era însă în arest preventiv, în Rampart. Stătuse acolo toată noaptea.

— Dar tipul care l-a ucis pe Lomer? întrebă Franny.

— S-a dovedit că nu-l mai văzusem niciodată.

— Deci nu l-au găsit pe individul care a făcut-o?

Fix îndoi paiul şi sorbi. Îi era greu să înghită, din cauza stricturilor esofagiene.

Apa îi alunecă pe gât în înghiţituri mici, cât un sfert de linguriţă.

— Ba da, spuse el în cele din urmă. L-au găsit. Au pus totul cap la cap.

— Dar tu ai identificat pe altcineva.

— Am identificat un alt bărbat în faţa poliţiştilor. Nu şi în faţa juriului. Au găsit pe cineva care văzuse o maşină rulând nebuneşte în

apropierea benzinăriei. S-au agitat să-l găsească pe şofer, apoi s-au agitat să găsească pistolul pe care-l aruncase pe geamul maşinii. Împuşti un băieţandru într-o benzinărie, şi poliţia se va strădui să te găsească. Împuşti un poliţist într-o benzinărie, ei bine, asta-i altă poveste.

— Dar n-au avut niciun martor, spuse Franny.

— Eu am fost martorul.

— Bine, dar tocmai ai spus că nu l-ai văzut pe individ.

Fix ridică un deget între ei.

— Nu l-am văzut nici până în ziua de azi. Nici măcar când stăteam în faţa lui, la tribunal. Asta nu s-a clarificat în mintea mea niciodată. Psihiatrul mi-a spus că o să mi-l reamintesc de cum o să-l văd, iar când nu l-am recunoscut, psihiatrul mi-a zis că s-ar putea ca memoria să-mi revină mai târziu, că e posibil să mă trezesc într-o bună zi şi totul să fie limpede în capul meu.

Ridică din umeri.

— Nu s-a întâmplat nici până-n ziua de azi.

— Atunci cum ai putut fi martor?

— Mi-au spus care e individul, iar eu am zis, da, el este.

Fix întoarse către fiica lui un zâmbet obosit.

— Nu-ţi face griji. El a fost făptaşul. Trebuie să ţii minte că şi el m-a văzut. S-a uitat prin geamul acvariului înainte de-a încerca să mă împuşte. Ştia cine sunt. L-a ucis pe Lomer, a ucis băiatul şi ştia că sunt tipul care l-a văzut făcând asta.

Fix clătină din cap.

— Aş vrea să-mi pot aminti numele puştiului. La capela funerară, mama lui mi-a spus că era un înotător talentat. „Promitea“, aşa a spus. Aş vrea să-mi amintesc jumătate din lucrurile din viaţa asta şi să uit cealaltă jumătate.

Beverly a mai rămas cu el încă doi ani după moartea lui Lomer, chiar dacă îi promisese lui Bert că avea să-l părăsească. A rămas pentru că Fix avea nevoie de ea. A tras maşina pe marginea drumului în ziua aceea, când se certaseră groaznic la întoarcerea de la şcoala din Virgina, şi le-a spus lui Caroline şi Franny să nu mai creadă că l-a părăsit pe tatăl lor aşa, pur şi simplu, pentru că nu era adevărat. Rămăsese lângă el.

— Până la urmă, am reuşit să mi-l scot din cap pe Lomer, spuse Fix. L-am purtat cu mine peste tot, ani întregi, dar într-o zi, nu ştiu cum, l-am lăsat deoparte. Nu l-am mai visat deloc. Nu m-am mai întrebat ce şi-ar fi dorit să mănânce la prânz de fiecare dată când mergeam la masă, nu m-am mai uitat la colegul care stătea în maşină lângă mine, gândindu-mă că nu era cel care nu mai era. M-am simţit vinovat pentru asta, însă, trebuie să-ţi mărturisesc, a fost o uşurare.

— Dar acum te mai gândeşti la el?

— Ei bine, da, la toate astea, spuse Fix.

Îşi ridică mâna spre tuburile de plastic care îl ţineau ancorat de viaţă. Zâmbi.

— El n-o să fie niciodată obligat să treacă prin aşa ceva. N-o să fie niciodată bătrân şi bolnav. Sunt sigur că, dacă l-ar fi întrebat cineva, nu şi-ar fi dorit să fie bătrân şi bolnav. Sunt sigur că amândoi am fi zis, da, te rog, dă-mi cancer la optzeci de ani. Dar acum...

Fix ridică din umeri.

— Văd lucrurile şi într-un fel, şi într-altul. Franny clătină din cap.

— Ai primit ce era mai bun.

— Aşteaptă şi-ai să vezi, îi spuse tatăl. Eşti tânără.

3

Cu o zi înainte ca Bert şi viitoarea lui soţie de-a doua, Beverly, să plece cu maşina din California spre Virginia, Bert trecu pe la fosta lui casă din Torrance[22], ca să-i sugereze primei sale soţii, Teresa, să se mute împreună.

— Nu *cu* noi, fireşte, spuse Bert. Va trebui să împachetezi, să vinzi casa. Ştiu că asta ia ceva timp, dar, dacă stai să te gândeşti, de ce nu te-ai întoarce în Virginia?

Cândva, Teresa crezuse că soţul ei e cel mai frumos bărbat din lume, când, de fapt, arăta mai degrabă ca unul din garguiele[23] cocoţate pe cornişele înalte de la Nôtre-Dame, menite să alunge diavolul. Nu dădu glas acestui gând, dar, după schimbarea de ton din vocea lui, era clar că i se citea pe faţă.

— Uite, spuse Bert, oricum n-ai vrut niciodată să te muţi în Los Angeles. Ai făcut-o doar pentru mine şi, chiar şi atunci, dă-mi voie să-ţi amintesc, cu multă văicăreală. De ce ai vrea acum să rămâi aici? Du copiii la ai tăi, dă-i la şcoală şi, la momentul potrivit, o să te ajut să-ţi găseşti o casă.

Teresa stătea în picioare în bucătăria pe care o împărţiseră cu atât de puţin timp în urmă şi îşi strânse cordonul halatului de baie. Cal era în clasa a doua, iar Holly începuse grădiniţa, dar Jeanette şi Albie erau încă acasă. Copiii se agăţau de picioarele lui Bert, ţipând de parcă se dădeau în montagne-russe, la Disneyland, *Tatiii! Tatiii!* Îi bătu uşor pe creştete, ca pe tobe. Îi atingea cadenţat.

— De ce ţii să vin în Virginia? întrebă ea. Ştia răspunsul, dar voia să-l audă din gura lui.

— Ar fi mai bine, spuse el şi îşi lăsă ochii în jos, spre capetele acelea drăgălaşe şi ciufulite, câte unul sub fiecare mână.

— E mai bine pentru copii dacă părinţii locuiesc aproape unul de altul? E mai bine pentru copii să crească fără tată?

— Dumnezeule, Teresa, dar *eşti* din Virginia. Nu ţi-am propus să te muţi în Hawaii. Toţi ai tăi locuiesc acolo. Ai fi *mai fericită* cu ei.

---

[22] Localitate din sud-vestul Californiei, în districtul Los Angeles.

[23] Jgheab sau burlan scurt, reprezentând animale fantastice, întâlnit la catedralele medievale.

— Sunt mişcată să aud că te gândeşti la fericirea mea.

Bert oftă. Îl făcea să-şi piardă timpul. Nu avusese niciodată respect pentru timpul lui.

— Toată lumea merge mai departe, în afară de tine. Eşti singura care vrea să stea pe loc.

Teresa îşi turnă o ceaşcă de cafea din filtru. Îi oferi una lui Bert, care dădu din mână în semn că nu voia.

— O să-l rogi şi pe soţul lui Beverly să se mute împreună cu voi? Ca să le vadă mai des pe fete? Aşa ar fi mai bine pentru ele.

Teresa aflase de la o prietenă comună că Bert se muta înapoi în Virginia împreună cu viitoarea doamnă Cousins fiindcă se temea ca nu cumva primul soţ al celei de-a doua lui soţii să pună pe cineva să-l omoare, făcând ca totul să pară un accident, şi astfel să nu fie prins niciodată. Primul soţ era poliţist. Poliţiştii, mă rog, unii dintre ei, se pricepeau la lucruri dintr-astea.

A fost o discuţie scurtă, care luă sfârşit când Bert se înfurie pe ea, aşa cum o făcea mereu, dar ei i-a fost de ajuns ca să-şi petreacă tot restul vieţii în Los Angeles.

Teresa făcu rost de o slujbă la secretariatul Procuraturii Districtuale din Los Angeles. Îi duse pe cei mici la creşă, iar pe cei mari îi înscrise într-un program after-school. Avocaţii de la birou încercau un uşor sentiment de vinovăţie colectivă, pentru că îl acoperiseră pe Bert în timpul îndelungatei sale aventuri extraconjugale. Acum că el plecase, s-au gândit că-i datorau Teresei oportunitatea unei schimbări, şi i-au oferit o slujbă. La scurt timp însă i-au propus să facă şcoala la seral, să poată deveni secretară juridică. Teresa Cousins era istovită, furioasă şi prea puţin folosită la adevărata ei valoare, dar nu era deloc proastă, după cum îşi dăduseră şi ei seama.

Bert Cousins câştigase foarte puţin ca procuror adjunct, aşa că fusese obligat să le plătească copiilor şi fostei soţii doar o pensie alimentară modestă. Averea părinţilor săi nu era şi a lui şi, ca atare, n-a fost luată în calcul la hotărârea de divorţ. Bert a solicitat custodia copiilor pe timpul întregii veri, de la sfârşitul anului şcolar, până la începutul şcolii, şi a obţinut-o. Teresa Cousins luptase ca o leoaică să-i fie acordate doar două săptămâni, dar Bert era avocat, şi prietenii lui, tot avocaţi, erau prieteni cu judecătorul, iar părinţii îi trimiseseră destui

bani în plus ca să ţină cazul pe rol pentru eternitate, dacă aşa o cerea situaţia.

Când a aflat că pierduse vacanţele de vară, Teresa a făcut mare caz, blestemând şi plângând, dar în sinea ei se întreba dacă nu cumva, prin divorţ, tocmai primise echivalentul unei vacanţe în Caraibe. Îi iubea pe copii, nu încăpea nicio îndoială, dar se gândi că un anotimp din patru petrecut fără dureri în gât şi bătăi cu pumnii, fără rugăminţi insistente pentru ore de balet pe care nu şi le permitea şi la care nici n-avea timp să le ducă pe fete, fără veşnicele scuze la serviciu pentru că venea târziu şi pleca devreme, când ea atârna de un fir de păr, aşadar, un anotimp pe an fără copii era uşor de suportat, cu toate că n-ar fi admis asta niciodată. Gândul unei dimineţi de sâmbătă fără Albie care să sară peste ea în pat, înainte şi înapoi, înainte şi înapoi, ca şi cum ar fi schiat pe un traseu de slalom imaginar, nu era deloc lipsit de atractivitate. Iar gândul că Albie avea să sară acum peste a doua soţie a lui Bert, care, fără îndoială, dormea în negligée de mătase crem, garnisit cu dantelă neagră, o cămaşă de noapte care trebuia neapărat dusă la curăţat, gândul că Albie va sări efectiv *pe* ea, ei bine, era absolut minunat.

În primii ani, copiii erau prea mici să poată călători singuri, aşa că luau măsuri să fie supravegheaţi pe drum. Într-un an, în avion i-a însoţit mama lui Beverly, în anul următor, a fost rândul surorii lui Beverly. Bonnie era tulburată şi spăşită în faţa Teresei şi nu era în stare să-i întâlnească privirea. Bonnie se căsătorise cu un preot şi se simţea vinovată în legătură cu tot felul de lucruri asupra cărora n-avea niciun control. Într-un alt an, însoţitoare a fost Wallis, prietena lui Beverly. Wallis avea o voce puternică şi un zâmbet larg pentru toată lumea. Purta o rochie de bumbac, verde-fluorescent. Lui Wallis îi plăceau copiii.

— Oho, puştime! le spusese ea celor patru copii ai familei Cousins. O să mâncăm toate alunele din avion.

Wallis se purta ca şi cum era doar o întâmplare că zbura şi ea spre Virginia în ziua respectivă, şi nu-i aşa că ar fi nostim să stea toţi împreună? Wallis a făcut ca lucrurile să pară atât de fireşti, încât Teresa nici nu s-a gândit să plângă până când nu s-a trezit singură acasă.

La zborul de întoarcere, copiii aveau însoţitori din partea Teresei: într-un an mama ei, în celălalt, verişoara ei preferată. Bert ar fi cumpărat bilet oricui era dornic să îndure şase ore pe avion, alături de copiii săi.

În 1971 însă, au decis că plozii erau suficient de mari încât să călătorească singuri – mai exact, Cal la doisprezece ani şi Holly la zece erau suficient de mari să se descurce cu Jeanette, care la opt nu avea nevoie de nimic, şi cu Albie, care, la şase, avea nevoie de orice. La aeroport, Teresa le înmânã biletele trimise de Bert şi îi urcă în avionul de Virginia fără bagaje, o manevră îndrăzneaţă, pe care n-ar fi încercat-o niciodată dacă ar fi fost rândul lui Bonnie sau Wallis. Să-l lăsăm pe Bert să se spele cu ei pe cap, îşi spuse ea. Aşadar, copiii aveau nevoie de absolut totul: putea să-nceapă cu periuţe de dinţi şi pijamale, apoi să treacă la celelalte. Îi dădu lui Holly o scrisoare pentru tatăl lor. Toţi patru copiii trebuiau duşi la dentist. Ştia că Jeanette avea carii. Trimise copii după fişele de vaccinare, cu un semn în dreptul rapelurilor a căror dată se apropia. Nu mai putea să se tot învoiască de la serviciu, ca să alerge la programări. Doctorii întârziau mereu, şi uneori treceau ore bune până se întorcea la birou. A doua doamnă Bert Cousins nu lucra. Avea timp berechet să-i ducă pe copii la cumpărături, să-i ducă la doctor. Holly leşina la fiecare injecţie. Albie a muşcat-o odată pe asistentă. Cal a refuzat să se dea jos din maşină. Se luptase să-l scoată, dar el a prins portiera între picioare şi s-a încăpăţânat să nu iasă, aşa că a pierdut ultimul rapel. Nu era sigură că Jeanette primise toate vaccinurile, pentru că nu-i găsise fişele. Menţionă toate acestea în scrisoare. Beverly Cousins îi voia pe copii? Atunci o să se sature deei.

Copiii erau aşezaţi de-o parte şi alta a culoarului din avion, băieţii în stânga şi fetele în dreapta, şi fiecare primise câte un set de insigne de elev-pilot, pe care doar Cal refuzase să le poarte. Erau bucuroşi că se află în avion şi că timp de şase ore nu-i mai supraveghează nimeni. Oricât de mult urau să se despartă de mama lor – îi erau loiali, neîndoios –, cei patru copii considerau Virginia ca fiind locul lor de baştină, chiar şi cei doi mai mici, născuţi după ce familia se mutase în vest. Toţi cei patru copii detestau California. Erau sătui să fie împinşi pe holurile şcolilor unificate din Torrance. Erau sătui de autobuzul care-i

lua din colţul străzii în fiecare dimineaţă, ca şi de şoferul autobuzului, care la fiecare treizeci de secunde se lua de ei, dacă întârziaseră pentru că Albie era un mocăit. Erau sătui de mama lor, oricât de mult o iubeau, pentru că ţipa la ei când reveneau în casă din cauză că pierduseră autobuzul. Poftim, iar o să întârzie la birou. O lua de la capăt în maşină, în timp ce-i ducea la şcoală conducând cu o viteză înspăimântătoare – trebuia să muncească, nu le ajungea cât le dădea tatăl lor şi nu-şi putea permite să fie dată afară de la serviciu doar pentru că ei nu erau în stare să ajungă la timp în colţul ăla afurisit de stradă. Îi închideau gura doar ciupindu-l pe Albie, ale cărui ţipete umpleau maşina precum gazul muştar[24]. Mai mult decât orice, erau sătui de Albie, care îşi vărsase Coca-Cola peste tot şi chiar în clipa aceea lovea cu picioarele în scaunul din faţă. Tot ce se întâmpla era din vina lui. Erau sătui însă şi de Cal. El ajunsese să poarte la gât cheia casei legată cu o sfoară murdară, deoarece mama spusese că era treaba lui să-i aducă pe toţi de la şcoală şi să le dea o gustare. Cal se săturase de toate astea şi, de cele mai multe ori, îi închidea afară pe fraţii lui cel puţin o oră, ca să se uite la emisiunile preferate şi să se limpezească la cap. Pe latura casei era un furtun cu apă şi umbră sub garajul deschis. Nu era că aveau să moară. Când mama sosea acasă de la lucru, ceilalţi copii o întâmpinau în prag cu proteste împotriva situaţiei tiranice în care se aflau. Minţeau că-şi făcuseră temele, în afară de Holly, care îşi făcea întotdeauna lecţiile, stând uneori sub acoperişul garajului pe jos, cu picioarele încrucişate şi cărţile în poală, pentru că ea trăia pentru laudele cu care o copleşeau profesorii. Se săturaseră şi de Holly şi de notele ei mari. Jeanette era singura persoană de care nu se săturaseră, şi asta pentru că nici măcar nu se gândeau la ea. Se închisese într-o muţenie pentru care orice părinte ar fi consultat profesorii sau medicii pediatri, dacă ar fi observat-o, dar nimeni nu băgase de seamă. Jeanette era sătulă de asta.

Şi-au lăsat cât de mult au putut pe spate scaunele din avion. Au cerut cărţi de joc şi bere de ghimbir. Se răsfăţau în sanctuarul unui avion care, pentru moment, nu se găsea nici în California, nici în Virginia, singurele două locuri pe care le văzuseră în viaţa lor.

---

[24] Gazul muştar, sau iperita, este o armă chimică ce produce arsuri. A fost folosită în timpul Primului Război Mondial.

Când Caroline şi Franny soseau în California în vacanţa de vară, Fix îşi lua concediu o săptămână, ca să petreacă timp cu fetele lui. În schimb, când copiii lui Bert ajungeau în Virginia, Bert îi spunea lui Beverly că, în mod cu totul misterios, numărul cazurilor de la birou se dublase. În Arlington, Bert lucra acum în domeniul activităţilor fiduciare[25], după ce hotărâse că viaţa unui procuror adjunct districtual era prea stresantă. Nu-ţi venea să crezi câtă lume avea nevoie să întocmească un testament chiar în ziua în care îi veneau copiii. O trimise pe ea singură la aeroport cu break-ul. Crezuse că putea să-i ia el pe copii, dar în ultima clipă apăruse o moţiune la care nimeni nu se aştepta, şi nu doar că nu putea să meargă la aeroport, dar se părea că n-avea cum să ajungă nici la masa de seară. Beverly îi mai luase pe copiii lui Bert de la aeroport şi înainte, deşi se ducea de fapt să le aştepte pe mama ei, pe Bonnie sau pe Wallis, care erau aşa de drăguţe că acceptau să vină s-o viziteze fără să plătească biletul. Bucuria de a le vedea pe fiecare coborând din avion era atât de mare, încât era gata să-i piardă din vedere pe copii. Îşi lua de braţ mama, sau sora, sau cea mai bună prietenă, şi împreună îi mânau pe mieluşei prin aeroport, să-şi recupereze bagajele, apoi afară, în parcare. Aştepta întâlnirile astea cu nerăbdare.

De data aceasta însă, în mod surprinzător, Beverly se simţi ca paralizată, în timp ce aştepta singură la capătul terminalului cu burduf. După ce au debarcat toţi ceilalţi pasageri, stewardesa i-a adus pe copii, şi ea semnă pentru ei. Patru mici trepte aşezate în scara măgarului, băiat-fată-băiat-fată, fiecare un refugiat cu ochi obosiţi. La poarta de debarcare primi de la fete o îmbrăţişare decepţionantă, în timp ce băieţii se feriră, mergând în spatele ei, spre caruselul de bagaje. Albie fredona un cântec nedesluşit, poate că şi Cal, nu era sigură, pentru că se ţineau departe de ea. Aeroportul era zgomotos şi plin de familii fericite reunite. Îi era greu să-şi audă gândurile.

Au aşteptat lângă carusel, urmărind bagajele care se învârteau prin faţa lor.

---

[25] Operaţiune juridică prin care o persoană îşi transferă temporar un drept de proprietate către un intermediar, pentru a fi administrat în interesul unui beneficiar.

— Cum s-a terminat anul şcolar? Aţi avut note bune?

Beverly a lansat întrebarea întregului grup, dar singura care i-a dat atenţie a fost Holly. Holly primise A la toate materiile, în afară de citire, unde obţinuse un A plus[26]. Beverly a mai întrebat şi dacă vremea era frumoasă când au plecat din Los Angeles, dacă au mâncat în avion, dacă a fost un zbor plăcut. Holly a dat răspuns la toate.

— Avionul a aşteptat treizeci minute în afara porţii, din cauza înghesuielii de pe pistă. Am stat la coadă ca să decolăm, eram abia pe locul douăzeci şi şase, a spus ea cu bărbia ei micuţă avântată în sus, dar am avut vânt bun din spate şi pilotul a reuşit să recupereze pe drum aproape toată întârzierea.

Avea cărarea dintre codiţe foarte strâmbă, de parcă fusese făcută de un deget turmentat, şi nu cu pieptenele.

Băieţii se îndepărtaseră în direcţii opuse. Preţ de o secundă, Beverly l-a zărit pe Cal stând în picioare pe banda rulantă aflată la trei carusele mai departe, învârtindu-se împreună cu bagajele de la Houston. Nici n-a apucat bine să-l vadă, că el a şi sărit jos, ca să scape de hamalul ce se apropia în fugă.

— Cal! a strigat Beverly pe deasupra mulţimii. Nu putea să ţipe la el, cel puţin nu în public şi nu de la distanţa asta, şi atunci i-a îndemnat:

— Duceţi-vă după fratele vostru!

Cal însă a întors capul spre ea, de parcă era doar o coincidenţă ciudată că numele lui era Cal şi că această necunoscută spusese ceva cuiva care se numea tot Cal. A întors spatele şi a plecat. Jeanette a rămas lângă Beverly, fără să-şi dezlipească ochii de la cureaua genţii ei de umăr. Fusese careva la doctor cu copilul ăsta?

În cele din urmă, şi ultimul bagaj de la zborul TWA fără escală de la Los Angeles către Dulles[27] a alunecat pe banda caruselului şi a fost smuls de călătorii nerăbdători. Nu mai rămăsese nimic de recuperat. Mulţimea s-a risipit, şi ea a putut acum să-l vadă pe Albie încercând să desprindă o bucată veche de gumă de mestecat de pe jos, cu un obiect care de la distanţă părea un cuţit. S-a întors cu spatele.

---

[26] Nota maximă în sistemul american de notare.

[27] Aeroport internaţional aflat în nordul Virginiei.

— Bun, a spus ea, calculând în minte ora din zi şi traficul de la aeroport înapoi la Arlington. Cred că lucrurile voastre s-au rătăcit. Nu-i nicio problemă. Trebuie să mergem la un birou şi să completăm nişte hârtii. Aţi păstrat bonurile de la bagaje? a întrebat-o ea pe Holly. Cel mai bine era să i se adreseze direct lui Holly, care părea să aibă o dorinţă naturală de a se face plăcută. Holly era singura ei şansă.

— N-avem bonuri, a spus fetiţa. Avea pielea foarte palidă, părul negru drept şi o faţă plină de pistrui. Semăna cu Pippi Şoseţica[28], pe care adulţii o găseau încântătoare, dar de care copiii făceau haz.

— Însă la un moment dat le-aţi avut. Mama voastră nu v-a dat nişte bonuri?

Holly a început din nou:

— N-avem bonuri, pentru că n-avem bagaje.

— Cum adică n-aveţi bagaje?

— N-avem.

Holly nu vedea cum putea fi mai clară de atât.

— Vrei să spui că le-aţi uitat în Los Angeles? Le-aţi pierdut?

Beverly nu era foarte atentă. Se uita după Cal şi nu-l vedea. La fiecare trei metri erau panouri care avertizau pasagerii să nu se aşeze sau să se urce pe carusele.

Buza de sus a lui Holly tremura uşor, dar mama ei vitregă nu observă. Lui Holly i se păruse că era ceva nelalocul lui să călătorească fără bagaje, dar mama ei o asigurase că asta fusese dorinţa tatei. Voia să le cumpere lucruri noi – haine noi, jucării noi, genţi de voiaj noi, să aducă acasă cadourile. Poate că uitase să-i spună lui Beverly.

— N-avem bagaje, a zis ea încet.

Beverly şi-a coborât atunci privirea şi s-a uitat la ea cu atenţie. Afurisitul de Bert îi spusese c-o să se descurce, nicio problemă.

— Poftim?

Fusese groaznic s-o spună o dată, dar era de neiertat să fie pusă să repete.

---

[28] Pippi Longstocking, personaj dintr-o serie de cărţi pentru copii ale scriitoarei suedeze Astrid Lindgren (1907–2002).

Ochii lui Holly s-au umplut de lacrimi care au început să curgă peste pistrui.

— Nu. Avem. Bagaje.

Acum o să aibă probleme cu tatăl ei, şi nici măcar nu-l văzuse încă. Mai rău, tata o să se înfurie din nou pe mama. Tata îi striga mereu că e iresponsabilă, dar ea nu era aşa.

Ochii lui Beverly se mişcau de la un capăt la altul al caruselului. Pasagerii şi cei care îi aşteptaseră erau tot mai puţini, doi dintre copiii ei vitregi lipseau, al treilea copil vitreg plângea, iar al patrulea era atât de absorbit de cureaua de vinilin a poşetei sale încât era greu să nu presupui că este handicapat.

— Atunci de ce stăm aici de o jumătate de oră? a întrebat Beverly pe un ton calm. Încă nu o luase razna. Asta avea să se întâmple mai târziu, când avu timp să se gândească, dar acum pur şi simplu nu pricepea.

— Nu ştiu! a ţipat Holly, cu ochii şiroindu-i. Şi-a ridicat poala tricoului şi s-a şters la nas. Nu e vina mea. Tu ne-ai adus aici. N-am spus niciodată că avem bagaje.

Jeanette a deschis fermoarul poşetuţei ei, a scotocit înăuntru şi i-a întins surorii sale o batistă.

În fiecare an, al doilea drum al lui Beverly la aeroport era mult mai dezagreabil, pentru că de fiecare dată se aştepta să fie mai plăcut. Îi lăsa acasă pe cei patru copii vitregi (mai întâi cu mama, apoi cu Bonnie, după aceea cu Wallis, iar acum în grija lui Cal. La urma urmei, în Torrance stăteau singuri acasă, iar Arlington era un loc mai sigur decât Torrance) şi se întorcea la Dulles să le ia pe fete. În timp ce copiii lui Bert călătoreau spre est pentru o vară întreagă, Caroline şi Franny mergeau în vest pentru numai două săptămâni: una cu Fix şi cealaltă cu părinţii ei, suficiente însă pentru ca fetele să-şi reamintească faptul că le plăcea mult mai mult în California decât în Virginia. Au coborât din avion abia târându-şi picioarele, arătând de parcă se aflau într-o stare avansată de deshidratare, de la cât plânseseră tot drumul. Beverly s-a lăsat în genunchi să le îmbrăţişeze, dar ele erau doar nişte umbre. Caroline voia să stea cu tatăl ei. În fiecare an implora, îşi susţinea cauza, dar degeaba. Ura lui Caroline faţă de mama ei răzbătu prin ţesătura roz a bluzei sport, când mama o strânse la piept. Pe de altă parte, Franny nu

s-a clintit, lăsându-se cu indiferenţă îmbrăţişată. Încă nu ştia cum să-şi urască mama, dar începea să înveţe câte puţin de fiecare dată când îşi lăsa tatăl plângând în aeroportul din Los Angeles.

Beverly le-a sărutat pe creştet. Pe Caroline a mai sărutat-o o dată, dar ea se trase înapoi.

— Cât mă bucur că aţi venit acasă!

Caroline şi Franny nu se bucurau. Nu erau bucuroase deloc. În această stare deplorabilă au ajuns fetele la Arlington, pentru a se reîntâlni cu fraţii lor vitregi.

Holly era, fireşte, cea mai prietenoasă. Când fetele au intrat pe uşă, a început să sară în sus de bucurie şi chiar să bată din palme. Le-a spus că vara asta voia să pregătească un nou recital de dans în salon. Dar, în acelaşi timp, Holly era îmbrăcată cu tricoul roşu al lui Caroline, cel cu o micuţă rozetă din panglică albă la gât, pe care mama acesteia o convinsese înainte de a pleca în California să-l pună în punga Goodwill[29], pentru că era nu numai decolorat, ci şi prea mic. Holly nu era Goodwill.

În mod obişnuit, Caroline stătea în camera mai mare, cu două seturi de paturi supraetajate, iar Franny, fiind mai mică, avea camera cu doar două paturi. Cele două surori nu erau legate nici de dragoste, nici de afinităţi comune, ci de o baie minusculă, unde se intra din dormitoarele aflate de-o parte şi de alta. Două fete şi o baie era acceptabil de la începutul lui septembrie şi până la sfârşitul lui mai, dar acum, în iunie, când Caroline şi Franny s-au întors din California, au constatat că Holly şi Jeanette se instalaseră ca la ele acasă într-unul din cele două seturi de paturi supraetajate, pe când Franny îşi pierduse complet camera în favoarea băieţilor. Cu alte cuvinte, patru fete într-o cameră, doi băieţi în cealaltă şi o singură baie cât cabina de telefon pentru toţi şase.

Caroline şi Franny şi-au cărat bagajul pe scări. Bagaj: ceva care se cară[30]. Au trecut pe lângă uşa deschisă de la dormitorul părinţilor,

---

[29] Organizaţia non-profit care colectează îmbrăcăminte uzată şi obiecte casnice pentru a fi distribuite persoanelor defavorizate, după ce sunt recondiţionate sau reparate.

[30] Intraductibil în limba română. În original „Luggage: that which is to be lugged.“ (de la *to lug*, a căra ceva greu, influenţat ca formă de *baggage*).

unde Cal stătea tolănit pe patul mamei, cu picioarele murdare, în ciorapi murdari, trântite pe perne, urmărind un meci de tenis, cu sonorul dat la maximum. Ele nu aveau niciodată voie să intre în camera matrimonială sau să stea pe pat, chiar dacă ţineau picioarele pe podea, şi nici să se uite la televizor fără invitaţie expresă. Când au trecut pe lângă uşă, Cal nu şi-a dezlipit privirea de pe ecran şi n-a schiţat nici cel mai mic gest că le observase.

Când cele două s-au oprit, Holly era în spatele lor, destul de aproape încât să se ciocnească.

— Mă gândeam ca noi patru să dansăm în cămăşi de noapte albe. E bine? Putem să-ncepem repetiţiile după-masă. Am ceva idei de coregrafie, dacă vreţi să le vedeţi.

Cât priveşte numărul de patru fete în recital, doar trei erau vizibile, Jeanette fiind DIM[31].

Nimeni n-a observat că lipsea. Nici pisica lui Franny, Buttercup, nu se vedea pe nicăieri. Pisica nu venise la uşă s-o întâmpine pe Franny, aşa cum ar fi făcut cu siguranţă cu două săptămâni în urmă. Buttercup, care o menţinea pe linia de plutire a normalităţii, dispăruse. Beverly simţea că se îneacă în marea de copii şi problemele lor, aşa că nu-şi amintea foarte clar când văzuse ultima dată pisica, dar suspinele neaşteptate şi paralizante ale lui Franny au îmboldit-o să caute temeinic prin toată casa. Beverly a găsit-o pe Jeanette sub o pătură, în fundul dulapului cu lenjerii (de cât timp lipsea oare Jeanette?) Mângâia pisica adormită.

— Nu poate să-mi ia pisica! a strigat Franny.

Beverly s-a aplecat şi i-a luat pisica lui Jeanette, care s-a agăţat de ea doar o jumătate de secundă, apoi i-a dat drumul. În tot acest timp, Albie a urmărit-o pe Beverly peste tot, intonând ceea ce copiii numeau „muzica striperului".

Bum cica-bum, *bum-bum*-cica-bum.

Când mama lor se oprea din mers, banda sonoră înceta. Un singur pas dacă făcea, era acompaniată de Albie, care scotea doar un „bum", dar cu o inflexiune care suna ciudat de provocator pentru un puşti de şase ani. A încercat să-l ignore, dar simţea c-o depăşeşte. Când în cele din urmă a clacat şi a strigat „Încetează!", băiatul s-a

[31] În original, MIA (*Missing In Action*). Dispărut în misiune.

mulţumit s-o privească. Avea nişte ochi căprui enormi şi un păr şaten, lung şi buclat, care-l făceau să arate ca un animăluţ din desenele animate.

— Vorbesc serios, a spus ea, făcând efortul de a-şi domoli respiraţia. Trebuie să încetezi.

A încercat să găsească în vocea ei o intonaţie părintească acceptabilă, dar când s-a întors cu spatele la el a auzit un mic duduit încet, abia perceptibil: „*Bum*-bum-cica-bum".

Lui Beverly îi venea să-l omoare. Se gândea să-l omoare la propriu. Îi tremurau mâinile. S-a îndreptat spre camera ei, dorind s-o încuie şi să se culce, dar încă de pe hol se auzeau ţăcănitul unei mingi de tenis şi vacarmul publicului. Şi-a vârât capul pe uşă.

— Cal? a spus ea, încercând să nu plângă. Am nevoie de cameră acum. Cal nu s-a clintit, nici măcar un milimetru. A rămas cu ochii lipiţi de ecran.

— Nu s-a terminat, a răspuns el, ca şi cum ea nu mai văzuse un meci de tenis şi nu ştia că, dacă mingea se mişcă, meciul continuă.

Bert era de părere că televizorul nu e potrivit pentru copii. În cazul cel mai bun, vedea în el o pierdere de timp şi o grămadă de zgomote. În cazul cel mai rău, se întreba dacă nu cumva opreşte dezvoltarea creierului. Credea că Teresa făcuse greşeala imensă de a-i lăsa pe copii să privească prea mult la televizor. Îi spusese să renunţe, dar ea nu-l asculta niciodată când venea vorba de educaţia copiilor, de fapt când venea vorba de orice. De aceea el şi Beverly aveau un singur televizor în casă, aflat în dormitorul lor, la care copiii nu se uitau, sau, mai exact, *fetele ei* nu se uitau, cel puţin nu în timpul anului şcolar. Acum, lui Beverly îi venea să-l scoată din priză şi să-l împingă cu căruţul în ceea ce agentul imobiliar numise „camera de recreere a familiei", deşi niciun membru al familiei nu aterizase vreodată acolo. Şi-a continuat drumul pe hol, cu Albie pe urmele ei, la o distanţă de siguranţă, cântând aceeaşi melodie. Oare maică-sa îl învăţase să facă asta? Cineva trebuie să-l fi învăţat. Copiii de şase ani nu-şi pierd timpul în cluburi de striptis, nici chiar Albie ăsta. Beverly a intrat în camera fetelor, dar acolo era Holly, care citea *Rebecca*[32].

[32] Roman al scriitoarei britanice Daphne du Maurier (1907–1989), publicat în 1938 şi ecranizat de A. Hitchcock în 1940.

— Beverly, ai citit *Rebecca*? a întrebat-o Holly cu o feţişoară radioasă, radioasă, radioasă, imediat cum Beverly puse piciorul în cameră. Doamna Danvers mă sperie de moarte, dar am s-o citesc până la capăt. Dacă m-ar invita să locuiesc în Manderley, nu m-aş duce. Nu pot sta cu cineva care se poartă cu mine aşa de înfiorător.

Beverly a dat încetişor din cap şi a ieşit din cameră. S-a gândit să se întindă puţin în camera băieţilor, camera care fusese a lui Franny, dar acolo era un miros vag de nucă, care-i amintea de păr, ciorapi şi chiloţi nespălaţi.

A coborât din nou scările şi a găsit-o pe Caroline în bucătărie, trântind lucrurile într-un acces de furie, spunând că voia să facă negrese pentru tatăl său şi să i le trimită prin poştă, ca să aibă şi el ceva de mâncare.

— Lui taică-tu nu-i plac negresele cu nucă, a spus Beverly, fără să ştie de ce.

Încerca să se facă utilă.

— Ba îi plac! a ţipat Caroline şi s-a întors spre mama ei atât de repede, că vărsă jumătate din punga de făină. Poate nu atunci când îl ştiai tu, dar nu-l mai cunoşti deloc. Acum îi place să fie nucă în toate.

Albie era în sufragerie. Îl auzea cântând prin uşa bucătăriei. Atenţia lui concentrată asupra unui singur lucru era uluitoare. În living, Franny scotea labele din faţă ale pisicii prin mânecile unei rochiţe de păpuşă şi plângea aşa de înfundat, încât mama ei era sigură că absolut tot ce făcuse în viaţă până în acel moment fusese greşit.

Unde să se mai ducă? Nu exista niciun loc unde să scape de ei, nici măcar în dulapul pentru lenjerii, fiindcă Jeanette nu ieşise dintre cearceafuri de când dăduse drumul pisicii. Beverly a luat cheile de la maşină şi a ieşit din casă. În clipa când a închis uşa în urma ei, aerul de vară fierbinte şi înţepător i-a intrat în plămâni, înecând-o. Se gândi la terasa din spate a casei din California, la după-amiezele când stăteau afară, Caroline pe tricicletă, Franny în braţele ei, bucuroasă, în mirosul copleşitor al florilor de portocal. Fix fusese nevoit să vândă casa, pentru a-i da jumătate din puţinele fonduri pe care le aveau şi pentru a plăti pensia alimentară a copiilor. De ce l-a pus să-şi vândă

casa? În Virginia, nimeni nu putea sta afară. Cât a mers până la aleea din faţă, s-a ales cu încă cinci muşcături de ţânţar, care s-au umflat cât monedele de 25 de cenţi. Beverly era alergică la muşcăturile de ţânţar.

În maşină erau cel puţin 40 de grade. A pornit motorul, a dat drumul la aerul condiţionat şi a închis radioul. S-a întins pe vinilinul verde şi încins al banchetei din spate, ca să nu fie văzută dacă se uita careva pe geamul din faţă al casei. Se gândi că, dacă ar fi acum într-un garaj, şi nu sub copertina garajului deschis, ar părea că vrea să se sinucidă.

Pentru că şcolile de stat din California erau deschise mai mult timp decât şcolile catolice din Virginia, Beverly şi Bert rămăseseră singuri cinci zile, între plecarea fetelor ei şi venirea copiilor lui. Într-o seară, după cină, au făcut dragoste pe covorul din sufragerie. N-a fost prea plăcut. Greutatea lui Beverly scăzuse constant de la mutarea lor în Virginia, iar proeminenţele osoase ale vertebrelor şi claviculelor sale erau atât de evidente, că şi-ar fi putut găsi imediat de lucru ca model la o oră de anatomie. Fiecare pătrundere o împingea înapoi cu o jumătate de centimetru, frecându-i pielea de amestecul de lână. Dar, în ciuda juliturilor provocate de covor, se simţeau îndrăzneţi şi pasionali. Nu fusese o greşeală, îi repetă Bert mai târziu, în timp ce stăteau pe spate, cu ochii aţintiţi în tavan. Beverly numără cinci cristale lipsă pe braţele de sticlă ale candelabrului. Nu le observase până atunci.

— Tot ce s-a-ntâmplat în viaţa noastră până acum, tot ce-am făcut, era menit să se întâmple întocmai, ca să fim împreună.

Bert i-a luat mâna şi i-a strâns-o.

— Chiar crezi asta? l-a întrebat Beverly.

— Suntem un cuplu magic, a răspuns Bert.

Mai târziu, el a masat-o cu neosporin pe şira spinării. Ea a dormit pe burtă.

Acela a fost concediul lor de vară.

Iată lucrul cu adevărat remarcabil legat de fetele lui Fix şi copiii lui Bert: nu se urau, dar nici nu dădeau dovadă de loialitate tribală. Cei patru fraţi Cousins nu căutau compania surorilor vitrege, iar acestea se

puteau lipsi cu totul una de alta.

Cele patru fete erau supărate că stăteau înghesuite într-o singură cameră, dar nu dădeau vina una pe alta. Băieţii, care erau tot timpul furioşi pe ceva, nu păreau deranjaţi că se aflau în compania atâtor fete. Cei şase copii aveau în comun un singur lucru fundamental, care împingea posibila antipatie reciprocă la coada clasamentului: îşi detestau părinţii. Îi urau.

Singura pe care o tulbura acest fapt era Franny, pentru că ea îşi iubise dintotdeauna mama. În restul anului, îşi făceau uneori siesta împreună după şcoală, atât de strâns vârâte una-ntr-alta încât adormeau şi visau aceleaşi vise. Dimineaţa, Franny avea obiceiul să se aşeze pe capacul scaunului de toaletă, ca s-o privească pe mama ei cum se machia; seara, se aşeza din nou pe capac şi stătea de vorbă cu mama ei, care se îmbăia în cadă. Franny se simţea în siguranţă ştiind că era nu doar fiica preferată a mamei, ci şi persoana preferată a mamei sale.

Cu excepţia verii, când mama o privea de parcă era doar copilul numărul patru, din şase. Când mama ei nu-l mai suporta pe Albie, îi anunţa pe „toţi copiii“ să iasă din casă, inclusiv pe Franny. Îngheţata trebuia mâncată afară. Pepenele – afară. De când nu i se mai acorda încredere să mănânce pepenele aşezată la masă? Era insultător, şi nu doar pentru ea. Poate doar Albie nu ştia cum se mănâncă o porţie de îngheţată fără s-o scape pe podea, dar ceilalţi erau perfect în stare. Bun, se duceau afară. Trânteau uşa şi o luau la fugă pe stradă, ţopăind pe trotuarul încins ca o haită de câini vagabonzi.

Cei patru copii ai lui Bert n-o învinovăţeau pe Beverly pentru vacanţele lor nefericite. Dădeau vina pe tatăl lor, şi i-ar fi spus-o în faţă dacă ar fi fost prezent. Cal şi Holly nu dădeau semne că purtarea lui Beverly li s-ar fi părut de neiertat (Jeanette oricum nu spunea niciodată nimic, iar Albie, ei bine, cine-l băga în seamă pe Albie?). În schimb, Caroline şi Franny erau îngrozite. Mama lor îi punea să se înşiruie în bucătărie după vârstă şi să vină pe rând cu farfuria în mână până la plită, în loc să pună mâncarea pe masă în farfurii, aşa cum făcea în celelalte seri de peste an. Vara, hoinăreau în afara lumii

civilizate şi se rătăceau prin orfelinatele din *Oliver Twist*[33].

Într-o seară de joi din iulie, Bert a convocat în sufragerie o şedinţă de familie, ca să-i anunţe că a doua zi de dimineaţă vor pleca spre Lacul Anna[34]. Le-a spus că şi-a luat o zi liberă şi a închiriat trei camere la Pinecone Motel. Duminică dimineaţă urmau să plece la Charlottesville, ca să-şi viziteze bunicii, după care se întorceau acasă.

— E vacanţă, a spus Bert. Am aranjat totul.

Copiii au clipit din ochi, vag entuziasmaţi la gândul unor zile care n-aveau să semene cu toate celelalte. Beverly a clipit şi ea, pentru că Bert nu-i pomenise nimic despre toate astea: motelul, lacul, mesele la restaurant, vizita la părinţii extrem de neprimitori ai lui Bert, care aveau cai, un iaz şi o bucătăreasă extraordinară, o negresă numită Ernestine, care le învăţase pe fete vara trecută cum să facă plăcinte. Copiii au văzut cum Beverly încerca să-i prindă privirea lui Bert, dar privirea acestuia nu se lăsa prinsă. Dacă ar fi simţit nevoia să-şi spună părerea, copiii i-ar fi zis că se anunţa distractiv, dar, întrucât nu simţeau nimic, au tăcut.

A doua zi dimineaţă era sufocant de cald, ca într-o mlaştină. Păsările amuţiseră, în încercarea de a-şi conserva energia. Bert le-a spus copiilor să iasă şi să se urce în maşină, deşi toţi ştiau că nu era aşa de simplu. Mai întâi, aveau să se certe, să stabilească cine trebuia să stea lângă Albie, aşa că toţi au rămas în aşteptare, pe alee. Locul din faţă, rezervat părinţilor, nu era o opţiune, deşi în timpul şcolii Caroline şi Franny stăteau acolo, lângă mama. Rămâneau locurile din spate, cele din spatele acestora şi locurile din portbagaj. Până la urmă, copiii erau de fiecare dată aşezaţi pe perechi, după sex sau vârstă, ceea ce însemna că fie Cal, fie Jeanette se trezeau blocaţi lângă Albie, rareori Franny, niciodată Caroline sau Holly. Albie cânta cu pasiune *Nouăzeci şi nouă de sticle de bere pe perete*, în care numărul nu scădea secvenţial – cincizeci şi şapte de sticle, şaptezeci şi opt de sticle, patru sticle, o sută patru sticle. Spunea că avea rău de maşină şi scotea nişte scremete convingătoare, care îl obligau să iasă pe marginea autostrăzii, degeaba însă, deşi Jeanette vomita

---

[33] Roman de Charles Dickens, publicat în foileton (1837–1839), care descrie situaţia lamentabilă a acestor aşezăminte în Anglia secolului al XIX-lea.

[34] Lac de baraj situat în estul statului Virginia.

inevitabil, fără să rostească un cuvânt despre asta. La fiecare panou indicator, Albie întreba dacă aceea era ieşirea pe care trebuiau să meargă.

— Am ajuns? întreba el şi apoi izbucnea în râs, doar ca să se amuze. Nimeni nu voia să stea cu Albie.

Tocmai când începeau să se împingă pe aleea din faţă, Bert a ieşit din casă cu o geantă de pânză de mărimea unei cutii de pantofi. Bert ştia să împacheteze bagajele economicos.

— Cal, a spus el, treci lângă fratele tău.

— Am stat lângă el şi data trecută, a ripostat Cal.

Nimeni nu ştia dacă era adevărat sau nu, şi, la urma urmei, ce însemna „data trecută"? Data trecută în maşină, sau în excursie? Ei nu făceau niciodată excursii.

— Atunci o să stai lângă el şi de data asta.

Bert şi-a aruncat geanta în spate şi a trântit portiera.

Cal privi în jur. Albie se împingea în fete, împungându-le uşor cu degetul şi făcându-le să ţipe. În mintea lui Cal, cele patru fete se contopeau – surorile lui, surorile vitrege –, era greu să aleagă una care să-i cadă victimă. Atunci Cal s-a uitat ţintă la Beverly, la tricoul ei mov în dungi, la părul ei blond lung, ondulat şi pieptănat cu grijă, la ochelarii mari de soare, ca ai vedetelor de cinema.

— Pune-o pe ea, i-a spus el tatălui.

Bert s-a uitat la fiul său cel mare, apoi la soţie.

— S-o pun să ce?

— Pune-o să stea lângă el. Să stea în scaunul din spate.

Bert i-a tras o palmă. S-a auzit o plesnitură, dar nu fusese o lovitură serioasă, doar i se mişcase puţin capul într-o parte. Cal s-a clătinat, s-a dat un pas înapoi, ca să pară că lovitura era mai puternică decât fusese de fapt. La şcoală încasase lovituri mai dure, dar asta a meritat, fie şi doar ca să vadă cum lui Beverly i se scurge şi puţina culoare pe care o mai avea în obraji. Cal punea pariu că, preţ de o secundă, ea nu fusese sigură de partea cui avea să fie Bert şi se închipuia deja făcând tot drumul până la lacul Anna pe bancheta din spate, alături de Albie. Înţepenise. Bert le-a spus că se săturase de tot balamucul ăla. Le-a ordonat să se urce în maşină. Şi aşa au făcut, chiar şi Beverly, în tăcere şi cu profundă amărăciune.

Pe drum, Bert a ţinut geamul deschis, cu cotul scos în afară, spre dealurile care se rostogoleau pe lângă ei, cufundat în tăcere. Trei ore mai târziu, când au ajuns la micul restaurant Arrowhead, i-a aliniat şi i-a numărat, Cal fiind numărul unu, Caroline – numărul doi, Holly – numărul trei.

— Nu suntem cântăreţii familiei von Trapp[35], pentru numele lui Dumnezeu! a spus Cal cu glas scăzut.

Franny a ridicat privirea spre el, cu un amestec de teamă şi neîncredere. Luase numele lui Dumnezeu în deşert. Era grav.

— N-ai voie să înjuri, a spus ea.

Bert putea să înjure, chiar dacă era o idee proastă, dar copiii n-aveau niciodată voie să înjure. Ştia sigur. Chiar şi în vacanţă, era o fată de la Preasfânta Inimă a lui Isus.

Cal, cel mai în vârstă şi cel mai înalt dintre fraţi, îi puse mâna dreaptă pe cap, apoi, adunându-şi degetele în jos, o trase de urechi. Nu la fel de tare ca pe una dintre surorile lui bune, dar totuşi. În felul ăsta menţinea controlul.

Caroline, fiind cea mai în vârstă dintre fete, putea hotărî cu cine să împartă patul la Pinecone, şi la masa de seară le-a adus la cunoştinţă că avea să doarmă cu Holly. Ceea ce însemna că Franny se alegea cu Jeanette. Lui Franny îi plăcea de ea. În ceea ce-o privea, îi plăcea şi de Holly, doar că nu voia să doarmă cu Caroline, care nu s-ar fi dat în lături s-o sufoce cu perna în timpul nopţii. Băieţii aveau camera lor, şi fiecare patul său. Pe la şapte seara, părinţii au început să se foiască şi să caşte, apoi au anunţat că era ora de culcare, erau sfârşiţi, dar că a doua zi se vor distra începând de dimineaţă.

Dimineaţa însă, copiii au primit doar un bileţel strecurat pe sub uşa de la camera fetelor. *Luaţi micul dejun la braserie. Treceţi-l în contul nostru. Dormim până mai târziu. Nu bateţi la uşă.* Era scrisul mamei, dar bileţelul nu era semnat *Vă iubesc*, nici măcar *Mama*. Nu era semnat deloc. Încă un document în mormanul tot mai mare de dovezi ale faptului că erau lăsaţi de capul lor.

Toate uşile bleu şi înşiruite ale motelului erau închise şi toate draperiile de la geamuri, trase. Maşinile parcate în faţa fiecărei uşi erau acoperite de rouă, sau poate că plouase peste noapte. Fetele au

---

[35] Aluzie la personajele din filmul *Sunetul muzicii* (1965).

ieşit şi au bătut la uşa lui Cal, aflată în dreapta camerei lor. Băiatul a întredeschis uşa. Lanţul era încă pus, şi el a privit afară cu un singur ochi.

— Mergem să luăm micul dejun, a spus Holly. Vino, dacă vrei.

Cal a închis uşa, a desfăcut lanţul şi a deschis-o din nou. În spatele lui l-au zărit pe Albie, care stătea pe patul dublu şi se uita la desene animate, în timp ce lovea ritmic capătul saltelei cu picioarele. De câte ori vreuna dintre fete avea de gând să protesteze că stăteau patru într-o cameră, câte două într-un singur pat, se gândeau la Cal, care dormea cu Albie. Acasă, el împărţea camera cu Albie, şi poate era obişnuit. Sau poate că nu.

— Să mergem, a spus Cal.

Băiatul era făcut după chipul şi asemănarea tatălui. Avea pielea arămie şi părul roşcat, iar vara, atât băiatul cât şi părul căpătau o nuanţă aurie. Cal avea ochi albştri, ca ai tatălui, în timp ce restul fraţilor aveau ochi căprui, ca ai mamei. Albie aducea puţin cu pistruiata de Holly, dar judecata ei sănătoasă şi lipsa acesteia la Albie ştergeau orice asemănare dintre ei. Toţi patru erau slăbuţi, dar Jeanette era aşa de firavă, că nu semăna deloc cu ei. Nu se vorbea niciodată de chipul ei frumos sau de părul ei strălucitor, de culoarea mierii. Jeanette era prezentată numai cu trimitere la coatele şi genunchii ei, care, într-adevăr, semănau cu nişte mânere de uşă sferice. Când se aflau împreună toţi şase, arătau de parcă nu erau în familie, ci într-o tabără de vară, nişte copii oarecare, adunaţi întâmplător la marginea drumului. N-ai fi zis că erau înrudiţi, nici măcar cei de acelaşi sânge.

— O să doarmă până la prânz, a spus Holly, referindu-se la cei doi părinţi, în timp ce învârtea ouăle în cerc cu furculiţa, în separeul din sala de mese.

— Iar când o să se scoale în sfârşit, ne vor spune că trebuie să mai tragă un pui de somn, a adăugat Caroline.

Aveau dreptate. Părinţii dormeau duşi, ca nişte prunci chinuiţi de febră. Copiii au dat cu toţii aprobator din cap. Cal, care stătea lângă fereastră, s-a întors cu spatele la ei, ca să se uite la şosea. Albie a lovit cu palma fundul unei sticle de ketchup, până când acesta s-a revărsat peste clătitele lui.

— Isuse! a exclamat Cal şi i-a smuls sticla. Nu poţi să stai locului

o clipă, fără să faci ceva scârbos?

— Ia uite! a spus Albie, ridicând clătita din care se scurgea ketchup-ul.

Jeanette ţinea cu două degete felia de pâine prăjită pe farfurie şi îndepărta coaja cu un cuţit.

— Eu una n-am de gând să stau aici toată ziua ca să-i aştept, a spus Caroline.

— Păi ce altceva să facem? a întrebat Franny, pentru că nu era nimic de făcut. Să se intereseze dacă motelul n-are întâmplător vreun joc de masă? Vreun pachet de cărţi?

Era încă foarte devreme, abia ora şapte, iar soarele intra pe fereastra braseriei ca o invitaţie plasată pe masa lor pe o tavă de argint. Era o zi numai bună de scăldat.

— Am venit aici ca să mergem la lac, aşa că hai să ne ducem acolo, a propus Caroline, citind gândurile surorii sale, cel puţin pe jumătate. Pe sub haine avea costumul de baie. Toţi le aveau. Caroline era mult mai îndârjită decât ceilalţi. Încrâncenarea i se simţea în glas tot timpul. Sau poate Cal era cel mai furios, dar mânia lui se manifesta în alte feluri.

Jeanette şi-a ridicat ochii de pe felia de pâine prăjită.

— Să mergem, a spus ea.

Erau primele cuvinte pe care le rostea de când plecaseră din Arlington, cu o zi înainte, aşa că asta a decis lucrurile.

De ce să mai aştepte până se trezeau părinţii? Când mai mergeau uneori cu ei, copiii se împărţeau în două grupuri – cei mari: Cal, Caroline şi Holly; şi cei mici Jeanette, Franny şi Albie. Cei mari erau lăsaţi să hoinărească, să înoate în apă adâncă fără veste de salvare, să facă plimbări lungi până se pierdeau în zare şi să aleagă ce voiau să mănânce la masa de prânz. Cei mici însă puteau la fel de bine să fie legaţi de un copac şi puşi să mănânce dintr-o singură farfurie. În copiii mici nu puteai avea încredere. Fără să mai stea la discuţie, cei şase au hotărât că era mai bine să profite de această ocazie.

La casă, au adăgat la nota de plată şase cutii de Coca-Cola şi douăsprezece batoane de ciocolată, suficient ca să le ţină de foame la nevoie.

— E departe lacul? a întrebat-o Holly pe chelneriţa de la casa de

marcat.

— Cam doi kilometri, poate mai puţin. O luaţi înapoi pe autostrada 98.

— Dar pe jos?

Chelneriţa îi studie pe copii preţ de câteva clipe. Prea mulţi dintre ei păreau să aibă aceeaşi înălţime. Între Franny şi Jeanette era o diferenţă de treizeci şi opt de zile.

— Unde sunt părinţii voştri?

— Se-mbracă, a spus Caroline, cu glasul unui copil plictisit. Vor să facem o plimbare. Au zis c-o să fie ca o aventură, iar noi trebuie să pregătim traseul şi indicaţiile de orientare.

Ceilalţi copii erau foarte încântaţi de priceperea cu care minţise. Chelneriţa a luat un şervet de masă din hârtie dintr-un teanc şi l-a întors.

— Dacă mergeţi pe jos, luaţi-o pe scurtătura asta.

La un capăt al şervetului a desenat un dreptunghi, reprezentând motelul (pe care l-a însemnat cu „M“), iar la celălalt capăt, un cerc, reprezentând lacul („L“). Linia punctată pe care a desenat-o între ele era biletul lor de ieşire.

În parcare, Cal a încercat toate portierele maşinii. Franny l-a întrebat ce caută.

— Ceva. Vezi-ţi de treaba ta. Şi-a pus la ochi palmele făcute căuş şi s-a uitat pe geam, încercând să vadă mai bine.

— Ştii, pot să sparg maşina, s-a oferit Caroline. Dacă ai nevoie de ceva.

— Mincinoaso, i-a zis Cal, fără a se sinchisi să-i arunce o privire.

— Ba pot, a întărit ea şi apoi a întins degetul spre Jeanette. Adu-mi un umeraş de sârmă din dulap.

Era adevărat. Fix le învăţase chiar în vara aceea cum se face. În ultimul sfârşit de săptămână, unchiul Joe Mike îşi încuiase cheile în maşina mătuşii Bonnie, pe când erau cu toţii la bunici, iar tatăl lor deschisese portiera cu un umeraş, ca să-l scutească pe Joe Mike de plata celor doisprezece dolari, cât l-ar fi costat să cheme un lăcătuş. După aceea, Fix le-a pus pe fete să exerseze pentru că se arătaseră interesate. Zicea că era bine să ştie.

— Oamenii îşi închipuie că trebuie să tragi în sus, dar e greşit,

împingi în jos, le învăţase el.

Caroline s-a apucat să dezdoaie umeraşul de sârmă. Asta era partea cea mai grea.

— Pierzi timpul, a spus Cal.

— Al cui timp? a întrebat Holly. Dacă te grăbeşti aşa de tare, atunci du-te. Era curioasă, dar se vedea limpede că şi Cal era interesat.

Albie se învârtea în jurul maşinii, legănându-şi şoldurile într-o parte şi-n alta şi făcând chestia aia cu bum-bum.

— Gura! i-a strigat Cal. Dacă-l trezeşti pe tata, îţi ia capul.

Atunci şi-au amintit cine stătea în camera în dreptul căreia era parcată maşina şi s-au străduit să facă linişte.

Caroline a tras cu arătătorul de garnitura de cauciuc din partea de jos a geamului şi a vârât acolo umeraşul, în timp ce restul copiilor s-a îngrămădit să vadă mai bine. Caroline era puţin îngrijorată că încuietoarea putea să fie diferită la fiecare maşină în parte. Break-ul lor era un Oldsmobile, pe când maşina mătuşii Bonnie era, parcă, un Dodge. Caroline şi-a scos vârful limbii în colţul gurii, în timp ce mişca umeraşul pe dibuite spre ceea ce tatăl ei numea punctul slab, aflat la vreo douăzeci şi ceva de centimetri sub închizătoarea butonului de la portieră. Când a ajuns cu sârma la mecanismul de blocare l-a simţit, dar a rezistat tentaţiei de a-l agăţa cu cârligul. Era doar o mică ridicătură pe care a apăsat-o în jos, aşa cum fusese instruită.

Încuietoarea s-a deschis cu un pocnet.

Pentru fete a fost un punct câştigat faptul că şi-au amintit să nu ţipe. Caroline a tras umeraşul afară şi a deschis portiera cu un aer cât se poate de natural. Până şi Albie a luat-o în braţe.

— Ai spart maşina! a exclamat el cu o şoaptă sonoră, ce-l făcea să pară un gangster dintr-un film.

— Corect, a spus ea şi i-a înmânat umeraşul, ca amintire a acelei dimineţi.

Albie s-a dus imediat la maşina alăturată şi a început să împingă umeraşul în josul geamului. O, ce n-ar fi dat Caroline să-l poată suna pe tatăl ei de la telefonul motelului! Voia ca el să ştie ce treabă bună făcuse.

Cal i-a smuls fratelui său umeraşul şi l-a studiat din perspectiva noului său potenţial.

— Mă-nveţi şi pe mine să fac chestia asta? a întrebat el, adresându-se fie lui Caroline, fie umeraşului.

— Doar ofiţerii de poliţie au voie, a spus Franny. Şi copiii lor. Dacă nu, eşti infractor.

— O să fiu infractor, a zis Cal.

S-a strecurat pe scaunul din faţă al maşinii şi a deschis torpedoul. A scos o armă şi o sticlă mică de gin, încă nedesfăcută.

Revolverul din maşină nu i-a surprins, deşi Cal era singurul care ştia de prezenţa lui, şi asta deoarece cu câteva zile în urmă, în timp ce Beverly era la piaţă, îşi băgase nasul pe-acolo şi dăduse de el, drept dovadă că uneori e bine să arunci câte-o privire. Faptul că Bert îl lăsase în maşină i-a uimit însă pe toţi, inclusiv pe Cal. Asta i-a făcut să creadă că mai avea o armă şi în camera de motel. Lui Bert îi plăcea să aibă câte un revolver în servietă, în noptieră, în sertarul biroului de la serviciu. Îi plăcea să vorbească despre infractorii pe care-i băgase în închisoare, despre cum trebuia să-şi apere familia, pentru că nu se ştia niciodată, şi n-avea de gând să-l lase pe celălalt să facă prima mişcare. Adevărul e că lui Bert îi plăceau armele.

Sticla de gin însă i-a fascinat. Părinţii se puteau bucura de un păhărel când şi când, dar asta nu însemna că trebuia s-o ia cu ei. Nu mai văzuseră până atunci gin în maşină. Asta era ceva deosebit.

— Ştii că n-ai voie să-l iei, l-a dojenit Holly, uitându-se peste umăr la uşa camerei unde dormeau părinţii. Se referea atât la revolver, cât şi la gin.

— În caz că se-ntâmplă ceva, a spus Cal. A pus arma în punga de hârtie cafenie, alături de ciocolată şi Coca-Cola. Jeanette îşi luase deja din pungă porţia ei de două batoane şi o pusese în poşetuţă. A luat sticla de gin de la fratele ei şi a început să-i scoată sigiliul, desfăcându-l uşor, până când a cedat întreg unghiilor ei mici, o singură bucată ce putea fi folosită din nou. A pus sigiliul în portmoneu şi i-a întins sticla lui Cal. Apoi au pornit-o spre lac, cu Caroline mergând în faţă, cu harta în mână.

Era mult mai cald decât se aşteptaseră, deşi nu mai cald decât în ultimele două zile. Cerul începuse deja să se decoloreze, strângând

ca într-un cleşte peisajul în amorţeala apăsătoare. Holly se scărpina pe braţe şi se plângea de ţânţarii la care era deosebit de sensibilă, ca şi mama ei vitregă. Iarba de pe câmpul din faţa motelului, prin care chelneriţa îi sfătuise s-o ia ca să scurteze drumul, era atât de înaltă, încât le venea până la mijloc, iar lui Albie îi ajungea până la piept. Ajunşi în mijlocul ei, vedeau stropii galbeni ai florilor de pe tulpini.

— Se vede lacul? a întrebat Albie. Cămaşa în dungi albastru cu galben cumpărată de Beverly era mânjită cu ketchup. Mâinile îi erau năclăite.

— Staţi! a zis Cal şi a ridicat mâna drept spre cer. S-au oprit ca nişte soldaţi, toţi în acelaşi timp. Întoarcerea! a spus el, şi toţi s-au întors.

— Ce e clădirea aia de-acolo? l-a întrebat Cal pe fratele lui, arătând cu mâna peste drum.

— Motelul Pinecone, a răspuns Albie.

— Cât de departe ne-a zis că e motelul faţă de lac?

În liniştea de pe câmp se auzeau maşinile care treceau vâjâind pe drum. Ascunşi în iarbă, cosaşii îşi frecau aripile. Pe deasupra capetelor lor, păsările se chemau unele pe altele.

— Cam doi kilometri, poate ceva mai puţin, a spus Franny.

Ştia că nu era rândul ei să răspundă, dar nu s-a putut abţine. Ierburile uscate o zgâriau pe pulpe, iar prezenţa lor acolo o neliniştea. Pe câmp nu se zărea nicio potecă.

Cal a făcut un semn spre fratele său. Era ciudat cât de mult putea să se poarte ca tatăl lui şi, în acelaşi timp, să nu fie deloc ca el:

— Albie?

— Doi kilometri, a răspuns băiatul şi a început să reteze iarba cu palma, apoi să-şi mişte braţul înainte şi înapoi ca o seceră.

— Bun, atunci ştii că n-am ajuns încă acolo şi că nu pot să văd lacul.

Cal s-a pus din nou în mişcare, iar ceilalţi au pornit iarăşi la drum hotărâţi. Câmpul era mai întins decât părea de la distanţă, şi după un timp n-au mai văzut motelul Pinecone, nici altceva, doar iarba şi cerul spălăcit. Câţiva dintre copii se întrebau dacă păstraseră direcţia bună

— Am ajuns? a întrebat Albie.

— Taci din gură! i-a strigat Holly. Din ierburile uscate a ţâşnit o lăcustă mare cât un pumn de copil, care i s-a prins de bluză, făcând-o să ţipe.

Franny şi Jeanette au luat-o spre stânga şi s-au lăsat pe vine, sigure că nu le vede nimeni. Erau foarte aproape una de alta, şi Jeanette îi zâmbi înainte să iasă din ascunzătoare.

— *Acum* am ajuns?

Albie înainta ţopăind pe ambele picioare, dar era împiedicat de iarba încâlcită.

A întors capul spre fratele lui.

— *Acum* am ajuns? Cal s-a oprit din nou.

— Te trimit înapoi.

S-a uitat în spate. Se vedea încă urma cărării făcute în iarba bătătorită.

— Unde suntem? a întrebat Albie.

— În Virginia, a spus Cal, cu vocea plictisită a unui adult. Taci din gură.

— Vreau să ţin eu revolverul, a zis Albie.

— Iar păcătoşii din iad vor apă rece, a intervenit Caroline. Era una dintre expresiile tatălui ei.

— Cal are o armă, intonă Albie, cu un glas neaşteptat de răsunător în câmpul deschis. *Cal a-re o ar-mă!*

S-au oprit iarăşi. Cal a săltat mai bine punga sub braţ. Două rândunele au apărut de nicăieri şi au ţâşnit în zbor pe lângă ei. Albie nu se mai oprea din cântat. Jeanette şi-a scos din poşetuţă cutia de Coca-Cola.

— E prea devreme să bei, i-a atras atenţia Holly, care era în primul an la cercetaşe şi citise în manual capitolul despre tacticile de supravieţuire. Trebuie să-ţi ajungă cât mai mult.

Jeanette a desfăcut totuşi cutia. Privind-o cum bea, toţi ceilalţi au hotărât că le era sete. Când vor ajunge la lac, vor găsi acolo mai multe cutii.

— Cal are o armă! a strigat Albie, deşi cu mai puţină însufleţire.

Holly a privit cerul. Era complet alburiu. Nici măcar un nor care să-i ferească.

— Tare-aş vrea un Tic Tac, a spus ea.

Cal s-a gândit câteva clipe, apoi a dat din cap. A dus mâna la buzunarul din spate şi a scos o punguţă de plastic, de mărimea a trei timbre poştale, în care ţinea pastilele de Benadryl pe care mama i le dăduse la el pentru alergie. S-au aşezat cu toţii pe pământ, dând la o parte iarba, iar Caroline a deschis punga maronie. Cu multă ceremonie, a scos revolverul şi l-a pus lângă ea, apoi a împărţit cutiile de Coca-Cola. Cal a venit în spatele ei şi i-a dat fiecăruia câte două pastile de un roz ţipător.

— Ţie n-ar trebui să-ţi dau, i-a spus el lui Albie. Azi m-ai enervat al naibii de tare.

Albie însă a întins palma, ca într-o cerere mută. Cal a oftat, iar în cele din urmă i-a dat şi lui două.

— Câtă nevoie aveam de ele! a spus Holly, ducând pastilele până la gură, după care le-a luat înapoi, ascunse sub degetul mare.

A scos sticla de gin din pungă şi a băut cu sete, dar băutura a luat-o prin surprindere. A fost cât pe ce s-o scuipe, însă a reuşit să-şi ţină buzele strânse. I-a întins sticla lui Caroline, apoi s-a lăsat pe spate.

— De-acum nu-mi mai pasă dacă merg pe jos până la lac, a spus Holly.

Jeanette a luat o gură de gin înecându-se, după care s-a întins spre Albie şi i-a dat pastilele ei.

— Ia-le şi pe-ale mele.

Albie s-a uitat la cele două pastile în plus din palmă. Avea acum patru. În lumina orbitoare, arătau atât de roz pe fundalul ierburilor decolorate.

— De ce? a întrebat el, bănuitor poate, sau poate nu. Jeanette ridică din umeri.

— Bomboanele Tic Tac îmi dau dureri de burtă.

Tot ce era posibil. Jeanette avea dureri de stomac de la orice. De-asta şi era aşa de slabă.

Franny a urmărit cu atenţie cum Caroline împinge pastilele în palmă cu degetul mare şi îşi dă capul pe spate, ca pentru a le înghiţi cu Coca-Cola. Caroline era întotdeauna convingătoare. Franny a văzut şi că sora ei nu bea. A dat sticla pe spate cu gura închisă. Când i-a venit rândul, Franny a hotărât să facă un compromis – să ia o gură

de gin şi să ascundă şi ea pastilele în palmă. Ginul a surprins-o cum nu se poate mai tare. A urmărit cum senzaţia de arsură îi alunecă pe gât, prin piept şi stomac. Era la fel de dogoritoare şi scăpărătoare ca soarele, lăsându-i-se între picioare – o senzaţie minunată, de parcă arsura îi adusese un soi de limpezime fizică. A mai luat o înghiţitură, înainte de a-i trece sticla lui Albie. Albie bău cel mai mult dintre toţi.

Nu le păsa că aşteaptă, aşteptarea făcea parte din joc. Afară era foarte cald, şi Coca-Cola era încă rece. Era aşa de bine să mai zăboveşti acolo şi să te holbezi la pustietatea cerului, fără să fii nevoit să-l asculţi pe Albie vorbind întruna despre nimic. Când s-au ridicat de jos în cele din urmă, Cal şi-a lăsat cutia goală lângă piciorul lui Albie.

— Asta înseamnă să laşi gunoi în urma ta, i-a atras atenţia Franny.

— Le strângem mai târziu, a spus el, când ne-ntoarcem să-l luăm pe Albie.

Aşa că şi-au lăsat toţi cutiile lângă Albie, care dormea dus sub soarele nemilos de dimineaţă, după patru pastile de Benadryl şi o porţie mare de gin.

Cal a adunat restul de pastile de la Holly şi surorile lui vitrege, le-a pus în punguţă şi a vârât punguţa înapoi în buzunar. Batoanele de ciocolată începuseră să se înmoaie, iar revolverul era fierbinte de la atâta stat în soare; le-au băgat pe toate în punga de hârtie şi au pornit-o spre lac.

Când au ajuns acolo, cei cinci au înotat mai departe decât li s-ar fi permis dacă părinţii ar fi fost cu ei. Franny şi Jeanette au pornit în căutare de scobituri în mal şi au învăţat să pescuiască de la doi bărbaţi pe care i-au întâlnit stând în picioare pe ţărm, retraşi într-un pâlc de copaci. Cal a şterpelit un pachet de Ho-Ho[36] de la magazinul cu momeli, dar n-a fost nevoie să-şi folosească arma, pentru că nu l-a văzut nimeni. Caroline şi Holly s-au căţărat în vârful unei stânci înalte şi au sărit în apă iarăşi şi iarăşi, până când au fost prea obosite să se mai caţere, prea obosite să mai înoate. Pe toţi îi arsese soarele, cu toate astea s-au culcat pe iarbă să se usuce, pentru că niciunuia

[36] Marcă de ruladă cu ciocolată.

nu-i dăduse prin minte să aducă un prosop, dar s-au plictisit repede şi au hotărât să se întoarcă.

Sincronizarea a fost perfectă. Albie se trezise, dar stătea încă jos pe iarbă, printre cutiile de Coca-Cola, tăcut şi năuc, chinuindu-se să nu plângă. Nu i-a întrebat unde au fost sau unde se afla, pur şi simplu s-a ridicat în picioare şi, în clipa când au trecut pe lângă el, s-a luat după ei, ultimul din şir. Şi el era ars de soare. Era trecut de ora două după-amiaza. Lucrul cel mai uimitor dintre toate a fost că, imediat ce s-au întors la motel şi s-au întins în costumele de baie umede pe paturile din camera fetelor ca să se uite la televizor, părinţii au bătut la uşă, ruşinaţi şi spăşiţi. Nu le venea să creadă că dormiseră atât de mult. Nu-şi închipuiseră că pot fi aşa de obosiţi. Ca să-i împace, o să-i ducă pe toţi la film şi la o pizza. După câte se părea, părinţii nu observaseră costumele de baie, arsurile solare şi nici muşcăturile de ţânţari. Copiii lui Bert şi cei ai lui Fix le-au zâmbit părinţilor cu o îngăduinţă angelică. Făcuseră tot ce le-a trecut prin cap, se bucuraseră de cea mai frumoasă zi şi nimeni nu-şi dăduse seama că au lipsit.

Aşa se petrecură lucrurile tot restul verii. La fel şi în toate verile când se regăseau la un loc toţi şase. Nu toate zilele erau la fel de plăcute, de fapt cele mai multe nu erau, dar îşi umpleau timpul cu tot soiul de lucruri palpitante, fără să fie prinşi vreodată.

4

Muzica nu se schimba. Banda rula în buclă aceleaşi melodii, la fiecare două ore. Şefii erau de părere că fie clientul va plăti şi va pleca, fie va fi atât de beat înainte ca lista de piese să se reia, încât nici nu-şi va da seama. Era nevoie să stai în bar complet treaz şi atent mai bine de două ore, până să devii conştient că George Benson cântă iarăşi *This Masquerade*. Însemna atunci că singurele persoane deranjate de reluări erau angajaţii de la bar, însă cerinţele de abstinenţă şi atenţie eliminau din competiţie o parte dintre ei. În timpul celor opt ore cât dura schimbul, un angajat asculta banda de la un capăt la altul de patru ori, chiar de patru ori şi jumătate, dacă trebuia să închidă barul. După o lună, Franny i se plânse lui Fred. Cel mai bun dintre cei doi şefi ai turei de noapte, Fred supraveghea atât barul, cât şi restaurantul hotelului Palmer House, care era mai mare, mai aglomerat şi mai puţin profitabil. El îi spuse că e doar un fleac.

— Ba nu, a protestat Franny. Mă scoate din sărite.

Purta un sarafan negru scurt, peste o bluză albă, şi pantofi negri, cu toc înalt. Cu părul blond împletit lejer într-o coadă, arăta ca versiunea de videoclip muzical a şcolăriţei catolice care fusese cândva. Înainte de a primi slujba, nu era sigură că putea să suporte umilinţa uniformei, dar se dovedi că nu asta o deranja de fapt, ci muzica. Când Sinatra începea să cânte *It Was a Very Good Year*, simţea că-i vine să se ducă la uşa turnantă de la intrarea în hotel, cu tava de cocteiluri ţinută în echilibru pe o mână, şi să iasă cu paşi mari de dans în noaptea rece de iarnă.

Fred a clătinat din cap. Nu era nici indiferent, nici paternal, cu toate că arăta de parcă ar fi fost tatăl cuiva, şi i-a dat un răspuns inutil.

— Crede-mă. Sunt aici de-aproape cinci ani. O să te obişnuieşti.

— Nu vreau să mai fiu aici peste cinci ani. Nu vreau să mă obişnuiesc.

În ochii şefului din tura de noapte sclipi o foarte mică scânteie de neplăcere.

Franny a mai încercat o dată.

— Nu ar fi posibil, oare, să puneţi două benzi? Cu aceiaşi interpreţi. N-am nimic cu genul ăsta de muzică. Adică, ar fi bine dacă melodiile ar fi diferite, dar nu asta e problema mea. Reluarea lor însă este. Oamenii ăia au cântat şi alte piese.

— Mai avem nişte benzi pe undeva, a spus Fred, aruncându-şi privirea prin biroul minuscul fără ferestre, doar că nimeni nu le schimbă.

— Pot să le schimb eu.

Fred s-a ridicat de la biroul plin de hârtii şi a strâns-o uşor de umăr, împăciuitor. În localul ăla, toată lumea era genul tactil: chelneriţele se sărutau la sfârşitul turei, şefii îţi puneau mâna pe umăr, un picolo care nu primise bacşişul cuvenit putea să-ţi tragă un şold de toată frumuseţea când se strecura pe lângă tine, spre spălătoarele de vase. Iar clienţii, Isuse, ce le mai plăcea să pună mâna! Petrecuse doi ani la facultatea de drept şi absolut nimeni n-o atinsese nici măcar cu un deget, dar aceea era şcoală de legi, unde, după două săptămâni, toată lumea cunoştea conceptul răspunderii penale. Stătea foarte aproape de Fred, aşa că simţi în aerul din jurul lui un uşor abur de vodcă şi se miră că încă detectează mirosul de alcool.

— Ai răbdare, a spus el pe un ton plin de convingere. O să-ţi treacă.

Franny a ieşit din birou şi a pornit târându-şi picioarele pe culoarul îngust către bucătărie, unde bucătarii ascultau casete de contrabandă cu NWA[37] la un casetofon acoperit de grăsime, cu sonorul dat la minimum, din boxe abia auzindu-se nişte murmure răzbătând peste zăngănitul oalelor şi *fuck da police*. Bărbaţii mimau cuvintele şi-şi clătinau capetele, totul la limita de jos a îngăduinţei şefilor.

— Hei, fetiţă, a strigat-o Jerrell, de la linia de gătit. Fii drăguţă şi adu-mi nişte limonadă.

S-a întins peste plita încinsă şi prin ferestruica de acces, ca să-i dea paharul imens de polistiren, cu capac şi pai flexibil de la

[37] Abreviere pentru Niggaz Wit Attitudes, grup american de hip hop, cunoscut pentru stilul gangsta rap.

7-Eleven[38].

— Sigur, a spus Franny şi i-a luat paharul.

Bucătarii, toţi până la unul bărbaţi negri şi solizi, contau pe chelneriţe, toate până la una femei albe şi slăbuţe, să le aducă de la bar ceva de băut, ca să nu piară de sete în Sahara din zona de prăjire.

— Mă bizui pe tine, a adăugat Jerrell, cu mâna întinsă spre ea, în care ţinea o bucată de carne crudă, înainte de a o arunca pe suprafaţa încinsă din faţa sa.

Franny însă nu uita niciodată nimic, nici limonada, nici câte pliculeţe de zahăr în plus îi plăceau, nici covrigeii de la bar care înlocuiau sarea din organism pierdută odată cu şiroaiele de sudoare ce picurau pe plită cu un sfârâit exploziv, după care dispăreau. Ştia ce-şi doreşte fiecare bărbat din bucătărie. Franny era o profesionistă. Ţinea minte comenzile de la zece mese, cine voia vodcă Ketel One şi cine Absolut. Ştia cum să consoleze un om de afaceri singur, fără a-l lăsa să-i monopolizeze timpul. Când păşea afară la orele mici ale dimineţii, în gerul din Chicago care o plesnea peste faţă, nu-i scăpa faptul că era mult mai bine să fi fost o chelneriţă nepricepută şi o studentă la drept bine pregătită. Abandonase studiile de drept la mijlocul (mai degrabă la începutul) primului semestru din anul trei. Acumulase o datorie enormă la creditul de studii, calculată pornind de la salariul de asociat la o firmă de avocatură pe care n-avea să-l obţină niciodată. Fără pregătire şi fără habar despre ce voia să facă în viaţă, în afară de a citi, meseria de chelneriţă într-un bar era singura care-i aducea mulţi bani, fără a fi nevoită să se dezbrace. În această privinţă, singurele ei două criterii erau: să nu ajungă avocat şi să-şi păstreze hainele pe ea. Se angajase odată chelneriţă la restaurant, încălţată în tenişi şi cărând tăvile cu mâncare deasupra capului, dar acolo nu primea destui bani încât să-şi acopere sumele minime din carnetul de cupoane de credit. Cufundaţi în pluşul negru şi mătăsos al barului de la Palmer House Hotel, bărbaţii lăsau cu regularitate, şi în mod inexplicabil, câte două bancnote a douăzeci de dolari pe nota de plată de optsprezece dolari.

A umplut paharul imens de polistiren cu gheaţă pisată şi limonadă şi, văzând că Heinrich, barmanul, îl asculta atent pe

[38] Lanţ de magazine de proximitate.

clientul care-i vorbea despre cele şapte nefericiri ale lumii, a stropit amestecul îngheţat cu Cointreau[39]. Sticla era chiar în capătul barului, lângă automatul cu apă minerală, şi deci cel mai uşor de luat, plus că mergea bine cu limonada. Ar fi plătit pentru măsura de lichior, dar angajaţilor nu li se permitea să cumpere alcool în timpul serviciului şi, mai ales, li se interzicea în mod expres să cumpere alcool pentru bărbaţii care mânuiau cuţite şi foloseau plite încinse. Jerrell îi spusese că-i dă oricând zece verzişori ca să-i pună un supliment în pahar, dar ea nu voia să-i ia banii. Încă un lucru care făcuse din ea o făptură mitică printre membrii personalului de la bucătărie, pentru că, deşi celelalte chelneriţe luau şi ele comenzi de la bucătari, uitau deseori să le onoreze, iar atunci când îşi aminteau, nu se dădeau în lături să ia bacşiş.

În încercarea de a uita de muzică, Franny s-a apucat să repete în gând definiţia infracţiunii, acoperind ceea ce ura cu ceea ce dispreţuia. Definirea prejudiciului: prin fapta săvârşită, atacatorul a urmărit să inspire teama de un contact nociv sau ofensator; şi fapta săvârşită a cauzat într-adevăr teama victimei că acel contact nociv sau ofensator este posibil a se produce. Noaptea se apropia de sfârşit. Mareea de gin tonic se retrăsese în refluxul calm al băuturilor de după cină: pahare de coniac şi păhărele de Frangelico[40] siropos, cumpărate de clienţii care constatau că nu sunt suficient de beţi ca să urce direct în cameră. Era noaptea în care îi venea rândul să închidă barul, şi Franny s-a trezit că rămăsese singură să supravegheze încăperea: două mese cu câte două persoane şi un suflet singuratic la bar. Celelalte două chelneriţe pontaseră de plecare, una ca să-şi ia copilul adormit de pe canapeaua fostului soţ, cealaltă, ca să meargă cu un ospătar de la Palmer House în vreun bar mai puţin scump. Amândouă o sărutaseră pe Franny la plecare, apoi se sărutară una pe alta. Bănuia că Heinrich se dusese să fumeze pe holul din faţa bucătăriei, ceea ce i-a dat lui Franny şansa de a se strecura după celălalt capăt al tejghelei barului, ca să-şi scoată pantofii. Şi-a mişcat degetele de la picioare înainte de a le freca de suprafaţa rece, în formă de fagure a covoraşului de cauciuc negru de la bar, apoi a

[39] Lichior incolor, cu aromă de portocală.

[40] Lichior de alune şi plante aromatice.

ciugulit trei cireşe maraschino[41] din cutiile cu decoruri pentru cocteiluri, împreună cu o felie de portocală, pentru că aveau un gust mai bun când erau mestecate laolaltă. Tocmai când era cu gura plină de fructe modificate chimic, l-a zărit pe Leon Posen. I-ar fi aruncat doar o privire, dar când el şi-a ridicat ochii, n-a mai avut nici ocazia, nici dorinţa de a-şi întoarce capul.

— Bună, a spus el.

Însuşi Leon Posen, în persoană, aşezat la două scaune de ea. Purta un costum gri-închis, cu o cămaşă albă descheiată doar la primul nasture al gulerului. Era posibil să fi avut o cravată vârâtă în buzunar. Dacă şi-ar fi întins mâna, dacă şi ea ar fi întins-o, degetele li s-ar fi atins foarte uşor. De regulă, Franny nu acorda deloc atenţie persoanelor care nu aleseseră o masă şi, prin urmare, nu cădeau în responsabilitatea ei. N-avea idee de cât timp stătea el acolo. Zece minute? O oră?

— Bună, a răspuns ea.

— Eşti mai scundă decât mai devreme, a spus el.

— Oare?

— Ţi-ai scos pantofii.

Franny s-a uitat în jos, la urmele roşii, dureroase, în formă de semilună de pe labele picioarelor, foarte vizibile prin ciorapi. Era o imagine care avea s-o bântuie mult timp, odată ajunsă acasă.

— Da.

El a dat din cap aprobator. Avea părul grizonant şi foarte creţ, ca de oaie.

Probabil se chinuia mult să-l netezească.

— Efectul e reuşit, dar cred că după o vreme o să-ţi facă praf picioarele.

— Te obişnuieşti, a spus Franny, gândindu-se la Fred, care o asigurase că se va obişnui.

Şi-a îndreptat atenţia asupra muzicii; era un mod de a se orienta în lume şi în barul unde se găsea faţă în faţă cu Leon Posen. Lou Rawls cânta *Nobody But Me*, ciudat lucru, pentru că era singura melodie din buclă de care nu se sătura niciodată – o reuşită potrivire a substantivului cu verbul: *N-am paznic să mă păzească, / Nici servitor*

[41] Cireşe conservate în alcool.

să mă servească[42].

Leon Posen a dat iarăşi din cap. Degetele i se odihneau pe un pahar gol, în care se aflau doar câteva cuburi de gheaţă. Franny începu să-şi compună în minte această întâmplare, deşi el se afla încă aici, în faţa ei. Se şi vedea, odată ajunsă acasă, cum scoate din bibliotecă exemplarele ei din *First City* şi *Septimus Porter*, ca să caute pasajele pe care le subliniase în facultate şi să le recitească. Apoi avea să-l trezească pe Kumar, să-i spună că stătuse de vorbă la bar cu însuşi Leon Posen, care se interesase de pantofii ei. Kumar, care era un geniu când venea vorba de a manifesta un dezinteres total faţă de orice, va vrea să asculte fiecare amănunt, iar la sfârşit o va ruga s-o ia de la capăt. Ştia deja, chiar în aceste clipe, că avea să povestească de multe ori întâlnirea ei cu Leon Posen de la Palmer House Hotel. *Dacă nu mergeam la Chicago, la facultatea de drept şi dacă nu renunţam, nu mai lucram acum la bar*, le va spune ea tatei şi lui Bert.

Leon Posen nu terminase însă. Era tot în faţa ei, aşteptând să-i capteze atenţia, în timp ce ea şi-l proiecta în imaginaţie.

— De ce să te obişnuieşti?

— Poftim?

Pierduse firul conversaţiei.

— Pantofii.

Leon Posen arăta exact ca în fotografii, un nas care ocupa tot spaţiul şi nişte ochi blânzi, cu pleoapele lăsate. Chipul îi era o caricatură a propriului chip, făcut să fie desenat lângă o cronică a cărţii sale din *The New Yorker*.

— Ei, aşa trebuie, pantofii fac parte din uniformă, iar uniforma o porţi ca să faci mai mulţi bani. Nu voia să adauge că uniforma era dintr-un poliester care, oricât ai strâmba din nas, se spală foarte bine şi nu trebuie călcată. Franny nu era nevoită să se întrebe ce-ar trebui să poarte la serviciu, ceea ce fusese o învăţătură grozavă a şcolii catolice, cu uniformele ei cu tot.

— Vrei să spui că îţi voi da un bacşiş mai mare doar pentru că porţi pantofi inconfortabili?

— Exact, îmi veţi da, a spus ea, pentru că era acolo de ceva timp,

---

[42] În original, „I've got no chauffeur to chauffeur me. I've got no servant to serve my tea."

suficient ca să ştie cum mergeau lucrurile. Dar deja daţi.

A privit-o cu tristeţe, sau poate că aşa privea el, de parcă simţea durerea tuturor femeilor care îşi chinuiseră vreodată picioarele în pantofi cu toc. Avea un efect seducător.

— Bine, dar nu ţi-am dat încă bacşiş, aşa că dacă ăsta e motivul, atunci ce-ar fi să te încalţi din nou? Să vedem ce se întâmplă.

— Nu sunt chelneriţa dumneavoastră, a spus ea, regretându-şi imediat cuvintele. *Leon Posen, pleacă de la bar! Vino la una dintre măsuţele cu lumânări pâlpâind. Aşază-te comod în scaunele moi din piele roşie.*

— Dacă mai comand o băutură, o să devii. Şi-a ridicat paharul, făcând să zornăie gheaţa singuratică. Cum te cheamă?

Ea şi-a rostit numele.

— N-am mai cunoscut nicio Franny până acum. O spusese de parcă numele ei ar fi fost o favoare pentru el. Franny, aş mai vrea un scotch.

Rostul ei era să-i dea un pahar de băutură doar dacă era aşezat la una dintre mese, nu şi dacă stătea la bar. La Palmer House Hotel nu existau sindicalişti, dar diviziunea muncii era literă de lege. Franny îşi cunoştea locul.

— Ce fel de scotch?

Leon Posen i-a zâmbit din nou. Două zâmbete!

— Alegerea îţi aparţine, a spus el. Şi nu uita, poate fac parte dintre puţinii indivizi care lasă bacşiş un anumit procent din nota de plată, fără legatură cu înălţimea tocurilor, aşa că dă-i drumul.

Ea tocmai îşi vârâse piciorul stâng în pantof, când Heinrich, înviorat de ţigară şi de bomboana mentolată, a revenit în spatele tejghelei, îndreptându-se spre ei. A ridicat două degete spre Leon Posen, un gest prin care îl întreba dacă era momentul pentru încă un rând, fără a se mai obosi să formuleze întrebarea în cuvinte, ca şi cum cei doi aveau o relaţie sacră, care trecea dincolo de limbaj. Franny a abandonat pantoful în graba de a-l ţine departe pe barman, şi puţin a lipsit să i se arunce în braţe, aşa că acesta a trebuit s-o prindă. El se uită în jos, la picioarele ei desculţe. Heinrich avea aproximativ vârsta lui Leon Posen şi a propriului ei tată, cu alte cuvinte, se afla în hăţişurile vârstei de peste cincizeci de ani. Venea dintr-o epocă plină de

curtoazie. Întâi de toate, ea ştia foarte bine că n-vea niciun drept să se afle în spatele tejghelei. Acolo era tărâmul lui.

— Fă-mi o favoare, te rog, i-a spus ea încet, ceea ce-i era la îndemână, pentru că stătea în braţele lui.

Heinrich s-a întors spre Leon Posen, ridicând uşor din sprâncene, pentru a-i cere permisiunea, protocolar. Leon Posen a încuviinţat din cap.

— Vino cu mine, a spus Heinrich şi a condus-o pe Franny spre celălalt capăt al tejghelei, unde sticlele de curaçao şi Vandermint[43] aşteptau pe rafturile înalte, de sticlă să fie şterse de praf.

— Ştii, e chiar Leon *Posen*! a spus Franny pe un ton scăzut.

Heinrich a încuviinţat din cap, deşi nu aveai de unde să-ţi dai seama dacă asta însemna *Ştiu* sau *Şi ce-i cu asta?* Franny îl auzise odată pe Heinrich vorbind în germană la telefon, cu o voce mai puternică în limba lui maternă. În ce limbă citea? Dar citea, oare? Leon Posen era bine tradus în germană?

— Lasă-mă să mă ocup eu de el, a spus Franny. Te rog.

Pielea lui Franny era atât de translucidă, încât părea mai degrabă o fereastră decât o nuanţă. Era singura chelneriţă care le dădea bacşiş picolilor peste cei zece la sută cuveniţi; le dădea şi barmanilor, cu aceeaşi atenţie. Lui Heinrich i se păruse dintotdeauna că Franny avea ceva nemţesc în ea – părul blond, albastrul senin al ochilor –, doar că americanii nu erau nemţi. Erau corcituri, toţi, până la unul.

— Dar tu nu eşti barmaniţă, a obiectat el.

— Pot şi eu să torn nişte scotch într-un pahar.

— Treaba ta e să te ocupi de mese. Eu nu servesc la mesele tale doar pentru că îi găsesc interesanţi pe unii dintre clienţi.

Se întreba cât să-i ceară. Pentru o clipă, îi trecu prin minte o sumă prea mare.

N-ar fi primii care să se retragă în magazie.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Heinrich, mi-am dat licenţa în literatură americană. Pot să-ţi recit din memorie primele trei strofe din *Corbul*[44].

---

[43] Lichior-cremă de ciocolată şi mentă.

[44] (În original, „The Raven“). Poem al lui Edgar Allan Poe (1809–1849), publicat în

Heinrich obţinuse şi el licenţa în literatură pe vremea când era student în Berlinul de Vest, doar că în cazul lui fusese vorba de literatura engleză, cu accent pe literatura britanică de secol nouăsprezece. Ce lux să-l citeşti pe Trollope[45], ştiind că dincolo de zid asemenea lucruri erau imposibile. Voia s-o întrebe: *Şi la ce ne-au folosit toate cărţile astea?* S-a mulţumit în schimb să-şi ridice mâna de pe spatele ei, ca să-i mângâie cosiţa ca mătasea de porumb. Dintotdeauna îşi dorise să facă gestul ăsta.

Nu conta. În momentul acela, era în stare să-şi taie părul şi să i-l ofere drept suvenir. Franny s-a întors la bar pentru a lua o sticlă de Macallan, vechi nu de douăzeci şi cinci de ani, ci doar de doisprezece. N-avea de gând să-l jecmănească. A pus nişte gheaţă proaspătă într-un pahar curat şi a acoperit-o cu scotch. Dozatoarele argintii înfipte în gâtul sticlelor făceau ca turnatul băuturii să fie o plăcere. Îi dădeau precizie şi control asupra mişcărilor. Nu putea s-o convingă nimeni că asta era o treabă dificilă.

Leon Posen a aruncat o privire spre Heinrich, care, aflat la capătul celălalt al tejghelei, dădea jos paharele de vin de pe suportul de metal, ştergându-le pe fiecare în parte, aşa, ca să fie.

— Aşadar, cu ce îi eşti datoare?

— Nu ştiu încă, a spus ea în timp ce aşeza pe tejghea şerveţelul, apoi paharul.

— Întotdeauna să întrebi de preţ. Asta ar putea fi lecţia timpului petrecut de noi doi împreună, a spus Leon Posen, ridicând paharul în cinstea ei, ca pentru a zice *Mulţumesc, dragă Franny, şi noapte bună*!

Franny, care ştia că acesta era momentul în care conversaţia lua sfârşit şi trebuia să se întoarcă la mesele ei, nici nu s-a clintit de la bar. Nu pentru că voia să-l întrebe despre cărţile lui, sau cu ce se mai ocupase de când îi apăruse romanul *Septimus Porter*, cu doisprezece ani în urmă. N-avea de gând să-i strice seara. A rămas pe loc pentru că, stând acolo, în faţa lui, îşi vedea foarte limpede propria viaţă, o viaţă searbădă şi grea. Facultatea de drept fusese o gravă eroare de judecată, în speranţa că astfel le va face plăcere celorlalţi, iar din cauza acestei amăgiri de sine se scufundase în datorii asemenea

---

1845.

[45] Anthony Trollope (1815–1882), romancier britanic din epoca victoriană.

unui personaj din Dickens, sau ca bieţii oameni fără pic de talent care sfârşeau plângând la emisiunea lui Oprah, când, deodată, în barul de la Palmer House Hotel apare pe neaşteptate Leon Posen. Bea din whisky-ul pe care ea cu mâna ei i l-a turnat în pahar. Strălucirea pe care o emana şi pe care o simţea venind dinspre el o copleşea împotriva voinţei sale. Era ca şi cum ai arunca în fiecare zi firimituri de pâine păsărelelor, şi deodată te trezeşti cu un porumbel migrator[46] aterizând pe spătarul băncii din parc. Nu doar că era neobişnuit, era *imposibil*, şi ea nu voia să facă nicio mişcare pripită, care să-l alunge.

— Locuiţi aici? a întrebat ea. *Cum e când toată lumea crede că ai dispărut fără urmă?* a întrebat porumbelul migrator.

El s-a uitat peste umăr, ridicându-şi pleoapele grele:

— Aici? La Palmer House Hotel?

— În Chicago.

În bar a intrat un cuplu, iar cei doi au început să scoată de pe ei o grămadă de haine, fulare şi pălării, după care s-au aşezat la bar, două scaune mai încolo. Îi venea să-i întrebe de ce, dintre toate scaunele goale, le aleseseră tocmai pe acelea? Din locul în care se afla simţea parfumul puternic moscat al femeii, nu tocmai dezagreabil. Apoi şi-a dat seama că se aşezaseră în faţa ei pentru că ea era barmaniţa.

— Los Angeles, a spus Leon Posen, după o îndelungată luptă interioară. Depinde cum priveşti lucrurile.

— Whiskey sour[47], a comandat bărbatul şi a trântit mormanul de haine de iarnă pe scaunul de lângă el. Maldărul de lucruri din lână a început s-o ia la vale, şi el a apucat mâneca unui palton, în timp ce făcu un semn cu capul în direcţia femeii.

— Daiquiri[48].

— Fără gheaţă, a spus femeia, scoţându-şi mănuşile.

Franny nu prea ştia cum să le spună că nu era meseria ei, dar Leon Posen s-a priceput.

---

[46] Specie de porumbel (*Ectopistes migratorius*) din America de Nord, dispărută la începutul secolului XX.

[47] Cocteil preparat din whisky, suc de lămâie, sirop de zahăr şi albuş de ou.

[48] Cocteil preparat din rom, suc de lămâie şi sirop de zahăr.

— Fata nu prepară cocteiluri, le-a zis el. Poate să toarne scotch într-un pahar, dar, dacă e nevoie de două sau mai multe ingrediente, o să aveţi nevoie de altcineva. Corect? a adăugat el, uitându-se la Franny.

Franny a încuviinţat din cap. Pentru că stătea în spatele tejghelei, lăsase impresia greşită.

— Aş putea să vă pregătesc eu un Whisky sour, i s-a adresat el bărbatului, apoi, privind spre femeie, clătină din cap. Dar nu şi Daiquiri. Pun pariu că e vreun cocteil pe undeva.

— Nu ştiu, a spus Franny.

— Trebuie să-l întrebaţi pe neamţ, a zis Leon Posen arătând spre Heinrich, care încă lustruia pahare la celălalt capăt al barului, ignorându-i în mod voit. Va fi un adevărat cadou pentru el. Are orgoliul rănit.

— Văd că ştiţi o mulţime de lucruri despre acest loc, a spus femeia. Era foarte târziu. Sub mănuşă nu i se vedea niciun inel.

— Nu e vorba doar de locul acesta, a spus Leon. Aşa e la bar.

I-a cerut lui Franny numele barmanului, iar Heinrich, cu urechile ciulite la frecvenţe mai înalte decât îşi putea imagina un câine, a auzit întrebarea şi a lăsat jos şervetul.

— Whisky sour, a cerut din nou bărbatul.

După ce au dat comanda şi Heinrich a făcut o demonstraţie elegantă a îndemânării sale în mânuirea shaker-ului, cuplul şi-a strâns catrafusele şi s-a retras într-un colţ, la o măsuţă de care trebuia să se ocupe Franny, doar că hotărâseră tacit un schimb în care Heinrich avea să servească băuturile, preluând şi masa, şi bacşişul.

— M-am născut în Los Angeles, a spus Franny, după ce cuplul a plecat în sfârşit. Aşteptase aşa de mult să vorbească, încât nu era sigură că remarca ei mai avea sens în conversaţie.

— Dar ai avut inteligenţa să scapi de acolo.

— Îmi place oraşul.

În Los Angeles, Franny se simţea de fiecare dată copil. Înota câte o lungime de bazin în piscina mamei lui Marjorie, atingând fundul albastru în costumul ei de baie din două piese. Umbra lui Caroline, pe jumătate adormită pe salteaua de cauciuc, era un nor

dreptunghiular deasupra ei. Tatăl lor stătea pe marginea piscinei într-un şezlong şi citea *Naşul*.

— Spui asta pentru că ne aflăm în Chicago, în mijlocul lui februarie.

— Dacă în L.A. este atât de groaznic, de ce locuiţi acolo?

— Am o soţie în Los Angeles, a spus el. Şi lucrez la asta.

— De-asta vin oamenii la Chicago, a spus Franny. Să stea cât mai departe de soţii. Se gândi la legea divorţului, una dintre practicile juridice de care nu voia să se atingă, înainte să-şi aducă aminte că, oricum, n-o să aibă niciodată de-a face cu ele.

— Vorbeşti ca un barman. Ea a clătinat din cap.

— Sunt chelneriţă. Nu mă pricep să prepar cocteiluri.

— Eşti barman pentru aceia dintre noi care n-au nevoie de băuturi amestecate, iar eu aş dori încă un scotch; ai făcut o treabă foarte bună când l-ai turnat pe primul în pahar, i-a cerut el, privind-o atent, de parcă abia acum o vedea pentru prima oară. Iar eşti mai înaltă.

— Mi-aţi spus că asta îmi va mări bacşişul. El a clătinat din cap.

— Nu, *tu* mi-ai spus mie asta, dar nu va fi cazul. De fapt, nici nu-mi pasă cât de înaltă eşti. Scoate-ţi pantofii şi îţi cumpăr de băut.

Când îşi terminase Leon Posen scotch-ul? Trebuie să fi fost un truc remarcabil. Nu observase nimic, deşi îl urmărise cu atenţie. Poate se întâmplase în timp ce Heinrich pregătea paharul de Whisky sour. Îi distrăsese atenţia preţ de câteva secunde. Franny a luat sticla de pe tejgheaua din spatele ei.

— Nu puteţi să-mi oferiţi de băut. Este împotriva regulamentului.

Leon s-a aplecat spre ea.

— *Verboten*[49]? a întrebat el în şoaptă.

Franny a dat din cap că da. Gheaţa din pahar strălucea şi încă nu se topise, aşa că n-avea de ce s-o schimbe. N-a stat să măsoare cât scotch mai lipsea, a turnat pur şi simplu peste cel de dinainte. Dozatorul argintiu o făcea super încrezătoare, aşa că a turnat băutura de la o înălţime prea mare, vărsând puţin pe lângă pahar. A îndepărtat urmele neîndemânării sale şi a aşezat paharul pe un şerveţel de hârtie curat. Într-adevăr, nu era bună de barman, nici

[49] Interzis (în germană, în original).

măcar pentru prepararea băturilor cu un singur ingredient.

— Atunci, ce vă aduce la Chicago?

— Eşti cumva psihanalistă?

Şi-a luat ţigările din buzunarul sacoului şi şi-a scos una, bătând uşor în pachet.

— Când o să le povestesc oamenilor că l-am servit pe Leon Posen, o să mă-ntrebe ce făcea în Chicago.

— Leon Posen? a întrebat el.

Era o posibilitate pe care ea n-o luase în considerare, dar nu pentru că nu l-ar fi văzut niciodată. Rememoră fotografiile de pe supracopertă, cam vechi, ce-i drept.

— Nu sunteţi Leon Posen?

— Ba da, a spus el, dar eşti mai tânără decât majoritatea cititorilor mei. Nici nu mă gândeam că eşti la curent.

— Aţi crezut că sunt doar o chelneriţă de bar excesiv de amabilă, nu-i aşa?

El a dat din umeri.

— Poate că încercai să mă agăţi.

Franny a simţit că roşeşte, lucru care nu se întâmpla prea des la bar. El a tăiat aerul cu mâna, ca pentru a desfiinţa remarca.

— Şterge. Un gând ridicol. Eşti o fată deşteaptă, citeşti cărţi, iar acum tocmai i-ai turnat scotch lui Leon Posen. Dar poţi să-mi spui Leo.

Leo. Era oare în stare să-i spună lui Leon Posen Leo?

— Leo, a încercat ea, să vadă cum sună.

— Franny.

— Nu-i vorba că sunteţi Leon Posen. Că eşti Leo Posen, se corectă ea. Mă interesează oamenii în general.

— Vrei să ştii de ce mă aflu în Chicago?

Lucrurile nu prea mergeau aşa cum le gândise ea.

— De fapt, nu mă interesează. Făceam doar conversaţie.

El şi-a ridicat paharul şi a luat o înghiţitură foarte mică, abia înmuindu-şi buza de sus, ca din politeţe parcă.

— Eşti jurnalistă?

Ea şi-a dus mâna la inimă.

— Chelneriţă la bar.

De fapt, asta îşi spunea sieşi în fiecare zi în faţa oglinzii, după ce se spăla pe dinţi şi înainte de a pleca la lucru. *Sunt chelneriţă la bar*. Practica ne învaţă. A scos bricheta Zippo grea din buzunarul şorţului şi a scăpărat-o, apăsând capacul cu degetul mare. El s-a aplecat înainte, apoi s-a retras, clătinând din cap nemulţumit.

— Nu, nu te uita la ţigară, uită-te la mine. Când aprinzi ţigara, priveşti persoana în ochi.

Franny s-a conformat, deşi era aproape imposibil. Leo Posen s-a înclinat spre flăcăruia din mâna ei, cu privirea înfiptă în ochii ei. Franny a simţit cum o loveşte talazul în piept.

— Uite, a spus el şi a suflat fumul într-o parte. Aşa primeşti mai mulţi bani. Nu cu pantofii.

— Am să ţin minte, a zis ea şi a închis capacul brichetei.

— Aşadar, am venit în Chicago ca să beau un pahar, a reluat el. Acum locuiesc în Iowa City[50]. Ai fost vreodată acolo?

— Credeam că locuieşti în Los Angeles.

El a clătinat din cap.

— Nu fi alunecoasă. Ţi-am pus o întrebare.

— N-am fost niciodată în Iowa City.

El a mai luat o sorbitură, verificând dacă scotch-ul era mai bun cu o ţigară. Evident că da.

— Este genul de loc unde mergi doar dacă ai o treabă de rezolvat. Cultivi porumb, cumperi porci sau scrii poezii – atunci te duci în Iowa City.

— De-asta n-am ajuns acolo. El a dat din cap apreciativ.

— Barurile sunt pline de studenţi. N-aş alege să beau într-un asemenea local, dar nu asta e adevărata problemă.

S-a oprit. O aştepta pe ea să vorbească. Lui Leon Posen îi plăceau persoanele directe.

— Care e adevărata problemă?

— S-a dovedit că în gheaţa din băuturi sunt tot felul de chimicale – erbicide, pesticide şi ceea ce eu cred că trebuie să fie îngrăşământ lichid. Se simte la gust. Şi nu e vorba doar de gheaţa din baruri, fireşte, ci şi de apă, toată apa care nu vine în sticle din Franţa. Am auzit că e mult mai rău primăvara, când începe să se topească

[50] Oraş aflat la o distanţă de 370 km de Chicago.

zăpada. Concentraţia e mai mare. O simţi până şi pe periuţa de dinţi.

Ea încuviinţă din cap.

— Deci ai venit la Chicago să bei un pahar, pentru că gheaţa din Iowa are chimicale agricole.

— Asta odată. Apoi studenţii.

— Predai acolo?

El a tras nonşalant un fum din ţigară.

— Un semestru. A fost o greşeală din partea mea. La momentul acela suna bine, primeam o grămadă de bani, dar, când pui în balanţă costurile, nu mai par aşa de mulţi. Înainte să semnezi contractul, nu stă nimeni de vorbă cu tine, să-ţi explice cum stă treaba cu apa.

— N-ar fi mai simplu să-ţi faci gheaţă acasă? Cu apă din Franţa. E bună şi să te speli cu ea pe dinţi.

— În teorie, da, dar n-ai cum să pui asta în practică. Trebuie ori să cari frapiera până la bar, ori să bei singur acasă, ceea ce nu-mi stă în obicei.

— Şi atunci vii la Chicago ca să bei două pahare, a spus Franny fără să-i pese de motivele lui, bucuroasă că el se afla acolo. E bine să evadezi.

— Ei, aşa mai vii de-acasă, a zis el, lovind cu palma în tejgheaua barului. Cedar Rapids nu rezolvă problema.

— Şi nici Des Moines[51].

— Iar eşti mai scundă.

— Mi-ai spus să-mi scot pantofii.

— Vrei să zici că eu ţi-am spus să ţi-i scoţi şi tu m-ai ascultat?

— Prefer să stau desculţă.

El a clătinat din cap – surprins sau excedat, nu era sigură –, apoi a strivit ce mai rămăsese din ţigară în scrumiera mică de sticlă.

— Ţi-ai dorit vreodată să devii scriitoare?

— Nu, a răspuns ea, i-ar fi spus dacă ar fi fost aşa. Mi-am dorit să fiu doar cititoare.

El a bătut-o uşor pe dosul mâinii pe care ea o ţinuse aproape de el, pentru orice eventualitate.

— Apreciez asta. Am făcut atâta drum ca să beau ceva, şi nu ca

[51] Oraşe din statul Iowa.

să stau cot la cot cu alţi scriitori.

— Încă un pahar?

— Eşti o fată grozavă, Franny.

Franny avea totuşi o problemă, pe care o lua foarte în serios. Nu ştia cât timp stătuse Leo Posen la bar, înainte să-l vadă ea, şi nici câte băuturi îi servise Heinrich, înainte să-l înlocuiască. Pentru că Leo Posen părea perfect treaz, şi putea pune pariu că arăta la fel indiferent cât de mult ar fi băut. Aşa erau unii bărbaţi. Treceau, fără faze intermediare, de la starea de treaz luminat, la cea de beat mort, mai mult sau mai puţin.

— Stai aici la hotel? a întrebat ea încetişor.

El şi-a lăsat foarte uşor capul într-o parte şi a aşteptat, cu un chip plin de bunăvoinţă.

Franny a clătinat din cap.

— Te întreb doar pentru că, dacă te-ai urca acum noaptea în maşină şi ai călca pe cineva în drum spre Iowa, eu aş putea ajunge la închisoare.

— Să ajungi la închisoare, *tu*? Nu mi se pare corect.

— Răspunderea tavernei, statul Illinois[52], a spus ea, ridicând mâna ca să arate că vorbeşteserios.

— *Tavernă*[53]?

— Ar trebui să-i schimbe numele.

— Au aflat de asta şi ceilalţi care ne servesc cu duşca?

Doar cei care au abandonat studiile de drept, ar fi vrut ea să spună, în schimb a dat din cap aprobator.

— Atunci, nu-ţi face griji, o să merg doar până la lift. Franny a adus înapoi sticla de scotch.

— Ce se întâmplă în lift este problema ta.

Chiar în momentul acela, luminile şi-au redus intensitatea cu două trepte. Heinrich închidea întotdeauna barul brusc, stingând luminile atât de repede, încât simţeai că te cufunzi deodată în întuneric. De fiecare dată Franny se întreba, preţ de o secundă, dacă nu cumva i se rupsese în creier ceva mic şi vital.

— E un semn, a spus Leo Posen, privind în sus spre tavan.

---

[52] Statul în care se află oraşul Chicago.

[53] În original „drum shop“.

Dă-mi un scotch dublu.

După ce a scos un pahar mai mare, Franny şi-a încălţat din nou pantofii şi s-a dus cu nota de plată la cele două mese ale ei. Se simţea puţin ruşinată să le ceară bani clienţilor după ce îi abandonase atâta timp, dar nimeni nu părea deranjat. Unul i-a dat o carte de credit, iar cei doi oameni de afaceri i-au înmânat un teanc de bani misterios de mare, apoi şi-au îmbrăcat paltoanele, grăbiţi să plece. Când s-a întors la bar, Heinrich învelea în folie cutiile de inox cu fructe de ornat, vârând cireşele maraschino în frigider, până a doua zi.

— Ţi-au dat bacşiş pentru pantofi? a întrebat-o Leo Posen.

Scotch-ul dispăruse, şi bărbatul stătea acum aplecat peste tejghea. Privea în gol.

— Mi-au dat.

— Cât?

Heinrich a ridicat privirea, distras de la ceea ce făcea. Nu-l deranja întrebarea nepotrivită. Doar că nimeni nu se interesase vreodată de bacşişuri, şi voia să ştie de ce.

Ea a ezitat puţin.

— Optsprezece dolari.

— Asta nu ne spune nimic, dacă nu ştim cât era trecut pe nota de plată. Poate că au băut Montrachet[54], caz în care te-au tras pe sfoară.

— Nu era Montrachet, a intervenit Heinrich.

Franny a oftat. Cum să le explice că îi trebuiau banii, că dormea pe canapeaua lui Kumar, ca să-şi achite următoarea rată din carnetul de credit?

— Douăzeci şi doi de dolari.

Printre buzele lui Heinrich a scăpat un icnet – suflul care urmează unei lovituri, dar fără lovitură.

— Mi-am greşit meseria, a spus Leo Posen.

Heinrich l-a privit cu îndoială.

— N-ai fi primit un asemenea bacşiş.

— Dar de la masa cealaltă? a întrebat Leo.

Franny a ridicat mâna.

— Destul.

---

[54] Vin alb sec foarte scump (cu preţuri cuprinse între 150 şi 2500 de euro sticla).

— N-aş fi ghicit niciodată, i-a spus el lui Heinrich. S-a căutat prin buzunare şi a scos un portofel de piele maro, burduşit cu cărţi de credit, fotografii, bancnote şi chitanţe împăturite. L-a lăsat să cadă pe tejgheaua barului cu un pocnet surd, ca o minge de baseball care aterizează într-o mănuşă.

— Poftim, a spus el. Ia-l cu totul. Nu sunt în stare să fac socoteli.

Franny i-a înregistrat nota de plată, a îndoit bonul şi l-a pus într-un pahar de whisky curat. Aşa se proceda la Palmer House, în primul rând, ca să-ţi aducă aminte cum ai ajuns la acea notă de plată magnifică. Porumbelul migrator stătuse lângă ea pe bancă toată seara, dar ce faci cu el la final? Nu poţi să-l îndeşi în geantă şi să-l iei acasă cu tine, dar nici nu poţi să dormi în parc, aşteptând să plece singur. Acum era frig şi întuneric.

Leo Posen a oftat şi a deschis portofelul.

— Nu vrei nici măcar să mă ajuţi?

Franny a clătinat din cap şi a început să şteargă tejgheaua. Bănuia că aritmetica era o cauză a problemei – cu cât oamenii erau mai ameţiţi, cu atât se luptau mai mult cu procentele, aşa că preferau să greşească în plus, la modul extravagant. S-a întrebat dacă nu cumva primea mai mulţi bani de la clienţi şi pentru că se simţeau stânjeniţi pentru cât băuseră. Sau în speranţa, poate, că ea va alerga după ei să le sugereze că, pentru optsprezece dolari, ar fi dispusă să facă sex.

Leo Posen a rămas în continuare pe scaun, cu toate că rânduise cu grijă banii peste nota de plată, iar paharul lui şi şerveţelul dispăruseră. Toţi ceilalţi clienţi din barul hotelului Palmer House plecaseră. Jesus, picolul, venise din restaurant să se asigure că toate mesele erau debarasate. Stătea cu ochii fixaţi asupra spinării lui Leo Posen. Era timpul să dea cu aspiratorul.

Franny s-a întors la bar după ce a pontat de plecare şi s-a îmbrăcat. Pufoaica i-o cumpărase mama, când s-a dus la facultatea de drept, un sac de dormit cu mâneci, aşa o numise Beverly, şi, într-adevăr, au fost numeroase nopţile când şi-a pus-o peste pături, înainte de a se întinde pe canapea. S-a dus lângă scaunul lui Leo Posen.

— Eu plec acum, a spus ea, dorindu-şi, pentru prima oară de

când lucra acolo, ca noaptea să fie mai lungă. A fost cu adevărat ceva deosebit.

El a privit-o.

— Am nevoie de ajutorul tău, a zis el pe un ton neutru.

Porumbelul a zburat de pe spătarul băncii în poala ei, vârându-şi căpşorul în cutele hainei.

— O să-l chem pe Heinrich, a spus ea cu voce scăzută, deşi erau singuri. Se gândi că de-asta n-ar trebui să-i ia clienţii lui Heinrich, nici măcar dacă erau romancieri celebri, pentru că tot în grija lui aveau să cadă în cele din urmă. Te conduce el până la lift.

El a întors capul spre stânga, ca pentru a spune *nu*, însă îşi pierdu şirul gândurilor.

— Nu-l chema pe neamţ. Am nevoie doar de..., a spus el, poticnindu-se apoi în căutarea cuvântului.

— De ce anume?

— De o călăuză.

— O să găsim pe cineva mai solid.

— Nu-ţi cer să mă cari în spate.

— Ar fi mai bine.

— Liftul nu se află în drumul tău?

Nu cumva era o onoare ceea ce i se cerea? Ar fi cea mai interesantă parte a poveştii, pe care însă n-avea s-o mai împărtăşească şi altora: Leo Posen era prea beat ca să plece singur din bar, şi atunci ea a trebuit să-l ajute. N-ar fi cea mai bună decizie luată vreodată de Franny, dar nici cea mai proastă, de departe. Iar el făcuse deja atât de multe pentru ea până acum, toate acele romane minunate. Luându-i mâna de pe tejgheaua barului, şi-a trecut-o peste umăr. El se lăsa greu.

— Ridică-te, i-a spus.

Bărbaţii pot părea surprinzător de înalţi odată ce i-ai desprins de scaunele de la bar. Umărul lui Franny, săltat de înălţimea tocurilor, abia îi ajungea la subsuori. Leo Posen s-a lăsat pe umerii fetei mai mult decât se aşteptase, dar aceasta a reuşit totuşi să-l susţină.

— Stai locului o clipă, să-ţi recapeţi echilibrul, i-a spus ea.

A încercat să-i aşeze mai bine mâna, care, fără intenţie, îi

acoperea sânul stâng. Unde era oare Heinrich? La fumat, din fericire? Ar putea folosi chestia asta împotriva ei, deşi cu neamţul nu ştiai niciodată. Franny i-a pus braţul pe după mijloc şi a început să navigheze printre aisbergurile întunecate ale meselor ei.

— Aşteaptă, i-a spus Posen.

Franny s-a oprit. El şi-a ridicat bărbia, părând că vrea să-şi aducă aminte de ceva, sau poate că avea de gând să mai ceară un pahar.

— Melodia asta... a zis el.

Franny ascultă cu atenţie. Banda răsuna în încăperea pustie. Cântau Gladys Knight şi formaţia The Pips. Ideea textului era că relaţia se terminase, dar niciunul nu voia să recunoască asta. I-a plăcut primele treizeci de ori când o ascultase. După aceea, nu.

— Ce-i cu ea?

Leo şi-a luat mâna de pe sânul lui Franny şi a înălţat-o în aer.

— Când am intrat aici, se auzea melodia asta. *Mă-ntreb întruna ce-o să mă fac fără tine*[55], a fredonat el uşor.

Barul, îi plăcea lui Heinrich să spună, era Germania de Vest, şi Franny înţelesese care era atitudinea progresistă şi flexibilă a acesteia faţă de forţa de muncă. Holul de la intrarea hotelului era însă sub controlul Estului, plin de spioni sovietici pe care nici nu-i bănuiai. „Să stai departe de hol. Odată ce-ai intrat acolo, eşti pe cont propriu. Barul nu te poate salva", îi spusese el la angajare.

Cu toate astea, trebuia să-şi dea seama că oamenii de acolo n-o cunoşteau, la fel cum nici ea nu-i cunoştea. Uniforma de bar ar fi dat-o de gol, acum însă era acoperită de pufoaică, în timp ce pantofii puteau aparţine oricărei femeiuşti din hotel. Hotelul Palmer House avea un hol magnific, cu canapele masive, tapiţate cu creton înflorat şi nervuri; unele erau circulare, cu o secţiune mai înaltă în mijloc, care se ridica spre candelabre ca un fes. Covorul persan putea acoperi un teren de baschet. Tavanul înalt, cât două niveluri, era o Sixtină la scară mai mică, unde Adam şi Dumnezeu fuseseră înlocuiţi de vedetele mitologiei elene, Afrodita şi felurite nimfe, înghesuite sub nişte nori purtaţi de vânt. Era genul de lobby unde turiştii vin şi se

[55] În original, „I keep wondering what I'm going to do without you", fragment din melodia Neither one of us.

fotografiază pe rând, în faţa aranjamentelor florale supraetajate. Bujori în februarie. Chiar şi la ora unu noaptea, mai erau oameni care se perindau pe acolo fără ţintă, în timp ce în spatele recepţiei de marmură aştepta un şir de tineri, femei şi bărbaţi în costume elegante de culoare închisă, pregătiţi să-i ajute. Cel puţin, barul era închis. Personalul de la recepţie însă urma să stea acolo toată noaptea.

După ce ea a apăsat butonul cu săgeata care indica în sus, Franny şi Leo au putut să-şi studieze preţ de câteva clipe imaginea reflectată în uşile de alamă ale liftului.

— Arăţi de parcă n-ar trebui să fii cu mine, a spus el, încântat de filmul pe care-l turnau împreună. Începu să se legene un pic, ca să admire felul în care se mişcă împreună, de la stânga la dreapta, de la dreapta la stânga.

Cu glas şoptit, Franny i-a spus să înceteze. Cifrele se aprindeau pe măsură ce liftul se apropia de ei – cinci, patru, trei, doi – şi uşile au alunecat în lături.

— Intră, l-a îndemnat ea şi a încercat să-l facă să păşească singur, fără prea multe speranţe însă.

S-a uitat la ea pe sub braţ.

— Dar eu undemerg?

— În lift, cum ai spus.

El însă continuă să se lase pe ea cu toată greutatea, şi Franny a trebuit să admită că incapacitatea lui era reală. Renunţase să creadă că *putea* să păşească singur în lift. Leon Posen tăcea. Uşile au început să se închidă şi, într-o periculoasă demonstraţie de echilibristică, ea le-a împins la loc cu piciorul.

— OK, a spus Franny, deşi vorbea singură. OK, OK, OK. S-a tras înăuntru odată cu el, iar uşile s-au închis.

— La ce etajstai?

— OK ce?

— La ce etajstai?

— Habar n-am. Cuvintele lui rostite cu greutate se auzeau totuşi distinct, fiecare părând o ghiulea căzută în praf.

— Ai cameră rezervată aici, în hotel?

— Sunt sigur că da, a răspuns el uşor defensiv, ceea ce a făcut ca

în mintea ei să încolţească o urmă de îndoială.

Uşile au început să se deschidă din nou, şi Franny a apăsat butonul. Închidere uşă, apoi butonul pentru etajul 23. Exista şi etajul 24, dar acela era un penthouse, care avea propria lui cheie pentru lift.

— Ai cheia? Caută în buzunar!

— Nu vrei să fii văzută cu mine?

Franny l-a proptit pe Leo Posen în colţul liftului, unde acesta se ţinu bine în echilibru. A început apoi să-i caute prin buzunarele sacoului, în cele dinăuntru, în cele dinafară, apoi prin buzunarele pantalonilor. Era unul dintre jocurile pe care ea şi Caroline le jucau vara împreună cu tatăl lor: cum să interoghezi un suspect, cum să-l percheziţionezi, cum să desfaci încuietoarea unei portiere. Fix vedea totul ca pe un exerciţiu de învăţare a procedurii poliţieneşti. În buzunarele lui Leo Posen, Franny a găsit o batistă împăturită (călcată, fără monogramă), o pereche de ochelari de citit, un rulou de dropsuri cu mentă Life Savers (două lipsă), un bon, un tichet de bagaje pentru o cursă aeriană spre LAX[56] şi portofelul. A început să caute prin el. Mai nou, cheile de hotel arătau ca nişte cărţi de credit şi unii le păstrau în portofel.

— Hei, a spus Leo pe un ton uşor amuzat, care dădea semne că era gata să se stingă. Nu vrei să fii văzută cu mine?

Liftul a scos un clinchet discret, pentru a le anunţa sosirea. Uşile s-au deschis spre imensul palier cu lifturi de la etajul 23: o canapea lungă în formă de romb, având locuri pe toate cele patru laturi ale sale, o oglindă de trei metri lungime şi un telefon de modă veche, aşezat pe o măsuţă. Franny lovi cu pumnul butonul cu numărul 5.

— Nu vreau să fiu văzută cu tine.

El şi-a pipăit uşor buzunarele sacoului, verificând dacă nu cumva mai rămăsese ceva necontrolat de ea.

— Sunt o pacoste.

— Ai făcut spectacol în bar, dându-mi o grămadă de bani, şi acum te însoţesc în cameră. Pentru aşa ceva, chelneriţele sunt date afară.

Fireşte, putea să sune la biroul studenţesc de asistenţă juridică al Universităţii din Chicago, unde studenţii din anul trei de la drept

---

[56] Indicativ pentru aeroportul internaţional din Los Angeles.

ofereau consiliere juridică gratuită, care valora exact cât plăteai pentru asta. Avea prieteni acolo. Puteau s-o pună în capul listei pro bono[57]. Avea să le explice că fusese concediată pentru acostare în scopuri sexuale, când de fapt făcuse ceea ce ar fi făcut orice licenţiat în literatură engleză: să se asigure că Leon Posen ajunge cu bine în camera lui. (Era oare un caz convingător? Câte licenţiate în Litere n-ar vrea să facă sex cu Leon Posen? Dar ea, ea ar vrea? Nu acum, nu. Nu, n-a făcut-o). La urma urmei, era în interesul facultăţii ca ea să-şi păstreze locul de muncă, pentru a plăti creditul de studii, dar apoi şi-a reamintit că nu le mai datora niciun ban. Împrumutul ei fusese vândut şi revândut de încă două ori, şi acum se afla în proprietatea Farmers' Trust din Dakota de Nord. Creditul o forţase să ajungă la prostituţie. S-au oprit la etajul 5, dar au pornit imediat mai departe: uşile s-au deschis pe un palier identic şi s-au închis imediat după aceea. Au mers înapoi la etajul 23. Activitatea dubioasă a lifturilor era oare monitorizată de cineva din lobby? În portofelul lui erau: un permis de conducere pe numele Leon Ariel Posen; carduri American Express, MasterCard, Admirals Club şi un permis de la Biblioteca Publică din Pasadena[58]; mai multe fotografii de la şcoală ale unei fetiţe cu păr roşcat, care se maturiza pe măsură ce căuta prin ele; chitanţe împăturite pe care nu le-a desfăcut; şi un card de acces la hotelul Palmer House. Bingo. Franny l-a studiat cu atenţie: un verde-închis plăcut, numele hotelului cu caractere excesiv de ornamentate şi o bandă magnetică pe dos, care avea să deschidă uşa uneia dintre camerele hotelului.

— Ce număr are camera?

— Opt doisprezece.

Uşile s-au deschis din nou. Salut, 23! Franny a apăsat pe butonul cu cifra 8.

— Mai devreme ai zis că nu ştii.

— Mai devreme nu ştiam, a spus el, ferindu-şi privirile.

Plimbarea cu liftul nu-i pria. Mica zdruncinătură de la fiecare oprire şi pornire, cinci centimetri brusc în sus şi apoi în jos, îi

---

[57] Asistenţă juridică asigurată gratuit sau la un preţ redus anumitor clienţi lipsiţi de posibilităţi financiare.

[58] Oraş situat în districtul Los Angeles.

amintea pasagerului de cablul de care stătea atârnată cutia în care se afla. Poate că a zis un număr la întâmplare, doar pentru ca ea să-l ducă înapoi pe un teren ferm. Uşile s-au deschis din nou, şi el a făcut câţiva paşi în faţă, chinuindu-se să iasă singur din lift. Ea îi trecu din nou braţul peste umeri. Se încinsese în pufoaica făcută să susţină viaţa omului la douăzeci de grade sub zero. Luciul transpiraţiei îi lumina faţa. Sudoarea i se prelingea pe picioare, până în pantofi.

— N-o să-ţi pierzi slujba, a asigurat-o el cu glas scăzut, şi pentru asta i-a fost recunoscătoare. Nu toţi oamenii aflaţi în stare de ebrietate erau în stare de o asemenea stăpânire de sine. Le voi spune că suntem prieteni. Asta şi suntem de fapt.

— Nu sunt aşa de sigură că vor aprecia prietenia noastră, i-a răspuns ea.

Ca şi coridorul cu lifturi, holurile erau foarte late. Spaţiile vaste au fost un lux al Vechii Lumi. Până atunci, Franny nu urcase la niciun etaj al hotelului şi, în imaginaţia ei, simţea ceva asemănător cu intrarea prin efracţie. Holurile erau fără de sfârşit, aparent fără un punct de fugă, cu pereţii căptuşiţi cu fotografiile alb-negru ale unor oameni faimoşi, surprinşi la apogeul frumuseţii lor: Dorothy Dandridge[59], Frank Sinatra, Judy Garland. Şi încă una, şi încă una. Şi tot aşa. Franny nu-şi lua ochii de la ele. Bună, Jerry Lewis. Covorul era năucitor, o împletitură de pene de păun în roşu, portocaliu, roz şi verde. Ameţeai dacă te uitai mult timp în jos, iar ea era perfect trează. Covorul nu mergea cu scotch-ul. Pe hol era un cărucior de room service – un sendviş Reuben[60] mâncat pe jumătate, câţiva cartofi prăjiţi răzleţi, un trandafir într-o vază mică, o sticlă de vin cu gâtul în jos, în frapieră... 806, 808, 810, 812. Acasă. Şi-a îndesat şoldul în Leo Posen, ca să-i contrabalanseze greutatea, apoi a introdus cardul în dispozitivul de acces. O luminiţă roşie a pâlpâit de două ori şi s-a stins.

— Fir-ai! a spus ea încet şi a încercat din nou. Lumină roşie.

— Ce-ar fi să mergem acasă la tine?

---

[59] Cântăreaţă şi dansatoare, a fost prima actriţă afro-americană nominalizată la premiul Oscar.

[60] Sendviş cald american, care conţine carne de vită la grătar, varză acră, sosuri şi condimente.

— N-ar ţine.

— Pot să dorm pe canapea.

— Pe canapea dorm eu, a spus ea.

Asta cu excepţia nopţilor în care se culcase cu Kumar, nu foarte numeroase, pentru că nu aceasta era natura relaţiei lor. El îi era prieten. Ea avea nevoie de un loc unde să doarmă.

— Optsprezece doisprezece, a spus el, îndreptându-se imperceptibil. Asta e.

Putea să-l ducă înapoi la acea minunată canapea în formă de romb; un loc de relaxare, când aşteptarea liftului devenea prea obositoare. Canapeaua era arhisuficient de mare. Putea să-l lase acolo. Putea coborî, să sune la recepţie de la telefonul interior al hotelului, să le explice că văzuse un bărbat dormind pe canapeaua de la etajul opt.

— Optsprezece doisprezece. Franny a clătinat din cap.

— Cred că te gândeşti la uvertură[61]. Sau la război[62]. Nu stai în camera 1812. El a rămas pe gânduri, cu ochii aţintiţi asupra uşii închise din faţa lor.

— Poate mă gândeam la război, a spus el. N-am putea să ne oprim puţin?

Trebuie să mă odihnesc.

— Şi eu, a zis Franny tăios.

Intrase în tură la patru şi jumătate. Nu voia să meargă la etajul 18. Putea la fel de bine să înceapă cu etajul al doilea şi să încerce fiecare uşă din hotel.

— Pari nervoasă, i-a spus el, cu o voce care se auzea ca prin somn. Ai mai avut necazuri înainte?

După ce umerii ei îi preluaseră greutatea, se simţea mai în largul său, dar nu se descurca la fel de bine când trebuia să-şi ridice picioarele; i se părea că e târât pe un drum cu pietre. După ce a trecut de coridorul lifturilor, Franny a continuat să meargă.

— Am acum, a răspuns ea.

Voia să-i mai dea o şansă şi apoi să-l abandoneze. Nu putea s-o

---

[61] Uvertură compusă de Ceaikovski în 1880, pentru a comemora victoria Rusei împotriva armatei lui Napoleon din 1812.

[62] Conflict între Statele Unite şi Marea Britanie, alături de aliaţi, în 1812.

învinovăţească. Nici măcar n-o să-şi mai amintească de ea. Dacă o să cadă pe hol, erau terminaţi. El era mai înalt cu două palme şi mai greu decât ea cu vreo treizeci şi cinci de kilograme. O să rămână prinsă sub el, gleznă ruptă, mână ruptă, până când băiatul care la trei dimineaţa strecura notele de plată pe sub uşi urma să treacă pe hol şi să-i găsească acolo. N-avea asigurare de sănătate. Când au ajuns la camera 821, a scos cardul din buzunarul pufoaicei şi l-a încercat. O pâlpâire roşie, verde, apoi iar verde. Dispozitivul de acces a ţăcănit, şi ea a răsucit mânerul rotund al uşii. Opt douăzeci şi unu. Era încântată că măcar a înţeles unde fusese greşeala.

Leo Posen nu se gândise să lase o lumină aprinsă. Franny l-a dus târâş până la pat şi l-a aşezat pe margine, ca să aprindă lumina. O cameră drăguţă, pat cu tăblie tapiţată, draperii grele, o imitaţie de birou elegant, numai bun ca un prozator faimos să scrie la el un roman. Una peste alta, o cameră prea frumoasă ca să doarmă în ea un bărbat ameţit de băutură. Pe scaunul bombat se afla o geantă mică de voiaj, iar peste spătar era aruncat un pardesiu. Din fericire, buna şi miloasa menajeră pregătise deja camera pentru culcare şi dăduse la o parte cuvertura, lăsând la vedere pernele albe, cearşafurile albe, culcuşul adânc al somnului, atât de ademenitor încât s-a întrebat: oare şi-ar da cineva seama dacă s-ar culca şi ea, măcar o oră, la celălalt capăt al imensei saltele? Un fir de păr de-al ei găsit pe pernă ar îngreuna foarte mult construirea unei eventuale strategii de apărare în cazul în care ar fi concediată pentru acostare de persoane.

— Ajută-mă, întinde braţul.

Leo Posen s-a aplecat înainte, cu braţul întins în spate, şi ea reuşi să i-l elibereze din sacou. Fusese ajutat şi mai înainte să scape de haină. Scoase un suspin lung, obosit, de parcă îl ajunsese din urmă greutatea întregii lumi.

Franny a pus sacoul peste pardesiu, apoi s-a aplecat să-i scoată încălţările. Leo Posen era încălţat cu nişte pantofi cu şiret, frumoşi, pe care purtarea îndelungată îi lustruise şi îi înmuiase ca pe o pereche de mănuşi. I-a aşezat cât mai departe de pat, să nu se împiedice de ei noaptea. Apoi i-a ridicat picioarele de pe podea şi i le-a întins pe pat odată cu restul trupului, întorcându-l în acelaşi timp pe-o parte.

Pantalonii, cureaua, nici măcar nu le-a luat în considerare.

— Data viitoare o să ştiu, a spus el, cufundându-se în moliciunea aceea, în cearşafurile albe, în păturile călduroase.

I-a pus mâna pe umăr, ca să-l trezească pentru o clipă.

— Somn uşor, i-a urat ea cu o voce la fel de moale ca pernele, pentru că acum, după ce se sfârşise toată tevatura şi el se afla în siguranţă în pat, putea să-l iubească din nou.

L-a învelit.

— Nu vrei să rămâi puţin? Te rog.

Nici urmă de stinghereală, doar pace sufletească şi răgaz pentru o ultimă favoare, ceea ce Franny găsi că era cea mai profundă diferenţă dintre bărbaţi şi femei. El stătea cu ochii închişi, iar până să termine fraza adormi, aşa că a rămas tăcută. A tras cuvertura peste el, a stins lampa, apoi s-a aşezat pe întuneric pe cealaltă margine a patului şi şi-a scos pantofii. În geantă păstra o pereche de balerini. Tălpile pantofilor păşiseră numai pe covoarele hotelului, aşa că erau ca noi. Avea să-i poarte mulţi ani de-atunci încolo.

*

Dacă îi întrebai pe Fix Keating şi Bret Cousins în privinţa căror lucruri erau de acord, n-ar fi fost în stare să vină cu o listă prea mare. Cu toate astea, fără să fi discutat vreodată chestiunea (şi niciun alt subiect), amândoi hotărâseră că Franny şi Caroline trebuiau să meargă la facultatea de drept. Când ideea prinsese contur, fetele erau mici, Caroline la gimnaziu, iar Franny încă dormea cu păpuşile, dar Fix şi Bert le trasaseră deja viitorul, ca nişte generali, fiecare în propria-i tabără. Nici Caroline şi nici Franny nu arătau cine ştie ce interes faţă de istoria Americii. Nu erau înclinate spre gândirea raţională. Nu păreau făcute pentru dezbateri, în ciuda faptului că energia cu care ţipau una la alta era nelimitată. Nu era însă vorba despre ce văzuseră cei doi în Caroline şi Franny. Era vorba despre ce văzuse fiecare din ei în sine însuşi.

Bert avea aceleaşi aşteptări de la toţi copiii, chiar şi de la Jeanette, care, îşi spunea el, dacă reuşea să termine facultatea, putea cel puţin să caute titluri de proprietate. Având aceleaşi aşteptări de la toţi, el se percepea ca pe o persoană fără prejudecăţi şi favoritisme, şi era convins că un plan făcut cu atât de mulţi ani înainte de a fi pus în practică

trebuia să aibă ceva succes. La urma urmei, familia Cousins avea o lungă tradiţie de jurişti. Străbunicul lui Bert fusese avocat la Căile Ferate din Pennsylvania, iar bunicul lui, judecător itinerant[63]. Tatăl lui Bert, William Cousins, căruia i se spunea Bill, practicase în birourile sale impozante din centrul oraşului Charlottesville o variantă de *gentleman's agreement*[64] a dreptului de proprietate, întocmind contracte pentru prietenii care, după ce cumpărau suprafeţe de teren agricol în Virginia, aşteptau schimbarea parcelării şi apoi transformau terenul în galerii comerciale. Era o bună sursă de venit, la care însă Bill a renunţat curând, după ce soţia sa a obţinut drepturile de îmbuteliere Coca-Cola în schimbul a jumătate din averea familiei, lăsată ei prin testament de un unchi fără urmaşi. Lui Bill Cousins îi plăcea să stea în camera de zi, privind pe fereastră la cele două şiruri de sicomori nobili care străjuiau aleea din faţa casei, şi să-şi spună că lumea e frumoasă şi că n-ar trebui să se schimbe.

Bert împărtăşea crezul jeffersonian[65] conform căruia cunoaşterea principiilor de bază ale dreptului era fundamentul unei vieţi de succes. Drept urmare, chiar dacă unul dintre copii voia să devină asistent medical sau profesor, trebuia mai întâi să obţină licenţa în drept. Ideea lui fixă că o persoană care nu cunoştea legea nu putea fi realmente inteligentă sau interesantă fusese o chestiune controversată în ambele sale căsnicii.

Fix avea o abordare mult mai simplă a problemei legate de drept: voia ca fetele lui să ajungă avocate doar pentru că avocaţii câştigau mulţi bani. Dacă Franny şi Caroline aveau banii lor, atunci existau mai puţine şanse ca ele să-l părăsească pe tipul cu care erau măritate pentru un altul mai bogat. Fix credea foarte tare în ideea că istoria se repetă şi nici măcar nu încerca s-o prezinte altfel. Dacă s-a întâmplat odată, sigur se va întâmpla din nou.

În anul în care Caroline a împlinit treisprezece ani, iar Franny, zece, Fix le-a cumpărat fiecăreia ghidul de studiu Kaplan pentru

---

[63] Judecător care se deplasa într-un district (sau circuit) judiciar, pentru a audia cazuri.

[64] Acord informal între două sau mai multe părţi, prin convenţie sau avantaj reciproc. Poate fi scris, verbal sau implicit.

[65] Referitor la preşedintele american Thomas Jefferson (1743–1826).

LSAT[66]. Le-a ambalat în staniol roşu şi le-a expediat în Virginia, alături de cadourile de Crăciun obişnuite, pe care le alesese Marjorie: jocuri de societate, un iepuraş de pluş, un set de acuarele, un pulover, două cutiuţe muzicale.

— E o idee cam trăznită, dar deloc rea, a spus Bert, luând în mână exemplarul lui Franny, în timp ce ea cotrobăia printre hârtiile de ambalaj boţite, după vreun cadou pierdut din vedere, care s-ar fi putut rătăci sub pomul de Crăciun.

— Vorbeşti serios? a întrebat Beverly. Purta un capot lung din velur verde-închis, cu fermoar, cusut chiar de mama ei, cadou de Crăciun. Pe oricare altă mamă din lume ar fi atârnat jalnic, dar pe ea arăta surprinzător de şic.

— Dacă fetele citesc un capitol pe lună, nu e chiar aşa de mult, a spus Bert, frunzărind paginile până la tabla de materii. Nu e nevoie să şi priceapă. Acum e de ajuns să se familiarizeze cu vocabularul, dar dacă se ţin cu adevărat de program, într-o bună zi vor sfârşi cu nişte scoruri perfecte.

Bert nu-şi formulase încă propriile planuri de a pune pe picioare o firmă de avocatură, dar văzu în iniţiativa lui Fix un bun început.

Caroline, în pijama de flanel roşie cu reni şi încălţată cu şosete flauşate, era împărţită între dorinţa de a-i spune lui Bert să se ducă naibii şi faptul că acest cadou venea din partea tatălui său. A decis să se uite la carte mai târziu, când Bert nu era în preajmă, să se bucure văzând-o interesată. În schimb, Franny deschidea acum cartea cu coperţi cartonate, *Un pom creşte în Brooklyn*[67], primită în dar de la bunica sa. Încă de la prima propoziţie şi după cum arătau cuvintele pe pagină, a ştiut că asta avea să fie lectura ei pe timpul vacanţei de Crăciun, şi nu ghidul de pregătire LSAT. Tatăl lor le-a sunat mai târziu în acea dimineaţă, ca să le ureze Crăciun fericit şi să le spună că-i lipseau mai mult decât orice pe lumea asta, dorindu-şi să poată fi cu toţii împreună (ceea ce le făcu pe fete să plângă, fiecare la capătul câte unei extensii telefonice, Caroline în bucătărie,

---

[66] *Law School Admission Test* – testul de admitere la Facultatea de Drept.

[67] În original, *A Tree Grows in Brooklyn*, roman al scriitoarei americane Betty Smith, publicat în 1943, având ca personaj central o adolescentă newyorkeză din a doua generaţie de imigranţi irlandezi.

iar Franny, aşezată pe jos, lângă patul din camera lui Bert şi a mamei), şi le-a dat vestea că fusese admis la facultatea de drept. În ianuarie, Fix Keating începea cursurile serale ale Colegiului de Sud-Vest. Asta însemna să meargă la ore în fiecare seară, timp de patru ani, în loc de trei, dar era în regulă, aşa făcuse şi Dick Spencer. Era bine dacă se apuca mai devreme, aşa cum făcuse Dick, dar nu poţi să-ţi petreci viaţa regretând tot felul de lucruri.

— Dacă începeam când eram de vârsta voastră, acum eram deja asociat senior, le-a spus el fetelor. *Pe când eram flăcău, am făcut câţiva paşi ca băiat de serviciu în firma unui avocat,* aşa îi plăcea tatălui lor să cânte dimineaţa. Voi două aveţi tot timpul din lume să studiaţi. Dacă vă apucaţi de pe acum, şi dacă încep şi eu, atunci o să învăţăm împreună când veniţi la noi, la vară.

Era vacanţa de Crăciun, iar Franny n-avea chef să înveţe, şi nici să promită c-o să tocească la vară. Tatăl le promisese deja că le va duce la Lacul Tahoe[68], ca să închirieze un ponton de unde să pornească înot. Nu voia să renunţe la aşa ceva în schimbul unor ore petrecute înghesuiţi unii în alţii la masa din bucătărie, exersând pentru ceea ce era de fapt un gigantic test de ortografie.

Pe de altă parte, când Caroline a pus telefonul în furcă, era ca şi cum îşi completase deja cererea de admitere. S-a dus în camera ei cu ghidul Kaplan sub braţ şi a închis uşa. Studia dreptul odată cu tatăl său.

Franny şi-a suflat nasul, şi-a şters ochii şi s-a întors în camera de zi. Mama ei strângea într-un sac de plastic fâşiile mototolite de hârtie şi bucăţile strălucitoare de panglici cârlionţate aruncate pe jos, în timp ce Bert stătea pe canapea cu o ceaşcă de cafea şi admira tabloul de vacanţă: pom de Crăciun, soţie frumoasă, foc în cămin, fiică vitregă drăguţă.

— Tati merge la facultatea de drept, a spus Franny, aşezându-se confortabil în fotoliul albastru, cu romanul în mână. De-asta vrea ca noi să învăţăm. Să mergem la şcoală împreună cu el.

Beverly s-a îndreptat de spate, cu sacul de gunoi plin ochi, dar uşor ca un fulg.

— Fix se duce la facultate?

---

[68] Lac aflat între Nevada şi California.

Bert clătină din cap:

— E prea bătrân pentru asta.

— Nu este, a spus Franny, bucuroasă că poate da explicaţii. Aşa a făcut şi Dick Spencer.

Lui Franny îi plăcea de familia Spencer, care, în fiecare vară petrecută la Los Angeles, îi invita pe toţi să ia masa de prânz la Lawry[69].

Numele îi suna cunoscut lui Bert. Dick Spencer, de la procuratură, cel care fusese înainte poliţist; Dick Spencer, cel care-l invitase să meargă împreună la petrecerea de botez din casa lui Fix. Botezul lui Franny.

— Unde se duce? a întrebat Bert. Îşi amintea vag că Spencer studiase la Universitatea din California.

— Colegiul de Sud-Vest, a spus Franny, mândră că ţinuse minte aşa ceva.

— Dumnezeule! a exclamat Bert.

— Bine, a spus Beverly, dându-şi la o parte o şuviţă de păr blond care-i căzuse pe ochi. Adică bine pentru el.

— Desigur, a zis Bert. O să-i fie greu, totuşi, să meargă la facultate în fiecare seară, după slujbă. Nu ştiu când va avea timp să şi înveţe.

Franny s-a uitat la el. Părul ei blond era lung şi cam încâlcit. Grăbită să vadă cadourile, nu se obosise să şi-l perie de dimineaţă.

— Tu n-ai făcut facultatea de drept?

— Bineînţeles că da, a răspuns Bert. La Universitatea din Virginia. Dar nu la seral. Am făcut-o la zi.

— Deci n-a fost greu, a spus Franny.

Se simţea mândră de tatăl său, care urma să facă două lucruri deodată. Călugăriţele o făcuseră să creadă că Dumnezeu se apleca mai ales asupra celor care alegeau calea mai anevoioasă.

— A fost destul de greu, a spus Bert şi a luat o gură de cafea.

Caroline s-a întors în sufragerie şi s-a îndreptat semeaţă spre bucătărie, să ia o a doua felie din tortul de Crăciun care, simţea ea, o va ajuta să înveţe.

— Aşa deci, taică-tu merge la facultatea de drept, i-a spus

[69] Restaurant de lux din Beverly Hills.

Beverly, zâmbind. Minunat!

Caroline a înţepenit, de parcă mama i-ar fi înfipt în ceafă o săgeată cu vârful înmuiat în neurotoxine. Pe chipul ei apăru brusc o expresie de groază amestecată cu mânie. Ceilalţi şi-au dat seama că fusese comisă o greşeală ce nu mai putea fi îndreptată.

— Le-ai *spus*? a strigat Caroline, îndreptându-şi toată furia asupra lui Franny.

— N-am..., s-a auzit glasul lui Franny, la început slab, apoi sugrumat.

Voia să spună că nu ştia că n-avea voie să zică, sau că nu ştia că era un secret, dar cuvintele i s-au oprit în gât.

— Crezi că tata *a vrut* ca ei să afle? Nu te-ai întrebat de ce nu i-a sunat direct pe ei?

Caroline s-a repezit spre Franny şi i-a dat surorii sale un ghiont atât de puternic în umărul firav, încât lovitura a răsturnat-o pe fată din scaun. O dureau şi braţul lovit, şi cel pe care căzuse. Franny se gândi că probabil sora ei era cu adevărat furioasă pe ea, mai furioasă decât de obicei. Caroline o lovea foarte rar în faţa celorlalţi.

— Caroline, pentru numele lui Dumnezeu! a strigat Bert şi a lăsat ceaşca jos.

— Încetează! Beverly, n-o lăsa să dea aşa în Franny.

Crăciunul în mod deosebit este stresant. Cu unele variaţii, toţi patru se gândeau la aceeaşi propoziţie. Beverly se trase uşor într-o parte. Nimeni nu voia s-o vadă pe Franny lovită, adevărul era însă că lui Beverly îi era teamă de fiica ei cea mare şi nu intervenea decât când curgea sânge.

— Să nu-mi spui mie ce să fac! i-a strigat furioasă Caroline lui Bert, împroşcând în furia ei cu stropi mici de salivă. Spune-i pârâcioasei ăsteia!

Franny plângea. Până la ora de culcare, urma roşie lăsată de mâna surorii avea să se transforme într-o vânătaie purpurie. Caroline s-a răsucit pe călcâie şi a luat-o în sus pe scări, mergând apăsat, fiecare pas, o bubuitură. Acum se vedea silită să înveţe fără felia ei de tort.

De cum a început cursurile la facultate, convorbirile lui Fix cu fetele s-au învârtit doar în jurul delictelor. „Doamna Palsgraf stătea

lângă un cântar în gara East New York din Long Island, le-a spus el pe un ton degajat, de parcă le povestea despre vecinii săi. Vorbea de fapt doar pentru Caroline, deoarece Franny pusese receptorul jos, ca să se întoarcă la romanul pe care-l citea, *Kristin Lavransdatter*[70]. În timpul „Verilor la Facultatea de Drept", aşa cum aveau să fie pomenite mai târziu, Caroline şi Fix stăteau la masa din bucătărie, iar Fix explica diferite cazuri. Spunea că asta îl ajută, că dacă reuşea să le explice un caz, însemna că-şi însuşise legea care i se aplica.

— Lumea spune că facultatea de drept te învaţă să gândeşti, dar nu-i aşa. Totul se reduce la învăţatul pe de rost. A ridicat mâna şi a început să numere pe degete: neglijenţă, ucidere din culpă, încălcarea dreptului la viaţă privată, calomnie, încălcarea dreptului la proprietate privată...

Caroline lua notiţe, Franny citea. Franny datora studiilor de drept ale lui Fix faptul că citise *David Copperfield* şi *Marile speranţe*[71], toate romanele lui Jane Austen, ale surorilor Brontë şi, în cele din urmă, *Lumea văzută de Garp*[72].

Între Caroline şi Fix fusese dintotdeauna o legătură specială, dar erau şi mai apropiaţi acum, că aveau cele zece excepţii la Legea aplicabilă în caz de deces. Caroline şi Fix au căzut de acord că nu exista nimic mai anost decât legea proprietăţii, cu de cinci ori mai multe detalii şi prea puţin raţionament intuitiv în ajutor. Nu puteai să avansezi printre cazuri decât prin repetiţie nesfârşită şi mnemonică inteligentă. Ce este o ofertă? Ce este acceptarea? Ce este un contract? Cine sunt terţii beneficiari? Legea proprietăţii cerea atenţie sporită.

— E bine c-o să avem doi avocaţi în familie, i-a spus Fix lui Franny la masa de seară, cu trimitere la Caroline şi la el însuşi. Cineva trebuie să facă bani, ca să-ţi cumpere toate cărţile alea.

— Sunt gratis, a zis Franny. Le împrumut de la bibliotecă.

— Atunci, slavă Domnului că există biblioteci! a intervenit

---

[70] Trilogie de romane istorice, publicate între 1920 şi 1922 de către scriitoarea norvegiană Sigrid Undset, laureată a Premiului Nobel în 1928.

[71] Romane aparţinând lui Charles Dickens.

[72] *The World According to Garp*, roman al scriitorului american John Irving, publicat în 1978.

Caroline.

Uluitor câtă bunăvoinţă amestecată cu aroganţă putea fi ambalată în cuvintele *slavă Domnului că există biblioteci.* Fix a început să râdă, apoi şi-a luat seama. Franny nu credea că vrusese să râdă.

Fix fusese dintotdeauna părtinitor cu Caroline, încă dinainte de a începe facultatea. Asta se întâmpla pentru că ea era mai mare şi pentru că avuseseră mai mult timp să se cunoască înainte de divorţ. Se întâmpla şi pentru că ura lui Caroline faţă de Bert ardea ca o flacără albă pură, pentru că se străduia din răsputeri să-i facă viaţa mizerabilă mamei, după care îi dădea raportul tatălui. Fix îi atrăgea atenţia s-o lase mai moale, dar, în acelaşi timp, savura detaliile amănunţite ale relatării. I-ar fi plăcut să aibă şi el şansa de a-i face viaţa un chin lui Beverly. Caroline semăna cu Fix – părul castaniu, pielea care căpăta o nuanţă aurie de cum ajungeau la plajă. În schimb, Franny semăna foarte mult cu mama lor, era prea delicată, blondă şi lipsită de siguranţă de sine. Prea frumoasă şi, în acelaşi timp, niciodată la fel de frumoasă. Când tatăl le ducea pe fete pe aleea din spatele supermarketului A&P, la şase dimineaţa, cu rachete şi cutii noi cu mingi de tenis, Caroline reuşea până la douăzeci şi şapte de lovituri consecutive fără greşeală. *Poc, poc, poc*, pe zidul gol care era chiar peretele magazinului, cu braţele ei lungi, instinctiv graţioase în arcuirea lor. Recordul personal al lui Franny a fost de trei lovituri consecutive, şi asta s-a întâmplat o singură dată. Adevărata diferenţă dintre Caroline şi Franny era însă aceea că lui Caroline îi păsa. Se preocupa şi de drept, şi de tenis, şi de notele luate la materiile care nu-i plăceau. O interesa ce le spunea tatăl despre mama, o interesa indiferent ce le spunea. Franny nu-şi dorea decât să se întoarcă în maşină, să citească din Agatha Christie. De cele mai multe ori o lăsau în pace.

În cea de-a doua zi a Examenului de barou al statului California, tatăl le-a sunat seara pe fete, în Virginia, să le spună cât de nebuni puteau fi oamenii. Veniseră la examen cu scaunele de birou de acasă şi cu lămpile de citit. Un tip era atât de superstiţios, că, ajutat de un prieten, şi-a cărat biroul de acasă. Nebuni! Testul a fost lung şi greu, ca alergatul vara de la parcul MacArthur până la academia de poliţie, dar pentru asta trebuie să repeţi, ca atunci când soseşte momentul să

fii pregătit. Fix fusese pregătit, iar testul trecuse de acum. Terminase.

Franny i-a dat vestea lui Bert. S-a dus în biroul lui, închizând uşa înainte să vorbească, dar chiar şi aşa a coborât vocea:

— Tata a dat examenul.

Franny şi Bert se înţelegeau bine, şi au continuat s-o facă atunci când Bert şi Beverly nu se mai înţelegeau deloc, şi în ciuda faptului că Bert şi Caroline nu se înţeleseseră niciodată. Bert şi-a ridicat ochii de pe vraful de dosare din faţa lui.

— A trecut?

— Abia a dat testul, a spus ea. Dar sunt sigură că a trecut.

Patru ani în care nu făcuse altceva decât slujbă, studiu şi mers la facultate, sacrificând vacanţe şi toţi banii pe care îi avea – trebuia să fi trecut. Nici un alt rezultat nu era posibil.

Bert a clătinat din cap.

— În California e greu. Foarte mulţi dau examenul de două ori înainte de a trece.

— Şi tu l-ai dat de două ori?

Bert, care îi repezea pe toţi ceilalţi, era îngăduitor cu Franny. S-a uitat la ea, la umerii ei foarte drepţi, şi a dat din cap de parcă îi părea rău de asta, apoi s-a întors la dosarele lui.

Fix nu a trecut examenul de barou. Marjorie le-a sunat pe fete, să le dea vestea.

— Nimeni nu trece din prima. Cunosc o mulţime de avocaţi, şi toţi mi-au spus, exclus. Tatăl vostru n-are încotro şi va trebui să-l dea din nou. A doua oară ştii cu ce ai de-a face. A doua oară totul are logică.

— A doua oară o să fie acelaşi test? a vrut Caroline să ştie. Plângea şi încerca să ascundă acest lucru, ţinând mâna pe receptor.

— Nu cred, a răspuns Marjorie cu o uşoară ezitare. Cred că testul este de fiecare dată diferit.

— Bine, şi el ce-a făcut? a întrebat Franny de la capătul extensiei telefonice, ştiind că de ea depindea continuarea convorbirii. Ce s-a întâmplat când a aflat?

Fix le ceruse lui Franny şi Caroline să se roage pentru el în ziua testului, şi aşa au făcut. Le-au rugat şi pe călugăriţele de la Sfânta

Inimă să înalţe rugăciuni pentru el, dar tot degeaba.

— Ne-am dus la mama, şi ea i-a pregătit tatălui vostru o cină grozavă.

— O, asta-i bine, a spus Franny, pentru că Marjorie avea o mamă care ştia să facă pe oricine să se simtă mai bine, în orice privinţă.

— I-a dat un gin tonic şi i-a pregătit o ruladă de carne. I-a spus că e păcat că n-a trecut examenul, dar măcar va putea să-l dea din nou. I-a mai spus că, în viaţă, la cele mai multe examene pe care le dăm avem o singură şansă. Cred că asta l-a făcut să se simtă mai bine.

Pentru a doua încercare, Fix şi-a făcut fişe. Cunoştea un tip care procedase aşa şi reuşise. În vara aceea, Fix le-a arătat fetelor fişele. Le păstra într-o cutie de pantofi, ordonate pe subiecte. Erau mai mult de o mie de fişe. Caroline l-a testat în timp ce se aflau cu maşina la spălătorie, doar că nu-i punea întrebări. Îi spunea răspunsurile, ţinând fişa pe piept. „Doctrina conform căreia o persoană aflată în posesia terenului deţinut de altă persoană poate dobândi un titlu valabil pentru acesta, atât timp cât sunt îndeplinite anumite cerinţe ale jurisprudenţei, iar posesorul neproprietar...“

Franny stătea în faţa lungului şir de geamuri şi urmărea cum trece maşina printre lavetele care atârnau de tavan (continue), printre clăbucii de săpun (agresivi), spălarea (deschisă şi notorie), ceara pulverizată (reală). Lăsă acest moment s-o umple bucată cu bucată, dar tot nu era de ajuns să spele şi cele patru elemente ale *posesiei adverse*.

Oricât de strălucită ar fi fost ideea cu fişele, n-a funcţionat, chiar dacă a doua oară când s-a prezentat la examen şi-a adus şi lampa de birou de-acasă. Mama lui Marjorie i-a pregătit din nou cina şi l-a asigurat că a treia oară va trece examenul, nu e nimic ruşinos, mulţi au făcut-o, aşa că Fix s-a dus la examen şi a treia oară, şi, după ce a picat, a renunţat. Nimeni n-a mai pomenit nimic de facultatea de drept, decât în legătură cu Caroline şi Franny.

În ultimul an de liceu, când Caroline a dat examenul LSAT pentru Universitatea Loyola, ghidul Kaplan era făcut ferfeniţă, cu paginile lipite cu scoci, subliniat în trei culori şi înţesat cu notiţe adezive.

Candidaţii sunt o specie superstiţioasă, aşa că, deşi în grupele de studiu avea grijă să citească ediţiile actualizate ale ghidului, exemplarul pe care îl citea la culcare în camera de cămin era tot cel dăruit de către tatăl său, la Crăciunul din Virginia. Teoria împărtăşită de către Fix şi Bert, cum că o pregătire susţinută de-a lungul multor ani conduce la un scor perfect, nu se adeverise. Scorul perfect la LSAT este de 180 de puncte. Caroline Keating a obţinut 177 de puncte. Nu ştia unde pierduse acele trei puncte, dar nu şi-a iertat asta niciodată.

*

La aproape două săptămâni după ce Franny ghicise în mod miraculos numărul camerei de hotel a lui Leo Posen, îl cărase până acolo şi se strecurase afară fără a fi văzută, a primit un telefon la bar. Şase şi zece minute seara, şi toate mesele erau pline, toate taburetele de la bar ocupate. Clienţii se înşirau cu paharele în mână în spatele celor aşezaţi la bar, râzând şi vorbind prea tare în aşteptarea unui loc liber. Una dintre chelneriţe, pe nume Kelly, cea care avea un fost soţ şi un copil, a luat-o pe Franny de mijloc şi mai că nu şi-a pus buzele rujate pe urechea ei, ca să-i spună câteva cuvinte în şoaptă. Tot ce făceau aceşti oameni era ceva intim, chiar şi transmiterea unui mesaj.

— Ai primit un telefon, a zis ea cu o voce care se insinua în mijlocul vacarmului.

Franny nu primise niciodată telefoane la bar. Kelly însă primea tot timpul, de la fostul soţ, de la bonă, de la mama ei, care stătea uneori cu copilul. Copilul nu reuşea să treacă peste nicio tură de-a mamei fără să aibă o problemă urgentă. Imediat, Franny i-a trecut repede în revistă pe toţi cei care ar fi putut muri, apoi şi-a dat seama că n-avea niciun rost. În încăpere era un adevărat vacarm – voci suprapunându-se, eternul clinchet de pahare, Luther Vandross cântând în difuzoare, ceea ce însemna că urma Bing Crosby. Heinrich ţinea receptorul cu mâna întinsă într-o parte, ca şi cum ar fi fost cine ştie ce bucată de hoit adunată de pe drum, în timp ce continua să stea de vorbă cu un client. Ţinea bărbia uşor înclinată, semn al dezaprobării sale. Nu mai era nevoie să-i dea glas. Franny şi-a dus mâna la ureche, ca şi cum astfel ar fi putut bloca zgomotul.

— Leo Posen, s-a prezentat vocea din telefon.

— Pe bune?

Dacă ar fi avut răgazul să se gândească un pic, n-ar fi reacţionat aşa. După ce-l escortase până la pat, Franny i-a recitit romanul *Primul oraş*, ceea ce avu darul să-l păstreze cât se poate de viu în mintea ei. Se îndoia că el îşi mai amintea ceva din noaptea aceea, şi chiar dacă ar fi fost aşa, nici nu i-a dat prin minte c-o să mai audă vreodată de el. Gândul că Leo Posen ar fi putut s-o sune însemna ca Franny să-şi exagereze calităţile personale, ceea ce nu era cazul.

— Trebuia să te sun mai devreme.

— De ce? a întrebat ea.

— Te-am pus într-o situaţie dificilă. N-am încercat deloc să aflu dacă ai avut vreo neplăcere.

— O, niciuna, a răspuns ea.

Şi-a rotit privirile în jur, imaginându-şi că personajele lui beau chiar acum în bar, Septimus Porter însuşi, cu un pahar de whisky în mână, în timp ce fetele se distrau zgomotos.

— Nu te-aud.

— Am spus că n-a fost *nicio problemă.* E foarte multă gălăgie aici. Happy hour.

Heinrich s-a uitat la ea întrebător, şi Franny a acoperit receptorul cu palma.

— Leon *Po*sen, i-a spus, dar el a clătinat din cap şi s-a îndepărtat de ea.

— Ai putea să ajungi în Iowa City vineri?

— Iowa?

— Trebuie să merg la o petrecere şi mă gândeam că poate ţi-ar face plăcere, a spus el, după care s-a oprit preţ de câteva clipe.

Franny şi-a încordat auzul, să prindă vreun zgomot de unde suna el, dar era prea multă larmă. Şi-a lipit şi mai tare receptorul de ureche.

— De fapt, nu-i adevărat, a reluat el în cele din urmă. Nu cred că ţi-ar plăcea, dar m-am gândit că aş putea să fac faţă situaţiei dacă eşti cu mine. Îţi iau o cameră la hotel. Nu este Palmer House, dar pentru o noapte merge.

— N-am maşină, a spus Franny.

— O să-ţi trimit un bilet de autobuz. Mi-aş face griji să te ştiu la volan. Ai vrea să mergi cu autobuzul? Pot să-ţi trimit biletul la hotel.

Pentru Franny, de la barul Palmer House. Care e numele tău de familie?

În celălalt capăt al încăperii, ea a surprins un bărbat aşezat la una dintre mesele ei, agitându-şi paharul gol. Era de neconceput ca un client să cerşească băutură.

— Keating. Ascultă, trebuie să fug, a spus ea, cu ochii fixaţi asupra acelui singur pahar şi a felului în care gheaţa reflecta lumina peste capetele mulţimii. Dacă nu, o să dau din nou de belea. Pot să iau autobuzul.

Franny era de serviciu în ziua aceea, dar nu avusese niciodată probleme în a găsi pe cineva care s-o înlocuiască. Vinerea se făceau bani mulţi şi, de îndată ce renunţă la seara aceea, îşi dădu seama cât urma să piardă. Chiar dacă nu plătea biletul de autobuz sau camera, drumul ăsta tot avea s-o coste.

— Vrea să se culce cu tine, i-a spus Kumar când i-a povestit despre conversaţia telefonică.

Când s-a întors acasă de la bar, el era încă treaz, înconjurat de teancuri de cărţi şi notiţe adezive la masa din bucătărie. Nu părea demoralizat, cu toate că trebuia să trimită referatul la un articol lung de o sută de pagini şi cu o sută de note de subsol. Nu mai avea energie să se gândească şi la Franny, darămite să se culce cu ea.

Kumar avea dreptate, fireşte – pentru ce altceva să chemi o chelneriţă din alt stat? –, lucrurile însă nu păreau să stea aşa. Leo Posen aşteptase două săptămâni înainte de a o suna. Ce să însemne asta? Că încercase s-o uite şi nu reuşise? Că în Iowa chelneriţele de bar nu şi-o puneau?

— Poate că-i place cum gândesc, a spus ea şi a râs de una singură de prostia ei amuzantă. Fermecătoarea mea companie.

El a ridicat uşor din umeri, fără să scoată un cuvânt.

În noaptea când îl cunoscuse pe Leo Posen, Franny îl trezise din somn pe Kumar pentru a-i povesti întâmplarea, aşa cum şi-o imaginase mai devreme. Era aproape două dimineaţa când s-a suit în patul lui pe întuneric şi l-a scuturat uşor de umăr.

— Ghici pe cine-am întâlnit?! Încearcă!

Lui Kumar îi plăceau cărţile lui Leon Posen. Stătuseră de vorbă pe marginea lor la scurt timp după ce se cunoscuseră. Kumar se

uitase la rafturile ei pline de cărţi, cât timp ea preparase cafeaua în bucătărie. Când s-a întors în cameră, el ţinea în mână *Septimus Porter*. Îl lăsase pe Updike pe raft, ca şi pe Bellow şi Roth.

— L-ai citit pe Leon Posen?! o întrebase el, ca să se asigure că volumul nu fusese abandonat acolo de vreun fost iubit de-al ei.

Franny şi Kumar se cunoscuseră nu la mult timp după admiterea la Universitatea din Chicago. Stătuseră alături la cursul de prejudicii şi luaseră hotărârea să înveţe împreună. S-au împrietenit, fără să-şi dea seama că în curând nu vor mai avea timp pentru prietenie. Acum că Franny era lefteră şi dormea pe canapeaua lui, era greu de spus ce anume îl deranja mai mult în legătură cu drumul ei la Iowa, faptul că această femeie, pe care putea s-o iubească mai mult dacă ar fi avut timp, se ducea la o petrecere în alt stat, cu un alt bărbat, faptul că voia s-o însoţească, ori că îşi dorea să meargă în locul ei.

Leo Posen o aştepta în autogara din Iowa City. În pardesiul lui negru şi cu pălăria de fetru gri, studia orarul autocarelor montat pe perete, sub un strat de plexiglas, ca şi cum se gândea să plece şi el undeva. Când a văzut-o pe Franny venind spre el, a întâmpinat-o cu un zâmbet mult mai larg şi mai plin de recunoştinţă decât îi arătase la bar.

— Nu credeam c-o să fie bine, a spus el, dezvăluindu-i pentru o clipă dinţii de jos, încălecaţi într-un mod ciudat, dar atrăgător, şi i-a întins mâna în chip de salut.

Să nu uite să-i spună asta lui Kumar, pentru că dacă avea de gând să se culce cu ea, ar fi sărutat-o pe loc.

— A fost bine pe drum, a spus Franny.

— N-ai înţeles, a spus el jovial. Mă gândeam că o să stau aici şi o să-mi îngheţe fundul, uitându-mă pe rând la toţi pasagerii care se dau jos din autocarul de la Chicago, şi că tu nu vei fi printre ei. M-aş fi întors la următorul autocar, ca să verific dacă nu cumva am reţinut greşit ora. După aceea m-aş fi simţit ca un idiot, spunându-mi că am fost un caraghios să-mi închipui că e de ajuns să trimit un bilet unei necunoscute şi apoi să mă aştept ca ea să coboare din autocar, doar pentru că aşa am vrut eu. Plănuisem totul. De fapt, eram aşa de sigur că n-o să vii, încât mă gândisem chiar să nu vin la autogară, doar ca să-ţi demonstrez.

— Ar fi fost îngrozitor, a spus Franny, deoarece abia acum îşi dăduse seama că nici măcar nu avea numărul lui de telefon sau adresa.

El a clătinat din cap.

— M-aş fi simţit groaznic, ridicol şi bătrân pentru tot restul zilei, apoi l-aş fi sunat pe şeful de catedră, să-i spun că nu mai pot merge la petrecerea lui, date fiind împrejurările.

— Ei, a spus Franny, fără să înţeleagă prea bine. Bănuiesc că ţi-am stricat planurile.

— O, da, da! Ai distrus întreaga zi!

Leo Posen şi-a frecat mâinile să le încălzească, apoi şi le-a înfundat în buzunare. Autogara arăta mai bine decât se aşteptase, pardoseala era măturată, pe băncile din sala de aşteptare nu dormea nimeni, dar înăuntru era la fel de frig ca afară, frigul cel mai pătrunzător al preriei din Vestul Mijlociu, bătute de vânt la sfârşit de februarie. Singurul angajat de la ghişeul casei de bilete purta, pe lângă palton, căciulă şi mănuşi.

— Vrei să mergi mai întâi la hotel, să te aranjezi puţin? Să te odihneşti?

Franny a clătinat din cap.

— Nu în mod deosebit.

Faptul că se arăta aşa de surprins n-avea nicio logică: era de la sine înţeles că Franny Keating va veni la întâlnirea cu Leo Posen. În cazul ăsta, a presupus ea, întrebarea era: în ce fel se vedea el pe sine? Dacă se vedea ca Leon Posen, un romancier celebru, atunci ar fi ştiut că va fi acolo, dar dacă se considera un tip oarecare, întâlnit la bar, ei bine, da, avea dreptate. În absolut nicio împrejurare nu s-ar fi urcat în autocar pentru un tip oarecare, întâlnit la bar. Nici n-ar fi dus pe oricine în camera de hotel. Numai gândul la noaptea aceea era de-ajuns să-i dădea fiori care nu aveau nicio legătură cu autogara îngheţată. Totuşi, când se uita la el nu avea senzaţia aceea familiară că făcuse o greşeală teribilă. Îl vedea doar pe Leo şi era bucuroasă că se afla în Iowa.

El i-a luat de pe umăr sacul din pânză, acelaşi în care îşi căra manualele în anii de şcoală. Întotdeauna fusese foarte greu. Acum însă era plin doar cu o cămaşă de noapte şi periuţa de dinţi, un rând

de haine pentru a doua zi şi volumul cu povestiri al lui Alice Munro, din care citise în autocar.

— Se pare că n-ai de gând să stai mai mult, a spus el.

— Doar pestenoapte.

— Bine, în cazul ăsta ar trebui să-ţi arăt câte ceva din Iowa, înainte să se lase întunericul.

— Mi-a ajuns cât am văzut pe drum, venind încoace. Arată ca Illinois, cu excepţia oraşului Chicago.

Drumul durase cinci ore şi jumătate. În pauzele dintre povestirile lui Munro privise la toate acele câmpuri înzăpezite, străpunse de o sută de mii de tulpini de porumb frânte şi la umbrele lungi pe care le aruncau pe omăt, în lumina după-amiezii târzii. Îşi rezemase capul de geam. Câmp după câmp după câmp, niciun petic de pământ risipit pe ceva atât de inutil precum un copac decorativ.

— Văd că te-ai lămurit singură, a spus el şi a făcut un semn spre uşile mari, duble care dădeau spre parcare. Atunci te invit la cină.

Au ieşit în aerul îngheţat. Ninsoarea tocmai începuse să acopere din nou trotuarele proaspăt curăţate. Zăpada mai veche se întindea în straturi peste pământ, peste maşinile parcate, care nu fuseseră mişcate din loc, peste tufişurile scunde, care aveau să suporte până la primăvară greutatea imposibilă a zăpezii. Franny simţea cât de fragilă era în aerul glacial care se războia cu canadiana ei. Nu era mai rău decât în Chicago, poate chiar mai cald cu două-trei grade, şi cu toate acestea simţea că trece printr-un perete de sticlă spartă. Şi-i imagină pe primii colonişti străbătând preriile în căruţele lor cu coviltir, în căutarea unei vieţi mai bune. De ce se opriseră tocmai aici? Şchiopătau caii? Era primăvară? Erau atât de înfometaţi încât şi-au oprit căruţele şi au întrebat: *Aici e destul de departe?*

— Mai spune-mi o dată, de ce aici e mai bine decât în Los Angeles? a întrebat Franny. Ar fi vrut să-l ia de braţ şi să se rezeme de el. Era suficient de înalt ca s-o ferească devânt.

— În Iowa nu sunt căsătorit cu nimeni.

— Să sperăm că lucrul ăsta e valabil pentru majoritatea statelor.

— Vezi, asta-mi place la tine. Ai o atitudine pozitivă. Şi-a pus mâna pe spatele ei şi a condus-o spre un restaurant italienesc care arăta de parcă până deunăzi fusese un birt oarecare.

— Cred că am calculat greşit timpul, a spus Leo, uitându-se la ceas. N-avem vreme să luăm cina. Doar să bem ceva. Poţi să rezişti pentru moment doar cu un pahar de băutură? Mai târziu va fi mâncare din belşug.

Franny era bucuroasă să scape de vremea de afară. În urma lor, vântul se năpusti prin uşă pe deasupra meselor, cu o răbufnire de aer arctic, făcându-i ceilalţi clienţi să-şi ridice privirile. Spre deosebire de autogară, restaurantul avea un radiator plin de ardoare.

— Mă descurc.

Franny a început să-şi deschidă pufoaica, să-şi desfacă fularul şi să-şi scoată căciuliţa. Purta cizme cu tălpi şi vârfuri de cauciuc. Erau căptuşite cu bucăţi de blană de la nişte ursuleţi de pluş vechi. Iarna nu era loc de cochetărie.

La bar stătea o femeie care părea să aibă vreo şaizeci de ani, cu o claie de bucle blonde cocoţată în creştetul capului şi o vestă neagră, ce stătea să-i plesnească pe piept. Peste sânul stâng era cusut cu litere de mână numele *Rae*.

— Ia uite cine-a venit! a exclamat Rae. Ai intrat pentru una mică, înainte de-a-ţi vedea de treabă?

— Aşa m-am gândit, a spus Leo.

— Am vrut să fiu un pic obraznică, i s-a adresat ea lui Franny, cu ochi strălucitori în spatele gratiilor de rimel uscat, dar nu m-a lăsat inima. Tu ce vrei, drăguţo?

— La fel, a răspuns Franny, arătând cu capul spre Leo. Şi poate nişte grisine şi un pahar cu apă.

— Bine gândit, a spus femeia, luând o sticlă de scotch de pe raftul aflat în spatele ei. Astea absorb tot. Ai de gând să-l prezinţi?

— Cum, nu vă cunoaşteţi? a întrebat Franny, încurcată. Părea că femeia o confundase cu altcineva. Atunci a arătat cu mâna spre bărbatul de lângă ea. Vi-l prezint pe Leo Posen.

Asta i-a amuzat la culme pe Leo şi pe barmaniţă şi amândoi au izbucnit în hohote de râs care înveseliră colţul lor de bar din micul restaurant deprimant.

— Rae, a spus ea şi i-a întins mâna lui Leo, care i-a luat-o cu amândouă palmele, într-un gest exagerat de ceremonios.

— Ea îmi pregăteşte gheaţa, a spus el.

— O ţin într-o pungă de plastic cu fermoar. Rae a deschis congelatorul de sub tejghea şi a scos o pungă pe care stătea scris cu marker negru, gros *Nu atingeţi*. Crede că Iowa încearcă să-l otrăvească cu gheaţă toxică.

— Mi-a povestit, a spus Franny şi a încuviinţat din cap.

— Ţi-am spus? a întrebat Leo, scoţându-şi fularul şi paltonul. Era tot în costum, de data aceasta într-unul albastru-închis, cu o cravată în dungi.

— Cui ar trebui să te prezint?

— Îl prezinţi publicului la seara de lectură de azi, a răspuns Rae şi a luat un pahar de whisky, ca să scoată din pungă două porţii de gheaţă. Scriitorii faimoşi nu înseamnă mai nimic în oraşul ăsta, dar mie îmi place să mă duc când am câte o seară liberă. Merg de ani de zile. În felul ăsta ajung să-i văd la treabă pe toţi clienţii mei. Şi ştii ce-mi spun cu toţii? Spun, Rae, tu ar trebui să scrii cărţi.

Leo a dat din cap, cu sinceră aprobare.

— Aşa ar trebui.

Rae i-a zâmbit şi apoi şi-a îndreptat din nou atenţia spre Franny.

— Câteodată, unul dintre puştii din program e pus să-i prezinte pe cei mai în vârstă. Apropo, ar trebui să-ţi verific actul de identitate.

Franny a scotocit prin geantă după portofel şi i-a înmânat permisul de conducere barmaniţei, care a scos din buzunarul pantalonilor o pereche de ochelari şi s-a uitat la el cu atenţie, ceea ce Franny nu făcuse vreodată. Ea nu cerea aproape niciodată actele cuiva, iar când o făcea, îşi imagina că a-ţi prezenta actele era totuna cu a fi major.

Edificată, Rae i-a dat lui Leo paharele şi permisul.

— Ia uite, a comentat ea, Franny are aproape douăzeci şi cinci de ani. Pe-onoarea mea, aş fi zis că ai şaptesprezece. Aşa e când îmbătrâneşti. Toţi ceilalţi încep să pară mai tineri.

Leo a luat paharele şi s-a uitat şi el la permis.

— Virginia? a întrebat el şi a întors permisul, întrebându-se dacă Franny alesese sau nu să-şi doneze organele în caz de accident. Credeam că eşti din Los Angeles.

— Sunt, dar am învăţat să conduc în Virginia.

— Deci, dacă nu este studenta ta şi nu ştie că în douăzeci de

minute începe seara de lectură, atunci cine e domnişoara?

Tonul lui Rae era încă glumeţ, dar femeia se uita acum doar la Leo, iar Leo continua să se uite doar la permis.

— Este barmaniţa mea, a spus el distrat, apoi, luându-şi seama, şi-a ridicat privirile spre Rae şi a zâmbit. Cealaltă barmaniţă a mea.

Franny nu l-a corectat. Femeia din spatele barului nu voia să mai audă niciun cuvânt de la ea. Rae a umplut două pahare cu scotch Dewar's şi le-a împins în faţă.

— Asta face opt dolari, a spus.

De grisine şi apă nu se ocupa ea. La capătul încălzit al barului, cel mai îndepărtat de uşă, începuseră să se adune clienţii, şi ea s-a dus să-i servească. Leo Posen a pus pe tejghea o bancnotă de zece dolari. N-a lăsat să se vadă dacă înţelesese sau nu ce se petrecea cu prietena lui, care îi făcea gheaţă acasă şi o aducea la bar într-o punguţă. Era concentrat asupra băuturii.

— Trebuie să citesc un fragment din carte, după care urmează o recepţie în cinstea mea. Face parte din obligaţiile mele. Nu sunt aşa de multe, dar sunt trecute în contract. La celelalte recepţii nu sunt obligat să mă duc.

— N-aveai de gând să-mi spui?

Leo a clătinat uşor din cap.

— Aşa cum vedeam eu lucrurile, mi-am zis că nu e nevoie. Întâi de toate, n-am crezut cu adevărat c-o să vii cu autocarul tocmai de la Chicago, iar dacă totuşi ai fi venit, mă gândeam că vei fi obosită şi vei vrea să te odihneşti în camera de hotel. Eu unul sunt întotdeauna terminat când călătoresc. Călătoriile mă obosesc, noutatea mă oboseşte şi nu merg nicăieri cu autocarul, de-asta m-am gândit că, dacă vii, o să te bagi direct în pat. E clar, ai mai multă energie decât mine.

— Presupunând că reuşeai să scapi de mine, abandonându-mă într-o cameră de hotel pe timpul lecturii publice, după care să vii să mă iei la recepţie, nu te-ai gândit că poate o să mă întrebe cineva: „Nu-i aşa că ţi-a plăcut?"

Ar fi venit, chiar dacă nu-l întâlnea. Dacă ar fi ştiut că Leon Posen urma să susţină o seară de lectură în Iowa City, s-ar fi urcat în autocar din proprie iniţiativă. Pentru şansa de a o însoţi, Kumar s-ar fi sustras

de la îndatoririle lui de redactor al revistei de drept, ceea ce nu i se întâmplase niciodată. Asta nu înţelegea Leo Posen.

— Sau o să spună: „Dumnezeule, ce lectură interminabilă!“ Şi apropo, nici vorbă să vreau să scap de tine. Am vrut doar să mă port frumos.

Franny i-a zâmbit, şi Leo Posen s-a uitat la ceas, apoi a întins gâtul în direcţia lui Rae. Ea râdea împreună cu noii clienţi de la celălalt capăt al barului, cu spatele ei lat întors spre cei doi.

— Eşti de meserie. Care e cea mai bună metodă de-a o aduce pe barmaniţă înapoi la tine când te grăbeşti?

— S-o inviţi la seara de lectură ca la o întâlnire, a spus Franny. Funcţionează de fiecare dată.

El a bătut cu degetul în cadranul ceasului, de parcă s-ar fi îndoit de ceea ce vedea.

— Mi-ar prinde bine să mai luăm un rând înainte.

Franny făcu paharul să alunece spre el. Gheaţa, pregătită cu atâta grijă, începuse să se topească, diluând tăria scotch-ului cu apa îmbuteliată de la un vechi izvor din Franţa.

— Eu nu beau, a spus ea. Ăsta e un truc pe care l-am deprins cu mult timp în urmă. Îi face pe oameni să mă placă.

Leo s-a uitat la pahar, apoi la Franny.

— Dumnezeule, eşti o adevărată vrăjitoare!

5

O bicicletă necunoscută stătea rezemată pe culoarul din faţa apartamentului ei, acolo unde se presupunea că nu ai voie să-ţi laşi bicicleta, dar asta, fireşte, reprezenta un indiciu care n-o ajuta. Cu sacoşele de cumpărături intrându-i adânc în pielea încheieturilor de la mâini, cu canadiana şi ghetele care se îngreunaseră şi se încinseseră după patru etaje urcate pe jos, Jeanette a deschis uşa şi l-a văzut pe fratele ei, aşezat pe canapea, cu fiul ei în braţe.

— Uite! Uite! strigă soţul ei. În entuziasmul lui, Fodé o luă în braţe, înainte de a se gândi s-o scape de pungile de plastic. Bintou, bona lor, se repezi să se lupte cu sacoşele de pe celălalt braţ şi apoi s-o ajute să-şi scoată canadiana. Aşa o tratau amândoi, de parcă ar fi fost regina din Williamsburg[73].

— Albie?

Era fratele ei, fără nicio urmă de îndoială, dar una era să-l ştie adolescent, şi alta să-l vadă bărbat. Părul lui Albie, care fusese o adorabilă neorânduială de cârlionţi negri rebeli, se transformase într-o coadă împletită, groasă şi atât de lungă încât o făcu pe Jeanette să se întrebe dacă îşi tăiase părul măcar odată de când îl văzuse ultima oară. Şi de unde apăruseră pometii înalţi? Auzise unele zvonuri despre tribul Mattaponi, strecurat în ADN-ul lor pe linie maternă. Poate că indienii Mattaponi îşi făcuseră din nou simţită prezenţa în cel mai mic dintre vlăstarele familiei Cousins. Albie părea că-şi intrase în rol. „Micul meu indian sălbatic“, aşa îi spunea Teresa, când alerga prin casă urlând. Şi iată-l acum aici, subţire şi neclintit ca o lamă de cuţit.

— Surpriză! exclamă el, un cuvânt care era un palid enunţ al faptului că *Eu sunt surprins că mă aflu în camera ta de zi, iar tu eşti surprinsă că mă aflu aici*, adăugând apoi lucrul care i se părea cel mai uimitor: Ai un copil!

Dayo, băieţelul, îşi încleştase mâna pe frânghia de păr din capul lui Albie. Îi oferi mamei un zâmbet enorm, ca pentru a-i împărtăşi cât era de bucuros că se întorsese la el, dar şi cât era de încântat de ciudatul lor musafir.

---

[73] Cartier din Brooklyn.

— Fularul, spuse Bintou şi descolăci bucata de lână umedă de la gâtul lui Jeanette.

Îi luă căciula de pe cap şi o scutură de zăpada topită. Era februarie. Jeanette se întoarse spre soţul ei.

— Fratele meu, i-l prezentă ea, de parcă Fodé tocmai ar fi intrat pe uşă.

I se părea că Albie ajunsese acolo absolut din întâmplare, aşa cum unii fraţi despărţiţi în urmă cu mult timp s-ar ciocni pe neaşteptate unul de altul în aeroport, sosiţi acasă pentru a participa la o înmormântare.

— L-am văzut de pe stradă, spuse Fodé. Când mă întorceam de la lucru, tocmai trecea pe lângă blocul nostru, mergând pe jos, pe lângă bicicletă.

Albie aprobă din cap neverosimila întâmplare.

— A luat-o la fugă după mine, spuse el. Am crezut că e vreun nebun.

— Zi-i New York, spuse Bantou.

Vestea cea bună îl scălda pur şi simplu pe Fodé, se scurgea din el, atât de proaspăt era încă acel moment entuziasmant.

— Doar că te-am strigat pe nume. Albie! Albie! Nebunii nu-ţi cunosc numele.

Jeanette nu-şi dorea decât iasă câteva minute pe culoar, ca să-şi adune gândurile. Încăperea era sufocantă: Albie şi Dayo erau aşezaţi pe canapea ca nişte musafiri, în timp ce Fodé şi Bintou stăteau în picioare. Oare de cât timp o aşteptau? Cât de mult pierduse din conversaţia lor?

— Mergeai pe jos pe stradă? îl întrebă ea pe Albie. *Pe strada mea, dintre toate străzile din lume?*

— Veneam la tine, să te văd, spuse el. Am sunat la interfon. Ridică din umeri, ca pentru a spune că el încercase, nimic mai mult.

— A sunat însă în altă parte, interveni Bintou. N-a sunat la noi.

Jeanette se întoarse spre soţul ei. Lucrurile n-aveau niciun sens.

— Atunci, de unde ai ştiut că e fratele meu?

La ei acasă nu existau fotografii cu Albie, iar Fodé, în mod categoric, nu-l văzuse niciodată. Jeanette încercă să-şi amintească ultima dată când îl văzuse pe fratele său. Se urca într-un autocar în

Los Angeles. Avea optsprezece ani. Cu ani şi ani şi ani în urmă.

Fodé râse, chiar şi Bintou îşi duse mâna la gură.

— Uită-te la tine, o îndemnă el.

Ea se uită însă la Albie. Era o replică a ei, doar că mai înaltă, mai slabă, mai smeadă. N-ar fi spus că erau atât de asemănători decât prin comparaţie cu vest-africanii din încăpere. Era ciudat că în apartament mai era cineva care să arate ca ea, pentru că Dayo semăna doar cu tatăl şi cu bona. Când Bintou îi deschidea uşa seara, Dayo se lipea de pieptul ei, înfăşurat ingenios în metri de pânză galben-strălucitor, iar Jeanette nu se putea abţine să nu se întrebe: *Serios? El e copilul meu?*

— Chiar aşa de mult semănăm? îl întrebă pe fratele ei, dar Albie nu răspunse.

Încerca să-şi desprindă din păr degetele acelea micuţe.

— Am stat să te aştept, ca să te văd cum te bucuri, spuse Bintou, strângând-o de braţ pe Jeanette. Acum vă las în familie. Se aplecă asupra băieţelului şi-l sărută pe creştet de mai multe ori. Pe mâine, omuleţule. Apoi adăugă repede ceva în sosso[74], câteva cuvinte ca nişte triluri, ca să-l conecteze pe copil la Conakry şi la pământul strămoşilor săi.

— Mă duc s-o conduc, spuse Fodé. Aşa o să aveţi mai mult timp de vorbit.

Trebuia să-i lase singuri. Abia mai putea să-şi stăpânească buna dispoziţie, exaltarea pe care o simţea în faţa oaspetelui. Fodé îşi puse canadiana lui Jeanette, căciula şi fularul ei, pentru că se găseau acolo, la îndemână, şi pentru că el nu făcea nicio diferenţă între lucrurile lui şi ale ei.

— La revedere, la revedere, spuse el fluturând mâna, apoi încă odată, de parcă ar fi condus-o pe Bintou înapoi în Guineea. Cea mai neînsemnată plecare a lui Fodé era plină de fast.

— Explică-mi, ăştia doi sunt cuplaţi? întrebă Albie de îndată ce uşa se închise şi cele două rânduri de paşi se auzeau pierzându-se pe scări. Eleganţa însufleţită a francezei plutea încă în urma lor. Fodé şi Bintou vorbeau în franceză când erau singuri.

---

[74] Una dintre limbile vorbite în Guineea (Africa de Vest), unde limba oficială este franceza.

Lui Jeanette îi diplăcea profund să recunoască, dar se simţea mult mai bine după plecarea lor, pentru simplul fapt că în cămăruţa înghesuită era mai mult loc, mai mult aer.

— Fodé este soţul meu.

— Are două neveste?

— Bintou este bona. Sunt din Guineea şi locuiesc amândoi în Brooklyn. Asta nu-nseamnă că sunt împreună.

— Chiar crezi?

Jeanette credea cu adevărat.

— Nu e cazul să mă scoţi din fire. Mi-e de-ajuns să te văd aici. Mama ştie unde eşti?

El o ignoră.

— Aşadar, micuţul e al tău de-adevăratelea.

Îşi îndepărtă braţele pe cât îi permitea coada împletită şi-l legănă pe Dayo înainte şi înapoi, în timp ce băieţelul râdea şi dădea din picioare.

— Nu-ţi dai seama ce-ar zice bunicii din partea tatei? Te-ar pune să i-l dai lui Ernestine.

— Ernestine a murit, spuse Jeanette.

Din cauza diabetului – mai întâi piciorul, apoi vederea. În scrisoarea anuală de Crăciun, bunica o ţinea la curent cu starea lui Ernestine, până când, într-o zi, sosi vestea despre moartea menajerei. De atunci, Jeanette nu se mai gândise la Ernestine. Chipul ei îi reapăru acum brusc în minte şi, în imaginea lui foarte clară, îşi văzu lipsa de recunoştinţă. Ernestine era singura persoană din casa bunicilor la care Jeanette ţinuse vreodată.

Albie rămase câteva clipe tăcut, cu această veste în gând.

— Altcineva?

Şi alţii muriseră, fireşte, dar ei nu-i veni în minte niciunul dintre cunoscuţii lui Albie. Clătină din cap. Copilul începu să-şi vâre în guriţă coada fratelui ei, aşa că-l luă în braţe, deoarece nu era sigură că lui Albie i-ar plăcea saliva copilului în păr, sau că ei i-ar plăcea părul acela în gura copilului. Jeanette îi întinse mâna lui Dayo, şi el se apucă imediat să-i morfolească încheietura cu gingiile lui inflamate, înfigându-i în piele puţinii dinţi pe care-i avea. În timp ce trăgea şi mesteca, îşi ridică ochii pentru a o privi, ceea ce avu

darul s-o calmeze şi s-o readucă cu picioarele pe pământ, în camera aceea şi la momentul pe care-l trăia.

— Dacă tot urma să ai un copil negru, nu puteai măcar să-i dai un nume mai puţin african?

Jeanette îşi trecu degetele peste părul ca de pluş al fiului său.

— Adevărul e că i-am pus numele Calvin, dar, nu ştiu de ce, nu-mi venea deloc să-i spun aşa. Mult timp i-am zis „bebeluşul". Apoi Fodé a început să-l strige Dayo.

Spinarea lui Albie se îndreptă involuntar, apoi el se aplecă să se uite în ochii copilului.

— Cal?

— Pe unde-ai fost? întrebă Jeanette.

— În California. Venise vremea să plec.

— Tot timpul ăsta numai în California?

Albie zâmbi uşor la un asemenea gând imposibil, iar în zâmbetul acela ea recunoscu ceva din fratele pe care-l ştia.

— Nici vorbă, spuse el.

Mânecile tricoului negru erau sumese până la cot, dând la iveală benzile de tatuaj negre care-i încingeau încheieturile mâinii în brăţări late. Totul era negru: tatuajele, tricoul, jeanşii, bocancii. Jeanette se întrebă dacă îşi creionase ochii cu negru sau dacă aşa erau genele lui, foarte închise la culoare.

— Deci, acum stai aici?

Nu asta era întrebarea, dar nu era singura.

— Nu ştiu. Întinse mâna şi-l atinse pe Dayo pe bărbie, făcându-l pe băieţel să râdă din nou. Să vedem cum merge.

Atunci ea zări sacul de voiaj din faţa canapelei, la câţiva centimetri de vârful cizmelor ei. Stătuse cu ochii aţintiţi asupra lui Abie şi, nu se ştie cum, îl trecuse cu vederea.

Albie ridică din umeri, ca şi cum în niciun caz nu fusese ideea lui.

— Soţul tău mi-a spus că pot să dorm pe canapea până găsesc unde să stau.

Nu putea fi vorba decât de canapea, altfel ar fi fost măsuţa de cafea sau singurul fotoliu în care studia Fodé, ori minuscula lor masă din bucătărie. Copilul dormea cu ei în dormitor, într-un coşuleţ

vârât între pat şi perete. Dacă în mijlocul nopţii trebuia să meargă la baie, Jeanette dădea la o parte păturile şi se târa până la picioarele patului.

Se aşeză pe canapea, iar copilul, care tocmai începuse să meargă de-a buşilea, întinse mâinile în faţă, în încercarea de a ajunge pe podea. Îl puse jos.

— Asta nu înseamnă c-o să stau aici tot timpul, adăugă Albie.

Aproape suna a dezvinovăţire şi ea tresări, pentru că, deşi nu aveau spaţiu, nici timp şi nici bani să-l ţină la ei, deşi nu-l ierta că dispăruse fără urmă în ultimii opt ani, cu excepţia a câte unei cărţi poştale prin care le dădea de ştire că era încă în viaţă, la gândul plecării lui era gata să se ridice de unde stătea şi să încuie uşa. În câte nopţi n-avusese un loc unde să-şi pună capul? Niciodată însă nu dăduse un telefon, nici ei, şi nici lui Holly sau mamei. Dacă în clipa asta Albie se afla lângă ea, însemna că ceva se schimbase. Copilul pusese mâna pe fermoarul de la sacul de voiaj şi încerca să vadă ce e cu el.

— O să stai aici, cu noi, a spus ea.

*

Albie şi Jeanette nu erau din Virginia. Amândoi se născuseră în California şi, datorită acestui fapt, cei doi formaseră o echipă, cu toate că niciunul nu voia să facă parte din ea. După căsătorie, Jeanette solicitase primul ei paşaport la douăzeci şi şase de ani, când rămăsese însărcinată. Fodé dorea s-o ducă în Guineea, să-i cunoască familia. Întrebarea care o blocase în timp ce completa formularele la poştă era legată de *locul naşterii*. Ar fi vrut să scrie *nu Virginia*. *Nu Virginia*, de acolo era ea. Cal îi necăjise mereu pe Albie şi Jeanette din pricina statutului inferior al locului lor de naştere.

— Uitaţi-vă bine în jur, le-a spus el odată, pe când mergeau cu maşina de la Dulles la Arlington, prin mijlocul unui peisaj în nuanţe multidimensionale de verde, pe care nu-l văzuseră deloc în sudul Californiei.

— Acum vă lasă să intraţi pentru că sunteţi mici. Tata a obţinut învoire pentru voi. Dar când o să fiţi mai mari, o să vă oprească la aeroport, ca să vă trimită înapoi cu avionul.

— Cal! a intervenit mama lor vitregă.

Numele lui, şi-atât. Era la volanul maşinii şi nu voia să se amestece, în schimb şi-a arătat în oglinda retrovizoare ochelarii ei mari de soare, à la Jackie Onassis, ca să-i arate că nu glumea.

— O să te trimită şi pe tine înapoi, mai devreme sau mai târziu, a repezit-o Cal, cu faţa întoarsă spre geam.

După moartea lui, nu s-a mai pus niciodată problema ca Holly şi Albie să se întoarcă în Virginia. Când şi când, Bert lua avionul până la Los Angeles, ca să-i ducă la SeaWorld şi Knott's Berry Farm[75], la restaurantul acela din West Hollywood, unde nişte fete înotau de-a lungul geamului în bazinul uriaş cu peşti, în timp ce îţi savurai prânzul, dar nenumăratele veri petrecute în comuniune frăţească, lăsaţi de capul lor, luaseră sfârşit. Albie, fireşte, se întorsese în Virginia după incendiu, pentru un singur an şcolar dezastruos, Holly revenise ca adult pentru doar două nopţi, în încercarea de a măsura cât de multă pace şi iertare dobândise prin *dharma*[76]; în schimb, Jeanette ştersese din mintea ei atât statul Virginia, cât şi pe locuitorii săi, inclusiv, dar fără a se limita la tată, bunicii din ambele părţi, unchi şi mătuşi, câţiva verişori primari, mamă vitregă şi surori vitrege. Adio tuturor! Şi-a găsit liman în adevărata ei familie: Teresa, Holly şi Albie – cei trei care se aflau cu ea în casa din Torrance când se spăla seara pe dinţi. Era ciudat, dar până în acel punct nu conştientizase pe deplin amploarea faptului că tatăl ei *plecase*, că îi părăsise cu mulţi ani în urmă şi că niciodată n-avea să se mai întoarcă, în afară de câte o zi, petrecută împreună la parcul de distracţii. Mama ei dormea singură în cameră, ca şi Albie, în camera lui. Jeanette, slavă Domnului, o avea pe Holly. Se culca seara urmărind-o pe Holly cum respiră şi îşi promitea să-l urască pe Albie mai puţin. Chiar dacă el era în acelaşi timp enervant şi de neînţeles, era totuşi fratele ei, şi singurul pe care îl mai avea.

Anii aceia nu fuseseră însă prielnici actelor de filantropie afectivă, dar indiferent câte nopţi se întărea în hotărârea ei de a fi mai bună, îi lipsea bunătatea. Fără tată, fără Cal, cei patru membri ai

---

[75] Parcuri de distracţii tematice.

[76] În hinduism şi budism, principiul sau legea care guvernează universul. Practicând „*Dharma*", individul se protejează împotriva suferinţei şi a problemelor de orice fel.

familiei Cousins din sudul Californei s-au închis în ei înşişi, iar abilităţile sociale pe care fiecare dintre ei le dobândise până atunci în viaţă dispăruseră în cele câteva secunde cât îi trebuise unei albine să înţepe un băiat. Viteza cu care mama lor alerga de la slujbă la băcănie şi apoi acasă se dublase. Veşnic sosea, veşnic pleca, nu era niciodată acolo. Nu-şi găsea ba geanta, ba cheile de la maşină. Nu era în stare să pregătească masa de seară. Holly găsise în sertarul biroului din sufragerie o cutie cu cecuri anulate şi începu să exerseze semnătura mamei, *Teresa Cousins, Teresa Cousins, Teresa Cousins*, până când reuşi s-o imite perfect – presiunea corectă a peniţei pe hârtie, stiloul ţinut la unghiul perfect. Stăruinţa lui Holly în arta falsificării însemna că puteau în continuare să meargă în excursii şi să returneze testele de evaluare de la şcoală cu semnătura părintelui. Holly, care credea că meritele trebuie recunoscute acolo unde era cazul, se duse drept la mama cu rezultatul muncii sale, iar Teresa o puse să se ocupe de plata facturilor, fără să-i spună vreodată dacă asta era o pedeapsă sau o recompensă. Nepriceperea Teresei în tot ce ţinea de bugetul familiei era legendară şi data din perioada când ea şi Bert erau fericiţi împreună. Înainte ca Holly să preia carnetul de cecuri, în cutia poştală aterizau tot felul de înştiinţări pentru plata impozitelor şi somaţii de debranşare care erau imediat rătăcite, aşa că, o dată sau de două ori pe an, casa se cufunda în întuneric. Curentul electric nu era aşa o mare pierdere, dacă nu puneau la socoteală televizorul, pentru că lumânările care pâlpâiau în mijlocul mesei în timp ce-şi mâncau cerealele la cină îi făceau să se gândească la cei foarte bogaţi şi foarte îndrăgostiţi. Dar când apa de la toalete nu mai curgea, iar duşurile secau, ei bine, asta era intolerabil. Căzură de acord că factura pentru apă trebuia plătită la timp. Holly, care la paisprezece ani se pricepea la aproape orice, era bună şi la matematică. Ea începu să ţină evidenţa carnetului de cecuri, aşa cum fusese instruită la ora de gospodărie (o disciplină care o învăţase cum se fac micile reparaţii de urgenţă şi cum să improvizeze tot felul de preparate la cuptor pentru masa de seară). După ce stabili cauzele dezastrului financiar, începu să lipească pe frigider un buget rudimentar pentru fiecare săptămână, exact aşa cum le spusese doamna Shepherd fetelor că urmau să facă mai târziu, când se vor

mărita. Ultimul rând scris de Holly cu marker roşu era: *Atât trebuie să cheltuim:* _____*$*. Până şi Albie ţinea cont de asta.

În ceea ce-o privea, Jeanette lua scara din bucătărie şi o căra până în curtea din spate, unde culegea într-o găleată portocalele de pe ramurile joase, apoi le ducea în bucătărie, să facă suc în vechiul storcător de metal. Era multă muncă, dar ea o făcea pentru că aşa era obiceiul în familia lor. Seara, mama lua carafa din frigider şi-şi pregătea un cocteil cu suc şi vodcă. Nu întreba niciodată care dintre ei fusese atât de grijuliu, iar Jeanette, spre deosebire de sora ei, nu se hotăra să-i spună. Teresa era încă în stare să facă faţă unei situaţii – dacă vărsa pe jos sucul din carafă, îl ştergea cu mopul –, dar curiozitatea ei era zero.

În mod obişnuit, nu vorbea despre Cal, însă unele mici lucruri o dădeau totuşi de gol; de pildă, înainte cumpărau de la supermarket stive întregi de pizza Tombstone[77], acum însă mama lor se crispa vizibil fie şi numai dacă treceau pe lângă raionul de produse congelate. Oare pentru că el avea obiceiul să mănânce pizza Tombstone cu cârnaţi şi salam picant, sau pentru că pur şi simplu nu-i plăcea numele? Nu discutaseră despre asta. Acum dădeau comandă, şi pizza le sosea la uşă.

Într-o seară însă, pe când mâncau pizza şi se uitau la televizor, mama lor începu din senin să spună ce avea pe suflet.

— Vorbiţi-mi despre Cal.

Tocmai se uitau la o emisiune mai veche cu Jacques Cousteau. N-avea nicio legătură cu nimic.

— Ce anume? a întrebat Holly.

Chiar nu înţelegeau la ce se gândea. Trecuseră mai mult de şase luni de la moartea lui Cal.

— Ce s-a întâmplat în ziua aia, a spus Teresa, apoi a adăugat, în caz că nu se făcuse bine înţeleasă: acasă la bunicii voştri.

Nu-i spusese nimeni? Nu-i explicase oare tatăl lor cum se întâmplase? Nu era drept ca totul să cadă în seama lui Holly, şi totuşi la fel au stat lucrurile şi de data asta. Jeanette îşi ţinea privirile pironite în farfurie, pe când Albie, ei bine, Albie nici măcar n-avea habar. De data asta, Holly i-a fost recunoscătoare lui Caroline pentru că-i dăduse un

[77] Cuvântul înseamnă „piatră de mormânt“, „lespede“.

scenariu de urmat. Altfel, n-ar fi ştiut ce să spună. Îi povesti mamei că fetele ieşiseră din casă mai târziu decât Cal, deoarece Franny hotărâse să se întoarcă pentru a se schimba în pantaloni lungi, de teama căpuşelor, că erau două poteci de la uşa bucătăriei până la grajd şi că fetele o luaseră pe alt drum decât Cal, pentru că l-au găsit abia la întoarcere.

Mama ei cunoştea bine casa familiei Cousins, fireşte. Se cununase cu Bert pe veranda din faţă şi dansase în prezenţa a două sute de invitaţi în cortul ridicat pe gazon. În dulapul de perete din hol se păstra încă albumul îmbrăcat în piele gălbuie, cu poze de la nuntă. Tatăl lor era un bărbat frumos. Mama, cu chipul palid plin de pistrui, cu talia subţire şi părul negru, arăta ca o mireasă din poveşti, o mireasă copil.

— Voi de ce a trebuit s-o aşteptaţi până-şi schimba pantalonii? a întrebat mama. De ce n-a rămas sora ei s-o aştepte?

— Dar şi Caroline a aşteptat-o, a răspuns Holly. Odată cu noi toate. Noi, fetele, am rămas împreună.

I-a povestit apoi cum l-au găsit pe Cal întins în iarbă şi cum la început au crezut că le joacă o festă. Fetele au fugit înapoi în casă, doar Franny a rămas cu Cal, pentru cazul în care se întâmpla ceva.

— Ce să seîntâmple?

Pe Teresa o deranja faptul că lângă el rămăsese tocmai Franny.

Lui Holly îi venea greu să rostească toate acele cuvinte, pentru că ţineau de un moment al vieţii sale când încă mai credea în posibilitatea unui alt deznodământ.

— Să se trezească, a răspuns ea.

— Eu am văzut totul, a intervenit Albie, cu ochii încă lipiţi de ecranul televizorului pe care rula o reclamă cu o femeie drăguţă care întindea unt de arahide pe o felie de pâine.

— Ba n-ai văzut nimic, l-a contrazis Holly.

Albie nu fusese cu fetele, şi nici cu Cal. Albie dormea. Toţi erau de acord asupra acestui lucru.

— Am plecat înainte să ajungeţi voi acolo. Am văzut tot ce s-a întâmplat.

— Albie, i s-a adresat mama.

Glasul ei era plin de compasiune, deoarece credea că-l înţelege.

Şi ea fusese lăsată pe dinafară.

— Ba dormeai, a stăruit Holly.

Albie s-a răsucit şi a aruncat în ea cu furculiţa, azvârlind-o ca pe o suliţă, în speranţa că-i va străpunge pieptul, dar aceasta ricoşă în umăr, fără nicio urmare. Albie avea zece ani, şi gesturile lui erau cam dezordonate.

— A fost împuşcat, iar eu sunt singurul care a văzut asta.

— Albie, încetează! a strigat mama. Şi-a trecut mâinile prin păr.

Copiii şi-au dat seama că deja regreta întrebarea.

— Bine-bine, a zis Holly cu răceală şi dispreţ, într-un fel care l-a scos pe Albie din sărite.

— Ned de la grajd a fost! a urlat el. L-a-mpuşcat pe Cal cu revolverul lui tata. Ăla din maşină, ăla pe care l-a scos Caroline din maşină. Voi n-aţi văzut nimic, eu am fost singurul care a văzut totul, pentru că eram acolo. Ceilalţi nici nu ştiau.

Jeanette şi Holly au început amândouă să plângă. Mama lor plângea. Albie ţipa că le urăşte, *le urăşte*, că erau nişte mincinoase. Aşa s-a terminat.

În ziua aceea de august din Virginia, cea mai rea dintre toate, Caroline luase deja hotărârea să se facă avocat, aşa că le-a învăţat pe fete – Holly, Franny şi Jeanette – exact ce trebuie să spună, chiar dacă fuseseră şi ele de faţă. Le-a instruit mai târziu, după ce au luat-o la fugă spre casă, după ce Ernestine a chemat ambulanţa şi a mers cu ele până la Cal. Ernestine, cu vreo douăzeci şi cinci de kilograme în plus şi în pantofi incomozi, alergase cu fetele peste câmpul din spate, în timp ce doamna Cousins aştepta ambulanţa acasă. La un moment dat, în mijlocul acelei agitaţii, Caroline născocise întreaga poveste. Când avusese oare timp? Când încă alergau? După ce au ajuns acasă? Cal era în ambulanţa ce gonea către spital cu girofarul pornit şi sirena care se tânguia fără motiv (o, cât de mult i-ar fi plăcut totuşi lui Cal), iar bunicii o urmăreau în maşină. Ernestine încerca să-l găsească pe Albie, care se pierduse în toată zăpăceala aia. Tatăl lor alerga prin parcarea biroului său de avocaţi din Arlington, ca să sară în maşină şi să gonească spre Charlottesville, pentru a-şi vedea fiul pentru ultima oară. Nimeni nu ştia unde era Beverly. Atunci le-a dus Caroline pe fete în baia de la etaj, le-a împins înăuntru şi a încuiat uşa în urma lor. Doar Franny plângea,

probabil pentru că ea stătuse alături de Cal acel sfert de oră, cât surorile ei alergaseră spre casă şi înapoi. Doar Franny înţelesese că era mort. Până şi medicii de pe ambulanţă evitau să rostească cuvântul *mort*, deşi era de ajuns să se uite la el. Caroline le spuse surorilor să-şi ţină gura.

— Ascultaţi-mă!, le-a cerut ea, de parcă n-o ascultau de fiecare dată.

În vara aceea împlinise paisprezece ani. Vocea îi era tăioasă, precipitată. Pe picioare şi pe tenişi îi rămăseseră lipite fire de iarbă rupte.

— Noi nu eram cu el, pricepeţi? Cal s-a dus singur la grajd. Noi am venit mai târziu şi am dat peste el acolo, în iarbă, şi după ce l-am găsit am fugit drept acasă, ca să dăm de veste. Asta-i tot ce ştim. Când ne întreabă cineva, asta spunem.

— Dar de ce trebuie să minţim? a întrebat Franny.

Pentru care motiv erau obligate să mintă, când se ştie că nu trebuie să minţi cu niciun chip? Nu le era de-ajuns o nenorocire şi fără s-o înrăutăţească? Scoasă din fire de toate acele împrejurări, dar şi de nerozia surorii sale, Caroline i-a tras o palmă cu toată forţa. Franny nu se aştepta la asta, aşa că lovitura o răsuci şi o izbi cu capul de uşa dulapului de rufe. Umflătura de pe tâmpla stângă începu să crească văzând cu ochii. Încă un lucru care trebuia explicat.

Pocnetul pe care-l făcuse capul izbit de uşă tocmai când încerca să le facă să stea liniştite a înfuriat-o pe Caroline. S-a întors spre celelalte două. Holly şi Jeanette păreau mai de încredere.

— Putem să ne întristăm oricât de mult. Toţi se aşteaptă să fim îndurerate. Dar noi suntem triste pentru că l-am găsit, suntem triste pentru că s-a întâmplat, nu pentru că eram acolo, şi-atât.

În clipa aceea, dacă ea le spunea că singurul mod de a ieşi din încurcătură era să le crească o coadă şi să se legene printre copaci, ele ar fi crezut-o. Caroline se gândea la faptul că erau vinovate şi, pentru că era Caroline, poate şi la faptul că asta îi punea în pericol admiterea. La toamnă urma să meargă la liceu.

— Mai spune-mi o dată cum s-a întâmplat, a îndemnat-o Teresa într-o seară pe Jeanette.

Trecuse deja mai bine de un an de la moartea lui Cal. De regulă, în familia lor nimeni n-o întreba pe Jeanette nimic. Holly se dusese să

învețe la o prietenă de pe strada lor, iar Albie se plimba cu bicicleta împreună cu băieții din gașca lui, pe care o adunase de curând. Jeanette s-a trezit singură acasă cu mama, ceea ce se întâmpla foarte rar.

Teresa vorbise degajat, ca şi cum s-ar fi interesat de un lucru de care uitase.

Unde mi-e rujul? Cine era la telefon?

Jeanette o vedea încă pe Caroline în baie şi auzea limpede ordinele ei răstite. Vedea sudoarea care-i umezise părul de la tâmple şi îmbibase gulerul tricoului ei galben. Pe Cal însă nu-l mai vedea. În doar un an, chipul lui i se ştersese pe nesimțite din amintire.

— N-am fost acolo, a spus Jeanette.

— Ba ai fost, a insistat mama ei, de parcă Jeanette uitase deja.

„Dacă vrei să găseşti făptaşul, trebuie să pui mereu aceleaşi întrebări, iar şi iar", o instruise Franny pe Jeanette într-una din verile petrecute împreună în Virginia. Se întâmpla cu ani în urmă, înainte să moară Cal. Era una din şmecheriile polițiştilor pe care Franny se străduia s-o învețe, alături de cum să spargi o maşină sau să desfaci receptorul, ca să asculți convorbirile oamenilor fără ştiința lor. „Mai devreme sau mai târziu, cineva scapă o vorbă."

Jeanette s-a întrebat dacă nu cumva mama ei voia s-o facă să se dea de gol.

— Cal se plictisise să ne mai aştepte, a spus ea. Voia să meargă să vadă caii, şi noi voiam să-l ajungem din urmă.

— Şi l-ați ajuns, a spus mama ei.

Jeanette a ridicat din umeri, un gest groaznic, total lipsit de respect în acea împrejurare.

— A fost prea târziu.

După moartea lui Cal, mama ei scăpase în sfârşit de pistrui, până şi ei o abandonaseră. Jeanette îşi fixase privirea asupra nasului mamei, încercând să rămână concentrată, să-şi aducă aminte cum arăta mama ei înainte.

— Spune, cine i-a dat lui Albie pastilele?

— Cal. Mereu îi dădea, a răspuns Jeanette, surprinsă de cât de bine se simțea să spună adevărul.

Se întâmplaseră atât de multe în ziua aceea, încât nimeni nu-şi

făcea griji că Albie era de negăsit – în afară de Ernestine. După ce căutase în pod şi în pivniţă, ajunsese la concluzia că nu putea fi decât cu Beverly. Nimeni nu ştia însă unde era Beverly. Luase una din maşinile bunicilor, fără să spună nimănui unde pleacă. Dacă se dusese în oraş, mai mult ca sigur că-l luase şi pe Albie cu ea. În orice altă zi, fetele ar fi pufnit în râs doar la gândul că Beverly îl luase pe Albie cu ea undeva, *ORIUNDE*.

*

„Diavolii pe biciclete“, aşa le spuneau vecinii din Torrance, iar mai târziu au adoptat ei înşişi numele ăsta. Îl auzeau răcnit în urma lor când treceau peste peluzele curţilor, când pedalau ca fulgerul printre maşini, în derapajele stridente ale frânelor apăsate, ori se repezeau în cercuri strânse prin parcările supermarketurilor, din plăcerea de a teroriza mamele cu cărucioare de cumpărături pline până la refuz. Simultan, oamenii voiau să-i omoare, credeau că fuseseră gata să-i omoare şi se temeau să nu fie omorâţi. Albie, descendent al tribului Mattaponi, Raul, salvadorianul născut dincoace de graniţă din părinţi născuţi dincolo de ea, şi doi puşti negri, cel mai mic, mai drăguţ şi cu un aer adormit, pe nume Lenny, şi celălalt, cel mai înalt dintre ei, Edison. Toţi începuseră să meargă pe biciclete când aveau zece-unsprezece ani, când erau doar nişte puşti enervanţi ale căror mame îi dădeau afară din casă după-amiaza. Au fost periculoşi de la bun început, trecând brusc prin faţa maşinilor şi obligându-le să intre pe peluzele caselor. Una dintre maşini a sărit peste bordură şi a lovit un stâlp de telefonie în timp ce băieţii şi-au văzut de drum, strigând aşa cum îşi închipuiau că fac pieile roşii. În vara în care aproape toţi împliniseră doisprezece ani, o portieră s-a deschis pe neaşteptate şi l-a azvârlit pe Lenny în aer. Ceilalţi trei au frânat la timp pentru a-şi vedea tânărul prieten dându-se peste cap ca un acrobat pe fundalul cerului albastru. Din asta ar fi trebuit să moară, şi ar fi murit dacă ar fi aterizat în cap, el însă a întins în faţă mâna dreaptă, să se sprijine pe ea, dar şi-a rupt-o aşa de tare, că osul i-a ieşit prin piele. Albie a căzut la mai puţin de două săptămâni, pe o ploaie torenţială pornită din senin, care scosese la suprafaţă uleiul din asfalt, şi bicicleta se răsucise, fugind de sub el. Albie s-a ales cu un umăr rupt şi o ureche tăiată, care a avut nevoie de treizeci şi şapte de cusături pentru a fi

prinsă la loc. Tot restul verii, Edison şi Raul au pedalat cu grijă pe aleile din parc, fără să mai sperie pe nimeni, nici măcar pe ei înşişi. Edison a venit odată în vizită la Albie şi a stat în picioare lângă fotoliul din camera de zi, cufundată în întuneric. Din pricina umărului, Albie trebuia să rămână aşezat în fotoliu aproape tot timpul.

— Toţi avem câte o vară proastă, l-a consolat Edison, iar Albie, care ştia cât adevăr era în vorbele acestea, îi dădu prietenului său o pastilă de Tylenol[78] cu codeină, în timp ce se uitau la desene animate.

Când au terminat şcoala medie Jefferson, Albie, Lenny şi Edison împliniseră deja paisprezece ani, iar Raul, cincisprezece. Erau înalţi, dar urmau să mai crească. De la depărtare, era imposibil să-ţi dai seama dacă bicicletele erau încălecate de băieţi sau de bărbaţi. Pentru că de fiecare dată se luau la întrecere, pedalau foarte repede şi-şi schimbau locul într-o rotaţie furioasă, ca alergătorii în fruntea plutonului.

După terminarea gimnaziului, „diavolii pe biciclete“ nu mai şterpeleau atât de multe dulciuri de la supermarketul Albertson's, concentrându-se în schimb asupra tuburilor de frişcă pe care le strecurau în buzunarele-marsupiu ale hanoracelor. După aceea, se îngrămădeau pe podeaua dormitorului lui Albie, ca să absoarbă efectul scurt şi dulce al protoxidului de azot[79] sau să inhaleze din pungi de hârtie cafenii gazele emanate de adezivul pentru aeromodele. Cele patru mame erau disperate, fiecare în parte, de anturajul prost în care intraseră fiii lor şi, cu excepţia Teresei, credeau că numai ceilalţi sunt de vină.

Apoi, într-o zi fierbinte din vara în care aveau aproape paisprezece ani, bicicletei lui Raul i-a sărit lanţul. Se găseau la câţiva kilometri de casă, pe un drum de acces îngust, care trecea pe lângă un câmp aflat în spatele unui parc industrial. Băieţii l-au aşteptat pe Raul, care încerca să prindă lanţul, lăsat pe vine lângă bicicletă. Câmpul era necosit şi abandonat de multe luni în voia ierburilor înalte şi a buruienilor uscate. Aşa era în Torrance. Albie se întinsese

---

[78] Denumirea comercială folosită în SUA pentru paracetamol.

[79] Cunoscut şi sub numele de gaz ilariant pentru efectul său euforic şi halucinogen, este folosit ca gaz propulsor în tuburile de frişcă.

pe asfaltul care era cu doar două grade mai puţin fierbinte decât limita suportabilului. Îi făcea bine la umăr. Ar fi vrut să-şi pună nişte ochelari de soare, dar niciunul dintre ei nu avea. A scos o brichetă Bic albastră din imensul buzunar cu nasturi al bermudelor. Tot acolo ţinea şi o pipă cu capac de lemn peste coşuleţul din plasă, dar numai pentru spectacol. Rămăsese de mult fără marijuana şi fără banii de doze, pe care îi fura din economiile făcute de Holly din babysitting, aşa că, în loc să se drogheze, şi-a ridicat braţul drept şi a aprins bricheta înspre soare.

— Ce? l-a întrebat Lenny.

Încercase să se aşeze, dar asfaltul era încins. Nu-i venea să creadă că Albie putea sta întins pe el.

— Focul comunică cu focul, a spus Albie, gândindu-se că asta suna profund.

Când a întors capul în dreapta, spre câmp, a zărit două molii care zburau deasupra ierbii uscate şi, într-o doară, şi-a lăsat în jos braţul, atingând iarba cu flacăra.

Câmpul abia aştepta să ia foc. Când şi-a tras mâna, flacăra l-a ars la încheietură, iar el s-a rostogolit pe asfalt de două ori, înainte de a ţâşni în picioare şi de a înşfăca bicicleta. Focul a scos un vâjâit, apoi un trosnet extatic, asemenea unor foi de celofan făcute ghemotoc în mâinile cuiva.

— Băga-mi-aş, frate! a exclamat Raul, căzând pe spate. Ce-ai făcut?!

Şi-au dus bicicletele tot mai departe, cu un picior aruncat peste cadru, dar nu s-au îndurat să plece de acolo. Toţi patru încremeniseră fascinaţi, străbătuţi de un fior rece, în timp ce urmăreau acest fabulos animal care creştea într-una, înghiţind pământul în toate direcţiile unde era iarbă, fără să-i atingă pe asfalt. Focul le-a ajuns până la mijloc, apoi până la piept, superb cum nu mai văzuseră vreodată, pânze portocalii care unduiau în aer ca mirajele din deşert, ceva care era acolo şi totuşi nu era. Fumul negru se încolăcea deasupra flăcărilor, dând de veste prin împrejurimi despre lucrul ascuns pe care-l făcuse Albie. *Foc! Foc!* au început să strige cei aflaţi pe platforma industrială, chiar dacă flăcările se potoliseră pe margini. De atât avusese nevoie focul. Băieţii vedeau cum căuta şi mai multă iarbă, orice putea să-l ţină în viaţă.

I-ar fi mistuit şi pe ei, dacă ar fi vrut să mai dăinuie un minut.

— Haideţi s-o ştergem de-aici! i-a îndemnat Edison, deşi, în toate privinţele, suna mai curând ca *Vreţi să vă uitaţi?*

La naiba cu tuburile de frişcă, inhalatul, marijuana! La naiba şi cu bicicletele! Din prima clipă nu şi-au dorit altceva decât focul primordial. În depărtare se auzeau sirenele. Ieri ar fi pedalat în direcţia zgomotului, ar fi urmărit maşinile roşii ale pompierilor până la locul acţiunii, asemeni unor fani înrăiţi care-şi urmăresc formaţia rock preferată. Astăzi, acţiunea erau chiar ei şi ştiau destul cât s-o şteargă de acolo.

Bunicul din partea tatălui a fost primul care, într-una din verile petrecute în Virginia, i-a învăţat pe Albie şi pe Cal cum să facă pistoale cu chibrituri. Era nevoie doar de un cârlig de rufe cu arc, două benzi de cauciuc, o cutie cu chibrituri şi o bucată de şmirghel. Băieţii fuseseră avertizaţi să se poarte frumos cu bătrânul plicticos la culme, care, la rândul lui, fusese sfătuit să le împărtăşească băieţilor câte ceva din tradiţiile familiei. Singurul lucru care-i venise în minte a fost pistolul cu chibrituri. Asta însemna însă cu totul altceva în Virginia, un loc unde, cel puţin în vara aceea ciudată, cu ploaie necontenită, lumea devenise luxuriantă şi, mai ales, neinflamabilă. În Virginia, oamenii îşi păstrau lemnele în garaj, în speranţa că într-o bună zi aveau să fie suficient de uscate încât să ardă. După ce le meşterise pistoalele, bunicul a fixat un chibrit şi *pfiu!*, proiectilul a zburat spre veranda din faţă, într-un frumos arc de flăcări.

— Niciodată în grajd, le-a spus bunicul când le-a înmânat invenţia sa. Mai bine zis, niciodată când sunteţi singuri. M-aţi înţeles? Dacă aveţi de gând să trageţi cu chibrituri, trebuie să fiu lângă voi.

Cal n-a fost deloc impresionat. Ori de câte ori avea ocazia, scotea revolverul tatălui din torpedou şi-l îndesa pe sub jeanşi într-unul din ciorapi, legându-i mânerul de gleznă cu o bandană. Îl avea asupra lui chiar şi în ziua aceea petrecută pe verandă, în timp ce bunicul se agita cu cârligul de rufe.

Albie însă nu avea armă, aşa că micul aruncător de flăcări îi stârnise interesul în suficientă măsură încât să-i reuşească cinci ani mai târziu, în Torrance, când a încercat să-l reproducă din memorie. A pus

materialele pe masa din sufragerie şi a făcut câte un pistol cu chibrituri pentru fiecare băiat din gaşca lui. După o singură şedinţă de trageri în curtea din spate a casei lui Edison, unde au aprins şerveţele şi prosoape de hârtie întinse pe iarbă, la diferite distanţe, au dat foc unui munte de cutii de carton goale aflate în spatele magazinului de băuturi şi la două tufişuri uscate, din faţa unei benzinării Exxon. În zilele când se trezeau devreme, aruncau chibrituri în ziarele lăsate pe trotuare şi pe treptele caselor din vecini. După ce s-au perfecţionat, ţinteau ziarele direct de pe biciclete. Au luat un autobuz tocmai până în Sunset Strip[80] şi au tras în palmieri, dându-se înapoi în aşteptarea şobolanilor care se rostogoleau în josul trunchiurilor zvelte, pe măsură ce frunzele de palmier uscate izbucneau în flăcări deasupra lor. Au încercat să nimerească şi şobolanii, dar nu le-a mers. Fugeau repede şi nu erau inflamabili.

Toată vara au dat foc la felurite lucruri, în ciuda secetei, a vânturilor şi a poveţelor date de Smokey Bear[81] de pe marginea drumului. Lua-l-ar naiba pe Smokey! Nu-i interesa ceva atât de banal ca un foc în pădure. Le plăceau precizia, dansul flăcării, ziarul care ardea, terenul abandonat. Au aprins chibrituri în primele două luni la liceul Shery. Ca hoţi de magazine aveau un palmares slab, dar, ca incendiatori, se pricepeau de minune să nu se lase prinşi, însă asta doar până când au dat foc şcolii.

Vinerea, la şcoală, Raul avea la ultima oră cursul de desen, un moment liniştit la sfârşitul săptămânii, în timpul căruia era liber să picteze cu minuţiozitate dragoni care azvârleau flăcări peste copaci. Chiar înainte de a ieşi din sala de curs, în secunda în care a sunat clopoţelul şi toţi au început să-şi înghesuie frenetic caietele în rucsacii de şcoală, el s-a aplecat şi a tras într-o parte mânerul ferestrei, lăsând-o deblocată. Atelierul de desen se afla la demisol, având ferestrele mari la nivelul solului. Nu s-a uitat nimeni în direcţia lui şi nimeni nu i-a surprins gestul. A făcut-o pentru că a putut. Doamna Del Torre, profesoara de desen, o închidea înainte de a pleca, iar dacă uita, şi asta pentru că doamna Del Torre era o

[80] Bulevard în apropiere de Beverly Hills, aflat la aproape 40 de km de Torrance.

[81] Afişe cu imaginea desenată a unui urs, folosite în campaniile de prevenire a incendiilor de pădure.

proastă, fiind deci cu putinţă, o bloca omul de serviciu când dădea cu mopul după ore.

— Vreau să merg să văd ceva, le-a spus Raul băieţilor sâmbătă dimineaţa. N-aveau altceva de făcut, aşa că nici nu s-au obosit să-l întrebe despre ce era vorba, s-au urcat pe biciclete şi l-au urmat până la şcoală. I-a dus în spatele unui gard viu nu prea înalt, care bloca vederea spre stradă, iar Raul, după ce s-a uitat pe geam, l-a împins uşor şi fereastra s-a deschis automat. Albie, încântat de posibilitatea unei sâmbete interesante, cără cele patru biciclete în spatele tufişurilor, pe când Lenny, cel mai scund dintre ei, s-a strecurat primul înăuntru. Odată ajuns în atelier, se îndreptă de spate, le zâmbi prin geam şi le făcu cu mâna. Găsi în celălalt capăt al încăperii o fereastră care se deschidea mai mult, un portal spre o altă lume, şi „diavolii pe biciclete" pătrunseră înăuntru unul câte unul.

Nu exista nicio explicaţie pentru felul în care şcoala, principala sursă de nefericire din viaţa lor, se putea transforma în cel mai irezistibil loc de pe pământ doar în virtutea faptului că era sâmbătă. *Ce diferenţă poate face o singură zi*[82], obişnuia să cânte mama lui Albie pe vremea când încă îi plăceau asemenea lucruri. *Douăzeci şi patru de ore mici*. Coridoarele erau vaste şi pustii fără hoardele de copii furioşi şi adulţi înverşunaţi şi demoralizaţi. În lipsa neoanelor care bâzâiau în tavan, lumina soarelui cădea pe pereţi şi peste dalele de linoleum, băltind în jurul picioarelor lor. Edison se întrebă cum ar fi să fie bătrân, cam ca tatăl său, şi să se întoarcă aici. Îşi imagina că ar fi ca acum, cu toată clădirea la dispoziţia lui, pentru că uitase să-i ia în calcul şi pe ceilalţi copii ajunşi în viitor. Raul s-a oprit să se uite la lucrările premiate la concursul de desen, aliniate pe panoul de afişaj din plută. Numai două erau cât de cât reuşite: desenul în cărbune al unei fete în rochie de vară şi o mică pictură cu două pere într-un bol. Amândouă primiseră menţiuni onorabile, în timp ce colajul ridicol reprezentând un zgârie-nori, alcătuit din mici poze cu zgârie-nori decupate de prin reviste, luase premiu. Se întrebă dacă doamna Del Torre, care, nu putea repeta niciodată asta îndeajuns, era o proastă, nu fusese în stare să-i recunoască pe elevii cu adevărat talentaţi din

[82] (În original, *What a Difference a Day Makes!*). Versuri din melodia cu acelaşi nume lansată de Dinah Washington în 1959.

pricina faptului că întotdeauna era prea multă lume în preajmă.

La un moment dat l-au pierdut pe Lenny. Nici unul dintre ei nu a observat că plecase, dar apoi l-au văzut venind înapoi pe coridor.

— Băieţi, a spus el, făcând semne cu braţul în aer, de parcă l-ar fi putut trece cu vederea. Veniţi încoace! Trebuie să vedeţi asta.

Scârţâitul tenişilor se auzea tare pe holuri, şi zgomotul îl făcu pe Albie să râdă, apoi râseră cu toţii în timp ce treceau pe lângă nesfârşitele şiruri de dulapuri, toate închise, toate exact la fel.

— Ia uitaţi-vă la asta! le-a spus Lenny şi a intrat în toaleta băieţilor.

Pentru un boboc dintr-un liceu de stat din Torrance, dar mai ales pentru Lenny, care era mai scund decât restul băieţilor, şi mai slab, în ciuda eforturilor sale, toaleta era locul cel mai de temut. Încercase toate metodele care-i veneau în minte doar ca să nu ajungă acolo, deşi uneori bănuia că se gândea prea mult la chestia asta, şi tocmai de aceea simţea nevoia să se ducă. Încăperea asta, care nu mai departe de ieri fusese infectă şi periculoasă ca bârlogul unui drogat, din care emana un miros greu de sudoare, rahat şi pişat de băieţi, dar şi duhoarea acră a fricii, încăperea asta strălucea acum de curăţenie. Mirosea vag, dar plăcut a clorox, ca o piscină publică. Felul în care fusese amenajată – chiuvetele şi oglinzile pe o latură, şirul cabinelor de toaletă cu uşi verzi de metal pe cealaltă parte –, avea un fel de simetrie liniştitoare. Între cabine şi chiuvete era un spaţiu imens, ca să nu te ciocneşti de vreun copil, asta dacă nu cumva acel copil se izbea de tine dinadins. Băieţii au remarcat pentru prima dată cele trei şiruri de plăci de faianţă albastre de pe pereţi, care nu serveau niciunui scop în afara celui decorativ. Raul s-a dus la un pisoar şi, lăsându-şi capul pe spate odată cu jetul, fu izbit de lumina soarelui.

— Când au pus ferestrele astea aici?

Pentru că înăuntru nu era nimeni care să-i oprească, s-au dus şi în baia fetelor şi au descoperit că arăta exact la fel, cu excepţia celor trei benzi în nuanţe de roz care încercuiau pereţii, iar în loc de pisoare era un distribuitor de tampoane Tampax montat în perete, lângă chiuvete, pe care cineva scrijelise în smalţul alb cuvintele *ÎNGHITE-MĂ*. Altcineva încercase, fără succes, să le şteargă cu şmirghel. Într-un fel, încăperea i-a dezamăgit. Până şi Albie şi Raul,

care aveau surori, se aşteptaseră la mai mult de-atât.

Toate dulapurile cu materiale din şcoală erau închise, la fel şi biroul directorului, ceea ce nu era deloc bine, pentru că ar fi vrut să scotocească puţin prin sertare. S-au sfătuit dacă să scoată toate lucrurile dintr-o clasă şi să le ducă într-alta şi invers, sau poate doar să mute câteva obiecte de la locul lor, ca să-i facă pe ceilalţi să creadă că au înnebunit, dar în cele din urmă au hotărât să nu se atingă de nimic. Se simţeau prea bine sâmbăta în şcoală şi, dacă voiau să se întoarcă aici, era mai bine să lase totul aşa cum era.

Aşa că a fost o tâmpenie din partea lui Albie să-şi arunce chibriturile în coşul de gunoi din atelier tocmai când se pregăteau să plece. De acum îşi ţinea plicurile cu chibrituri în buzunar, ca să exerseze cum să le deschidă şi să scapere un chibrit cu o singură mână. Apoi scutura plicul cu putere şi stingea focul. De data asta însă, când a aprins chibritul, a scăpat plicul cu totul în coşul de gunoi de lângă fereastra pe unde intraseră, cam la fel cum Raul deschisese încuietoarea ferestrei. N-a existat niciun motiv, absolut niciunul ca să aprindă chibritul sau să-l arunce. Nu pentru a-i impresiona pe băieţi, deoarece în ultima vreme ei înşişi aruncau peste tot chibrituri aprinse. Nici pentru că erau în atelier, pur şi simplu se întâmplase să fie acolo într-o zi de sâmbătă. Coşul de metal le ajungea până la mijloc, era de zece ori mai mare decât cele din sălile de curs, în care elevii aruncau de obicei doar câte un extemporal la care căpătaseră o notă proastă. Coşul de gunoi din atelier trebuia să fie gol, în şcoală totul era golit şi curăţat, dar pe fundul sacului verde de plastic rămăseseră câteva bucăţi de ziar mototolite şi vreo două cârpe unsuroase, folosite pentru a şterge pensulele înmuiate în terebentină, şi astfel gunoiul s-a aprins ca la poarta iadului, slobozind o flacără ce l-a făcut pe Albie să sară ca pe arcuri şi pe ceilalţi să se întoarcă. Flacăra a cuprins imediat draperiile verzi, confecţionate dintr-o ţesătură aspră de poliester cu căptuşeală dublă, pentru a face întuneric în atelier atunci când doamna Del Torre proiecta diapozitive cu capodopere din istoria artei. Draperiile erau de aceeaşi vârstă cu părinţii băieţilor şi au ars mai iute decât iarba de pe câmp, flăcările mistuindu-le până la plăcile fonoabsorbante de pe tavan şi întinzându-se până în celălalt capăt al încăperii, unde vopselele, pensulele, creioanele pastel, foile de desen

şi borcanele cu solvent aşteptau să explodeze ca nişte cocteiluri Molotov. Fumul nu era cel din aer liber, care le plăcea, era uleios, vâscos şi negru, undeva între cerneală şi catran. Venea după ei sorbind aerul, în timp ce flacăra oranj-aprins înghiţea draperiile. Cu focul arzând în toate colţurile, încăperea se strângea în jurul lor. Intraseră acolo pe fereastră, dar, când au încercat-o, au văzut că nu mai puteau ieşi prin acelaşi loc.

Nu mai puseseră niciodată foc înăuntru, nici nu văzuseră undeva vreun astfel de incendiu, aşa că s-au purtat ca atunci când ardea ceva afară: au rămas pe loc nemişcaţi şi au privit, după principiul că dacă ei au pus focul, şi focul era dator să-i respecte. Atunci a pornit alarma de incendiu a şcolii. Cunoşteau sunetul, aşa de puternic, încât părea că li se declanşează în creier. Le plăceau exerciţiile de simulare a incendiilor, totul era lăsat baltă, fetele se supărau de fiecare dată că nu erau lăsate să-şi ia genţile, apoi se încolonau şi fugeau afară în mod organizat. Sunetul alarmei i-a adus cu picioarele pe pământ. Asta i-a salvat. Făcuseră atâtea simulări, încât băieţii au procedat aşa cum fuseseră instruiţi: ghemuiţi-vă, staţi împreună, fugiţi spre uşă. O flacără s-a prelins şi a cuprins tricoul cu Red Baron[83] al lui Albie, arzându-l pe spate. Edison i l-a scos afară pe coridor, arzându-se la mână. În timp ce fugeau spre uşă, aspersoarele din tavan, pe care nu le observaseră până atunci, au început să stropească întreg coridorul lung şi pustiu, udând lucrările pentru concursul de desen. Au împins uşa laterală, au ieşit în fugă la lumina soarelui şi s-au trântit pe iarba din parcare, înecându-se, tuşind şi gâfâind, pârliţi şi cu mirosul de fum impregnat în piele. Pentru o clipă, Albie s-a gândit la fratele său. Se întreba dacă moartea se petrecuse la fel şi pentru Cal.

Cei patru băieţi rămaseră în iarbă, cu lacrimile şiroindu-le pe obrajii înnegriţi, atât de exaltaţi de propria energie, încât nu mai erau în stare nici să se mişte. Acolo i-au găsit pompierii, câteva minute mai târziu.

Teresa a trebuit să ia decizia imposibilă de a-l trimite pe Albie să locuiască împreună cu Beverly şi Bert în Virginia. În mod evident, băiatul avea nevoie de un tată, deşi ar fi fost de preferat un alt tată,

---

[83] Porecla baronului Manfred von Richthofen, pilot de elită german, un as al luptelor aeriene din Primul Război Mondial.

oricare alt tată. Nu Beverly şi Bert îl omorâseră pe Cal. În sinea ei, Teresa era conştientă de asta. Cei doi fuseseră neglijenţi, nu stătuseră cu ochii pe el tot timpul, ca şi ea de altfel, aşa cum demonstrase ultima boacănă făcută de Albie. Se simţea însă mai bine dând vina pe ei. Se simţea aproape bine, deşi „bine" nu era probabil un cuvânt potrivit. Acum putea să-l sune pe Bert, să-l întrebe: „Te simţi bine să dai vina pe mine pentru Albie?". Oare „bine" era cuvântul potrivit?

Teresa era convinsă că nu mai putea să-şi ţină în frâu cel de-al doilea fiu, dar nu ştia ce să facă şi nimeni nu se oferea să-l ia la el. Până la urmă, Albie a ajuns la Arlington, iar când n-a făcut faţă la şcoala particulară de acolo, a fost trimis la un internat din Carolina de Nord, apoi la liceul militar din Delaware. Avea optsprezece ani când s-a întors în Torrance ca elev în al treilea an de liceu, dat fiind faptul că la internat fusese înscris cu o clasă în urmă. Holly şi Jeanette, amândouă la liceu, erau acasă în vacanţă şi au încercat să-l ia cu ele la plajă, la petreceri cu prieteni comuni, de care ar fi putut să-şi amintească, dar Albie prinsese rădăcini pe canapea, de unde se uita la emisiuni-concurs şi înghiţea castroane întregi de floricele de porumb înecate într-un strat cleios de zahăr. Îşi limita comunicarea cu ceilalţi la douăzeci de cuvinte pe zi. Le număra. A dat iama de la stânga la dreapta în dulapul de băuturi, deşi acesta n-avea niciun principiu de organizare. Nu începea niciodată o sticlă nouă până nu o termina pe cea dinainte.

Apoi, într-o zi, a spus că a primit un telefon de la Edison. Vechiul lui prieten avea o slujbă, se ocupa de formaţiile muzicale care concertau într-un club din San Francisco, şi i-a spus lui Albie că tot ce-avea de făcut acolo era să dea jos amplificatoarele din camion şi să le conecteze la sursă. Edison împărţea un apartament cu câţiva tipi, şi Albie era liber să-şi pună salteaua la el pe podea. Albie părea destul de entuziasmat, aşa cum Jeanette, Holly şi mama nu-şi aminteau să-l mai fi văzut vreodată. Se simţea calificat pentru slujba asta de a căra lucruri şi a le băga în priză, aşa că Teresa i-a cumpărat un bilet de autocar până la San Francisco şi i-a pregătit o stivă de sendvişuri cu unt de arahide.

Holly şi Jeanette i-au dat fiecare câte o sută de dolari din economiile lor. Şi-a pus bicicleta în burta autocarului, alături de sacul de voiaj, iar Jeanette, sora şi mama au aşteptat până s-a aşezat pe locul de la fereastră, ca să le vadă făcându-i cu mâna. Pleca din nou.

De acum, avea să devină problema imposibilă a altcuiva. În sinea lor, toate trei se simţeau uşurate, ceea ce le dădea o plăcută stare de ameţeală.

În seara aceea, Fodé intră în baie în timp ce Albie se spăla pe dinţi; un ciocănit şi se strecură înăuntru, închizând uşa după el. Baia era locul ideal în care să stai de vorbă, dar nu şi pentru doi bărbaţi care stăteau unul lângă altul. Albie era înghesuit în chiuvetă, iar Fodé, îmbrăcat în pantaloni de pijama din flanel şi tricou alb, s-a aşezat după stiva de lădiţe din plastic pentru lapte, pline de prosoape împăturite, jucării de baie şi pamperşi.

— Frate, spuse el, ascultă ce vreau să-ţi spun. O să stai aici cu noi. O săptămână, un an, pentru tot restul vieţii, noi te primim cu braţele deschise, cât timp ai nevoie.

Albie era cu periuţa de dinţi în gură, şi spuma mentolată i se prelingea de pe buza de jos, când soţul surorii sale îl luă deodată pe după gât, ca să-şi atingă frunţile. Obicei tribal? Semn de sinceritate? Avansuri? Despre Jeanette ştia doar ce-şi amintea vag de pe vremea când erau adolescenţi, iar despre trăznitul ei soţ african nu ştia nimic. Frunte la frunte – Albie încuviinţă din cap.

Fodé zâmbi.

— Bine, bine, bine. Sora ta are nevoie de ai ei. Calvin are nevoie de unchiul lui. Iar mie-mi prinde bine un frate. Sunt foarte departe de casă.

— Se-nţelege, spuse Albie.

— Poţi să stai de vorbă cu mine, noi aşa facem. Te uiţi prin casă, casa ta, şi-ţi spui că aici e cam multă lume. Pot foarte bine să mă opresc. Tu-mi spui, „Frate, opreşte-te, vino să stai cu mine“. Să-mi spui ce-ţi trebuie.

Fodé se opri să se uite din nou la el, cu chipul atât de aproape încât îi era greu să seconcentreze.

— Albie, ai nevoie de ceva?

Albie stătu să se gândească. Se aplecă să scuipe pasta de dinţi în chiuvetă.

Capul era gata să-i plesnească.

— Tylenol?

La această mică rugăminte, Fodé străluci de bucurie – dinţii, ochelarii, fruntea lată, tot atâtea suprafeţe ce reflectau lumina. Întinse

mâna pe lângă Albie, ca să deschidă dulăpiorul cu medicamente, arătând spre cel de-al doilea raft.

— Tylenol, a spus el mândru. Nu te simţi bine?

— Mă doare capul. Ochii lui Albie inventariară rapid doctoriile disponibile, care erau în mare parte Tylenol, Tylenol pentru copii, picături de urechi, picături de ochi, picături de nas.

Fodé umplu cu apă micul pahar galben de pe chiuvetă, paharul comun, şi i-l întinse.

— O să adormi curând, asta o să te ajute. Ai bătut drum lung până să ajungi acasă.

Albie înghiţi patru pastile şi dădu din cap, o încuviinţare care însemna şi mulţumesc, dar şi noapte bună. Drept răspuns, Fodé salută şi el din cap cu solemnitate şi ieşi din baie, trăgând uşa după el. Jeanette îi spusese de unde venea această cea mai prietenoasă dintre creaturi, dar afurisit să fie dacă-şi amintea: Namibia, Nigeria, Ghana?

Guineea.

Chiar şi la îndemnul lui Bintou, care, deşi nu era a doua soţie a cumnatului său, ar fi putut să devină cât timp dormea copilul, Albie nu se simţea în stare să rămână în apartament o zi întreagă. Odată că înăuntru era o căldură tropicală. Caloriferul şuiera şi zdrăngănea de parcă cineva l-ar fi lovit încontinuu cu o ţeavă de plumb în subsol. Nici Bintou, nici Dayo nu clipeau măcar, dar lui Albie îi venea să-şi dea jos pielea de pe el din cauza zgomotului. Nu era de mirare că Jeanette şi Fodé plecau la lucru cu noaptea-n cap. Umidificatorul împrăştia fără oprire ceaţă în încăperea micuţă, pesemne în încercarea de a recrea în acest terariu din Brooklyn un climat subsaharian.

— Bun pentru plămâni, îl asigură Bintou cu un zâmbet, când Albie se ridicase în picioare, să vadă cum poate fi închis.

Fereastra care dădea spre scara de incendiu era înţepenită. Coborî cele patru etaje ca să fumeze. A treia oară când ieşi să fumeze, îşi luă şi bicicleta şi porni pe zăpada afânată. Până-n ora unu îşi găsise deja de lucru, curier pe bicicletă.

Era slujba pe care o găsea pretutindeni, singura pentru care simţea că fusese pregătit în viaţă. Nici măcar incendiator nu se mai putea numi acum, la douăzeci şi şase de ani, pentru că de la paisprezece ani nu mai

aprinsese focul nici măcar în şemineu. Întrebat când poate începe, a răspuns: „Acum“, apoi s-a plimbat toată ziua, ca să vadă cum e în Manhattan. Cartierul nu era întortocheat.

— Sunt aşa de mândră de tine. Asta înseamnă c-o să rămâi cu noi. Musafirii nu primesc slujbe în oraş din prima zi. Acum eşti rezident. Eşti abia de-o zi aici şi oraşul e altău.

Jeanette îi zâmbi fratelui ei. Un mic zâmbet de-al lui Jeanette, cu ochii uşor daţi peste cap. *Africani*, părea ea să spună. *Ce să-i faci*? Era încă îmbrăcată în hainele de lucru, fustă şi pulover. Când rămăsese însărcinată, era în anul al doilea la facultatea de inginerie biomedicală. Până la urmă, tocmai Jeanette se dovedise a fi cea mai deşteaptă. Cu o seară înainte, îi explicase lui Albie că în loc să-şi urmeze planul iniţial de a face avort, ea şi Fodé au decis să realizeze un experiment social radical, pe care l-au numit *Păstrarea copilului*. Rezultatul obţinut în urma experimentului a făcut-o să renunţe la studii şi acum lucra pe teren, ca inginer de întreţinere pentru Philips. Se ocupa de instalarea, mentenanţa şi service-ul aparatelor RMN din spitalele aflate între Queens şi Bronx.

— Le bag în priză, spuse ea pe un ton impasibil, apoi le arăt oamenilor manualul.

Aşa cum îi explică ea lui Albie în timp ce-i pregătea patul, se vedea nevoită să-şi păstreze slujba, în ciuda faptului că era stupidă şi plictisitoare – cel puţin până ce Fodé îşi termina doctoratul în sănătate publică, la Universitatea din New York, iar Dayo împlinea vârsta potrivită pentru a-l trimite la căminul de zi. *Căminul lui Dayo*, cum îl numiseră.

— Dacă nu mă întorc la facultate, şopti ea în timp ce întindea un cearşaf peste pernele canapelei, experimentul social radical va da greş, pentru că va trebui să mă sinucid.

Albie ţinea copilul în braţe, în timp ce Jeanette încălzea cina pe care le-o lăsase Bintou. Fodé puse masa şi deschise o sticlă de vin, povestindu-le cum îşi petrecuse ziua.

— Americanilor le place la nebunie ideea vaccinării africanilor. Ce poate fi mai drăguţ decât o fotografie pe prima pagină din *New York Times*, cu nişte copilaşi plini de praf, înşiraţi în aşteptarea inoculării? Cât priveşte propriii copii, mamele din New York City

găsesc vaccinul *passé*[84]. Spun că nu e suficient de natural, că ar putea face mai mult rău decât bine. Toată ziua am încercat să conving femei cu o educaţie superioară să-şi vaccineze copiii, dar ele s-au luat la ceartă cu mine. Trebuie să mă duc la facultate. Până nu ajung doctor, nu mă bagă nimeni în seamă.

— Eu o să te ascult, spuse Jeanette. Nu te duce la medicină.

— O femeie mi-a declarat că nu crede în epidemiologie, spuse el, acoperindu-şi faţa cu mâinile. E şocant.

— Pojarul nu mai e de actualitate în New York, îi spuse Jeanette şi-l bătu pe umăr. Am învins pojarul.

Jeanette spăla frunzele de salată. Fodé înfăşură în staniol pâinea feliată şi o puse în cuptor. Trebăluiau ferindu-se unul de altul în spaţiul acela minuscul, fiecare dându-se la o parte din drumul celuilalt.

— Mai bine povesteşte-mi despre ziua *ta*, i-a spus el. Hai să ne gândim la ceva mai frumos.

— Chiar vrei să te gândeşti la nişte demonstraţii cu aparate RMN prin subsoluri de spital?

Fodé se opri o clipă, după care zâmbi clătinând din cap.

— Nu, nu. Se întoarse apoi spre cumnatul său, încântat să mai primească o şansă. Voiam să spun... Albie, vorbeşte-ne, te rog, despre ziua ta.

Albie schimbă braţul în care-şi ţinea nepotul. I se adresă copilului.

— Azi, în patru clădiri am fost oprit de bodyguarzi. Le-am arătat actele şi mi-au spus să urc, apoi am fost oprit de alt paznic, la lift, care mi-a spus că nu se poate.

Fodé dădu din cap apreciativ.

— Pentru un alb, e foarte impresionant.

— Şi era cât pe ce să mă lovească autobuzul. M16.

— Încetează, spuse Jeanette, aşezând un bol cu salată în mijlocul mesei. Gata şi cu ziua ta.

— Mai e Dayo, spuse Albie.

Fodé i-a luat copilul din braţe.

---

[84] Depăşit, demodat (în franceză, în original).

— Dayo. Doar tu ai mai rămas. Fiule, spune-ne, ai avut o zi frumoasă?

— Unchiul, a spus Dayo şi a întins braţele înapoi spre Albie.

Albie, care trăise atâta timp la limită, şi uneori rătăcise dincolo de ea, se uită pe fereastră la toate acele lumini aprinse în nenumăratele apartamente din Brooklyn. Se întrebă dacă asta făceau oamenii – pregăteau masa împreună cu ai lor, ţineau copii în braţe, îşi povesteau unii altora întâmplările de peste zi? Aşa arăta viaţa pentru ei?

Bicicleta lui Albie era un amalgam de piese înlocuite, atât de multe încât nu mai putea fi numită Schwinn. Slujba lui era să livreze mici pachete, formulare de asigurare legalizate, manuscrise promiţătoare. Uneori era vorba un contract şi trebuia să aştepte după semnătură, înainte de a pedala înapoi spre locul în care fusese întocmit. Alteori era rugat să semneze ca martor. New York-ul era un tărâm al livrărilor nelimitate. În fiecare clipă exista cineva care avea ceva de trimis undeva, până se încheia ziua sau până când hotăra el s-o încheie. O tăia prin faţa autobuzelor, se strecura printre taxiuri, îi speria pe şoferii din Connecticut la fel ca „diavolii pe biciclete“ din adolescenţă. Turiştii îl zăreau apropiindu-se ameninţător spre ei şi se refugiau pe bordură. Când ajungea la destinaţie, îşi sălta bicicleta pe umăr de parcă ar fi fost un frate mai mic şi o căra cu el în lift. Deşi Albie era cu aproape zece centimetri mai înalt decât tatăl său, era doar foarte înalt, nu şi extraordinar de înalt. În schimb, era extraordinar de slab, ceea ce-i conferea iluzia unei înălţimi suplimentare. Deseori, portarii se albeau uşor la faţă când îl vedeau pe Albie apropiindu-se de recepţie cu un plic în mână şi cu bicicleta apăsându-i pe claviculă. Era un schelet ambulant, cu tatuaje negre şi o coadă neagră împletită, arătând ca şi cum moartea însăşi venise să-i ia, gata să-i ducă cu ea pe ghidon.

— Ar fi bine să-ţi măreşti aportul de proteine, îi spunea Jeanette când ajungea seara acasă, împleticindu-se.

— Riscurile meseriei, răspundea el. Era adevărat şi nu prea – peste zi văzuse şi curieri durdulii.

Albie câştiga bani şi, după vreo două luni în care îşi tot spunea c-o să plece mâine sau poimâine, a început să-i dea lui Jeanette

jumătate din ei pentru chirie, cafea, vin, dar şi pentru educaţia lui Dayo sau studiile ei. Cealaltă jumătate o schimba în bancnote de câte o sută, pe care le punea împăturite în buzunarul cu fermoar al genţii de voiaj. La început a încercat să-i dea banii lui Fodé, dar Fodé nici măcar nu s-a uitat la ei. A doua zi a aşteptat-o pe sora lui la staţia de metrou şi i-a dat ei. Jeanette a dat aprobator din cap şi a vârât bancnotele în buzunar.

— Nu crezi c-ar fi bine să facem terapie? l-a întrebat ea în timp ce treceau pe lângă prăvălia de iaurturi, cizmărie şi pieţele coreene, în faţa cărora stăteau găleţi pline cu narcise. Se gândea că poate el îi dădea bani pentru tratament. După ce ne punem pe picioare din punct de vedere psihic, o să le adăugăm prin teleconferinţe şi pe mama şi pe Holly, ca să facă terapie împreună cu noi.

Albie îi spusese că încă nu era pregătit s-o sune pe mama, Jeanette însă o suna. În mai toate zilele îi dădea telefon de la serviciu şi-i povestea totul.

— Dar tata? întrebă Albie.

Mergeau pe strada aglomerată, şi deodată a luat-o pe după umeri. Nu mai făcuse niciodată gestul acela, dar era bine. Aveau amândoi acelaşi mers.

— Pun pariu că tata face terapie de mulţi ani. Pun pariu şi că a terminat deja.

— Fără teleconferinţe cu noi?

Jeanette a clătinat din cap.

— Nici nu i-ar fi trecut prin minte.

Albie venise în Brooklyn ca să se pună pe picioare, şi chiar reuşise în anumite privinţe, cu excepţia băuturii, pe care o consuma în cantităţi limitate, cu o consecvenţă riguroasă, şi a drogurilor, care-l ajutau să treacă peste cea de-a doua parte a zilei. Fumatul nu se punea. Proastele obiceiuri erau o chestiune de perspectivă şi, atâta timp cât prezentul era văzut prin lentila trecutului, s-ar fi spus că se descurca admirabil de bine. Economisise suficienţi bani pentru a-şi închiria o locuinţă, dar nu căutase. Nu se ştie cum, în ciuda lipsei aproape ridicole de spaţiu, Fodé şi Jeanette l-au făcut să se simtă ca la el acasă. Din clipa în care Albie intra pe uşă, Dayo voia să se agaţe de el, să stea cu amândouă tălpile pe laba piciorului acestuia şi să se

prindă de glezna musculoasă, pentru a se ţine pe picioare. *Unchiul*, pronunţat perfect, era cuvântul lui preferat. Nu se sătura să-l rostească. Lui Albie îi plăcea canapeaua aceea, prea joasă pentru el. Îi plăceau după-amiezile când se întorcea acasă pe bicicletă şi îi spunea lui Bintou că poate să-şi ia câteva ore libere, cât timp ducea el copilul în parc. Îi plăcea sentimentul, pentru care nu găsea un nume, când seara târziu îl zărea pe Fodé aşteptându-l cu o bere pe treptele din faţă. În cele din urmă avea să-i părăsească, dar până atunci aducea acasă tăieţei reci cu susan din Chinatown, îşi strângea păturile în fiecare dimineaţă şi le punea în spatele canapelei, găsea motive să rămână în oraş până târziu de câteva ori pe săptămână, ca să le asigure intimitatea, iar când se întorcea acasă răsucea cheia în broască foarte încet, să nu-i trezească.

— Unde-ai fost aseară? îl întreba Jeanette, iar Albie îşi spunea în gând, *Mi-aţi simţit lipsa*.

La început, Albie mergea în serile acelea la bar sau la film, dar şi-a dat repede seama că barurile şi cinematografele din New York îi mâncau câştigul pe o zi întreagă. Stătea atunci la bibliotecă până la închiderea programului, după care se ducea la sala de lectură de la Christian Science[85], până se închidea şi aceea, după care, în funcţie de calitatea cărţii şi de cantitatea de droguri care încă îi dădea energie, se ducea la spălătoriile automate care nu se închideau niciodată şi stătea acolo printre moliile moarte, uscătoarele care se roteau cu un zgomot înăbuşit şi mirosul pătrunzător al balsamului de rufe. Pentru că de-acum le cunoştea pe secretarele de la editurile unde livra plicuri şi le întreba ce mai citeau, avea întotdeauna cărţi la el. Albie nu primea niciun cadou de la cei cărora le făcea comisioane, însă aceste secretare n-aveau nimic împotrivă să-i ofere la schimb câte o carte curierului cu bicicleta, fie el şi curierul morţii.

— Să-mi zici ce părere ai despre asta, îi spunea câte una şi primea în schimb un zâmbet din partea lui.

Zâmbetul lui Albie era ameţitor, minunile aparatelor dentare din copilărie fiind mai impresionante decât te-ai fi aşteptat, având în vedere restul înfăţişării lui. Datorită acelui zâmbet, secretara simţea

---

[85] Mişcare religioasă metafizică, înfiinţată în Statele Unite în 1879, de către Mary Baker Eddy.

că primise un dar la schimb.

Într-o noapte de la începutul lui iunie, după ce trecuse bine de ora douăsprezece, Albie se afla într-o spălătorie automată din Williamsburg. Taxiurile treceau încă grăbite pe lângă el, dar erau mai puţin zgomotoase. Trecătorii făceau mai puţină gălăgie. Albie citea romanul pe care-l începuse cu o zi înainte şi, absorbit de lectură, pierduse noţiunea timpului. Era de departe mai bun decât cărţile poliţiste şi romanele senzaţionale pe care le primea de regulă, pentru că secretara de la editura Viking avea obiceiul să-i ofere cărţi de calitate. Nu doar cărţile apărute în săptămâna respectivă, deşi îi mai dăruia uneori şi din acelea. Îi oferise odată un exemplar din *David Copperfield*, spunându-i pur şi simplu c-o să-i placă, ca şi cum el era genul de persoană la care te uiţi şi te gândeşti la Dickens, aşa că o citi. Era o carte pe care se presupunea c-o citise la şcoala din Virginia – o purtase cu el peste tot o lună de zile, ca toţi ceilalţi copii din clasa lui, dar n-o deschisese niciodată.

— Dacă te-aş fi întâlnit pe vremea când locuiam în Virginia, i-a spus el secretarei după ce a terminat de citit, poate aş fi trecut clasa.

— Eşti din Virginia? l-a întrebat ea.

Era cam de vârsta mamei lui, poate ceva mai tânără, şi, după cum îşi dădea seama, era inteligentă. Conversaţiile lor nu durau niciodată mai mult de două sau trei minute, dar lui îi făceau plăcere. Albie trebuia să ajungă şi în alte locuri, iar telefonul de la recepţie suna într-una. Ea a ridicat receptorul şi a întrebat apelantul dacă putea să-l lase puţin în aşteptare, ceea ce şi făcu, fără să mai aştepte răspunsul.

— Nu, a spus el. Am locuit acolo o vreme, când eram puşti.

— Aşteaptă o secundă, i-a spus ea. Când s-a întors, i-a dat o carte cu coperţi moi, având titlul *Comuniune*.

— Anul trecut a făcut mare vâlvă, a câştigat Premiul Naţional al Cărţii şi a avut vânzări record. Ai auzit de ea?

Albie clătină din cap. Anul trecut se afla încă în San Francisco, iar banii din curierat se duceau pe heroină. Dacă un meteorit ar fi şters toată Coasta de Est de pe faţa pământului, el nici n-ar fi băgat de seamă.

Femeia a întors cartea şi a bătut uşor cu degetul peste mica

fotografie a bărbatului de pe coperta din spate.

— A fost prima lui carte după cincisprezece ani, poate mai mult. Toată lumea îşi pierduse speranţa.

Sună telefonul. Acum pâlpâiau toate beculeţele liniilor telefonice. Era timpul să se întoarcă la treaba ei. I-a întins cartea şi i-a făcut cu mâna, în semn de rămas-bun. Înainte de a pleca, el şi-a înclinat uşor capul şi i-a zâmbit.

Privind în urmă, ar spune că a înţeles de la bun început, poate chiar de la mijlocul primului capitol, că se întâmpla ceva ciudat, cu toate că în retrospectivă totul este clar. Adevărul era că fusese captivat de carte cu mult înainte să-şi dea seama că apărea şi el în ea. Nemaipomenit cât de mult i-a plăcut, înainte să afle despre ce era vorba în ea.

Povestea era despre două familii vecine din Virginia. Una locuieşte în casa ei de mult timp, cealaltă tocmai s-a mutat. Împart aleea de acces. Se înţeleg foarte bine. Îşi împrumută lucruri, au grijă fiecare de copiii celorlalţi. Seara stau pe terasă, când la unii, când la ceilalţi, beau şi discută politică. Unul dintre soţi este politician. Copiii – sunt şase cu totul – intră şi ies fără astâmpăr dintr-o casă în alta, fetele dorm una în patul celeilalte. Era destul de uşor să-ţi dai seama încotro se îndreaptă lucrurile, doar că era vorba despre mult mai mult decât o nefericită relaţie amoroasă.

Era vorba despre inestimabila povară a vieţii lor: casele, profesiile, prieteniile, căsătoriile, copiii, de parcă tocmai lucrurile pe care şi le doriseră şi pentru care munciseră făcuseră imposibilă orice soi de fericire. Copiii, care la început par să fie doar poetici şi fermecători, sunt mai degrabă ca un cuib de vipere. Cel mai în vârstă şi cel mai tânăr sunt băieţi, iar între ei sunt patru fete. Două fete ale politicianului, două fete şi doi băieţi ai doctoriţei de care este îndrăgostit politicianul. Un soţ în plus, o soţie în plus. Cel mai mic dintre băieţi este insuportabil. Poate că asta e adevărata problemă, emblematică pentru toate greutăţile care nu pot fi depăşite. Cei doi amanţi, fiecare cu căsătoria, casa şi ocupaţiile sale, recurg la orice stratagemă pentru a găsi un moment în care să fie împreună, când ei de fapt încearcă să scape de odrasle, mai ales de mezin. Nevoiţi mai tot timpul să aibă grijă de el, copiii îi dau pastile de Benadryl, ca să scape de el. Fiul cel mare le ţine în buzunar, pentru că este alergic la înţepătura de albină. Copiii îl îndoapă pe băieţel cu

Benadryl şi-l bagă în coşul de rufe, sub un maldăr de cearşafuri, ca să poată merge nestingheriţi cu bicicletele la piscina din oraş. Nu asta vrem cu toţii, un moment în care să ne simţim bine?

Albie îşi vârî degetul mare între pagini şi închise cartea. Dintr-odată se făcu frig în spălătorie. Înăuntru mai erau doi punkişti – băiatul, cu frizură în ţepi fixaţi cu lipici, fata, cu două ace de siguranţă în nas. Stăteau şi fumau, în timp ce hainele lor negre trasau cercuri în maşina de spălat. Fata schiţă un zâmbet în direcţia lui Albie, gândindu-se probabil că era unul de-ai lor.

Ştia el la vârsta aia că era Benadryl? Copiii îi spuneau Tic Tac, dar oare el ştia? Se trezea sub pat, pe câmp, în maşină, acoperit cu pături pe canapea. Se trezise pe podeaua spălătoriei în casa din Virginia, ascuns sub cearşafuri. N-a ştiut niciodată de ce se trezea în locuri în care nu-şi amintea să se fi culcat.

„Pentru că eşti mic. Copiii mici trebuie să doarmă mai mult“, îi spunea Holly.

Îşi simţea mâinile reci. Puse cartea înapoi în tolba lui de curier, luă bicicleta şi o duse afară în stradă, auzind ţăcănitul spiţelor, *tic-tic*, în timp ce micii punkişti credeau că plecase fără să-şi ia rufele. Fără să mai citească, ştia ce scrie mai departe, că băiatul cel mare, numit Patrick, urma să moară, pentru că băieţelul fusese îndopat cu toate pastilele şi nu mai rămăsese niciuna în clipa în care a fost nevoie de ele. Dar ştia că nu despre asta era vorba în carte.

Albie merse mai departe pe jos, pe lângă bicicletă. Se vedea pe sine în romanele daneze cu detectivi? În romanele de groază post-apocaliptice? Nu cumva problema era că se punea pe sine în centrul a toate?

Nu asta era problema.

Când a ajuns la apartament, era aproape două noaptea. Se duse în dormitor şi se opri la picioarele patului; Jeanette, Fodé şi Dayo dormeau profund. Poate că subconştientul lor acceptase că de acum încolo el avea să locuiască aici şi nu mai înregistra zgomotul paşilor săi; sau poate că la sfârşitul zilei erau aşa de frânţi de oboseală, încât în timp ce ei dormeau duşi, în dormitorul lor putea intra oricine. Chiar şi cu jaluzelele trase, în încăpere era lumină. Se aflau în New York, unde nu se făcea niciodată întuneric cu-adevărat. Dayo era în pat cu ei, între ei,

dormind pe spate. Jeanette îşi ţinea mâna peste pieptul lui. I se părea aproape insuportabil să-i vadă pe alţii dormind. Oare ea îi povestise lui Fodé ce se întâmplase, i-o fi spus că a avut un frate care a murit? Mai ştia cumva şi alte lucruri? Albie nu se destăinuise nimănui. Nici băieţilor de pe biciclete, nici curierilor cu care bea câte o cafea dimineaţa, şi nici Elsei din San Francisco, cu care împărţise seringa. Nu pomenise niciodată de Cal. Albie puse mâna peste piciorul surorii sale – laba, apoi deasupra cearşaful, pătura, cuvertura. O strânse de picior şi ea încercă în somn să şi-l tragă, dar îl ţinu apăsat, până când ea deschise ochii. Nimeni nu vrea să se trezească brusc cu un bărbat în cameră. Jeanette scoase un mic ţipăt înăbuşit, sunetul spaimei, care frânse inima fratelui ei. Soţul şi copilul ei dormeau adânc.

— Eu sunt, şopti Albie, trezeşte-te.

Făcu semn spre uşa dormitorului, apoi se duse în camera de zi s-o aştepte.

6

Leo Posen se instalase peste vară într-o casă din Amagansett[86]. Deşi nu avea vedere la ocean, pentru că trebuia să scrii cărţi de o cu totul altă factură ca să-ţi permiţi vedere la ocean, era totuşi o casă frumoasă, cu holuri largi şi camere însorite, leagăn pe verandă de dimensiunea unei canapele, bucătărie cu o masă enormă, care arăta de parcă ar fi fost meşterită de Pelerini[87] pentru a sărbători o Zi a Recunoştinţei târzie. Casa aparţinea unei actriţe care o folosea doar vara, dar care acum avea filmări în Polonia. Agenta imobiliară precizase că proprietatea nu era de închiriat, însă actriţa era o mare admiratoare a lui Leo. Căuta, de fapt, să obţină un rol în filmul care urma să fie făcut după romanul *Comuniune*. Dorea s-o joace pe doctoriţa implicată în relaţia adulterină şi spera că Leo, înconjurat de fotografiile ei şi de toate acele lucruri frumoase, se va gândi la ea pentru acest rol.

Conştient de conflictul de interese, Leo o asigurase pe agentă că nu exista nicio înţelegere în legătură cu filmul.

Agenta imobiliară a fost redusă la tăcere. Până şi ea, care habar n-avea de industria filmului, ştia că drepturile de ecranizare trebuie înhăţate încă dinainte de publicarea romanului. Preţ de o secundă, se întrebă dacă ea una ar cumpăra drepturile de autor pentru *Comuniune*.

— Nu vă faceţi griji, a spus femeia. Actriţa o să vrea rolul ăsta şi când se va turna filmul.

Leo închiriase casa în speranţa că va petrece vacanţa lucrând la noul roman pe care agentul lui literar îl vânduse editurii, fără un rezumat măcar, pe vremea când *Comuniune* era o maşină de făcut bani. Închiriase casa şi pentru a-i face o plăcere lui Franny. Îi spusese că nu avea nimic de făcut, decât să stea întinsă pe canapeaua imensă din camera din faţă şi să citească toată ziua, ori să se plimbe cu bicicleta până la plajă, unde să stea tot să citească.

— Nisip, valuri, trandafiri pe plajă, a spus el în timp ce prefira o

---

[86] Cătun situat pe ţărmul Oceanului Atlantic. Se află pe insula Long Island, care aparţine de statul New York.

[87] Primii colonişti europeni sosiţi în 1620 pe teritoriul actual al Statelor Unite.

şuviţă din părul ei fascinant, lăsând-o apoi să cadă uşor.

Seara, după cină, stăteau amândoi pe verandă şi el îi citea ce scrisese peste zi.

— Se anunţă o vacanţă reuşită, nu-i aşa?

A fost însă o vacanţă ratată. După cum şi-au dat seama mult prea târziu, problema a fost însăşi casa aceea splendidă, aşezată pe o colină pentru a prinde briza de după-amiază, cu gardul viu de jur împrejur, ca un zid care o ferea de ochi indiscreţi. Pomii răspândiţi pe pajiştea întinsă înfloriseră târziu, din pricina iernii lungi şi grele, aşa că şi acum, la început de iunie, cireşii erau încărcaţi cu flori de un roz intens. Pâlcurile de plante răsfirate într-o măreaţă dezordine erau îngrijite de un grădinar care venea miercurea, în aceeaşi zi în care un peruan sosea cu un minciog, pentru a aduna petalele de cireş căzute în piscină. Erau cinci dormitoare cu variaţii pe tema lucarnelor din acoperişul în pantă: canapeluţe sub fereastră, cuverturi pufoase, preşuri împletite peste parchetul din lamele de stejar. Leo Posen îi spusese agentei imobiliare că şi-ar fi dorit ceva de dimensiuni considerabil mai reduse, dar ea respinsese ideea.

— O casă mai mică ar fi la fel de scumpă, din cauza contractului pe care îl aveţi, i-a spus ea. Nici nu vă închipuiţi cât v-ar costa casa asta, dacă aţi închiria-o la preţul de piaţă real. Dar, dacă nu doriţi să folosiţi toate camerele, vă sugerez să închideţi uşile.

Problema s-ar fi rezolvat astfel de la sine, dacă n-ar fi fost faptul că natura are oroare de dormitoare goale în Amangasett, vara, mai ales când acele camere aparţin unei actriţe şi sunt închiriate de către un romancier celebru. Lumea era dornică să vină în vizită. Eric, redactorul său, ar fi trebuit în mod normal să angajeze o santinelă care să patruleze cu puşca în jurul proprietăţii, dar tocmai el a fost primul care a sunat să spună că ar fi frumos să se vadă în afara oraşului, ca să discute ideile lui Leo pentru noua carte. Eric putea veni de joi, ca să evite traficul, dar în seara aceea Marisol, soţia lui, avea un vernisaj de la care nu putea să lipsească. Se aştepta ca Marisol să-şi ia inima-n dinţi, ca să vină cu microbuzul abia vineri.

— Marisol?

Leo se poticni o clipă, apoi acceptă cu plăcere – da, da, ce minunat se vor simţi cu toţii. A închis telefonul şi a aruncat o privire

spre blocnotesul cu foi dictando galbene, apoi spre fereastră. Ploua şi rămase o vreme pe loc să admire cireşii, întrebându-se dacă făcuse vreodată cineva un blocnotes din lemn de cireş. A coborât apoi s-o întrebe pe Franny dacă vrea să meargă împreună în oraş cu maşina, să ia prânzul.

— E bine că vine Eric, i-a spus Leo lui Franny.

Ploua uşor, şi ei stăteau sub umbrar pe terasa cafenelei unde mâncaseră la prânz trei zile la rând. Era extrem de plăcut.

— Pot să-l rog să-ţi găsească ceva de lucru. Ştii, eşti un redactor nemaipomenit, mult mai bun decât o să fie el vreodată, dar asta rămâne între noi.

Franny a clătinat din cap.

— Să nu-l rogi.

Chelneriţa s-a apropiat, şi Leo a atins cu mâna marginea paharului de vin gol.

Trecuse de ora două, era un prânz întârziat.

— Şi chiar dacă nu-l rog, tot o să-şi dea seama imediat. Poate am să-i pomenesc în treacăt că-ţi cauţi de lucru. Sau poate am să-i spun lui Marisol.

— Eric mă cunoaşte, a zis ea. Dacă vrea să mă angajeze, ştie unde să mă găsească.

Mai mult ca sigur, Eric remarcase că Leo şi Franny nu locuiau în New York, că, de fapt, nu locuiau nicăieri mai mult de patru luni la rând, ceea ce făcea dificilă găsirea unei slujbe normale. Oricum, Franny nu era convinsă că voia să fie redactor.

— Eric te ştie doar de la dineuri. N-avea cum să petreacă mai mult timp cu tine.

Când a sosit joi după-amiază, Eric a declarat că ar prefera să ia masa de seară la vilă. Toată săptămâna mâncase în oraş şi, mai ales, ar fi fost mai uşor să stea de vorbă în casă. Eric era în toate privinţele un bărbat vânos, un alergător mic de statură, căruia i se spusese probabil că albastrul îi completa de minune culoarea ochilor. Franny nu-l văzuse niciodată pe Eric îmbrăcat în altceva decât în albastru. El şi-a îndreptat privirile spre scară, mângâind cu afecţiune balustrada.

Leo şi-a îndreptat privirile spre Franny.

— E-n regulă, da?

Ea ar fi trebuit să-şi dea seama chiar din clipa aceea. Gândise în termeni de o cină, o seară. Franny s-a dus la bucătărie şi l-a sunat pe Jerrell, la restaurantul Palm House, să-l întrebe cum să pregătească friptura. Era la începutul schimbului. Toca probabil pătrunjelul.

— Fetiţă, i-a spus el. Întoarce-te naibii aici! Ştii doar că n-are cine să-mi mai umple paharul.

Ea a râs.

— Să renunţ la vacanţa de vară doar ca să-ţi aduc ţie limonadă de la bar? Fii drăguţ şi ajută-mă.

Jerrell se afla în biroul managerului, care se holba la el. Bucătarii nu primesc niciodată telefoane. Jerrell i-a spus să frece puţin carnea cu nişte condimente Old Bay şi s-o lase aşa o vreme.

— Vreau să spun, *foarte* puţin. Porcăria asta nu e pentru fripturi, a adăugat el, după care a trecut-o prin abc-ul sparanghelului şi al cartofilor copţi. Salata şi prăjitura le cumperi. S-or găsi nişte bani pe-acolo. Să nu faci totul singură.

Franny s-a dus la băcănie, la măcelărie, la brutărie. S-a dus la magazinul de băuturi şi a ales vinurile, a făcut rezerve de scotch şi de gin. Când s-a întors acasă, a scos cumpărăturile din maşină. Leo şi Eric insistaseră să rămână acasă, pentru că trebuia neapărat să discute despre roman, să termine odată cu chestiunile oficiale. I-a auzit râzând pe veranda închisă cu plasă de sârmă de pe latura casei, unde Leo decisese că se poate fuma. Un râs puternic, hohotitor. Franny le-a dus două pahare cu gheaţă şi o sticlă de scotch Macallan, din pură amabilitate. Era încă în hainele de plajă: short, şlapi şi tricou alb simplu. Avea douăzeci şi nouă de ani. Ea şi Leo jucau rolul proprietarilor. Se jucau de-a casa. Ea interpreta rolul gazdei.

— Eric, uită-te la fata asta! a spus Leo din scaunul lui şi i-a cuprins şoldurile, trăgând-o cu braţul spre el. Nu-i aşa că e un vis?

— Un vis, a spus Eric, apoi a rugat-o pe Franny să-i aducă şi un pahar mare de Pellegrino sau Perrier cu gheaţă.

Franny a dat din cap, bucuroasă că-i trecuse prin minte să cumpere şi apă carbogazoasă. S-a întors în bucătărie. Cei doi stăteau de vorbă despre Cehov, nu despre roman. Eric se întreba dacă exista interes pentru o nouă traducere integrală, o serie de zece volume. Ea

se întreba care dintre povestiri li se păruse atât de amuzantă.

Ca o feministă ce era, Franny s-a întrebat de ce pregătise cina pentru Leo şi Eric, într-o seară de joi, fără să presupună măcar că unul dintre ei se va oferi s-o ajute, dar când Marisol a sosit din oraş a doua zi, în tunică de in cu broderii şi cu eşarfă de in roşie, şi s-a trântit într-un scaun pe verandă, spunând că i-ar prinde tare bine un pahar de vin alb, un Chablis bun, dacă aveau, Franny a simţit un fel de pişcătură, ca şi cum cineva tocmai o plesnise în ceafă cu o bandă de cauciuc. Este adevărat, *ea o întrebase* pe Marisol cu ce putea s-o servească, iar Marisol îi răspunsese, în timp ce-şi căuta în geantă ţigările, încântată că mai era cineva care fuma. Atunci care era problema?

— Locul ăsta e superb! a spus Marisol, zâmbind când şi-a luat paharul din mâna lui Franny. Dar nici nu cunosc o persoană mai norocoasă decât Leo.

Pentru aproape aceleaşi motive declarate cu o seară înainte, s-au hotârât să nu mai iasă în oraş nici în seara aceea. Marisol a făcut un gest larg în direcţia cireşilor.

— Să plec din locul ăsta ca să merg în oraş? Să iau masa cu toţi oamenii ăia coborâţi din microbuz? Pentru nimic în lume.

Marisol se ocupa de o galerie de artă în SoHo[88]. O încânta gândul că avea să stea în casa actriţei, să asculte greierii actriţei.

Chipul lui Franny rămăsese impasibil, însă Leo a surprins o străfulgerare care anunţa furtuna. A bătut din palme, într-o izbucnire de voioşie.

— Putem să facem exact ca aseară. Cina a fost perfectă. O s-o repetăm. Asta n-ar trebui să fie o problemă, nu-i aşa? i s-a adresat el lui Franny.

— Marisol nu mănâncă niciodată carne, a intervenit Eric, cu zâmbetul lui cel mai fotogenic.

Eric şi Marisol erau cam de aceeaşi vârstă cu Leo, din tabăra celor trecuţi de şaizeci de ani. Aveau un băiat care îşi făcea rezidenţiatul în dermatologie la spitalul John Hopkins şi o fată care stătea acasă cu copilul.

— Peşte, a spus Marisol, cu mâna ridicată, imitând —

[88] Cartier în Manhattan, renumit pentru viaţa sa artistică.

angajamentul cercetaşelor[89].

S-au întors cu toţii spre Franny, cu privirea plină de inocenţă şi speranţă, toţi trei cufundaţi în pernele moi ivorii care acopereau scaunele de răchită. Nu mai putea să-l sune pe Jarrell. I-ar fi spus că e tâmpită. Pentru peşte trebuia s-o sune pe maică-sa.

— Altceva? a întrebat Franny.

Eric dădu din cap.

— Poate ceva de ronţăit? Nişte nuci sau biscuiţi crocanţi, un mix...?

— Gustări, a spus Franny şi s-a dus la bucătărie, să-şi caute cheile de la maşină.

Nu aşa stăteau lucrurile între Leo şi Franny. Relaţia lor, care dura de cinci ani, era clădită pe admiraţie şi scepticism reciproc. După tot acest timp, lui tot nu-i venea să creadă că Franny era încă alături de el: nu numai că era tânără (nu doar mai tânără, ci categoric *tânără*) şi mai frumoasă decât ar fi meritat în acest moment al vieţii, dar ea era funia pe care se căţărase încet, pas cu pas, înapoi spre munca lui: ea era electricitatea, ea era scânteia. Franny Keating era *viaţă*. Cât o privea pe Franny, ea putea să rostească numele *Leon Posen* la fel cum ar fi spus *Anton Cehov*, şi apoi să-l regăsească în pat, alături de ea. În timp, lucrul acesta nu încetase s-o uimească. Mai mult decât atât, el considera că viaţa ei avea un sens într-o vreme când ea nu găsea niciunul.

Ceea ce nu însemna că între ei nu existau probleme: în primul rând viitorul, întotdeauna o necunoscută, dar care, la drept vorbind, era cumva pecetluit de diferenţa de treizeci şi doi de ani dintre ei, apoi trecutul, pentru că Leo era încă, din punct de vedere legal, căsătorit. Soţia lui din Los Angeles ţinea cu dinţii de partea ei din viitoarele lui drepturi de autor, o pretenţie înduioşător de optimistă, dacă se ţinea cont de cât timp trecuse de la ultima lui carte publicată. Leo refuzase categoric să renunţe la lucrările pe care nu le scrisese încă. Publicase apoi acest bestseller care i-a adus un premiu substanţial, vânzările considerabile din străinătate şi avansul din care îşi plătise datoriile. Când au intrat în noua fază a cecurilor primite

[89] Cu cele trei degete din mijloc ale mâinii drepte ridicate în sus, şi degetul mare apăsat peste degetul mic îndoit.

din drepturile de autor, soţia i-a reamintit avocatului ei câtă dreptate avusese să reziste pe poziţie.

În acest moment Leo ar fi trebuit să fie bogat, dar în continuare era nevoit, pentru a o scoate la capăt, să accepte invitaţii prestigioase în calitate de autor, pe la diverse instituţii prospere, iar din cauza acestor vizite îi era aproape imposibil să lucreze la o nouă carte. Da, erau imens de mulţi bani, dar aceştia curgeau ca un şuvoi care se desfăcea în nenumărate pârâiaşe. Avea deja o fostă soţie, divorţată definitiv şi lăsată în urmă, căreia îi plătea o pensie alimentară consistentă, dar avea şi plăţi către soţia lui care ar fi trebuit să fie a doua fostă. Îl costa o avere. Fiica lui din primul mariaj avea mereu nevoie de bani, pentru a acoperi tot felul de necesităţi, iar pentru ea banii erau cel mai la îndemână mod de a şi le exprima, apoi mai erau cei doi băieţi din al doilea mariaj, care refuzau să vorbească cu el – unul, student în anul doi la universitatea Kenyon din Ohio, celălalt, elev în anul trei la liceul pregătitor Harvard-Westlake, din Los Angeles. Şcolarizarea lor, precum şi toate dorinţele acestora cădeau în sarcina lui Leo.

Franny era conştientă că venise vremea să decidă ce voia de la viaţă, dar Leo se agăţa de ea ca un copil de păturica lui şi, la drept vorbind, era minunat ca persoana pe care o admira cel mai mult să aibă nevoie de ea şi să-i spună că îi e indispensabilă. Era infinit mai bine decât să aplice la universităţi, când ea încă nu ştia ce voia să studieze, şi atunci alegea să stea mai departe alături de el, făcându-şi apariţia în rochii elegante la dineurile profesorilor de la Stanford sau Yale. Din când în când se întorcea la Palmer House, să lucreze câte două luni şi să locuiască în apartamentul de serviciu de pe North Lake Shore Drive[90]. Leo îi plătea ratele la creditul de studii, aşa că era în siguranţă, dar resimţea totuşi lipsa banilor munciţi de ea. Oricum, îi făcea plăcere să-şi revadă prietenii. Hotelul Palmer House o primea mereu cu braţele deschise.

— E nebunie curată, îi spunea el la telefon, după prea multe pahare dincolo de punctul la care ar fi fost înţelept s-o sune. Adică eu stau aici singur, pentru ca tu să faci pe chelneriţa? Te rog, du-te la aeroport diseară, mâine-dimineaţă, numai urcă-te în avion. O să-ţi

[90] Autostradă care trece prin Chicago, paralel cu ţărmul Lacului Michigan.

trimit biletul.

Chestia cu trimisul biletului era o glumă de-a lor, doar că de data asta el nu glumea.

— O să te descurci, îl liniştea Franny, abţinându-se să spună ceva semnificativ în asemenea conversaţii, pentru că a doua zi el nu-şi mai amintea nimic. Iar mie îmi face bine. Din când în când simt nevoia să muncesc.

— Dar munceşti! Mă inspiri neîncetat, de fiecare dată când toată lumea mă lasă baltă. O să-ţi dau salariu. O să-ţi scriu un cec. Afurisita asta de carte îţi aparţine, Franny! E despre tine.

Când scria la carte, spunea însă că nu era adevărat, fireşte. Tot ce-i povestise ea nu era decât o trambulină pentru imaginaţia lui. Acolo nu era vorba despre familia ei. Nimeni nu putea să-i recunoască în carte.

Dar ei erau acolo.

Lăsând la o parte diferenţa de vârstă dintre ei, soţia înstrăinată şi faptul că el scrisese un roman despre familia ei, care în forma lui finală îi dădea o senzaţie de greaţă – deşi cât timp era în lucru i se păruse senzaţional –, Franny şi Leo se simţeau bine împreună. Nu-i purta ranchiună pentru carte, era un roman excelent, opera strălucită a lui Leon Posen, ale cărei urmări le atrăsese singură asupra ei.

Dar, pentru că toată lumea îşi face liste, mai era o problemă care merita consemnată, cu toate că Franny refuza s-o recunoască: Franny nu avea obiceiul să bea. Leo resimţea abstinenţa ei ca pe o critică mută, indiferent cu câtă lejeritate şi umor ar fi arătat ea acest lucru. El devenea conştient de asta când petreceau cu prietenii şi când ea trecea pe scaunul şoferului după un prânz în oraş, pentru că el băuse trei pahare amărâte de Pinot gris. I-a povestit că s-a lăsat de băutură în urmă cu mai mulţi ani, când a provocat un accident pentru că băuse. El adusese în discuţie acest lucru în mai multe rânduri, dar de fiecare dată simţea că vorbea cu acea parte a ei care fusese şcolită la facultatea de drept. După părerea lui, Franny pierdea o mare şansă dacă nu-şi termina studiile.

El începea aşa:

— Ai omorât pe cineva în accidentul ăla?

— Nu.

— Ai lovit pe cineva? Un câine?

— Nu.

— Ai fost rănită?

Drept răspuns, ea a oftat adânc şi a închis cartea pe care o citea, *Marşul lui Radetzky*[91]. El i-o recomandase.

— Ai putea să încetezi?

— Eşti alcoolică?

Franny a ridicat din umeri.

— Din câte ştiu, nu. Probabil că nu.

— Atunci de ce să nu bei măcar un pahar, să-mi ţii companie? Putem să bem ceva acasă. Nu-ţi cer să conduci maşina.

Atunci ea s-a aplecat asupra lui şi l-a sărutat, deoarece sărutul era metoda ei cea mai bună de a încheia orice discuţie.

— Pune-ţi la treabă creierul ăla mare al tău, a spus ea cu blândeţe. Eşti capabil să găseşti un motiv de ceartă mult mai bun.

Franny s-a dus în bucătărie, să-şi sune mama în Virginia.

— Peşte la cină, a spus ea. Patru persoane, nu pot s-o dau înbară.

— Dar nu puteţi mânca în oraş?

— Lucrurile stau puţin altfel. După cât se pare, casa asta a devenit Hotel California. Oamenii intră pe uşă şi nu mai vor să plece. Şi eu aş simţi la fel, dacă n-ar trebui să gătesc.

— Tu, să găteşti?!

— Da, ştiu.

— Te-ai uitat în dressingul ei?

Franny a râs din toată inima. Mama ei mergea la esenţa lucrurilor.

— Bikini de la Etro, o armată de rochiţe de mătase cu bretele, o mulţime de jerseuri din caşmir, uşoare ca fulgul, pantofi cum n-ai mai văzut. Tipa trebuie să fie de mărimea unui degetar. Nici nu-ţi închipui cât de mici sunt toate.

— Ce mărime au pantofii?

— Treizeci şi şase. Franny încercase să-şi vâre piciorul într-o sanda, precum mătăhăloasa soră vitregă a Cenuşăresei.

---

[91] Roman al scriitorului austriac Joseph Roth, publicat în 1932.

— Dacă aş putea veni, te-aş ajuta la gătit, a spus mama.

Franny a zâmbit, apoi a oftat. Mama ei avea picioare mici.

— Fără alţi musafiri. Sunt o pacoste.

— Dar eu nu sunt musafir, sunt mama ta, a spus ea în glumă.

Franny se gândi câteva clipe cât de frumos ar fi ca mama ei să stea la celălalt capăt al canapelei şi să citească. Franny se ducea de obicei s-o viziteze acasă în Virginia, iar alteori, când ea lucra în Chicago, venea mama în vizită. În puţinele dăţi când Leo şi mama ei se întâlneau, se purtau distant şi politicos. Mama era mai tânără decât Leo. Citise şi ea *Comuniune*, dar, cu toate că se bucura că acolo era înfăţişată drept doctoriţă, s-ar fi bucurat şi mai mult să fie lăsată cu totul pe dinafară. Beverly nu era convinsă că Leo Posen ţinea cu adevărat la Franny. Odată, după ce băuseră împreună, chiar i-a spus-o în faţă. Nu, mama lui Franny nu era tocmai ce le lipsea pentru o vacanţă reuşită.

— Te rog, a spus Franny. Ajută-mă cu peştele.

Beverly a lăsat receptorul jos şi a plecat să aducă reţeta pentru supa cu fructe de mare.

— Dacă urmezi îndrumările mele, aşa cum n-ai făcut-o nici măcar o dată în viaţa ta, o să ai un succes monstru.

Şi o, câtă dreptate a avut! Musafirii au fost entuziasmaţi şi au copleşit-o cu laude. Eric şi Marisol au declarat că nici în Manhattan n-ar fi găsit ceva mai bun. Mama lui Franny se gândise la toate, de la salata cu nectarine, la marca de sărăţele de cumpărat de la supermarket. Franny a fost la fel de impresionată ca oaspeţii ei. Doar că Leo s-a fofilat din nou, evitând să meargă cu ea la magazin, şi nimeni n-a venit în bucătărie să întrebe dacă putea da o mână de ajutor la tocat ardeii graşi. Când s-a dus pe verandă să-i anunţe că masa era gata, Eric, aflat în mijlocul unei alte povestiri amuzante de-a lui Cehov, i-a făcut semn cu mâna ridicată să aştepte până termină, numai că i-a trebuit aproape un sfert de oră să încheie, în timp ce Franny se gândea la creveţii care trebuiau să fiarbă trei minute la foc scăzut. La sfârşitul mesei, oaspeţii au fost într-adevăr extraordinar de recunoscători şi cât se poate de drăguţi, iar Eric şi-a suflecat în mod ostentativ mânecile cămăşii albastre înainte de a aduna farfuriile şi de a le pune în chiuvetă, dar atât.

Agenta lui Leo, Astrid, a dat telefon sâmbătă dimineaţa. Secretara ei sunase la biroul lui Eric cu o zi înainte, într-o chestiune care nu avea nicio legătură cu Leo, şi a aflat că Eric se găsea la vila acestuia din Amagansett. Astrid avea o casă în Sag Harbor[92]. Se ducea acolo în fiecare joi seară şi se întorcea luni dimineaţa. Chiar îşi închipuiau că vor scăpa de ea? Astrid a anunţat că ei vor sosi la Amagansett după-amiaza. „Ei" îl includea pe unul dintre autorii săi, un tânăr extraordinar de promiţător care stătea la ea acasă două săptămâni, ca să bată în cuie câteva ultime revizuiri.

— Să-ţi dau adresa, i-a spus Leo cu o uşoară resemnare.

— Nu fi prostuţ! a replicat ea. Toată lumea cunoaşte vila.

— Astrid?

Chipul lui Eric luă o expresie de vagă disperare. Tocmai dezlega cuvintele încrucişate din ziarul de sâmbătă. Nu se bărbierise şi nici n-avea de gând.

— Nici n-a cerut voie, a zis Leo, cu toate că el o simpatiza pe Astrid. Simplul fapt că Eric nu o agrea era o dovadă că ea îşi făcea treaba bine.

— Se apropie ora de masă, a spus Eric.

Marisol cobora scările îmbrăcată într-un costum de baie roşu şi cu o pălărie cu boruri largi.

— Mă duc la piscină, a spus ea.

— O să vină şi Astrid, a anunţat-o Eric.

Marisol s-a oprit să-şi pună ochelarii de soare.

— Ei bine, locuieşte aproape, în Sag Harbor, n-are de ce să rămână peste noapte.

Franny a luat maşina până la Bridgehampton şi a cumpărat pentru prânz mâncare gata preparată, dintr-un magazin de delicatese ridicol de scump, a pus pachetele în maşină, apoi, dându-şi brusc seama că nimeni n-o să plece după masă, s-a dus direct la magazin, să cumpere şi cina. Leo îi dăduse cartea lui de credit. În total, pentru cele două mese, a plătit o sumă astronomică. Când s-a întors la vilă, a găsit-o acolo pe Astrid, alături de un tânăr scriitor palid, pe nume Jonas, un bărbat cu păr negru, lucios, şi nişte

[92] Staţiune situată pe Long Island.

pantaloni galbeni de in. A mâncat de două ori mai mult decât ei toţi la un loc. Franny şi-a dat seama cu tristeţe că nu avea să mai rămână nimic pentru prânzul de a doua zi.

— De ce să-l reeditǎm pe Cehov? l-a întrebat tânărul scriitor pe Eric, în timp ce-şi umplea farfuria şi cu piept de pui în crustă de ierburi aromate, şi cu somon poşat cu sos de lămâie. De ce să n-avem curajul să publicăm, în schimb, nişte tineri scriitori ruşi?

— Poate pentru că eu nu lucrez la o editură din Rusia. Eric şi-a turnat un pahar de vin, după care i-a umplut paharul lui Marisol. A, şi nu cunosc limba rusă.

— Jonas vorbeşte ruseşte, a spus Astrid cu mândrie maternă.

— *Konecino*[93], a spus Jonas. Astrid a încuviinţat din cap.

— Îl interesează foarte mult refuznicii[94].

— Nu mai există refuznici, a spus Leo. În anii ’70 au deschis porţile şi i-au lăsat să plece.

— I-am studiat pe refuznici, a spus Jonas. Şi, credeţi-mă, în Rusia sunt încă destui evrei oprimaţi.

— Atunci n-ar fi mai bine să public un tânăr rus care scrie despre refuznici, în locul unui american care i-a studiat? Asta n-ar demonstra mai mult curaj?

— Pe mine nu mă publicaţi.

Eric zâmbi la acest gând atât de agreabil.

— Hai să zicem că suntem la egalitate, vrei? Pe mine mă preocupă Cehov, iar pe tine, refuznicii. Suntem amândoi depăşiţi.

— Ăsta e cuşcuş? a întrebat-o Marisol pe Franny, arătând spre salata cu castraveţi şiroşii.

— Da, din cel israelian, a spus Franny şi i-a întins bolul. Doar că arată ca nişte perle.

Premoniţia lui Franny din magazinul de delicatese s-a adeverit. Când a venit ora cinei, Leo şi musafirii erau încă tolăniţi pe canapele, prin toată casa. Cu un vraf de hârtii pe genunchi şi un creion între dinţi, Jonas lucra la un manuscris, sau cel puţin aşa lăsa să pară. Era ciudat că venise cu manuscrisul la prânz. Întors de la

---

[93] Bineînţeles (în rusă, în original).

[94] Cetăţeni sovietici, cu precădere evrei, cărora li s-a refuzat dreptul de a emigra din fosta Uniunea Sovietică.

piscină, Eric a recunoscut că, deşi în urmă cu două ore gândul de a mânca din nou i se păruse imposibil, simţea că s-ar putea să i se facă din nou foame. Până una-alta, trebuia să bea ceva.

Leo şi-a ridicat privirea şi a zâmbit.

— Asta da idee!

După o seară foarte lungă, în care Franny n-a fost nevoită să gătească, ci doar să încălzească, să pună în farfurii şi să servească, după ce au consumat o cantitate enormă de vin şi au dat iama în sticlele de Calvados şi Sauternes ale actriţei, în căutare de băuturi digestive („Franny, ţine minte tot ce-am şterpelit, ca să nu uit să cumpăr altele în loc", i-a spus Leo în timp ce scotocea prin rastelurile din cămară), după ce toată lumea a migrat înapoi spre verandă ca să fumeze, Franny s-a trezit singură într-o sufragerie care arăta ca şi cum însuşi Bachus trăsese un chef de pomină acolo. A tras adânc aer în piept şi a început să adune teancurile de farfurii.

Tânărul înalt a urmat-o în bucătărie. I-a trecut prin minte gândul că poate era interesat să-i dea o mână de ajutor, înainte de a înţelege că, de fapt, el era doar interesat. Acum purta ochelari, deşi ea nu-şi amintea să-l fi văzut cu ei mai devreme, când citea.

— Eu am contract cu cei de la Knopf, i-a spus el şi a ales un pahar de vin, ţinându-l cu şervetul de vase. *Entre nous*[95], speram să fie FSG[96]. Încă de când eram student mi-am dorit să mă publice FSG, dar – a ridicat din umeri, rezemându-se de chiuvetă –, ştii cum e.

— Ţi-au refuzat cartea? a întrebat ea.

Jones păru rănit.

— Banii, a spus el. Toată lumea ştie că FSG n-are bani.

Franny tocmai clătea farfuriile, când a intrat Leo.

— Aici erai! a strigat el către tânărul romancier, cu braţele larg deschise şi un pahar de whisky într-o mână. Voiam să-ţi arăt un copac.

Uneori, după ce bea, avea obiceiul să strige foarte tare, şi Franny se întrebă dacă nu cumva, cu toate ferestrele alea deschise, îl auzeau şi vecinii.

---

[95] Între noi (în franceză, în original).

[96] Farrar, Straus and Giroux – editură care a publicat, printre alţii, câştigători ai unor prestigioase premii literare.

— Un copac?! s-a mirat Jonas. Avea ochelarii uşor aburiţi, de la apa fierbinte din chiuvetă.

Leo l-a luat pe tânăr pe după umeri şi l-a condus afară.

— Hai să-l vezi. Cerul e atât de frumos acum noaptea!

— Chiar aşa, Leo? a strigat Franny în urma lor. Un copac? Asta-i tot ce poţi?

Astrid nu şi-a petrecut noaptea acolo, dar tânărul scriitor a reuşit cumva să se strecoare înăuntru. Jonas a afirmat că avea rău de maşină după ce bea, şi nu încăpea discuţie că băuse. S-a uitat de jur împrejur şi a declarat că totul părea desprins dintr-un roman de Fitzgerald[97], aşa de mult încât intra aici şi dormitul peste noapte. Astrid, care ar fi înnoptat şi ea, dacă ar fi fost invitată, s-a oferit să se întoarcă a doua zi la prânz, să-l ia cu maşina.

După ce şi ultima farfurie din serviciul de porţelan danez al actriţei s-a întors în bufetul cu uşi de sticlă, blaturile de zinc au fost şterse şi gunoiul scos afară, Franny s-a oprit să admire ce treabă bună făcuse.

Oaspeţii îi prilejuiseră trei zile de muncă grea, dar era obişnuită. Mă rog, nu să gătească, ci să reumple paharele şi să golească scrumierele, să aranjeze şi să servească, să audă conversaţii purtate pe un ton scăzut. A doua zi era duminică, şi toate astea aveau să se sfârşească. Franny era mândră de sine, fusese o fată de treabă. Leo o să-i fie recunoscător pentru toate gesturile de bunăvoinţă pe care le arătase prietenilor săi.

După un mic-dejun de alungat mahmureala, când cei care i-au cerut ouă le-au dorit pregătite fiecare în alt fel, Leo a anunţat că avea de lucru. Şi-a pus într-o sacoşă de pânză blocnotesul, creioanele, scotchul-ul şi două volume de Cehov (Eric îl convinsese să scrie introducerea la noua ediţie, dar, fireşte, nu înainte să-şi termine romanul) şi a traversat peluza spre cabana mică, aflată în spatele proprietăţii. Cu un birouaş, un pat îngust, un scaun tapiţat, un taburet şi un lampadar, nu era greu să-ţi imaginezi că adăpostul fusese gândit exact în acest scop: nu pentru a scrie, fiindcă Leo nu

---

[97] Aluzie la romanul *Marele Gatsby* de F. S. Fitzgerald, publicat în 1925, a cărui acţiune se petrece în Long Island, în perioada „anilor nebuni" de după Primul Război Mondial.

scria, ci pentru a scăpa de roiurile de fluturi de noapte atraşi de magica lumină a vilei.

— E bine că lucrează, i-a spus Eric lui Franny, ţinându-şi ceaşca de cafea cu ambele mâini, în timp ce se uita nostalgic în direcţia în care dispăruse Leo, aşa cum o femeie aflată pe plajă priveşte în zare, acolo unde a dispărut baleniera. Trebuie să-l încurajăm, să ne asigurăm că se ţine de scris. Nu trebuie să-şi piardă elanul.

Franny n-a comentat că nu exista elan pentru că nu exista nici carte. Se întreba ce-i spusese oare Leo lui Eric.

— Aşa va fi, de îndată ce lucrurile se aşază şi se liniştesc, a spus ea vag.

Să-l întrebe oare ce microbuz avea de gând să ia înapoi spre oraş? Se uită la Eric, la părul lui cărunt, lung şi ondulat, la ochelarii împinşi pe creştet.

— Să mă înştiinţaţi în legătură cu microbuzul, i-a spus ea. Vă duc eu cu maşina. Probabil aveţi o cursă duminică.

Marisol a clătinat din cap.

— Mie mi-a ajuns ziua de vineri! Nici nu vreau să mă gândesc cum o fi duminica! a spus ea, apoi a întors capul spre soţul ei: Tu când pleci?

Eric a dat din cap înainte şi înapoi, de parcă încerca să calculeze bacşişul.

— Marţi? Poate marţi. Trebuie mai întâi să verific şi apoi o să văd.

Marisol a încuviinţat din cap aprobator şi a scos din ziar paginile de modă.

— Păi, atunci îmi iau o zi în plus. Pentru că am venit cu o zi mai târziu decât tine.

Jonas a intrat în bucătărie, îmbrăcat într-un slip verde şi tricou.

— Se poate doar o cafea? a întrebat el, mijind ochii în lumina dimineţii. Mă duc la piscină să înot.

Franny avea atât de multe de zis, dar chiar atunci atenţia i-a fost atrasă de slipul scriitorului şi a rămas năucită.

— De unde ai slipul?

Jonas s-a uitat în jos.

— Ăsta? Nu-mi amintesc. De la REI?

În tricou, în lumina aceea puternică, nu părea să aibă mai mult de douăzeci de ani.

— E al tău? L-ai adus cu tine aici?

Toată lumea a întors ochii spre ea.

— Da, a spus el, prinzând materialul cu două degete. E OK?

— Ţi-ai adus cu tine lucruri în plus?

El şi-a dat în sfârşit seama unde duceau întrebările şi s-a apărat stângaci în faţa gazdei.

— Am rău de maşină. Şi nici nu-mi place să călătoresc cu maşina noaptea. Astrid mi-a spus că e o casă mare.

Când sosiseră, Franny era la piaţă. Nu văzuse dacă adusese cu el vreo valiză. Dacă n-avea de gând să plece, atunci va trebui să spele şi cearşafurile din dormitorul lui. Telefonul a început să sune, şi Jonas, cu un gest de eliberare, şi-a turnat nişte cafea şi ieşit pe uşa din spate.

— Vreau să vorbesc cu tata, a spus vocea din telefon.

— Ariel?

Nici un răspuns. Nici nu era nevoie, pentru că Leo avea trei copii, doi băieţi şi o fată, singura care mai vorbea cu el, aşa că, dacă o femeie cerea la telefon să stea de vorbă cu tatăl său, atunci, da, nu putea fi decât Ariel.

— Aşteaptă puţin, a spus Franny. Este afară, în spatele casei. Mă duc să-l chem.

Eric s-a uitat la ea întrebător, de ce suna Ariel? dar Franny l-a ignorat. A pornit prin iarba udă, pe sub cireşi şi pe lângă piscina unde Jonas se întinsese deja pe trambulină, fără tricou, cu ceaşca de cafea la cap. Când a ajuns la cabană, n-a bătut la uşă.

— Te caută Ariel la telefon.

Leo stătea întins pe pat, cu un volum de Cehov în mână. Şi-a ridicat privirea spre Franny şi i-a zâmbit.

— Spune-i, te rog, că lucrez. O sun eu mai târziu.

— Nici vorbă! a protestat Franny.

— Nu pot vorbi cu ea acum.

— Atunci nici eu nu pot, aşa că-ţi sugerez să te duci până la bucătărie şi să închizi telefonul.

A ieşit din cabană şi a luat-o prin spatele grădinii. Ştia că în

gardul viu era o spărtură şi a ieşit pe acolo, continuându-şi drumul prin curtea vecinului, de-a lungul aleii de acces a acestuia, şi apoi afară în stradă, lipăind cu picioarele în şlapi. Ar fi vrut să aibă cu ea bicicleta, o pălărie, ceva bani, şi, în acelaşi timp, nu mai voia nimic pe lumea asta decât să fie singură. Franny îşi spunea că singură atrăsese asupra ei toate neplăcerile. Dacă ar fi realizat ceva în viaţă, nimeni nu i-ar fi cerut acum să-i pregătească un cappuccino; dar dacă ar fi făcut ceva cu viaţa ei, ar fi fost absolut încântată să pregătească oricui un cappuccino, atâta timp cât nu era obligată, ci doar pentru că era o persoană gentilă şi binevoitoare. I-ar fi plăcut să fie amabilă fără să se întrebe mereu dacă nu era decât o chelneriţă care arăta destul de bine. Se apropia de treizeci de ani şi ar fi vrut să-şi dea seama cum să fie şi altceva decât o muză sau, aşa cum se exprimase tatăl ei ultima dată când îl văzuse în Los Angeles, „Să fii amantă nu e o meserie“.

Tatăl său nu citise *Comuniune*, în schimb sora ei, da.

— N-am văzut nimic defăimător în carte, Leo a avut grijă să-şi acopere urmele, îi spusese Caroline lui Franny.

— Mă bucur că nu publici recenzii de carte în *Times*.

— S-o iau altfel: nu mi-a plăcut, dar nici n-am de gând să-l dau în judecată.

— Nu apari prea mult în carte.

— Poate că tocmai asta m-a deranjat, râsese Caroline. Oricum, dacă i-aş intenta un proces, aş face-o în stil mare, aş implica toată familia.

— Ar fi un prilej să ne adunăm din nou cu toţii.

Era ciudat cât de mult îi lipsea acum Caroline. Cu toate că în copilărie nu se puteau suferi, cu timpul, între ele se înfiripase o oarecare afecţiune. Franny şi Caroline trecuseră prin aceleaşi întâmplări. Caroline era avocat în Silicon Valley, unde se ocupa de brevete. Ceva îngrozitor de complicat. Se măritase cu un programator, Wharton. Wharton era numele de familie, dar toată lumea îl striga aşa, pentru că îl chema de fapt Eugene. Franny era convinsă că Wharton îi îmblânzise sora. O făcea să râdă. Franny nu-şi amintea ca sora ei să fi râs vreodată de ceva pe când erau mai mici, sau cel puţin nu în faţa ei. Cei doi aveau un băieţel, Nick.

Franny a început să petreacă foarte mult timp cu Caroline în perioada când Leo a predat un semestru la Stanford. Caroline o bătea şi acum la cap să termine dreptul, dar Franny înţelegea că o făcea doar din afecţiune.

— Crede-mă, îi spunea Caroline. Şcoala e mizerabilă. Ştiu, să practici dreptul poate fi la fel de mizerabil. Dar, mai devreme sau mai târziu, trebuie să faci *ceva*. Dacă vrei să găseşti acel ceva perfect pentru tine, la optzeci de ani o să-ţi petreci ziua de naştere citind anunţurile cu oferte de serviciu de la mica publicitate

— Vorbeşti de parcă ai vrea să mă convingi cu orice preţ să mă mărit.

— Dar nu trebuie neapărat să fie o căsnicie nefericită. De ce nu vrei să pricepi? Ia-ţi diploma şi du-te să lupţi împotriva discriminării locative, sau ia-ţi o slujbă la o editură şi întocmeşte contracte de autor.

Franny zâmbise şi clătinase din cap.

— O să găsesc eu ceva.

Doar atât îi spusese surorii sale.

N-a găsit nimic însă, şi acum iat-o în Amagansett, rătăcind prin oraş ca să scape de bărbatul pe care-l iubea şi de prietenii lui. Franny s-a uitat la vitrine, iar când a găsit un ziar uitat pe-o bancă, s-a aşezat să-l citească de la un cap la altul. Era o lumină ca mierea, aşa de blândă încât aproape că i-ar fi iertat pe musafiri pentru că nu se dădeau duşi. A aşteptat până când se făcuse deja prea târziu să-i mai ceară careva să pregătească masa de prânz. A trecut pe lângă restaurantul lor favorit cu speranţa că, prin cine ştie ce întâmplare, l-ar putea vedea înăuntru pe Leo. În cele din urmă s-a hotărât să plece spre casă. Acolo nu mai era nimic de făcut. Avusese de gând să se furişeze spre dormitor, dar ei au zărit-o de pe verandă şi i-au făcut semn cu mâna.

— Franny, ce zi am avut fără tine! i-a spus Leo, de parcă n-ar fi fost nimic ciudat în plecarea sau întoarcerea ei la vilă.

Astrid, care se întorsese de la Sag Harbor, a dat aprobator din cap.

— La prânz a trebuit să aduc sendvişiuri. Să ştii că a mai rămas nişte sorbet de fructe.

— Iar Eric şi cu mine am fost în oraş, să cumpărăm câte ceva

pentru masa de seară, a adăugat Marisol.

— Dar tot mai trebuie să meargă cineva înapoi în oraş, a intervenit Eric. N-am luat destulă mâncare.

Franny s-a uitat la musafirii aflaţi sus pe verandă, cu chipurile estompate de plasa de sârmă, de lumina piezişă din spatele lor şi de rondul cu crini galbeni care o despărţea de ei. Destul de aproape de felul în care te uiţi la tigrii din grădina zoologică.

— A sunat Hollinger, a spus Leo. E pe drum, vine din New York cu maşina, împreună cu Ellen. Ar trebui să fie aici într-o oră.

— Hollinger? a întrebat Astrid. Nu mi-ai spus. De unde ştie că eşti aici?

John Hollinger nu era clientul lui Astrid. Romanul acestuia, *Al şaptelea etaj*, primise premiul Pulitzer, triumfând asupra romanului *Comuniune*, dar ce doi scriitori făcuseră mare caz de faptul că asta nu le afectase prietenia, chiar dacă înainte nu fuseseră în cele mai bune relaţii.

Marisol a fluturat din mână a dispreţ.

— Nu ajung ei într-o oră. Întârzie de fiecare dată.

A fost o vreme când Franny s-ar fi simţit copleşită la gândul că John Hollinger urma să vină la cină, dar vremea aceea trecuse. Acum, el şi soţia lui nu reprezentau decât două locuri în plus la masă. Asta însemna că numărul lor ajungea la opt, presupunând că Jonas şi Astrid n-o să mai plece niciodată.

— Dar tu? a întrebat Eric privind în jos spre Franny, de parcă tocmai şi-ar fi amintit că fusese plecată. Ai avut o zi bună?

Franny şi-a pus mâna streaşină la ochi, privind în sus spre el, nedumerită.

— Desigur, a spusea.

Doar de-atât aveau nevoie ca s-o lase în afara conversaţiei generale.

Pe masa lungă de lemn din bucătărie erau şase cutii de carton şi şase ştiuleţi de porumb înveliţi în pănuşi verzi. Auzi un zgomot ca un hârşâit, apoi una dintre cutii zvâcni brusc în faţă.

Leo a intrat după ea în bucătărie şi s-a oprit în spatele ei.

— Îmi cer scuze pentru Hollinger, i-a spus el şi a sărutat-o pe tâmplă. Nici nu m-a întrebat. A sunat doar să mă anunţe din scurt că

urmează să vină. Vara asta cred că era mai bine să fi închiriat o cameră de motel undeva în Kansas.

— Degeaba, ne-ar fi găsit oriunde.

— Am stat toată ziua ascuns în cabană, ca să creadă că scriu la roman. Tu unde-ai fost?

— Ce e în cutii? a întrebat Franny, cu toate că ştia prea bine.

— Marisol s-a gândit că ar fi nostim să mâncăm homari.

Franny s-a întors să-l privească.

— Spunea că e vegetariană. Ştie să-i pregătească?

— Ce mare filozofie? Îi arunci în apă şi gata. Ascultă, a spus el, punându-şi mâinile pe umerii ei şi privind-o drept în ochi, într-un fel care-l făcea să pară foarte curajos. Trebuie să-ţi spun ceva, deşi nu-mi face plăcere: Ariel vine aici pentru două zile.

Multe lucruri erau posibile, dar nu şi prezenţa simultană a lui Franny şi Ariel sub acelaşi acoperiş. Când Ariel venea la New York, Franny se ţinea departe de toată zona din jurul parcului Gramercy. Era singurul mod în care cele două se puteau respecta: se evitau.

— N-o să mai vină, după ce-a aflat că sunt aici, a spus Franny. I-am răspuns la telefon.

— Cred că vrea doar să vadă casa. Am făcut greşeala să-i spun acum o lună. Atunci încă nu ştiam dacă o vom închiria sau nu. Mi-a zis că are nevoie de-o vacanţă.

Pe Franny o tulbura zgomotul. Cutiile, vedea bine acum, se mişcau aproape imperceptibil pe tăblia mesei. Gândul că homarii stăteau închişi pe întuneric, fiecare în cutia lui, era la fel de insuportabil ca ideea venirii lui Ariel Posen la Amagansett; ori asta, ori un transfer emoţional căruia îi căzuse pradă. Leo îi urmări privirea spre masă.

— *Eu ar fi trebuit să fiu o pereche de căngi hirsute*, a spus el privind la nefericitele cutii cu homari care încercau să evadeze, *grăbindu-mă pe fundul mărilor tăcute*[98].

— Leo, Ariel mă urăşte. E cât se poate de clar.

Leo a schiţat un zâmbet, cu ultimele fărâme de energie.

---

[98] Fragment din „Cântecul de dragoste al lui J. Alfred Prufrock" de T.S. Eliot (traducere de Mircea Ivănescu, în *Volumul bilingv T.S. Eliot, Opere poetice. 1909-1962*, Editura Humanitas Fiction, 2011). La fel şi versurile următoare.

— Ei, poate că în vara asta renunţă să te mai urască, şi atunci o să ne înţelegem bine cu toţii. Trebuie să se întâmple, mai devreme sau mai târziu.

— Când? a întrebat Franny. Dar nu *Când va renunţa să mă urască?* – Franny ştia deja răspunsul, – ci *Când soseşte?*

Leo a oftat şi a tras-o spre el, la pieptul lat şi cald al literaturii.

— Nu ştie. Poate mâine, poate marţi. A zis că, dacă pune toate lucrurile la punct, poate sosi chiar diseară, dar nu cred că trebuie să ne facem griji.

— O aduce şi pe Button?

Button era fetiţa lui Ariel, nepoata de patru ani a lui Leo Posen, şi singura pe care o avea.

Leo a privit-o surprins.

— Normal că o aduce. Normal.

— Mai aduce şi pe altcineva?

Leo s-a dus la frigider, unde a găsit o sticlă de Pinot gris neterminată, rămasă de la prânz. Şi-a turnat ce mai rămăsese într-un pahar aflat pe chiuvetă.

– Posibil un prieten. Unul pe care-l cheamă Gerrit. Cred că e olandez. Ariel mi-a spus că încă nu ştie ce planuri are el. Poate se va purta mai frumos dacă are pe cine să impresioneze.

— *Şi-ar trebui, când mi-am băut ceaiul cu prăjiturele fine, să am puterea să împing lucrurile până la încheierea lor firească?* i-a întrebat Franny pe homari.

— Ce vrea să însemne asta? a întrebat Leo.

Franny clătină din cap.

— Nimic. E versul care urmează.

— Nu, nu este, a spus el şi a plecat cu paharul pe verandă.

Franny şi-a pus o foarfecă în geantă şi a dus cele şase cutii în maşină. Franny, care se credea lipsită de orice fel de talent, se pricepea foarte bine să care multe lucruri odată, mai multe decât ai fi crezut că e posibil. Simţea chinul homarilor alunecând în colţurile întunecate ale cutiilor de carton.

— Să te-ajut? a întrebat-o Jonas, grăbind pasul când o zări. Se întorcea de la piscină, cu pieptul şi spatele arse neuniform.

— Mă descurc, a spus ea după ce a lăsat cutiile jos, ca să deschidă

portiera.

— Te duci în oraş?

— Mă întorc în oraş.

Şi-a aşezat pasagerii în spate, pe podeaua maşinii, câte trei pe fiecare latură.

— Aşteaptă-mă, fug să-mi iau cămaşa, a spus el, cu chipul luminat de ocazia nesperată. Trebuie să-mi cumpăr ceva din oraş. O să-ţi ţin companie.

Era gata să-l refuze, să-i explice, dar s-a mulţumit să dea din cap aprobator. A stat până ce uşa de la bucătărie s-a închis în urma lui, a mai aşteptat zece secunde, apoi s-a urcat în maşină şi i-a dat drumul.

Franny şi Leo nu vorbeau despre căsătorie decât rareori, în pat, pe un ton sentimental, în timp ce degetele lui se răsfirau pe spatele ei, dar chiar şi atunci doar pentru a-şi repeta cât de repede s-ar fi căsătorit ei doi dacă trecutul şi viitorul ar fi arătat altfel. Nu discutau însă niciodată despre singurul element din prezent care le stătea în cale, şi anume fiica lui Leo.

De regulă, Franny făcea tot ce-i stătea în putinţă să nu se gândească la Ariel, cu care se intersectase în timpul câtorva întâlniri dezastruoase, la începutul relaţiei cu Leo. Franny nu-şi propunea s-o placă pe fiica iubitului ei, spera însă ca într-o zi să ajungă la un nivel minim de compătimire distantă faţă de ea. În acest scop, de fiecare dată când venea Ariel, îşi impunea să se gândească la tatăl său – şi-l imagina pe Fix cum se afişează cu o persoană mai tânără decât ea, în timp ce draga de Marjorie era dată la o parte, sărmana. Cum se încurcă cu chelneriţa lui preferată de la bar, nu doar în zilele de weekend, ci timp de cinci ani. Tatăl ei, îndrăgostit de această chelneriţă care nu se putea întreţine singură, dar care îl aştepta prin camere de motel când el pleca în patrulare. Când reuşea să vadă lucrurile din această perspectivă, lava furiei lui Ariel împotriva sa era mai uşor de suportat. Franny pur şi simplu nu suporta să fie detestată. Sfânta Inimă a lui Isus n-o pregătise pentru aşa ceva, şi nici liceul. Iar facultatea de drept încercase din greu s-o facă mai dură, dar iată, dăduse greş.

Franny a găsit un loc de parcare la două străzi depărtare de ocean şi a cărat cele şase cutii până la capătul digului, trecând pe

lângă pescarii înarmaţi cu găleţi şi undiţe, pe lângă turiştii care se ţineau de mână. Voia ca homarii să sfârşească la apă adâncă. Poate că erau destul de proşti încât să ajungă a doua zi în oala altcuiva, dar nu voia ca ei să înceapă să se târască pe plajă la doar câteva minute după ce fuseseră salvaţi. A pus cele şase cutii în şir, una lângă alta, şi le-a deschis. Crăciunul pe dig. Crăciunul pentru crustacee. Aveau o culoare neagră-verzuie, nu roşul electric pe care l-ar fi căpătat după cufundarea în apa clocotită. Erau încă vioi, însufleţiţi de apropierea apei sărate, şi-şi mişcau nerăbdători cleştii legaţi. N-aveau să afle niciodată ce le pregătise soarta, dar, fiind nişte simpli homari, nu ştiau probabil nimic. A luat foarfeca şi a înfipt-o în cutie, străduindu-se să taie cu atenţie benzile late de cauciuc, fără să reteze vreun cleşte sau să piardă vreun deget. (Prima bandă era uşor de tăiat, a doua era un chin). După ce a terminat, a răsturnat pe rând homarii din cutii direct în ocean, unde au căzut cu un plescăit, dispărând repede din câmpul ei vizual.

Până să încarce maşina cu proviziile necesare şi să se întoarcă acasă, se făcuse după-amiază târziu. L-a zărit pe Leo pe veranda din faţă, stând de vorbă cu cineva (Nouă la masă?! Se săturase), în timp ce restul musafirilor dispăruseră cine ştie pe unde. În spate era parcat un elegant Audi argintiu. Probabil că familia Hollinger ajunsese deja. Franny şi-a zis că ar fi fost bine dacă ar fi făcut un duş înainte de a-i cunoaşte, dar nu mai avea când. A început să care cutiile şi pungile în bucătărie. Făcuse deja trei curse, când Leo a intrat însoţit de un tânăr înalt, brunet, cu o coadă împletită lungă.

— Franny, a început Leo.

Franny a lăsat pe masă cutia grea pe care o ţinea în braţe, plină de jumătate cu spirtoase şi de cealaltă jumătate cu vin. În maşină mai rămăsese o casetă cu vin. Şi-a ţinut mâinile pe cutie, ca să nu-i tremure. Din prima clipă când l-a văzut, a înţeles ce făcuse, cât de grav şi nedrept a fost să dezvăluie ceea ce nu-i aparţinea. Ştiuse şi atunci, dar nu-i păsase. De vină fusese felul în care o ascultase Leo, felul în care îi pusese aşa de multe întrebări şi apoi îi ceruse să-i povestească totul de la capăt. În viaţa ei nu mai cunoscuse ceva pe potriva luminii în care o scăldase atenţia arătată de el.

— Isuse! exclamă Albie. Nu te-ai schimbat deloc.

Albie era mai înalt şi mai slab decât se aştepta. Purta un tricou fără mâneci şi nişte pantaloni foarte largi, acoperiţi de buzunare. Avea braţele bronzate şi musculoase, iar încheieturile mâinilor îi erau acoperite de tatuaje. Era în acelaşi timp fratele pe care-l recunoştea şi o persoană necunoscută.

— Ceea ce nu se poate spune şi despre tine, a zis Franny.

Să nu se fi gândit oare că, mai devreme sau mai târziu, el o să-şi facă apariţia? În primele luni după publicarea cărţii, s-a aşteptat să-l vadă apărând la primul colţ. Să fi uitat oare de el după aceea?

— Cum ne-ai găsit?

— L-am găsit pe el, a spus Albie, făcând semn spre Leo. Din câte se pare, este fiinţa cel mai uşor de găsit din lume.

— Asta-i bine de ştiut, a remarcat Leo.

— La tine nu m-am gândit, i-a spus Albie lui Franny. Dar cred că era logic.

Cineva trebuia să-i fi povestit.

Copiii voiau să meargă la grajd, să perie caii. De obicei, dacă ţesălau animalele şi curăţau bălegarul din boxe, Ned îi lăsa toată după-amiaza să călărească iapa pe rând. Albie însă îi scotea pe toţi din minţi. Oare ce făcea de era atât de nesuferit? Acum, când îl vedea în faţa ei, Franny nu ştia să spună. Sau poate că nu făcea nimic rău. Poate doar faptul că unul dintre ei era silit să stea cu ochii pe Albie în preajma cailor, şi nimeni nu voia să facă asta. Îl făceau să creadă că e un monstru, când, de fapt, n-avea nimic îngrozitor în el. Era doar un copil.

— Lui Albie îi miroase gura, anunţă Franny şi apoi se întoarse spre el. Nu te-ai spălat pe dinţi de dimineaţă?

A fost momentul în care lucrurile au început s-o ia razna. Holly se aplecă să adulmece gura lui Albie. Îşi dădu ochii peste cap.

— Tic Tac, vă rog.

Caroline privi spre Cal.

— N-ai încotro. Ştii că nu se spală pe dinţi. Nu cred că s-a mai spălat de când am venit aici.

Cal scoase din buzunar punguţa de plastic. Rămăseseră doar patru, aşa că i le dădu pe toate.

— Toate? întrebă Albie.

— Puţi, îi spuse Cal. Dacă nu le iei, o să sperii caii.

Jeanette ieşi atunci din cameră, fără să spună unde se duce, iar ei hotărâră s-o aştepte.

— Vreau să plec! strigă Albie.

Franny clătină din cap.

— Ernestine ne-a zis să stăm împreună.

Aşteptară să adoarmă. Niciodată nu durase atât de mult. Cal îl duse pe Albie în spălătorie şi-l lăsă pe podea, sub un teanc de prosoape. Era duminică şi Ernestine pregătea o cină copioasă. Nu spăla niciodată rufele duminica.

Iar acum, după douăzeci de ani, iată-l pe Albie în casa de vacanţă a actriţei, după ce citise despre cele întâmplate în ziua când dormise aproape tot timpul într-un roman scris de un oarecare. Franny a clătinat din cap. Avea mâinile reci. Nu-i mai fusese niciodată atât de frig.

— Îmi pare rău, a spus ea. Cuvinte abia şoptite, pe care a trebuit să le repete. Ştiu că nu mai foloseşte la nimic, dar îmi pare rău. Am făcut o greşeală înfiorătoare.

— În ce fel ai greşit? a întrebat Leo. Căută în cutie după o sticlă de Beefeater. O să iau o gură. Mai vrea cineva?

— Credeai că n-o să mă prind? a întrebat Albie. Adică, poate c-a fost doar un noroc. Mi-a luat ceva timp.

— Înainte să vii, tocmai asta încercam să-i explic, a intervenit Leo, în timp ce-şi turna gin în pahar. Scriitorii se inspiră din mai multe surse. Nu e niciodată vorba de-un singur lucru.

Franny şi-a întors privirea spre Leo, rugându-se ca el să-şi ia paharul şi să se întoarcă pe terasă, la o ţigară, cu musafirii lui.

— Lasă-ne singuri câteva clipe, i-a spus ea. Aici nu e vorba despre tine.

— Fireşte că este vorba despre mine, a replicat Leo. E cartea mea.

— Dar tot e ceva ce nu înţeleg, a spus Albie, arătând cu degetul spre Franny, apoi spre Leo. Cum a ajuns el să scrie despre viaţa mea?

— Dar nu e viaţa ta, a spus Leo. Asta încercam să-ţi explic. E imaginaţia mea.

Albie s-a răsucit brusc ca un şfichi, s-a repezit cu mâinile spre umerii lui Leo şi l-a îmbrâncit. Luat prin surprindere, acesta din

urmă a scăpat paharul pe podea şi, preţ de o clipă, bucătăria fu invadată de mirosul pur de gin.

— Tot nu pricepi de ce am venit aici, nu-i aşa? a întrebat Albie. Nici nu-ţi dai seama că abia mă abţin să nu te omor. Chiar aş fi stare. Dacă tu m-ai creat din imaginaţia ta, atunci ai înţelege cât de puţin mă interesează ce se petrece aici.

În mod clar, acum era cazul să se îndrepte spre Leo şi să-i pună o mână pe braţ, în schimb Franny s-a întors spre Albie. Pe el îl rănise. Ea şi Leo greşiseră amândoi faţă de el.

— Ascultă-mă, hai să mergem să stăm de vorbă, i-a spus ea lui Albie. Vino afară să vorbim.

Roşu la faţă, Leo s-a dat un pas înapoi, poticnindu-se ca lovit. Scriitorul – mai scund, mai îndesat, mai în vârstă de două ori şi ceva decât Albie – avea să jure mai târziu că încasase un pumn în figură. Paharul, în mod miraculos întreg, i se rostogoli lângă picior.

— Chem poliţia, a spus el. Îşi auzea respiraţia întretăiată.

— Nu cheamă nimeni poliţia, a zis Franny.

— Despre ce naiba vorbeşti? a întrebat Leo.

Marisol a intrat în bucătărie prin uşa batantă, urmată de Eric.

— Franny, unde sunt homarii mei? a întrebat ea.

În prima clipă, Franny n-a priceput nici despre ce vorbea, nici de ce se afla încă în casă, apoi şi-a reamintit.

— Pleacă! i-a spus ea lui Albie, cu ochii îndreptaţi asupra lui.

— Ai măcar idee cât au costat homarii?

Eric a pus mâna pe umărul lui Marisol.

— Să ne întoarcem în living, dragă, a îndemnat-o el. Vezi că au musafiri.

— Noi suntem musafirii!

Marisol îşi pusese o rochie de mătase verde-smarald cu bretele şi un colan de aur. Se îmbrăcase pentru cină. Familia Hollinger era aici, iar Hollinger avea numele scris pe frontispicii cu litere mai mari decât cel al lui Posen, deşi unii puteau să nu fie de acord cu asta. Hollinger fusese mai constant în carieră, avusese succese mai răsunătoare. Cina, nepregătită, stătea pe masă în cutii şi sacoşe de cumpărături.

— Jonas mi-a zis că i-ai pus în maşină. Nu erau buni?

Albie s-a întors spre Franny:

— Eşti angajata lor?

Franny s-a desprins de braţul lui Albie şi l-a luat de mână.

— Cine e ăsta? a întrebat Marisol.

Tocmai Marisol, care nu participa la nimic, care nici măcar nu fusese invitată.

— Fratele meu, a răspuns Franny.

— La naiba, *nu* e fratele tău! a strigat Leo, suficient de tare încât glasul lui să răzbată prin geamuri şi peste peluze.

De dimineaţă, Franny uitase să-şi ia geanta când plecase de acasă şi nu mai voia să facă aceeaşi greşeală.

— Rămâi aici, i-a spus ea lui Leo. Totul o să fie bine.

Albie a apucat sticla de gin.

— Nu pleci nicăieri cu el, i-a spus Leo.

— Dacă nu plec de aici, o să-l invit la cină şi o să-l culc în camera de oaspeţi. E bine aşa?

— Auziţi, ce-ar fi să le ducem musafirilor noştri ceva de băut? Marisol, ia tirbuşonul şi câteva pahare. Poate ar fi bine să ne aşezăm cu toţii, să bem ceva. Văd că ai luat ginul.

Eric a făcut semn cu capul în direcţia lui Albie, apoi s-a întors spre Franny.

— Hollinger şi soţia lui sunt aici. Au sosit când erai în oraş. Du-te să-i saluţi.

Eric încerca să refacă atmosfera de petrecere. Franny şi-a dat seama că el nu avea de unde să ştie, fireşte, cine era Albie, şi nici cine era ea, în afara rolului de iubită a lui Leo. Când Leo o numea muza lui, nimeni nu se gândea că el folosea acest cuvânt în sensul propriu. Pentru Eric, povestea a două familii cu copii îngrozitori care ajung să se învecineze era doar un subiect de roman. Franny s-a gândit să meargă la Leo să-l liniştească, dar Marisol lăsase deschisă uşa de la bucătărie şi, tocmai atunci, dinspre holul de la intrare s-au auzit atât de multe glasuri! *Bună! Bună!*, zgomot de portiere trântite, râsete, sunetul vocii lui Ariel, care îşi striga tatăl.

*

Dacă ar fi fost ca Beverly sau Bert să povestească acum despre ce li se întâmplase, ar spune că au divorţat după moartea lui Cal. S-au

despărţit, aşa este, doar că în situaţia lor cuvântul „după“ poate induce în eroare. Ar pune moartea şi divorţul într-o relaţie de tipul cauză–efect, ca şi cum Beverly şi Bert ar fi fost unul dintre acele cupluri care, la moartea unui copil, merg pe cărări diferite ale durerii şi nu mai sunt în stare să găsească drumul înapoi unul spre celălalt. N-a fost însă cazul.

Bert o acuza pe Beverly pentru faptul că lăsase cei şase copii singuri la fermă, în grija lui Ernestine şi a bunicilor, deoarece nu spusese nimănui că luase maşina soacrei până la cinematograful din Charlottesville, ca să vadă de două ori la rând *Harry & Tonto*[99]. (Nu avusese de gând să rămână şi la cea de-a doua reprezentaţie, dar sala de cinema era atât de goală, tăcută şi răcoroasă... Plânsese la sfârşitul filmului şi tot timpul cât a rulat genericul de final, dar, în loc să iasă pe hol cu rimelul scurs pe faţă, s-a hotărât să rămână acolo în continuare). Bert chiar îşi închipuia că ea o să-i păzească pe copii clipă de clipă? Dacă ar fi rămas acasă în după-amiaza aceea, chiar se aştepta ca ea, după ce terminase de citit în camera ei de la etaj încă o carte, încă o revistă, după ce mai aţipise un pic, după ce oficial murise de plictiseală, să se ducă împreună cu ei la grajd, să ţesale caii? Ca să nu-şi piardă minţile, îi mai lăsase pe copii singuri şi în Arlington, e adevărat. La fermă, cel puţin erau adulţi care să-i supravegheze. Dar părinţii lui n-aveau nicio răspundere pentru ce se întâmplase pe proprietatea lor? Dar Ernestine? Beverly îi lăsase pe copii în seama lui Ernestine, chiar dacă nu-i spusese în faţă că de fapt asta făcea. Ernestine dădea dovadă de mai multă grijă părintească decât Beverly, Bert şi părinţii lui Bert la un loc, or, lui Ernestine i se păruse în ordine ca ei să meargă pe jos o jumătate de kilometru, până la grajd.

Bert n-ar fi trebuit să insiste ca Beverly şi copiii să rămână săptămâna aceea în casa de la ţară a părinţilor săi, după ce el se întorsese la serviciu, la Arlington, cu maşina de familie. Dacă ştia că odraslele aveau nevoie de însoţitor până la grajd, atunci trebuia să rămână cu ei, să-i ducă personal. Beverly nu-şi dorea să fie musafir în casa socrilor. Aceştia îi întrebau la nesfârşit pe copii despre minunata lor mamă – *Ce face Teresa? Ce mai face Teresa acum? Sper că*

[99] Film din 1974, care descrie periplul unui fost profesor, însoţit de câinele lui, în căutarea familiei sale din America.

mama voastră ştie că e întotdeauna binevenită la noi în casă.

Nici copiii nu se dădeau în vânt după părinţii lui Bert. La motelul Pinecone, unde îşi petrecuseră vacanţele trecute, fuseseră mult mai fericiţi. Acasă la părinţii lui Bert erau siliţi să-şi scoată pantofii la uşa din spate şi să se şteargă pe picioare cu un prosop. Pentru că nu erau lăsaţi sub nicio formă să stea în living, inventaseră inevitabil un joc – cine îndrăznea să treacă în fugă prin cameră când se auzeau paşi dinspre hol. La un moment dat, au trântit de pe măsuţă un bibelou de porţelan, un gentleman englez cu ogarul său, care s-a făcut bucăţi.

Părinţii lui Bert nu-şi doriseră nici ei să-i primească pe toţi în casa lor. Făcuseră oferta acestei vizite prelungite şi absolut neobişnuite în speranţa că-şi vor vedea fiul, nu pe copiii lui, nici pe soţia lui de-a doua şi nici pe copiii acesteia. Bert a şters-o însă de acasă imediat.

Nici Ernestine nu-i voia acolo. Nici n-ar fi avut de ce. Asta însemna să hrănească opt guri în plus (şapte, după ce Bert se făcuse nevăzut), să spele maldăre de rufe, să născocească noi jocuri, să despartă bătăuşii, să-i liniştească pe stăpânii casei. Pe umerii lui Ernestine apăsa povara cea mai grea, dar ea era singura care o purta fără să se plângă.

Bert se întorsese în Arlington pentru că într-o săptămână obişnuită de lucru era costisitor, dificil şi excitant de periculos să găsească un loc unde să-şi continue relaţia cu asistenta sa. Linda Dale (chiar aşa, două prenume, nu răspundea numai la Linda) se plânsese că ar vrea măcar o dată să ia masa la restaurant, ca toţi oamenii, să meargă la culcare într-un pat adevărat, să se trezească în mijlocul nopţii ca să facă dragoste pe jumătate adormiţi, şi apoi s-o facă încă o dată sub duş, a doua zi dimineaţă. Bert nu era înnebunit după Linda Dale, avea toane, era pretenţioasă şi foarte tânără, dar când a sunat-o la birou şi ea i-a înşirat toate astea la telefon, ce putea să facă? Să stea la fermă?

Se afla la birou când mama lui l-a sunat să-i dea vestea despre Cal. A sărit în maşină şi a depăşit toate limitele de viteză, făcând drumul de două ore până la spitalul din Charlottesville în mai puţin de o oră şi jumătate, ca orice alt părinte. Nu era momentul să meargă acasă şi să pună lucrurile în ordine. Nici măcar nu i-a trecut prin

minte aşa ceva.

Uneori, lui Beverly şi Bert le venea greu să-şi amintească ce anume i-a distrus. Când Beverly a început să plângă din cauza aventurii soţului ei, după ce în patul lor nefăcut a ieşit la iveală o pereche de chiloţei roşii necunoscuţi, Bert s-a înspăimântat. Moartea unui copil a fost atuul care a tăiat cărţile de joc ale infidelităţii. Moartea unui copil tăia totul. Era o concluzie logică, pe care Beverly era gata s-o îmbrăţişeze. Dacă s-ar putea întocmi un clasament al durerii şi pierderii cuiva drag, atunci Bert câştigase şi era momentul să se reunească de dragul căsniciei sau al celorlalţi copii. Dar acceptarea situaţiei nu s-a dovedit a fi totuna cu iertarea. S-au legat cu o panglică subţire şi au mărşăluit împreună mai departe. Cu toate că mariajul lor a mai durat aproape şase ani după moartea lui Cal, niciunul din ei nu şi-ar aminti lucrurile în felul acesta. Ar spune că durerea resimţită de fiecare în parte îi despărţise cu mult înainte.

Sfârşitul căsniciei lui Beverly şi Bert nu putea fi pus în seama lui Cal, dar nici a lui Albie, cu toate că resursele emoţionale ale cuplului secătuiseră în aşa măsură până să sosească Albie din California, încât acestuia nu-i rămăsese decât să fie de faţă la prăbuşirea lor în prăpastie. Simplul fapt că venise la ei a fost ultima picătură. După exact cinci ani, două luni şi douăzeci şi şapte de zile de la moartea lui Cal, Albie scăpase chibritul aprins în coşul de gunoi din atelierul de pictură al şcolii Shery High, din Torrance. Teresa l-a sunat pe Bert să-l înştiinţeze despre incendiu, să-i spună printre lacrimi secate că Albie era reţinut în centrul de detenţie pentru minori. După ce Bert a închis telefonul, a convins-o pe Beverly să-l sune pe fostul ei soţ, să scoată copilul de acolo. Bert a sunat-o înapoi pe Teresa, să-i reproşeze că era un părinte incapabil. Nu ştia nici măcar unde plecase cu bicicleta unicul lor fiu, într-o zi de sâmbătă dimineaţa? I-a pus în vedere că-l creştea într-un mediu nepotrivit şi nesigur, şi că n-avea de ales, trebuia să-l trimită pe copil la el. Bert purtase această conversaţie la telefonul din bucătărie, unde soţia lui sota nişte ceapă, ca să pregătească un Stroganoff pentru masa de seară. Beverly a stins focul de sub tigaie şi a urcat încet scările, spre dormitorul lui Caroline. După ce fiica sa cea mare plecase la facultate, se ascundea de multe ori în camera ei. Bert nu se gândise niciodată s-o caute acolo.

Neîndoios, Teresa ar fi avut multe să-i reproşeze la rândul său, dar, în miezul cruzimii exagerate a fostului soţ se ascundea un adevăr simplu: ea nu mai era în stare să-l crească pe Albie în siguranţă. Teresa nu credea neapărat că Bert s-ar fi descurcat mai bine, dar nişte prieteni noi şi o şcoală nouă în cealaltă parte a ţării puteau să-i ofere lui Albie o şansă mai bună. Luni-dimineaţă, directorul şcolii a sunat-o să-i aducă la cunoştinţă faptul că Albie şi ceilalţi băieţi fuseseră suspendaţi temporar pe durata anchetei, iar dacă erau găsiţi vinovaţi (ceea ce era foarte probabil, ţinând seama că fuseseră văzuţi sâmbătă-dimineaţă fugind din clădirea în flăcări şi că recunoscuseră că porniseră focul), aveau să fie daţi afară din şcoală definitv. Marţi l-a sunat pe Bert. Urma să-l urce pe Albie în avion.

Albie, care avea aproape cincisprezece ani, a mers până la terasa din spate, şi-a lăsat valiza jos, s-a aşezat pe un scaun alb din fier forjat şi şi-a aprins o ţigară. Tatăl lui încă se lupta cu bucăţile uriaşe de carton lipite între ele cu bandă adezivă în jurul bicicletei din spatele break-ului. Bert îi spusese deja pe drum, venind de la aeroportul Dulles, că Beverly avea să lipsească de la cină. Joi seara, Beverly urma un curs de limba franceză la colegiul comunitar, după care lua masa cu prietenele de la şcoală, ca să exerseze franceza conversaţională.

— Încearcă să se regăsească, i-a explicat tatăl, iar Albie a întors capul şi s-a uitat afară, pe fereastră.

— Dar cum o să ajungă Albie acasă? o întrebase Bert pe Beverly, după ce-l anunţase că nu se duce să-l ia de la aeroport.

După ce a desfăcut bicicleta din ambalaj, Bert a scos-o din garaj pe roţi, ca pe un cadou în dimineaţa de Crăciun. Tocmai se pregătea să-i spună: *Priveşte-o! E ca nouă!*, când a zărit pachetul de ţigări şi, ceea ce l-a bulversat şi mai tare, bricheta Bic roşie pusă pe măsuţă, în dreptul fiului său. Bicicleta nu părea să aibă şi cric, aşa că a rezemat-o de unul dintre scaunele de pe terasă.

— N-ai voie să umbli cu bricheta, i-a spus Bert, deşi suna mai mult a întrebare.

Albie l-a privit nedumerit.

— De ce nu?

— Pentru că ai dat foc şcolii, pentru numele de Dumnezeu! Vrei să spui că maică-ta nu ţi-a interzis să umbli cu focul?

La auzul acestei stupizenii crase, Albie zâmbi.

— Nu i-am dat foc. Am pornit un foc în atelierul de pictură. Din greşeală, şi oricum era nevoie de un atelier nou. Şcoala s-a redeschis deja.

— Atunci îţi zic eu: n-ai voie să umbli cu focul! Adică fără incendii şi fără ţigări!

Albie a tras lung din ţigară. Şi-a întors capul şi, politicos, a suflat fumul într-o parte.

— Focul este un element. Ca apa sau aerul.

— Bun, atunci n-ai voie să umbli cu elementul.

— Dar pot să folosesc plita cu gaze?

Şi-au întors deodată privirile spre brichetă. Când Bert s-a întins după ea, Albie a luat-o repede, privindu-l drept în ochi. A fost un moment decisiv: Bert putea să-şi lovească fiul sau putea să nu o facă. Albie a lăsat ţigara jos şi a înălţat capul, cu ochii larg deschişi. Bert s-a îndreptat de spate şi a făcut un pas înapoi. Nu-şi bătuse niciodată copiii. N-avea s-o facă tocmai acum. Când se lăsa purtat de amintiri, puţinele dăţi când îl pălmuise pe Cal îi reveneau întruna în minte.

— Să nu fumezi în casă, i-a spus Bert şi s-a dus înăuntru.

Albie şi-a înălţat privirea. Nu era casa la care venea în copilărie. Nu era de fapt niciuna dintre casele pe care le văzuse înainte. După ultima lui şedere în Virginia, Bert şi Beverly se mutaseră la un moment dat, uitând să-i anunţe pe Holly, Albie şi Jeanette. De ce ar fi făcut-o, când nimeni nu se mai gândea că Holly, Albie sau Jeanette vor mai veni vreodată în vizită la ei? Tatăl său nu-i pomenise nimic despre noua casă nici la aeroport. Să fi uitat? S-o fi gândit că Albie n-o să observe? Clădirea avea ziduri din cărămidă sângerie şi faţadă cu coloane albe, canelate, o rudă mai tânără a casei în care locuiau bunicii lui, în apropiere de Charlottesville. Locul era înfrumuseţat din belşug cu plante şi copaci pe care nu-i recunoştea, totul fiind pus la punct şi îngrijit. Zări bordura unei piscine deja pregătite de iernat, acoperite cu o prelată. Prin fereastra dinspre terasă văzu bucătăria, cu vasele decorative de cupru agăţate de barele fixate în tavan, dar dacă ar fi fost să se ridice, să deschidă uşa şi să intre în bucătărie, n-ar fi ştiut pe unde s-o ia. Nici în ce cameră urma să doarmă.

Caroline era deja plecată la facultate, iar Albie îşi imagina că sora lui avea o mulţime de prietene care s-o invite la ele acasă pe timpul vacanţelor. Aproape sigur avea şi vreun job peste vară, casă şi masă, ca stagiară guvernamentală sau consilier într-o tabără de vară, ceea ce o împiedica să vină acasă ori chiar să folosească telefoanele publice. Caroline le spunea mereu răspicat că, odată plecată, ea nu avea să se mai întoarcă acolo. Caroline era o nesuferită din toate punctele de vedere, dar, în verile copilăriei lor, ea organiza toate acele jocuri periculoase. Caroline îi ura pe toţi, mai ales pe Franny, sora ei bună, însă ea era aceea care făcea ca lucrurile să se mişte.

Când îşi amintea cum deschisese portiera break-ului cu un umeraş de sârmă ca să scoată revolverul din torpedou, Albie clătina din cap. O adora pe Caroline, aşa cum nu făcuse niciodată în viaţa lui.

Însemna că acasă mai era doar Franny. Nu le mai văzuse pe fete de cinci ani, după ce vacanţele de vară din Virginia luaseră sfârşit, dar de Franny îi era mai greu să-şi amintească. Ciudat, pentru că ei doi erau cei mai apropiaţi ca vârstă. Şi-o amintea cum mergea peste tot cu pisica în braţe, iar în memoria lui fata şi pisica se suprapuneau: mici şi drăgălaşe, dornice să placă, somnoroase şi veşnic cuibărindu-se în braţele cuiva.

Albie a rămas fumând pe terasa din spate, până ce lumina începu să coloreze suburbiile în auriu şi simţi aerul rece pe braţe. Nu voia să intre în casă şi să-şi întrebe tatăl unde avea să doarmă. Îi trecu prin minte să scotocească prin valiză după săculeţul generos de marijuana pe care îl încropiseră prietenii lui ca dar de rămas-bun, apoi s-a gândit că depăşise deja limitele obrăzniciei pe ziua aceea. Una era să i se ia bricheta într-o lume plină de cutii de chibrituri, dar alta să i se confişte iarba. Putea să dea o tură cu bicicleta prin cartier, să se familiarizeze cu noul mediu. Tocmai se gândea să se ridice de pe scaun, când Franny a intrat cu maşina pe alee, s-o parcheze.

Purta o bluză albă cu manşetele întoarse, o fustă albastră plisată, ciorapi până la genunchi şi pantofi cu şiret bicolori, ţinuta universală a elevelor catolice. Era slabă şi palidă, cu părul prins la spate. Când Albie s-a ridicat în picioare, aruncând ţigara, s-a întrebat dacă între ei mai existau sau nu sentimente de afecţiune. Franny a lăsat să-i cadă rucsacul şi a venit drept spre el, cu mâinile întinse. Fără să ştie

că el trăia în spatele unui zid gros şi că, prin urmare, nimeni nu putea să-l îmbrăţişeze, l-a strâns cu putere în braţe. Era caldă, vânjoasă şi mirosea uşor, plăcut, a sudoare de fată.

— Bun venit acasă! i-a urat ea.

Trei cuvinte. El a privit-o.

— Te-au lăsat afară? a întrebat ea după ce şi-a aruncat privirile spre valiza lui. Nu vrei să mergi măcar în garaj?

— Îmi place aici afară.

Franny s-a uitat spre casă. În biroul lui Bert ardea lumina.

— Atunci rămânem aici. Ce să-ţi aduc? Trebuie să fii flămând.

Albie arăta nemâncat, nu doar din pricină că era îngrozitor de slab, ca toţii copiii familiei Cousins de altfel, ci şi pentru că avea ochii adânciţi în orbite. Arăta de parcă ar fi fost în stare să înghită, ca un piton, un porc întreg, fără să-şi astâmpere câtuşi de puţin foamea.

— Ca să fiu sincer, mi-ar prinde bine ceva de băut.

— Spune, l-a îndemnat Franny.

Era întoarsă pe jumătate spre casă, în timp ce evalua în minte rezerva secretă de 7-Up pe care mama ei o dezaproba.

— Gin.

A întors capul spre Albie şi i-a zâmbit. Gin într-o seară de joi.

— Ţi-am spus cât mă bucur că eşti aici? Cred că încă nu. Sunt bucuroasă că eşti aici. Vii cu mine?

— Într-un minut.

În lipsa ei, Albie a privit cerul. Pe sus, se auzea un fâşâit de vietăţi în zbor – vrăbii? lilieci? –, alături de zgomotul asurzitor al greierilor. Nu era deloc ca în Torrance.

După un minut, Franny s-a întors cu două pahare umplute pe jumătate cu gheaţă şi gin şi o sticlă de 7-Up sub braţ. Şi-a completat paharul şi le-a amestecat cu degetul, apoi s-a uitat la el, clătinând sticla înainte şi înapoi.

— Dă-o încoace! a spus el.

— Foarte bărbăteşte.

Au ciocnit paharele aşa cum făceau oamenii mari în filme, aşa cum făceau prietenele ei la petrecerile în pijama, după ce sustrăgeau din rezerva părinţilor atât cât puteau, fără să atragă atenţia. Franny mai băuse şi înainte câteva pahare, dar nu acasă, nu într-o zi de

şcoală, nu cu Albie; acum însă venise momentul să încalce toate aceste reguli.

— Noroc!

Când a dat de gustul băuturii, Franny s-a strâmbat uşor, în timp ce Albie sorbea şi zâmbea. Şi-a mai aprins o ţigară, pentru că mergea de minune cu ginul. Într-un fel, recuperau timpul pierdut stând pur şi simplu alături, fără să-şi vorbească. Se întâmplaseră prea multe, trecuse prea mult timp ca să încerce acum să pună totul în cuvinte.

După un timp, Bert a ieşit din casă. Părea atât de bucuros s-o vadă pe Franny acolo. A sărutat-o pe tâmplă şi, din fericire, fumul de ţigară a acoperit mirosul de gin.

— N-am ştiut că eşti acasă.

— Că suntem amândoi, a spus Franny zâmbind.

Bert şi-a zdrăngănit cheile de la maşină.

— Mă duc să cumpăr pizza.

Franny a clătinat din cap.

— Mama a pregătit masa de seară. E în frigider. Mă duc s-o încălzesc.

Bert păru surprins, cu toate că ar fi greu de spus de ce. Beverly gătea întotdeauna la cină. A luat valiza lui Albie.

— Copii, să mergem înăuntru. S-a făcut frig.

S-au pregătit să intre toţi trei în casă, tocmai când se lăsa întunericul adânc al nopţii. După ce au adunat paharele, ţigările şi bricheta, Franny şi Albie l-au urmat pe Bert înăuntru.

7

— Aşa deci, puştiul lui Bert Cousin a fost cel care v-a despărţit, pe tine şi pe evreul ăla bătrân? a întrebat Fix.

Erau în drum spre Santa Monica[100], cu geamurile maşinii lăsate în jos. Se duceau la film. Caroline conducea. Franny, aşezată pe bancheta din spate, se aplecase înainte, între cele două scaune din faţă.

— Cum de n-am auzit niciodată partea asta a poveştii? a întrebat Caroline.

— N-ai vrea, te rog, să nu-i mai zici „evreul ăla bătrân“? l-a rugat Franny pe tatăl său.

— Scuză-mă. Fix şi-a dus mâna la inimă. Beţivanul ăla bătrân. Dumnezeu să-i odihnească sufletul în Sion. Voiam să spun, jos pălăria în faţa puştiului! Până la urmă mi-a câştigat respectul.

Franny se imaginã sunându-l pe Albie să-i împărtăşească această veste.

— Asta nu înseamnă că am plecat de acolo chiar în seara aia şi că nu m-am mai întors. Am rămas în Amagansett tot restul verii.

Se văzuse nevoită să se ocupe în continuare de Ariel şi de nesuferitul ei prieten olandez şi să suporte o vară lungă şi oribilă, plină de noi şi noi musafiri. Sfârşitul relaţiei dintre Leo şi Franny s-a jucat cu casa închisă. Trecuseră de atunci mai bine de douăzeci de ani şi încă resimţea intens nefericirea deplină a acelei perioade.

— Dar, în definitiv, aşa au stat lucrurile, nu? a întrebat Fix. Puştiul a bătut ultimul cui în sicriu.

Caroline a clătinat din cap.

— Albie n-a făcut altceva decât să constate că în sicriu era înfipt un cui, a spus Caroline, iar Franny, surprinsă de evaluarea corectă făcută de sora ei, a izbucnit în râs.

— Nu trebuia să renunţ la facultatea de drept, a spus Franny. Aş fi fost la fel de deşteaptă ca tine.

Caroline a scuturat din cap.

— Imposibil.

— Schimbă banda, i-a spus Fix, făcându-i un semn cu mâna. La

[100] Staţiune situată pe coasta Pacificului, în apropiere de Los Angeles.

semafor coteşti la stânga.

Fix ţinea pe genunchi ghidul rutier Thomas Brothers. N-o lăsase pe Franny să introducă în telefon adresa cinematografului.

— Ai vreo idee de ce a durat aşa de mult până să se facă filmul?

Caroline s-a uitat în oglinda retrovizoare, apoi a accelerat uşor, ca să nu se lase depăşită de un Porsche ce venea din spate. Ca în atâtea alte situaţii de viaţă, Caroline era mai bună şi ca şofer.

— Se mai întâmplă. Leo a refuzat să vândă drepturile de ecranizare, aşa că nu se putea începe nimic înainte de moartea lui. Nu cred că soţia lui a fost uşor de abordat.

Natalie Posen. În mod miraculos, în urmă cu cincisprezece ani, când a murit Leo, erau tot căsătoriţi şi încă se războiau. Îi fusese soţie în toţi acei ani, iar acum îi era văduvă. Franny a văzut-o pentru prima dată la funeralii. Era cu mult mai scundă decât şi-o imaginase. Stătea aşezată în primul rând al sinagogii, flancată de cei doi fii care semănau cu Leo – unul de la nas în sus, celălalt de la nas în jos –, de parcă fiecare moştenise câte o jumătate din capul tatălui. Ariel se afla pe cealaltă latură a sinagogii împreună cu fiica ei, Button, care crescuse foarte mult, şi cu mama, prima doamnă Leon Posen. Eric era trecut în program ca purtător onorific de sicriu, prea bătrân el însuşi ca să ridice o şesime din greutatea acestuia. Tot el fusese acela care o sunase pe Franny ca să-i dea vestea morţii lui Leo, foarte frumos din partea lui, ţinând seama de cât timp trecuse. L-a întrebat de cartea lui Leo, aceea pentru care primise demult un avans şi la care se presupunea mereu că lucrează. Eric i-a răspuns că nu, din păcate, nu exista nicio carte. Erau prezenţi acolo cu toţii, arătând mai dărâmaţi de trecerea timpului: Eric şi Marisol, Astrid, soţii Hollinger, încă vreo zece alţii – toţi musafirii din vara aceea, veniţi să şi-l revendice laolaltă cu restul lumii. Franny s-a aşezat în spate, rezemată de perete, în mijlocul asistenţei de rând formate din foşti studenţi, admiratori statornici şi foste iubite. Natalie Posen alesese să-şi îngroape soţul în Los Angeles, pentru a da urii sale ascunse aerul eternităţii.

— Nevasta, a spus Fix. Dacă vrem să ne gândim la lucrurile care ne fac plăcere, atunci hai să-i mulţumim nevestei.

— Soţiei lui Leo?

Fix a încuviinţat din cap.

— În toată treaba asta, ea este eroina nerecunoscută.

— Cum ai ajuns la o asemenea concluzie?

Era aniversarea lui Fix – optzeci şi trei de ani, metastaze la creier. Franny se străduia din răsputeri să nu-l supere.

— Dacă nu s-ar fi ţinut cu dinţii de el ca un pitbull, ca să capete mai mulţi bani, Leo Posen ar fi fost un om liber.

— A! a dat Caroline aprobator din cap.

Îşi vopsea părul în nuanţa şaten-arămie pe care o avusese în copilărie şi mergea la pilates de trei ori pe săptămână. Urmase exemplul mamei, se menţinea în formă. Caroline era acum sora mai mică.

— Nu înţeleg ce vrei să zici, a spus Franny.

Fix a zâmbit. În ceea ce-l privea, lui Caroline nu-i scăpa nicio manevră necinstită.

— Dacă Leo obţinea până la urmă divorţul, i-a explicat sora ei, te-ar fi luat de nevastă.

— Franny, fetiţo, i-a spus tatăl, întorcându-se cu greutate ca s-o privească. Ăsta a fost poate singurul glonţ care ţi-a trecut pe lângă ureche.

Franny şi Caroline căzuseră de acord că era o risipă de resurse să-şi viziteze câte un părinte în acelaşi timp. Ca să facă faţă situaţiei, cu părinţi divorţaţi aflaţi în colţuri opuse ale ţării şi cu soţi ai căror părinţi solicitau şi ei un anumit număr de sărbători în familie, Franny şi Caroline îşi împărţiseră obligaţiile. Aveau fiecare cutare şi cutare zile de vacanţă, zile libere, bilete de avion, serbări şcolare ratate şi absenţe nemotivate. Oricâtă afecţiune se născuse mai târziu în viaţă între surori, ea nu se manifesta însă şi în privinţa vizitelor. Deşi avea de gând să meargă, când ajungea în California, Franny se oprea în Los Angeles. Acolo locuia acum Albie, la două ore distanţă de Caroline. Cel mai mare dintre copiii lui Caroline, Nick, era student în ultimul an la Northwestern, aşa că de fiecare dată când Caroline şi Wharton veneau la universitate ca să ia parte la weekendul cu părinţii, Franny putea să ia maşina până la

Evanston[101], ca să-i vadă pe toţi trei. Pe cele două fete ale lui Caroline, Franny le ratase cu totul, la fel cum Caroline nu-i întâlnise deloc pe cei doi băieţi ai lui Franny. Ravi şi Amit nu erau însă ai lui Franny, cu toate că îi avea de mult timp. Veniseră la pachet cu căsătoria, iar Caroline, oricât se străduia să simtă altfel, n-ar fi putut niciodată să le acorde cetăţenie deplină unor copii vitregi.

Toate acestea însemnau că, în condiţii normale, nici Franny, nici Caroline n-ar fi călătorit neapărat până în Los Angeles pentru aniversarea lui Fix, dar întrucât el depăşise deja limita extremă a prognosticelor oncologului său, cele două au mărit miza. Această zi de naştere avea să fie şi ultima, fapt confirmat de o privire rapidă spre scaunul pasagerului. Drept urmare, surorile au ignorat vechiul aranjament pentru a onora această ocazie şi s-au întâlnit în California.

— Bun, deci ce facem în ziua cea mare? întrebase Caroline cu o seară înainte. Limita e cerul. Orice e posibil.

Stăteau toţi patru în salonul casei din Santa Monica în care Fix şi Marjorie se mutaseră din Downey, după ieşirea la pensie. Casa aceea, fără a fi în niciun fel nemaipomenită, cu excepţia faptului că se găsea la două străzi depărtare de plajă, era un adevărat miracol. Cu patruzeci de ani în urmă, Fix cunoscuse un poliţist care obişnuia să joace poker cu un judecător sindic şi primise un pont că locuinţa urma să fie scoasă la licitaţie. A fost momentul când Fix i-a spus în sfârşit lui Marjorie că o va lua în căsătorie. Urmau să folosească moştenirea recentă pe care i-o lăsase mătuşa ei din Ohio pentru a plăti avansul. Plănuiau s-o cumpere, apoi s-o închirieze pentru vreo douăzeci şi ceva de ani, iar în momentul în care erau gata de pensionare, aveau să devină practic proprietari.

— Asta e o cerere în căsătorie? îl întrebase Marjorie, dar până la urmă o acceptă.

— Şi care a fost contribuţia tatei în toată chestia asta? o chestionă Franny mulţi ani mai târziu, când a aflat toată povestea.

De câte ori veneau în vizită fetele, Fix şi Marjorie treceau cu maşina prin dreptul casei din Santa Monica. Le-o arătau din maşină, spunându-le că era proprietatea lor şi că într-o zi o să locuiască în ea.

— Dacă banii erau ai tăi, de ce-a trebuit să te măriţi cu el? Puteai

[101] Localitate situată în apropiere de Chicago.

foarte bine să cumperi casa şi apoi s-o închiriezi singură.

— Tatăl tău îşi dorea o casă la plajă, iar eu îmi doream să mă mărit cu el. Marjorie râsese auzind cum sună spusele ei şi reformulă: El voia să se însoare cu mine. Doar că i-a trebuit mult timp ca să-şi dea seama. Îmi place să cred că în cele din urmă toată lumea a avut de câştigat.

Marjorie tocmai terminase de introdus suplimentul nutritiv în sonda[102] lui Fix. La cei şaptezeci şi cinci de ani ai săi, era încă tânără în comparaţie cu soţul ei şi cei optzeci şi trei de ani ai lui, dar Marjorie arăta de parcă încetase să mai mănânce cam în acelaşi timp cu soţul său. Prin pulover i se vedeau omoplaţii ieşind ca un grătar de sârmă.

— Hai să mergem la cinema după-amiază, spuse Fix. Să vedem filmul lui Franny.

— Fix, interveni Marjorie cu glas obosit. Am mai discutat despre asta.

— Filmul meu? întrebase Franny, cu toate că ştia prea bine despre ce era vorba. Tatăl său vorbea despre „cartea ei".

— Aia pe care a scris-o iubitul tău despre noi. Cred că e o şansă unică să văd un film despre viaţa mea.

La gândul acesta, Fix se arătase grozav de încântat.

— Ştii că n-am citit cartea. De ce să-i dau banii mei nemernicului ăluia? Dar acum, că a dat colţul şi banii o să ajungă la nevastă-sa, nu mai am nimic împotrivă. Unde mai pui că am citit în ziar cronica de film în care scrie că femeia care o joacă pe maică-ta nu este deloc grozavă. Asta cred c-o roade foarte tare.

— Eu nu merg, spusese Marjorie, ridicând o mână uscăţivă. Du-te tu cu fetele, să vă distraţi. Vă aştept aici cu prăjituri.

Pentru Marjorie, câteva ore libere făceau cât pensia pe o lună.

— Zău, tată! exclamă Caroline, n-ar fi mai distractiv să stăm acasă şi să ne smulgem unghiile de la picioare cu cleştele?

Franny îşi luase porţia de vinovăţie şi dezgust la apariţia romanului *Comuniune*, totuşi nu voia să nege că fuseseră nişte zile

---

[102] Mod de introducere a alimentelor în organism, direct în stomac, printr-un orificiu la nivelul pielii.

glorioase: recepţia de la *La Grenouille*[103] dată de directorul editurii, ceremonia de decernare în cadrul căreia Leo fusese chemat la scenă deschisă, turneul fără sfârşit în care seară de seară citea în faţa unei mulţimi fascinate şi apoi aştepta în faţa unei mese, în timp ce oamenii se aşezau la rând, iar amatorii de autografe veneau să-i spună cât de mult le schimbase viaţa romanul său. Era din nou faimos, revenise în atenţia lumii şi în fiecare noapte petrecută într-un alt hotel îi era pe deplin recunoscător, luându-i capul în mâini în timp ce făceau dragoste. Nu-şi putea desprinde privirile de pe chipul ei. O iubea, îi mulţumea tot timpul şi avea nevoie de ea, Leo Posen în persoană. Aşadar, fusese răsplătită pentru toate sacrificiile ei.

Să vadă însă filmul acum însemna să retrăiască mai mult decât faptul că-i trădase pe ai săi. Filmul, aşa cum fusese el vândut de a doua soţie, dădea mărturie şi despre eşecul trecutei sale relaţii, şi despre moartea singuratică a bărbatului pe care-l iubise.

Pe vremea când Leo scria la roman, Franny nu-şi dăduse seama ce însemna să trăiască toată viaţa cu cartea pe suflet, dar, odată ce-o citise, era prea târziu să mai schimbe ceva. Filmul însă era cu totul altceva. Filmul încă nu se turnase. Franny îl rugase pe Leo să-şi păstreze drepturile de autor. Înţelegea că o asemenea promisiune însemna o pierdere financiară considerabilă şi totuşi, cu scenariul în mână, continua să-l implore.

Leo îi cedase drepturile pe un cartonaş de opt pe zece centimetri, pentru că Franny era soarele, luna şi toţi aştrii strălucitori până la unul.

Pentru Frances Xavier Keating,
cu ocazia celei de-a douăzeci şi şaptea aniversări,
îţi dăruiesc drepturile de filmare pentru Comuniune,
acum şi pentru totdeauna,
ca semn al iubirii şi al statornicei mele recunoştinţe.
LEON ARIEL POSEN

Leo şi-a onorat promisiunea, chiar şi mai târziu, când îşi vorbeau mai rar şi bănuia că el avea mare nevoie de bani. După moartea lui, n-a pomenit nimănui de promisiunea aceea. Cui să-i fi

[103] Restaurant franţuzesc din Manhattan.

spus? Soţiei? Era conştientă că o simplă fişă de carton nu putea ţine piept unei armate de avocaţi.

— Nu, spuse Franny.

Nu, nu era un film pe care dorea să-l vadă, mai ales nu împreună cu tatăl, sora şi o sută de necunoscuţi care mâncau floricele, îngrămădiţi în sala de cinematograf AMC3 din Santa Monica.

Fix izbucnise în râs, plesnind cu palmele braţele fotoliului.

— Frate, parcă sunteţi două copilițe! Filmul ăsta n-are cum să vă facă rău. Ar trebui să înţelegeţi că un om pe moarte, pironit în cursa asta de şoareci, îşi doreşte să se vadă întruchipat de un chipeş actor celebru. Oricum, e o poveste veche. Aveţi timp până mâine să vă veniţi în fire. E ziua mea şi mergem la cinema.

Caroline a parcat, iar Franny a scos din portbagaj scaunul cu rotile. Fix încetase de mult să conducă maşina, dar nu se îndura s-o vândă. Întotdeauna mai era o şansă să se întoarcă soarta, să se descopere un nou tratament în al unsprezecela ceas şi ceva, să se refacă acele părţi din el care fuseseră mâncate de cancer. Speranţa, spunea Fix, era esenţa vieţii, iar maşina asta era de neînlocuit. Era un model Crown Victoria, o fostă maşină de poliţie fără însemne, pe care o cumpărase de la secţie. Franny îi spunea Batmobile, pentru capacitatea ei de a rula, dacă era nevoie, cu două sute douăzeci şi cinci de kilometri pe oră. Nu că ar fi condus vreodată cu viteza asta, dar lui îi plăcea să spună că se simţea mai bine doar ştiind că era posibil.

Franny a deschis portiera şi a ridicat picioarele tatălui de pe podea, le-a răsucit uşor în afara maşinii şi apoi l-a apucat de braţ.

— Numără până la trei, i-a spus ea şi au numărat împreună, în timp ce el se legăna înainte şi înapoi, să prindă avânt.

Maşina care putea să ajungă din urmă un Ferrari furat nu-i era de niciun ajutor. Franny l-a tras afară, iar Caroline l-a prins şi l-a aşezat în scaun în clipa în care el s-a putut ţine pe picioare. Nu mai departe de acum o lună, Fix se împotrivise la această manevră. În perioada aceea nu folosea cadrul de mers, ci insista să se sprijine de Marjorie, chiar şi după ce căzuse de mai multe ori. Depăşiseră deja acest moment. Acum a lăsat-o pe Franny să-i aşeze picioarele pe suporţii scaunului. I-a mulţumit.

Actriţa proprietară a casei din Amagansett îşi dorise rolul Juliei din

film, ceea ce însemna că dorea s-o joace pe mama lui Franny. Nu ştia, fireşte, că Franny era o persoană în carne şi oase care dormise chiar în patul ei cu cearşafuri din bumbac egiptean. Leo dăduse vina pe Albie pentru sfârşitul legăturii lor. Era convins că, dacă Albie nu-i găsea, ei doi ar fi fost în continuare fericiţi împreună. Caroline însă avea dreptate: nu Albie înfipsese cuiul în sicriu, cuiul era deja acolo. Cu toate acestea, în timp ce Leo învinovăţea o persoană nevinovată, Franny era înclinată să dea vina pe actriţă şi pe caricatura aia de casă. Nimeni n-ar trebui să aibă atâţia bani încât să-şi permită o asemenea casă, şi apoi nici măcar să nu stea în ea. Bazinul de înot era lung şi adânc şi nu semăna nici pe departe a piscină obişnuită. Arăta ca fundaţia unei case-vagon construite după 1800 şi apoi dărâmate de furtună. Bazinul era alimentat de un izvor. Nimeni nu ştia exact de unde veneau, nici izvorul, nici piscina, amândouă fiind acolo cu mult timp înaintea casei. Şi acesta era doar începutul: mai erau şi trandafirii căţărători care îmbrăcau peretele dinspre răsărit şi apoi se întindeau peste acoperişul în pantă într-o claie enormă, o miraculoasă risipă de flori. Un vifor de trandafiri roşii, albi şi în mai multe nuanţe de roz se îngrămădeau unii peste alţii cât era vara de lungă, un soi ofilindu-se, în timp ce altul tocmai înflorea. Un covor de petale purtate de vânt acoperea peluza peste vară. Şi mai era şi un Klimt în dormitorul ei, mic dar autentic, portretul unei femei care trăda o asemănare aproape ancestrală cu actriţa. Cine ţinea un Klimt în casa de vacanţă? Franny era convinsă că vila le venise de hac, aşa credea. Nimeni nu se putea ţine departe de ea, afară doar de actriţă. Leo o sunase pe Franny într-o seară, mult timp după ce relaţia lor luase sfârşit, să-i spună că actriţa îl invitase la cină, în casa din Amagansett. Dorea să-i vorbească despre film, chiar dacă el îi spusese că nu se va turna niciun film.

— Nu contează, vino oricum, îi spusese ea.

— Îţi aduci aminte de toată şampania aia din frigider? o întrebă Leo pe Franny la telefon.

Franny îşi amintea.

— Ei bine, am băut-o, oftă Leo în apartamentul său din Cambridge. Nu s-a întâmplat nimic. Doar asta voiam să-ţi spun. Până la urmă, nu m-am dus cu ea sus. Era încă dormitorul nostru, Franny. Nu m-am simţit în stare.

După toate standardele industriei de film, atât actriţa, cât şi străduniile ei de a obţine rolul prin orice mijloace erau deja istorie. Încetase de mult să prezinte interes pentru partituri romantice. Renunţase şi la rolurile de mamă. La şaizeci de ani, era prea bătrână să joace chiar şi o vrăjitoare din basme. Mai prinsese doar nişte roluri de văduvă bogată, de senatoare – o singură dată, şi de directoare executivă fără scrupule, într-un serial de televiziune bine cotat. După stingerea luminilor în cinematograful din Santa Monica, Franny urma să se mulţumească doar cu atât: frumoasa actriţă o să vadă filmul în cine ştie în ce sală, amintindu-şi cât de mult încercase să fie Julia.

S-a dovedit însă a nu fi o consolare, dimpotrivă.

Aşezate lângă tatăl lor, Franny şi Caroline erau unite pe întuneric de un singur gând improbabil: ar fi fost mai rău să vadă un film al adevăratei lor copilării? Într-o vară, Bert cumpărase o cameră de filmat Super 8 şi se ţinea după copii ca un Antonioni, în timp ce ei fugeau printre aspersoare, ori strângeau şi desfăceau bicicletele pliante. Holly învârtea un cerc de hula hoop în jurul şoldurilor ei înguste. Albie sărise în faţa ei, scoţându-şi cămaşa. Vocea lui Bert se auzea din spatele aparatului de filmat, răstindu-se la ei să facă ceva interesant, dar ei erau copii şi, prin urmare, privind în urmă, erau pur şi simplu fascinanţi. Poate că filmul zăcea ascuns prin vreo cutie în mansarda mamei, sau aruncat în fundul fişetului din garajul lui Bert. La următoarea vizită în Virginia, Franny putea încerca să-l găsească şi să-l pună în proiector. Aşa l-ar vedea fugind din nou pe Cal cel adevărat şi l-ar şterge din memorie pe băiatul posac care-l interpreta. Categoric, un film de ciné-vérité ar fi mult mai reuşit. Dar chiar dacă aparatul de filmat ar fi înregistrat pas cu pas dezastrul din copilărie, în toate momentele lui nefericite, tot ar fi fost mai bine decât să fie nevoiţi să privească încercarea pe jumătate ratată a acestor necunoscuţi de a le recrea vieţile. Holly şi Jeanette fuseseră contopite într-o singură fată, care nu era nici Holly, nici Jeanette, ci un înfiorător copil schimbat[104], care bătea din picior şi trântea uşa de fiecare dată când se certa cu cineva. Când făcuseră vreodată aşa Holly şi Jeanette? Fireşte, actorii-copii nu

[104] Conform credinţei populare, copil schimbat la naştere de către o fiinţă răuvoitoare cu un copil urât, retardat sau bolnav.

interpretau nişte copii adevăraţi. De unde să ştie ei că acea carte n-avea nicio legătură cu persoanele reale? Dar nici n-ar fi citit-o, oricum. În cazul ăsta, filmul era insuportabil pentru că n-avea nimic adevărat în el, sau pentru că unele lucruri chiar erau adevărate? Foarte rar apărea câte o scurtă secvenţă care le era familiară prin micile răutăţi schimbate între cele două familii.

— Aceea nu eşti tu, îi spusese Leo după ce ea termină de citit cartea. Nu e niciunul dintre voi.

Stătea aşezat în cel de-al doilea dormitor, folosit pe post de birou, în locuinţa lor din Chicago, micul apartament pe care-l aveau înainte de a începe să curgă banii. O ţinea pe genunchi şi îi mângâia părul, în timp ce ea plângea. Franny făcuse o gravă eroare de judecată, dar el o transformase în ceva durabil şi frumos. Era cuiul din sicriu. Sau nici măcar atât. Nu era vorba despre faptul că citise cartea sau că el o scrisese, ci despre o zi de demult, în Iowa, când Leo, care se spăla pe dinţi în timp ce Franny era la duş, scuipase pasta de dinţi, trăsese un colţ de perdea şi îi spusese: „Mă tot gândesc la ce mi-ai istorisit despre fratele tău vitreg“. Goală sub apă, cu şamponul curgându-i pe gât, nu-i trecuse prin minte decât că Leo o ascultase povestind şi că moartea lui Cal merita să fie luată în seamă. Leo întinse mâna sub apă şi-şi plimbă degetul în jurul sânului ei mic, acoperit de săpun.

Atunci, sub duş, nu se gândise că într-o zi va avea cincizeci şi doi de ani şi va privi pe ecran urmarea încuviinţării ei senine. Personajul Cal nu murise încă, asta urma să se întâmple mai încolo. Personajul Albie fusese de două ori îndopat cu medicamente de către ceilalţi copii, personajul care era Caroline ciupea şi pălmuia personajul care era Franny de fiecare dată când camera panorama în direcţia lor, şi filmul nici măcar nu era despre copii. Era despre o mamă dintr-o familie şi un tată din cealaltă, şi despre cum se uită ei seara unul la altul, peste drum. Personajul care este mama lui Franny îşi trece mâna de mai multe ori prin părul lung şi blond în timp ce priveşte în depărtare, semn că se luptă cu povara infidelităţii sale. Poartă un halat albastru de chirurg, care pare croit pe măsura frumosului său trup. Mama din film se împarte între spital, copii, vecinul care îi e iubit şi soţia lui, care îi e prietenă. Doar nefericitul ei soţ pare că nu cere nimic de la ea. El se

plimbă pe marginea ecranului, adunând farfuriile copiilor, pe când ea trece drept prin mijlocul bucătăriei. Iarăşi o cheamă la spital.

— Destul! a urlat Fix.

S-a ridicat pe jumătate din scaun, împingându-se în braţe ca şi cum ar fi vrut să iasă din sală singur, dar picioarele îi erau încă prinse de suporţi. Caroline a ţâşnit de la locul ei şi l-a prins exact când se apleca înainte, împiedicându-l cu trupul ei să se prăbuşească, în spaţiul larg din faţa locului pentru persoanele cu handicap. Au încercat să se ridice pe întuneric, fiecare cu câte un genunchi şi cu amândouă mâinile pe podeaua lipicioasă. Franny i-a cuprins pieptul cu braţele, dar el s-a zbătut să se smulgă din strânsoare.

— Pot să mă ridic singur! a strigat Fix.

Toţi ochii din sala de cinematograf s-au îndreptat asupra lor. Nimeni nu le-a cerut să facă linişte. Pe ecran rula o altă secvenţă. E miezul zilei şi personajul Cal trece în fugă pe lângă casele vecinilor, iar fratele său aleargă după el să-l prindă. Timp de câteva secunde, lumina a fost suficientă pentru ca spectatorii să vadă că zgomotul venea de la bătrânul în cărucior. Două femei încercau să-l ajute. Nimeni nu ştia că ei erau filmul.

— Ieşiţi de aici! a strigat Fix cu o voce tăioasă. Ieşiţi!

L-au aşezat înapoi în scaun, dar tălpile îi erau încă răsucite. A lovit cu piciorul înspre Franny, dar ea a reuşit să-i pună tălpile înapoi pe suporţi. Caroline s-a dus în spatele căruciorului, iar Franny a luat în grabă genţile. Nu se poate spune că o luaseră la fugă cu tatăl lor, dar mergeau cât de repede puteau. Franny s-a repezit înainte, să ţină deschisă uşa care dădea în coridorul lung, mochetat, apoi au trecut prin holul de la intrare, pe lângă curcubeul ţipător de neon care pulsa deasupra standului cu floricele de porumb, pe lângă controlorii de bilete, nişte adolescenţi îmbrăcaţi în veste cafenii de poliester. Bang! Au ţâşnit afară prin uşile duble de sticlă, în potopul insuportabil de lumină.

— La dracu'! a răcnit Fix în parcare.

O mamă cu doi copii tocmai se îndrepta spre ei, dar s-a oprit, s-a răzgândit şi a plecat în direcţia opusă. Franny a izbucnit în râs, apoi şi-a îngropat faţa în mâini. Caroline s-a aplecat, lăsându-şi capul pe

umărul tatălui.

— La mulţi ani, tată!

— La dracu'! a repetat Fix, de data asta abătut.

— Aşa e, a spus Franny, şi l-a mângâiat pe celălalt umăr. La dracu'!

După film, s-au dus la plajă. Franny şi Fix se împotriviseră. Spuneau că se simt obosiţi şi voiau să se întoarcă acasă, dar Caroline era şoferul.

— N-o să las ca ziua de naştere a tatei să-mi rămână aşa în amintire, a spus ea, apăsând pedala de acceleraţie ca să le reamintească de ce era în stare maşina, de ce era în stare ea însăşi. Vreau să-mi şterg filmul ăla de pe retină. Mergem să privim oceanul.

— Întoarce la Altamont, a spus Fix cu o voce pierită, de parcă înjurătura din parcarea cinematografului îi secase toată energia.

— Nu crezi că-l putem omorî, dacă mergem acum la plajă? a întrebat-o Franny peCaroline.

Fix a zâmbit.

— Uite aşa vreau să mă duc de pe lumea asta! Vreau să mor la malul mării, alături de fetele mele. Putem să-l chemăm pe Joe Mike, să mă spovedească şi să-mi dea ultima împărtăşanie.

— Joe Mike nu mai slujeşte, a spus Caroline.

— O s-o facă pentru mine.

A doua oară le-a fost mai greu să-l scoată pe tatăl lor din maşină. Nu mai era în stare să le ajute la fel de mult, dar Franny şi Caroline s-au descurcat. Caroline avusese desigur dreptate în privinţa plajei. În Santa Monica, aproape toate zilele erau frumoase, dar aceasta, în virtutea faptului că nu mai rula într-o sală de cinematograf, era mai frumoasă decât de obicei. Fix ţinea în permanenţă pe maşină un sticker de recunoaştere a persoanelor cu handicap, aşa că au găsit un loc de parcare excelent, printre toate celelalte ocupate.

— Să dai două sute de dolari amendă unui nesimţit plesnind de sănătate, care stă pe locurile pentru handicapaţi... Fix a clătinat din cap. E o plăcere pe care n-o s-o încercaţi niciodată.

Franny a împins căruciorul pe pavajul acoperit cu nisip spulberat. Au admirat priveliştea: pescăruşii, valurile, fetele în bikini,

băieţii în bermude, salvamarul în turnul lui de lemn, care-i privea de sus ca un zeu. Tineri atât de frumoşi, că ar fi trebuit să apară în reclamele pentru loţiunile de bronzat, şi partidele de volei fără sfârşit, jucate de tineri fără spectatori. Oamenii alergau alături de câinii de companie, mâncau îngheţată aromată sau stăteau întinşi pe prosoapele viu colorate, de mărimea unui cearşaf de pat, şi se prăjeau la soare.

— Voi nu vă-ntrebaţi cine sunt toţi oamenii ăştia? s-a mirat Caroline. E joi. N-are nimenislujbă?

— Serbează ziua mea de naştere, a spus Fix. Le-am dat liber la toţi.

— Dar de ce nu sunt copiii la şcoală? a continuat Caroline, privind la un grup de copii cu găletuşe, care trudeau harnici să rearanjeze nisipul.

— Fetelor, mai ţineţi minte când veneam cu voi la plajă? le-a întrebat Fix.

— În fiecare an, a răspuns Franny.

Fix se uită la valuri, la micile siluete de bărbaţi care alunecau pe apă, pe plăcile lor galben-neon.

— Nu văd nicio fată printre ei, a remarcat Fix.

— Fetele stau întinse pe prosoape, l-a lămurit Franny.

Fix a clătinat din cap.

— Nu e-n regulă. Dacă aţi fi locuit aici cu mine, vă învăţam să vă daţi cu placa. Să faceţi surf.

Caroline a întins mâna şi şi-a trecut degetele prin părul lui. Când era tânără, nu-şi dorea decât să locuiască împreună cu tatăl ei, dar n-au lăsat-o.

— Dar tu nu ştiai să te dai cu placa.

Fix a încuviinţat, dând încet din cap în direcţia valurilor, luând totul în seamă.

— Nu ştiam să înot bine, a spus el.

S-au uitat la un puşti cu un zmeu roşu cu roz, în formă de dragon, care zvâcni drept în sus, se învârti în cercuri furioase şi apoi se prăbuşi pe neaşteptate. S-au uitat după două fete în bikini, care trecură cu rolele pe lângă ei, atingând genunchii lui Fix cu picioarele lor lungi.

— Mama voastră nu era deloc aşa, a spus Fix, cu ochii aţintiţi în

continuare asupra surferilor.

Franny n-a înţeles despre ce vorbea. Se referea la fetele pe role? Însă Caroline a priceputimediat.

— Cum, mama nu era chirurg ortoped?

— Mama voastră era mai presus de-asta, atâta tot. Nu sunt genul care să-i ia apărarea mamei voastre, dar trebuie să ştiţi că nu era aşa cum a jucat-o femeia aia în film.

Cele două surori s-au uitat una la alta pe deasupra căruciorului. Caroline şi-a înclinat uşor capul.

— Tată, a spus Franny. Niciunul din oamenii aceia nu eram noi.

— Aşa e, a încuviinţat Fix şi a bătut-o uşor pe mână, ca pentru a spune că era bucuros că-l înţelesese.

Când s-au întors la maşină, Caroline şi Franny şi-au verificat telefoanele. Le închiseseră înainte de film, iar după aceea uitaseră să le deschidă.

— Aş vrea să am şi eu un telefon mobil, a spus Fix. Să fac parte din club.

— Verifică-ţi mai bine ghidul rutier, a spus Caroline, în timp ce cu degetul mare rula în jos un şir nesfârşit de mesaje primite de la serviciu.

Franny avea două mesaje, unul de la Kumar, care voia să ştie unde era carnetul de cecuri, şi celălalt de la Albie, care scria: „SUNĂ-MĂ!“

— O secundă, a spus Franny şi s-a întors la maşină. Albie a răspuns de la primul sunet al apelului.

— Mai eşti în L.A.?

Cu o săptămână sau două în urmă îşi trimiseseră e-mailuri. Ea îi scrisese că urma să vină aici de ziua tatălui ei.

— Sunt chiar la ţărmul oceanului.

— Am o mare rugăminte. Îmi eşti datoare pentru că nu mi-ai zis că nenorocitul ăla de film o să apară săptămâna asta.

— Să nu te duci, l-a sfătuit Franny.

Puştiul încă îşi rotea în aer zmeul-dragon. Vântul sufla din plin.

— Mama e bolnavă. Îi este foarte rău de trei zile, dar nu vrea să meargă la spital. Spune că se simte bine şi că îi e rău, în acelaşi timp, dar eu nu cred că e în regulă. Ajung la ea abia la noapte, dar mă tem că trebuie să se ducă imediat la spital. Vecinii ei nu răspund la

telefon, iar prietena ei cea mai bună e plecată din oraş. Maică-mea n-a fost tocmai o persoană sociabilă, sau, dacă a fost, nu mi-a spus, aşa că nu mai am la cine să încerc. Nu vreau să-i trimit ambulanţa pe cap, ca s-o sperii prea tare, când poate într-adevăr n-are nimic grav.

Albie s-a oprit o secundă, să-şi tragă sufletul.

— Vreau să ştiu dacă ai putea să mergi la ea să vezi ce face, a continuat el. Jeanette e în New York, Holly e la mama naibii, în Elveţia. Pot s-o sun pe mama să-i spun că vii. O să fie furioasă, dar cel puţin în felul ăsta o să deschidă uşa.

Franny a întors capul spre Crown Victoria, cu gândul că maşina putea zbura până acolo ca vântul. Tatăl şi sora ei aşezată în spatele volanului o priveau prin geam insistent, ca doi oameni care întârziau la o întâlnire.

— Sigur, a spus ea. Dă-mi adresa. Pe urmă te sun să-ţi spun dacă e cazul să vii.

Legătura s-a întrerupt şi Franny s-a întrebat dacă nu cumva o lăsase telefonul.

Uita mereu să-l pună la încărcat. Apoi vocea lui Albie s-a auzit din nou.

— O, Franny! a exclamat el.

— Mama ta n-a aflat despre film, nu-i aşa?

— Mama n-a aflat nici despre carte, a spus el. După câte se pare, un roman nu e cel mai rău loc în care să ascunzi unele lucruri.

Trecuseră mai bine de douăzeci de ani de când Albie luase trenul spre Amagansett. Terminase de citit cartea chiar înainte de plecare şi i-o lăsase lui Jeanette. A mers pe jos vreo trei kilometri, de la gară până la casa actriţei, şi a bătut la uşă cu gândul să afle cum încăpuse viaţa lui pe mâinile unui străin.

Mai târziu, după cearta cu Leo, Franny şi Albie au ieşit pe uşa din spate, fără să le vadă pe Ariel sau Button. În drum spre cabana din spatele terenului, au trecut pe lângă John Hollinger, care purta un costum de vară perfect şifonat şi fuma o ţigară. Admira frumuseţea nopţii.

— Nu-i aşa că locul ăsta este extraordinar? le-a spus el fascinat.

Franny şi Albie lăsară luminile din cabană stinse şi băură gin, trecându-şi sticla de la unul la altul. Nimeni nu se gândea să-i caute

acolo, dar, mai mult ca sigur, nimeni nu se gândea câtuşi de puţin să-i caute. În schimb, Leo şi musafirii lui stăteau în continuare pe veranda cu geamuri de pe cealaltă parte a peluzei, fumând şi bând din ginul adus de soţii Hollinger. Leo pesemne tuna şi fulgera împotriva fostului frate vitreg al lui Franny, care apăruse din senin cuprins de furie, fără să sufle o vorbă despre ce anume îl scosese din minţi.

— I-ai spus lui Jeanette că vii încoace? l-a întrebat Franny.

— Nu, nu! Albie a clătinat din cap în întuneric. Jeanette voia să vină cu mine, dar ea chiar ar fi în stare să-l omoare.

— Nu pe el, a spus Franny, simţind arsura agreabilă şi familiară a ginului. Şi-a dat seama că păstrase băutura exact pentru acest prilej. Eu am fost de vină.

— Mda, a făcut Albie. Dar n-aş fi lăsat-o pe Jeanette să te omoare.

— O scurtă misiune caritabilă, a spus Franny când s-a întors în maşină şi le-a explicat situaţia. După ce vă las acasă, mă duc la ea. N-ar trebui să dureze mult.

— Albie era la telefon? a întrebat Fix.

— Da.

— Extraordinar! a exclamat Caroline, impresionată până şi ea. Ce coincidenţă!

Coincidenţa nu era atât de mare. Albie şi Franny erau prieteni. Ea şi Kumar fuseseră la nunta lui. Ţinea pe frigider poza fiicei lui, Charlotte. Aproape în fiecare an îşi aminteau de ziua de naştere a celuilalt.

— Auzi, nu pot vorbi în numele lui Caroline, dar *pe mine* nu mă laşi acasă, a protestat Fix. N-am mai văzut-o pe Teresa Cousins de-un car de ani.

— Dar de când o cunoşti tu pe Teresa? l-a întrebat Caroline.

În serile de vară petrecute împreună, cele patru fete obişnuiau să sporovăiască, în paturile lor suprapuse, despre cât de minunat ar fi fost dacă tatăl lui Caroline şi Franny s-ar fi căsătorit cu mama lui Holly şi Jeanette. Atunci s-ar fi aranjat toate.

— De când Albie a dat foc şcolii. Nu v-am povestit? Mama voastră m-a sunat şi mi-a cerut să-l scot din arest, de parcă treaba mea era să-i fac ei hatârul.

— Ştim asta, i-a spus Caroline. Treci la partea cu Teresa.

Fix a clătinat din cap.

— Când te gândeşti cum i-au dat drumul tipii ăia de la centrul de minori, te minunezi, nu alta. Nu mă ştiau de la Adam Babadam, dar a fost suficient să le arăt insigna şi să le spun c-am venit să-l iau pe Albert Cousins. Două minute mai târziu, semnez pentru puşti şi ei mi-l încredinţează. Pun pariu că în ziua de azi nu se mai face aşa, cel puţin nu la minori. În gaşca lui mai erau nişte băieţi, doi negri şi un mexican, dacă-mi amintesc bine. Sergentul de la birou m-a întrebat dacă îi vreau şi pe ei.

— Şi ce-ai făcut? a întrebat Franny.

Ascultase întâmplarea de atâtea ori, dar cum era posibil să-şi dea seama abia acum că rămăsese pe dinafară tocmai partea cea mai interesantă?

— I-am lăsat acolo. Nu-l voiam nici măcar pe puştiul ăsta, darmite pe toţi patru. Îmi amintesc că am mers mai întâi la spital. Avea o arsură pe spate, de la tricoul care luase foc. I-au dat o bluză de pijama, dar tot mirosea a fum. L-am pus să ţină deschise geamurile de la maşină.

— Ai o inimă de gheaţă, tată, i-a spus Caroline.

— Gheaţă pe naiba. Eu l-am salvat pe puştiul ăla. L-am scos de-acolo şi l-am dus la cazarma de pompieri, să-l vadă pe Tom, unchiu' tău. Lucra pe-atunci în Westchester, aşa că am mers tot drumul ăla pe lângă aeroport. Am rămas înţepenit în traficul de-acolo, în maşină cu băiatul lui Bert Cousins, care puţea ca o groapă de mangal. El şi Unchiul Tom au avut o discuţie de la inimă la inimă despre cum să pui un foc. Ştiţi că în copilărie unchiul vostru a fost piroman, tot timpul dădea foc la câte ceva. Atenţie, nu la şcoli, doar la maidane sau mărunţişuri de care n-avea nimeni nevoie. O mulţime de pompieri au început aşa. Au învăţat să pună focul, apoi au învăţat să-l stingă. Tom i-a explicat toate astea lui Albie, după care l-am dus înapoi în Torrance. Mi-am pierdut în maşină toată ziua aia nenorocită.

— Şi ai cunoscut-o pe Teresa Cousins, a spus Caroline.

— Da, atunci am cunoscut-o pe Teresa Cousins. O femeie de treabă, după câte mi-amintesc. Trecuse prin multe, dar îşi ţinea capul

sus. Puştiul ăla al ei era însă o puşlama.

— S-a îndreptat, a spus Franny.

— Ce să zic! Mai întâi aflu că ţi-a stricat logodna cu evreul... Fix a ridicat o mână. Stai, iar am comis-o, iartă-mă... cu beţivul ăla, iar acum îşi face griji pentru maică-sa.

— Dar n-am fost logodiţi, s-a apărat Franny.

— Franny, i-a spus Caroline, Albie o merită.

— Tot casa aia din Torrance? a întrebat Fix.

Franny i-a citit adresa. El a dat din cap aprobator.

— Da, tot aia. Îţi zic eu cum să ajungi acolo. Putem s-o luăm prin oraş.

Toate întâmplările astea se duc odată cu tine, îşi spuse Franny, închizând pleoapele. Toate lucrurile la care n-am fost atentă, pe care nu mi le voi aminti, pe care nu le-am priceput sau la care n-am fost în preajmă. Toate astea ca să ajungem în Torrance.

În Virginia, cei şase copii împărţiseră două dormitoare şi o singură pisică, îşi alegeau mâncarea din farfuriile celorlalţi şi foloseau fără deosebire aceleaşi prosoape de baie. În California însă, totul era separat. Holly, Cal, Albie şi Jeanette nu fuseseră niciodată invitaţi în casa lui Fix Keating, tot aşa cum Caroline şi Franny nu văzuseră niciodată unde locuia Teresa Cousins. În anii ’60, când Bert a primit un post la biroul procuraturii districtuale din Los Angeles, Bert şi Teresa au cumpărat casa din Torrance: nu era departe nici de centru, nici de plajă. Avea trei dormitoare, unul pentru Bert şi Teresa, unul pentru Cal şi unul pentru Holly. Când li s-au adăugat Jeanette şi Albie, toată lumea şi-a împărţit camera. Era casa de început de drum, portul în care plănuiau să se îmbarce pentru o viaţă măreaţă. În cele din urmă, au plecat cu toţii, în afară de Teresa – mai întâi Bert, apoi Cal, apoi Holly şi în final Jeanette. Jeanette a început să-şi dea drumul la vorbă abia cu un an înainte de a merge la liceu, pe vremea când ea şi Teresa locuiau împreună singure. S-au înţeles bine, fiecare o făcea pe cealaltă să râdă, ceea ce a fost o surpriză pentru amândouă.

La drept vorbind, până la urmă lucrurile n-au stat chiar atât de rău. În vremea când Teresa mergea la birou zi de zi şi an după an, Torrance a început să crească. Cartierul care până atunci fusese un loc din care să

pleci de îndată ce aveai bani, devenise un loc de viitor, apoi de bază. Teresa amenajă o grădină de plante suculente pe un pat de stânci, după planurile găsite într-o revistă. Mai adăugă o terasă de lemn. Transformă dormitorul băieţilor în cameră de zi. Agenţii imobiliari îi lăsau bileţele în cutia poştală, întrebând-o dacă era interesată să vândă, iar ea arunca bileţelele la coşul de gunoi. Era mulţumită de munca ei de asistentă juridică şi se descurca foarte bine. Avocaţii o rugau mereu să facă facultatea de drept – era mai inteligentă decât majoritatea dintre ei –, dar ea nici nu voia să audă. Rămase în serviciu până la şaptezeci şi doi de ani, când a plecat din sistem cu una dintre acele pensii de lux din California care în final aveau să ducă statul la faliment. Avocaţii care îşi găsiseră alte slujbe s-au întors să ciocnească un pahar la petrecerea ei de pensionare. Au adunat cu toţii bani să-i cumpere un ceas. De mână.

O dată pe an se ducea la New York, să-i viziteze pe Jeanette, Fodé şi pe copii. Îi iubea, dar New Yorkul o strivea. Californienii erau obişnuiţi cu casa, maşina şi peluza lor. Îi lipseau spaţiile largi. Economisi bani şi-şi cumpără un bilet de avion până în Elveţia, ca s-o viziteze pe Holly la centrul Zen. Zece zile a stat aşezată pe o pernă, alături de cel mai mare dintre copiii ei în viaţă şi nu a făcut altceva decât să respire. Îi plăcea respiraţia abdominală până la un punct, dar tăcerea o copleşi. Când se gândea la viaţa fiicelor sale îi venea în minte Goldilocks, fetiţa cu bucle de aur din poveste, care intră în căsuţa celor trei ursuleţi: prea cald şi prea rece, prea tare şi prea moale. Îşi păstră părerile pentru sine, dorind mai presus de toate să nu fie percepută ca o persoană veşnic nemulţumită. Albie revenea în Torrance de două sau trei ori pe an. Ea îi pregătea atunci o listă cu lucrurile de care să se ocupe, iar el le bifa pe rând, punând un motoraş nou la uşa de la garaj şi curăţând boilerul. După o viaţă trăită de azi pe mâine, cu tot felul de slujbe ciudate, Albie devenise, de nevoie, o persoană care se pricepea la toate. Acum lucra la o companie de biciclete din Walnut Creek[105]. Era încântat. De Crăciun, îi trimise mamei un bilet de avion, invitând-o să vină şi să stea în jurul bradului împreună cu el, cu fiica şi soţia lui. Câteodată, floricelele de porumb, focul din cămin şi nesfârşitele ture de la jocurile de cărţi o

[105] Localitate situată în nordul Californiei, în apropiere de San Francisco.

oboseau peste măsură şi trebuia să se scuze şi să meargă la baie, doar ca stea câteva secunde lângă chiuvetă şi să plângă. După aceea îşi clătea faţa, se usca şi se întorcea proaspătă în camera de zi. Era tocmai ce sperase, dar deloc lucrul la care se aşteptase.

După plecarea lui Bert, Teresa ieşise cu câţiva avocaţi şi doi poliţişti, toţi necăsătoriţi. Era un principiu pe care nu-l încălcase niciodată, nici măcar pentru un pahar de vin după orele de serviciu, care, ţineau ei să-i amintească de la bun început, era tot ce-şi doreau de la ea. Cam în vremea când Jeanette plecă la facultate, Teresa se îndrăgosti de Jim Chen, un procuror bun la toate, şi avură parte de zece ani reuşiţi, înainte ca el să facă un atac de cord în parcarea tribunalului. Locul era plin de oameni care l-au văzut căzând şi au sunat la 911. O secretară care făcuse cursuri de prim-ajutor când avusese copiii mici a încercat să-l resusciteze până la sosirea ambulanţei, dar uneori lucrurile corecte sunt la fel de inutile ca şi lipsa acestora. Teresa învăţase deja că viaţa e un şir de înfrângeri. Existau şi alte lucruri, mai bune, dar înfrângerile erau trainice şi statornice ca pământul însuşi.

Acum avea în stomac chestia asta care o făcea să se încovoaie de durere, destul de puternică încât s-o facă să tremure, după care înceta şi o lăsa să respire pentru o vreme. Dacă ar fi avut atâta minte să meargă la doctorul ei de cum o apucase, ar fi putut să se ducă singură cu maşina până acolo, dar acum, după ce stătuse trei zile fără să mănânce, era prea slăbită să mai conducă. Putea să-l sune pe Fodé, s-o înveţe ce să facă, doar era doctor, însă la fel de bine putea să poarte această conversaţie în minte, fără să-l mai deranjeze în celălalt capăt al ţării: i-ar fi spus să sune o prietenă şi să meargă la spital sau, în lipsă de aşa ceva, să cheme ambulanţa. Nu voia să facă niciuna, nici alta. Era atât de obosită, încât se simţea norocoasă dacă ajungea până la baie, până la bucătărie după un pahar cu apă, şi înapoi până la pat. Avea optzeci şi doi de ani. Se gândea cum se vor folosi copiii de durerea asta a ei ca s-o întrebe dacă era sau nu în stare să locuiască singură în casă, sau dacă era nevoie să se mute la un centru de îngrijire, undeva mai în nord, aproape de Albie. La Jeanette n-avea de ce să meargă, oamenii se mutau în Brooklyn ca să se îndrăgostească, să scrie romane şi să facă copii, nu să

îmbătrânească, dar nici la Holly nu se putea duce, cu toate că-şi imagina că moartea într-un centru Zen aducea cu sine unele avantaje spirituale.

Apoi într-a doua zi îi trecu prin minte că durerea asta, oricare ar fi fost ea, dădea răspuns, la o altă dimensiune, întrebării legate de viitorul ei: poate că durerea asta care i se părea c-o omoară avea să-i aducă sfârşitul. Apendicele ei era încă undeva înăuntrul ei şi se poate să fi rămas în aşteptare toţi aceşti ani pentru a exploda la sfârşitul jocului, chiar dacă apendicita părea un lucru de care mureau doar copiii de grădiniţă, în tabere. N-ar fi cel mai groaznic lucru, nu-i aşa? Peritonită? Nu la fel de rapid ca la dragul de Jim Chen, care s-a prăpădit într-o parcare, dar totuşi. Când s-a simţit mai bine, a căutat cheia de la cutia metalică de valori, actele maşinii, testamentul. Doar o persoană aflată într-o stare de adâncă negare a viitorului poate lucra toată viaţa într-un mediu juridic, fără să-şi întocmească un testament solid. Tot ce avea se împărţea la trei. Casa, de mult plătită, crescuse constant în valoare, şi mai erau şi economiile. După ce copiii îşi încheiaseră studiile, ea nu mai cheltuise niciodată din venituri. A pus totul pe masa din bucătărie şi s-a aşezat să scrie un bilet. Nu voia să pară un bilet de adio, pentru că în mod vădit nu se sinucidea, dar s-a gândit că, indiferent cine avea să intre în casă la un moment dat, trebuia să găsească mai mult decât cheile de la maşină şi trupul său. S-a uitat la teancul de foi folosite pentru lista de cumpărături. Hârtia avea în partea de sus un rând de margarete vesele care dansau în ghivece deasupra unor litere roz, aruncate în dezordine, dar care compuneau cuvintele *Lucruri de făcut*. Nu încetase să creadă că a fost o prostie să cumpere un top de hârtie cu asemenea cuvinte, dar nu mai avea putere să caute o coală albă. Durerea crescu din nou şi voia să se întoarcă în pat.

Nu m-am simţit bine. Ca să ştiţi.
Vă iubesc, mama

Era suficient.

Albie era singura abatere de la ceea ce stabilise în ziua a treia, că era un plan inteligent, deşi destul de vag. O sunase de prea multe ori ca s-o întrebe cum se mai simte, iar felul în care îi explica starea

ei depindea de momentul anume din acel ciclu al durerii în care se nimerea telefonul. De câteva ori pur şi simplu nu răspunsese. Ideea de a ridica receptorul fusese peste puterile ei. Dar acum chiar a răspuns, iar el a îndemnat-o să se ridice din pat şi să deschidă uşa din faţă. I-a spus că Franny Keating va veni la ea s-o vadă.

— Franny Keating?

— E în vizită la tatăl ei. Am rugat-o să treacă pe la tine, să vadă cum te mai simţi.

— Are cine să mă-ntrebe de sănătate, a spus Teresa. Suna jalnic, chiar şi pentru ea. *Avea într-adevăr* prieteni, numai că luase hotărârea să stea acasă şi să experimenteze sfârşitul.

— Sunt sigur că ai, dar am obosit aşteptând să-i chemi. Du-te să deschizi uşa. O să ajungă la tine într-un minut.

Teresa închise telefonul şi-şi coborî privirea spre halatul de bumbac închis cu fermoar până jos, pe care mama ei îl numea pe vremuri, în Virginia, „rochie de casă". Îl purta de trei zile şi arăta în ultimul hal, din pricina somnului agitat şi a transpiraţiei. De când începuse durerea, nu făcuse baie, nu se spălase pe dinţi şi nici nu se uitase în oglindă. Vizita lui Franny Keating nu era totuna cu vizita lui Beverly Keating, dar în acest moment Teresei îi era greu să le deosebească în minte. Beverly Keating, fostă Beverly Cousins, în prezent Beverly nu-ştiu-cum. Teresa nu-şi amintea ce-i spusese Jeanette, în afară de faptul că se măritase din nou după despărţirea de Bert. Beverly nu-ştiu-cum era copleşitor de frumoasă, iar acest gând era dureros chiar şi acum, după cincizeci de ani. Beverly apărea în toate fotografiile cu care copiii se întorceau din vacanţă, ca şi cum Catherine Deneuve hoinărea pe acolo tocmai când copiii se bălăceau în piscină ori se dădeau în leagăn, şi, din întâmplare, păşea în cadru exact când se închidea obturatorul. Dar nu voia să moară gândindu-se la frumuseţea lui Beverly Keating. În plus, Beverly era mai tânără decât ea, nu cu mult, dar conta. Beverly trebuia să aibă acum mai puţin de optzeci de ani.

Un val de durere se revărsă asupra ei şi a trebuit să se prindă de spătarul fotoliului pentru a se ţine pe picioare. O simţea adânc în bazin, de sus până jos, de la o coapsă la alta. Cancer uterin? Cancer osos? Era posibil să apară aşa de repede? Dacă nu deschidea uşa,

Franny l-ar fi chemat pe tatăl ei. Albie îi spusese că era în vizită la tatăl său. Probabil că era bătrân, dar putea să-şi cheme un prieten poliţist, să-i spargă uşa. Aşa acţionează poliţiştii: de la gând la berbecele de spart uşi nu e decât un singur pas. Simţea cum îi ţâşneşte sudoarea prin pielea capului. În câteva clipe, părul ei cărunt, tuns scurt, avea să fie ud leoarcă. A lăsat fotoliul şi s-a îndreptat spre uşa din faţă. Fiecare pas o făcea să înjure în gând, pui de căţea, pui de căţea! Era ca o mantra, un punct focal care s-o ajute să-şi calmeze respiraţia, aşa cum o învăţase Holly. A deschis uşa larg şi a scos cârligul de la plasa de insecte, apoi, rămasă fără vlagă, şi-a târât picioarele înapoi, ca să-şi schimbe hainele şi să se spele pe faţă. Spera că mai rămăsese apă de gură. Nu se simţea în stare să se spele pe dinţi.

Peste nici cinci minute a auzit un glas: „Doamna Keating?“ După câteva secunde, glasul a răsunat mai prietenos: „Teresa?“ Auzi cum se deschide uşa.

— O clipă.

Îşi trase pe ea pantalonii de trening, îşi vârî picioarele în tenişi şi se şterse pe cap cu un prosop. Durea. Părul ei era aşa de scurt, dar pe cine voia să impresioneze? Jeanette îi spusese că arăta de parcă tocmai se întorsese de la chimioterapie. Holly îi spusese că arăta ca o călugăriţă budistă. Albie nu-i vorbea niciodată despre păr.

— Eu sunt, Franny! s-a auzit vocea.

— Ştiu, Franny. Mi-a spus Albie.

Teresa a închis ochii, a făcut o pauză, apoi inspir, pui de căţea, expir, pui de căţea! O ajuta cumva.

Când a intrat în living, a găsit două femei, una blondă şi cealaltă brunetă. Blonda era mult prea naturală, fire cărunte în coada de cal, machiaj absent, maieu de bumbac legat la gât cu un şnur. Bruneta avea mai mult ştaif, dar adevărul e că nu ţi-ai fi întors capul după ele. Nici una nu era la fel de frumoasă ca Holly sau Jeanette. Teresa a schiţat un zâmbet doar printr-un exerciţiu de voinţă.

— Sora mea, Caroline, a spus blonda. Sper că nu v-am deranjat venind aici. Albie s-a alarmat în legătură cu starea dumneavoastră.

— A devenit prăpăstios, a zis Teresa, făcând eforturi să nu gâfâie. Când te gândeşti câte griji ne-am făcut din pricina lui, e ciudat

că s-a schimbat într-atât şi că acum îşi face el prea multe griji.

— Se mai întâmplă, cred, a zis Caroline.

Teresa le privi lung. Văzuse atât de multe fotografii, auzise atâtea întâmplări... Caroline era cea agresivă, Franny, cea împăciuitoare. Amândouă luaseră note bune la şcoala catolică, dar Caroline era mai deşteaptă. Franny era mai bună la suflet.

— Ştiu că sună ciudat, fetelor, dar ne-am mai întâlnit până acum?

Una dintre ele terminase dreptul, cealaltă renunţase. Nu-şi amintea care anume, dar putea fi sigură numai uitându-se la ele.

— La înmormântarea lui Cal, a spus Franny. Cred că a fost singura dată.

Teresa a clătinat din cap.

— În cazul ăsta, nu-mi amintesc nimic.

— Cum vă simţiţi? a întrebat Caroline.

Trecea direct la lucrurile importante. Era autoritară. Teresa avea senzaţia că, dacă ar minţi, Caroline ar veni spre ea, să-i dea un ghiont în stomac.

— Mi-a fost rău, a spus ea, sprijinindu-se cu o mână de scaun. Dar mă simt mai bine. Mi-am revenit. E greu când ajungi la vârsta mea. Cel mai mic lucru te dărâmă.

— N-aţi vrea să vedeţi un doctor? a întrebat Franny.

Dacă aş fi vrut să merg la doctor, gândi Teresa, aş fi făcut-o deja. Dar nu voia să fie răutăcioasă. Fetele astea erau de treabă. Albie le rugase. N-aveau nicio vină.

— Nu, a răspunsea.

Fata mai deşteaptă se uită uşor pieziş.

— Tot suntem aici. Vă ducem cu maşina la spital. Dacă o să aveţi nevoie să chemaţi ambulanţa la unsprezece noaptea, o să fie mult mai greu. Îmi pare rău să vă spun, dar nu arătaţi grozav.

Domnişoara Argument Raţional. Probabil că era deja asociată la biroul de avocaţi.

— Am optzeci şi doi de ani, a spus ea, simţind sudoarea curgându-i pe faţă. De mult timp nu mai arăt bine.

— Deci nu mergeţi? a întrebat Caroline.

Să se consemneze faptul că inculpatul a declinat oferta de transport până la spital, în pofida recomandării consilierului juridic.

— Îmi pare rău că fiul meu v-a pus pe drumuri pentru nimica toată. Dacă mă întreba înainte, i-aş fi spus să nu vă sune.

Ei o să plece în câteva clipe şi ea o să se aşeze. S-ar putea să cadă. N-o să fie în stare să ajungă înapoi în pat, dar nu-şi mai dorea decât canapeaua din living.

— E-n regulă, a spus Franny, dar tata e în maşină şi doreşte să vă salute. Veniţi să-l vedeţi pe tata şi apoi vă lăsăm în pace.

— Fix e în maşină?

Franny a încuviinţat din cap.

— Azi e ziua lui. A împlinit optzeci şi trei de ani. De aceea am venit aici.

Franny a aşteptat câteva clipe, dar Teresa n-a reacţionat în niciun fel. Atunci s-a hotărât să pluseze.

— Tata are cancer esofagian. E grav bolnav.

— Îmi pare rău.

Teresa îl simpatiza pe Fix. Îl întâlnise o singură dată, în ziua aceea oribilă, cu incendiul, dar şi-l amintea ca pe o persoană decentă. Albie, plin de furia mută a puştilor de paisprezece ani, plecase în dormitor trântind uşa după el, în timp ce ea şi Fix au rămas în bucătărie, să bea împreună un pahar. A pregătit un cocteil cu vodcă şi suc de portocale proaspăt, din frigider. Când au ciocnit paharele, el a privit-o drept în ochi şi a rostit *Solidaritate.* Ei i s-a părut cel mai stilat lucru din lume.

— Roagă-l să intre, a spus Teresa, întrebându-se cât timp avea să dureze şi dacă trebuia să le ofere ceva de băut. Imposibil.

Caroline a clătinat din cap.

— Am fost plecaţi toată după-amiaza. N-o să reuşim să-l urcăm pe scări.

În faţa uşii erau trei trepte scunde, cu o balustradă decorativă din fier forjat pe fiecare latură. Albie o montase pentru ea anul trecut. Teresa reuşea poate să coboare treptele, dar nu şi să le urce înapoi.

— Spuneţi-i că-i transmit salutări, a spus ea.

— Tata e pe moarte, a insistat Franny.

Şi eu, ar fi vrut Teresa să spună.

Şi-a plimbat privirea de la o fată la alta. Brusc a înţeles că ele acţionau în echipă: una era poliţistul bun, cealaltă, poliţistul rău. Nu

ţinea. Un alt val de durere se ridică de sub ombilic. Ca să fie politicoasă, stătuse prea mult în picioare. A închis ochii şi a încercat să respire pe gură, în timp ce degetele i se încleştară puternic de spătarul scaunului.

— Vă aduc geanta şi încui uşa, a spus Franny. Geanta e în bucătărie? Aveţi toate cardurile de asigurare înăuntru?

Teresa şi-a mişcat capul cu o jumătate de centimetru, schiţând un gest afirmativ, pe când cealaltă fată s-a apropiat şi a cuprins-o cu braţele. Cu blândeţe, dar strâns, cât să nu cadă.

— Sunteţi pregătită să mergem? a întrebat-o Caroline.

Teresa urcase şi coborâse treptele acelea de mii de ori, dar acum se simţea ca Eve Marie Saint privind peste marginea muntelui Rushmore, în *La nord, prin nord-vest*[106]. Fetele lui Fix Keating au luat-o de subsuori şi au ridicat-o uşor. Nu fusese o femeie solidă, şi nici mai înaltă decât copiii ei, chiar şi înainte de a începe să se împuţineze. Nu se simţea o povară pentru ele. Se vedea că erau puternice, erau răpitoarele ei, care traversară peluza până la maşină ca s-o urce pe locul din spate, ridicându-i picioarele în timp ce îi răsuceau trupul, într-un mod îngrijorător de profesionist, de parcă meseria lor era să răpească bătrâni. I-au pus centura, apoi i-au desfăcut-o când ea scos un ţipăt uşor de durere, pentru că nu suporta să i se atingă stomacul.

— Teresa Cousins, a salutat-o Fix de pe locul din faţă. Iată că ne-am întâlnit din nou.

— Tată, a intervenit Caroline. Spune-mi unde să merg.

Teresa a simţit nerăbdarea din vocea lui Caroline. Nu doar că o duceau la spital, dar trebuia să ajungă acolo de urgenţă.

Fix i-a explicat cum să ajungă la centrul medical Torrance Memorial. Nu şi-a mai consultat ghidul rutier. Fiecare pagină era o amintire vie.

Durerea o mai lăsase, şi Teresa văzu clar situaţia în care se afla. A scos un oftat pentru că se afla pe scaunul din spate al maşinii şi, mai ales, pentru că se abătuse de la planul său. Poate că ideea de a muri nu fusese una dintre cele mai grozave. Priveşte această zi, o altă zi frumoasă din sudul Californiei.

— La mulţi ani! i-a urat ea lui Fix. Îmi pare rău să aflu că ai

---

[106] *North by Northwest*, film regizat de Alfred Hitchcock în 1959.

probleme cu sănătatea.

— Cancer, a spus el. Dar tu?

Franny vorbea la telefonul mobil.

— Am luat-o pe mama ta cu maşina. Acum mergem la spital.

— Nu ştiu, a răspuns Teresa. Poate peritonită?

Caroline a apăsat pe acceleraţie, iar Crown Victoria a ţâşnit ca un cal de curse.

— Cine e la telefon? Albie? a întrebat Fix. Dă-mi-l să vorbesc cu el.

— Tata! a spus Franny.

Tatăl său şi-a întins mâna în spate. Teresa i-a strâns-o foarte uşor.

— Albie, tata doreşte să-ţi spună ceva.

— Fiule? a rostit Fix, găsind de nu se ştie unde energia de a vorbi tare. Mama ta e aici cu noi. O să ne ocupăm de ea, nu-ţi face griji.

— Mulţumesc, a spus Albie. M-aţi salvat de două ori până acum.

— Stăm cu ea până când doctorii află ce are. Să nu-ţi închipui c-o lăsăm pur şi simplu la uşă.

— Asta e frumos, a spus Teresa, privind pe geam la casele vecinilor, care zburau pe lângă ei, în goana maşinii.

— Să vin acum? a întrebat Albie.

Fix s-a întors spre Teresa, care părea, stând acolo, în scaunul din spate, una din acele păsări golaşe căzute din cuib, care deşi încă respiră, sunt complet străvezii şi contorsionate.

— Să zicem că ne vedem mâine-dimineaţă, e bine? O să te sunăm din nou. Cum se închide chestia asta?

Ultimele cuvinte le erau adresate tuturor, înainte de a nimeri butonul roşu.

— Avem copii buni, i-a spus Teresa lui Fix. După câte necazuri ne-au făcut, lucrurile s-au aranjat bine în cele din urmă.

Era şocată de cât de rău arăta el. Neîndoielnic, cancerul era mâna diavolului.

Caroline a oprit în faţa intrării de la urgenţe. Franny s-a dus înăuntru să aducă un scaun cu rotile pentru Teresa, cât timp Caroline îl scotea din portbagaj pe cel al tatălui. Caroline şi Franny s-au luptat împreună să-i scoată pe cei doi din maşină. Cu Teresa a fost mai simplu.

A stat cu pleoapele închise şi buzele strânse, fără să scoată un sunet. Era foarte uşoară. Pe Fix îl cuprinsese durerea, avea picioarele atât de înţepenite, încât l-au scos cu greu din maşină. Ziua fusese mai lungă decât se aşteptaseră şi nu luaseră Lortab[107] la ei. Fix îşi odihnea mâinile pe piept, aşa cum făcea când era obosit, de parcă se ţinea să nu se desfacă în bucăţi. Franny se întreba dacă nu cumva ar putea cere la camera de gardă măcar o pastilă, ca să-l poată duce înapoi în Santa Monica. Probabil că nu. Caroline şi Franny i-au împins pe Teresa şi pe Fix până la biroul de recepţie, unde o tânără de origine hispanică, cu genele rimelate excesiv şi tricou foarte răscroit, şi-a plimbat privirea de la un cărucior la altul şi înapoi. Partea de jos a unui crucifix de aur se pierdea în decolteul extravagant.

— Amândoi?

— Numai ea, a răspuns Franny.

Caroline a plecat să parcheze maşina.

— O sun pe Marjorie, să-i zic să pună prăjiturile în frigider.

— Aniversarea ta! a strigat Teresa, amintindu-şi de soţia acestuia. Ţi-am stricat-o.

Fix a început să râdă, un râs sănătos, aşa cum nu-l mai auziseră de ceva vreme.

— Mi-ai stricat aniversarea de optzeci şi trei de ani?! Serios, ţi-o fac cadou!

— Carduri de asigurat?

Franny avea cu ea geanta Teresei şi a întrebat-o dacă era în regulă să caute în portofel. A scotocit printre ghemotoace de şerveţele Kleenex, cheile casei şi un pachet de bomboane de mentă. A găsit cardul Medicare, cardul de asigurare suplimentar Blue Cross Blue Shield şi permisul de conducere. Încă mai conducea?

— Numele? a început fata, citind întrebările de pe ecranul calculatorului, pentru că nu se omorâse să le memoreze.

— Cât au fost copiii mici veneam aici tot timpul, a spus Teresa privind în jur, de parcă tocmai se trezise dintr-un vis. Copci, amigdale, dureri de urechi... După ce-au plecat de-acasă, n-am mai călcat pe aici. N-ai copii, n-ai urgenţe. Am mai venit la spital să fac o

[107] Analgezic puternic ce conţine şi substanţe narcotice.

mamografie sau să vizitez o prietenă bolnavă, dar în sala de urgenţe nu cred că am ajuns nici măcar o dată.

— Găsiţi totul pe card, i-a spus Franny fetei de la recepţie.

— Aici l-am adus pe Cal când l-a înţepat albina, a continuat Teresa.

— L-a înţepat în Virginia, a spus Fix, încercând să fie de ajutor.

— Suntem obligaţi să întrebăm pacientul, a zis fata. Ne ajută la evaluare.

Franny a privit-o fix, apoi s-a uitat cu înţeles spre Teresa. Fata a oftat şi a început să bată în calculator.

— Prima oară când l-a înţepat.

— Nu ştiam că s-a mai întâmplat şi înainte, a spus Franny.

În dimineaţa funeraliilor lui Cal, Bert adunase toţi copiii în livingul casei din Virginia. Le spusese că fratele lor n-ar fi avut cum să supravieţuiască înţepăturii de albină. Asta ca să-i liniştească, să nu creadă că stătea în puterea lor să-l salveze pe băiat. Deşi, dacă de fiecare dată când voiau să-i închidă gura lui Albie nu insistau ca el să-l îndoape pe mezin cu toate pastilele lui de Benadryl, l-ar fi putut salva. Ar fi trebuit să-l oprească pe Cal să-i dea pilule când ei nu erau prin preajmă, ca să-i rămână când avea cu-adevărat nevoie. Ar fi trebuit să meargă la el când a căzut, în loc să-l lase singur o jumătate de oră, crezând că se preface.

— Aşa am aflat că era alergic, a spus Teresa. Atunci, prima oară.

— Câţi ani avea? a întrebat Caroline din spatele lor.

N-au observat că se întorsese. Caroline se gândea la copiii ei. Îi înţepase oare vreodată albina? Încerca să-şi amintească.

Teresa a închis ochii. Îşi număra copiii, aranjându-i în amintire după mărime.

— Trebuie să fi avut şapte. Albie făcea primii paşi, deci fetele să tot fi avut trei şi cinci ani. Cred că aşa. Cal şi Holly se jucau în curtea din spate, iar eu eram înăuntru cu cei mici. Patru copii, singură, era ceva. Voi, fetelor, aveţi copii?

— Trei, a răspuns Caroline. Un băiat şi două fete.

— Doi băieţi, a spus Franny.

— Dar nu sunt ai ei, a intervenit Fix.

— Pe Cal l-a înţepat albina, a spus Caroline, încercând să piloteze

corabia.

— Medicamente? a întrebat fata hispanică.

Franny a căutat din nou în geanta Teresei şi a scos două flacoane, Lisinopril şi Restoril, pe care le găsise pe chiuveta din baie.

Teresa s-a uitat la flacoanele de plastic portocalii de pe biroul recepţiei, apoi la Franny.

— M-am gândit că vor întreba de ele, a spus Franny, deşi se gândea că luând doctoriile poate depăşise limitele. Nici ei nu i-ar fi plăcut să-i umble cineva în dulăpiorul de medicamente.

— Le-am învăţat mereu pe fete să fie meticuloase, a spus Fix.

— Cea mai apropiată rudă?

Se uitară unii la alţii.

— Albie, cred, a răspuns Franny.

— Persoană din localitate?

— O, atunci eu, Frances Mehta, a spus Franny şi i-a dat numărul ei de telefon.

— Grad de rudenie?

— Fiică vitregă.

— Stai, a intervenit Fix.

Începuse să socotească în minte ce legătură era între fiica lui şi Teresa.

— Rămâne aşa, i-a zis Caroline fetei.

După ce a terminat cu formularele, fata de la recepţie le-a spus să aştepte.

— Asistenta va veni să vă preia.

— Să vină cât mai repede, i-a spus Caroline în felul ei foarte direct. Îi e rău.

— Înţeleg, doamnă, a răspuns fata.

Greutatea rimelului era o povară pentru ea. Arăta de parcă ar fi fost gata să adoarmă.

Au împins cărucioarele cât mai departe de televizor. Afară era încă lumină.

— Acum ar trebui să vă duceţi acasă, le-a spus Teresa după ce s-au instalat într-un colţ. Stau aici până vin să se ocupe de mine. Nu vă temeţi c-o să fug din spital.

— Eu îl duc pe tata acasă, a intervenit Caroline, apoi mă întorc după Franny.

— E prea aglomerat pe drum, a remarcat Fix. Mai bine să rămânem împreună şi să ducem treaba asta la bun sfârşit. Dacă mi se face rău, mă primesc aici într-o clipă. Îmi place în Torrance. Mulţi poliţişti locuiau aici şi făceau naveta.

— Terminaţi-vă povestea, a îndemnat-o Franny pe Teresa. În locul ei însă a intervenit Fix.

— Am fost chemat odată la un accident. Un tip s-a oprit la stop cu geamul deschis, o albină a intrat în maşină şi l-a înţepat. Asta a fost. I-a căzut piciorul de pe frână, iar maşina a ajuns într-o intersecţie, unde s-a izbit de o altă maşină. Probabil că în momentul ăla era deja mort. Nu şi-au dat seama ce s-a întâmplat decât la autopsie. După două zile m-am întors în locul ăla, nu ca să caut albina, ci ca să arunc o privire. Chiar înaintea stopului era un copac „perie de sticle“[108] care zumzăia la propriu. Adică jumătate din el erau albine.

Teresa încuviinţă din cap aprobator, ca şi cum incidentul era unul important, şi continuă:

— Când s-a întors din curtea din spate, Cal era alb ca varul. Îmi amintesc feţişoara lui, era înspăimântat, şi am crezut că se întâmplase ceva cu Holly. Se fugăreau unul pe altul cu greble şi mături şi m-am gândit că fetiţa păţise ceva. L-am întrebat: „Cal, unde e Holly?“ Dar când să mă duc după ea în curte, Cal a scos un zgomot cumplit, ca şi cum încerca să tragă aer printr-o mică deschizătură. A întins braţul să mă oprească, apoi a căzut drept pe spate. Avea buzele şi mâinile umflate. M-am repezit să-l ridic, iar pe cămaşa lui am văzut o albină. Chiar acolo, pe el, ca un ucigaş care nu se-ndură să plece.

— Se mai întâmplă, a spus Fix.

Caroline s-a întins şi a luat-o de mână pe sora ei. Cine s-ar fi gândit la asta?

Ascultau o poveste înfiorătoare, şi-atât. Franny a strâns-o pe Caroline de mână.

— Dacă nu era albina aia, sunt sigură că murea atunci, la şapte

---

[108] Arbore (*Callistemon*) originar din Australia, a cărui inflorescenţă are această formă specifică.

ani, dar, nu ştiu cum, mi-am dat seama imediat ce se întâmplase. M-am ridicat şi am ieşit pe uşă ca fulgerul. L-am pus în maşină în două secunde. După cum aţi văzut, spitalul nu e departe, şi traficul nu era nici pe jumătate ca astăzi. Îi spuneam într-una, încet, linişteşte-te, fii atent la respiraţie.

— Şi ce-aţi făcut cu ceilalţi copii? a întrebat Caroline.

— I-am lăsat acasă. Cred că nici măcar n-am închis uşa. Când i-am povestit ce s-a întâmplat, Bert s-a înfuriat rău pe mine. Deşi eram speriată de moarte, am fost mândră de mine. Îi salvasem viaţa lui Cal! Nu poţi lăsa copiii aşa, singuri, m-a certat Bert, trebuia să-i iei şi pe ei cu tine. Dar Bert nu era acasă, şi oricum avea o părere proastă despre mine ca mamă. Dacă stăteam să-i adun pe copii şi să-i urc în maşină, Cal ar fi murit. Aşa mi-a zis doctorul. Mi-a explicat cât de periculoasă era înţepătura de albină pentru el şi că data următoare avea să fie şi mai rău. Dar nu poţi să ţii un băiat închis în casă pentru tot restul vieţii, cel puţin nu unul ca el. Mă îngrijeam mereu să aibă pastilele la el şi ţineam în casă o fiolă şi o seringă, însă Bert a uitat să ducă adrenalina acasă la părinţii lui, deşi mă îndoiesc că ştiau să facă injecţii. Nimeni n-a verificat dacă băiatul avea doctoria la el.

Teresa a clătinat din cap.

— Nu-l învinovăţesc pe Bert. Într-o vreme o făceam, dar am renunţat. Lucrurile de care ai cu adevărat nevoie lipsesc tocmai când îţi trebuie mai tare. Ştiu. Se putea întâmpla şi când era acasă cu mine.

— Pe oameni n-ai cum să-i păzeşti, a spus Fix, punându-şi mâna peste a ei. Ne amăgim când credem că-i putem feri de primejdii.

— Bert s-a jurat că o să taie toţi portocalii din spatele casei. Când înfloresc, sunt tot timpul plini de albine. Era furios pe copacii ăia, de parcă ei ar fi fost de vină, dar după două zile a uitat cu totul. Toţi am uitat.

S-a oprit şi a privit în jur.

— Pe atunci, camera de gardă era în spatele spitalului. Acum arată mult mai bine. Totul este nou.

După tomografie şi consult, doctorul a ieşit să stea de vorbă cu ei.

— Domnul Cousins? i s-a adresat el lui Fix.

— Nu.

Răspunsul n-a părut să-l tulbure pe doctor. Era acolo ca să transmită un mesaj, aşa că a continuat.

— Se pare că doamna Cousins are un abces diverticular în colonul sigmoid. Urmează să temperăm lucrurile cu antibiotice şi să-i administrăm un tratament, ca s-o menţinem într-o stare de confort. Pe timpul nopţii îi vom monitoriza nivelul leucocitelor şi febra. Aveţi grijă să nu mănânce sau să bea, apoi o vom reexamina mâine-dimineaţă, să vedem cum se prezintă. De cât timp se află în starea asta?

Caroline s-a uitat la Franny.

— Să fie vreo trei zile? a spus Franny.

Doctorul a clătinat din cap. A făcut o însemnare în dosarul pe care îl avea cu el, le-a spus că au transferat-o într-o rezervă, apoi s-a scuzat, îndepărtându-se.

Toţi trei şi l-au imaginat pe doctor indignându-se de neglijenţa lor. De ce n-o aduseseră la el mai devreme pe bătrâna grav bolnavă? Ei nu aveau însă de ce să se justifice.

— Nu e cancer, le-a spus Teresa membrilor familiei Keating când s-au dus la ea să-şi ia la revedere. Trebuie totuşi să rămân aici peste noapte.

Acum avea un monitor cardiac şi o perfuzie intravenoasă pe dosul mâinii.

— Norocoaso, i-a spus Fix. Chiar se bucura pentru ea.

— O, a exclamat Teresa, ducându-şi mâna liberă la frunte. Cancer. Îmi pare rău, nu trebuia să spun asta. Acum îmi dau morfină. Mă simt ciudat.

Fix a fluturat mâna ca pentru a-i spune să nu-şi facă griji.

— Mă întorc pe seară, să văd ce mai faceţi, i-a spus Franny. Teresa i-a zis că nu este cazul.

— Am vorbit cu Albie. Vine mâine la prima oră. Până atunci o să dorm neîntoarsă. Sincer vorbind, sunt foarte obosită. Oricum, aţi venit aici să fiţi cu tatăl vostru, nu cu mine. V-am mâncat deja jumătate de zi.

— Mi-aş fi dorit s-o aveţi pe toată, i-a spus Caroline. A doua jumătate a fost categoric mai bună decât prima.

— Putem aştepta aici până adormi, a propus Fix, simţindu-se în

acelaşi timp galant şi nesigur.

Stătuse prea mult timp în scaunul cu rotile. Trebuia să ajungă acasă, în fotoliul lui. Se simţise bine să ducă pe altcineva la spital, ca să mai schimbe rolurile, să se gândească la situaţia Teresei mai degrabă decât la a lui. Durerea fusese însă ignorată prea mult timp. Se întorsese asupra lui cu o bâtă de baseball.

— O să închid ochii. Până ajungeţi voi la uşă, o să fiu deja adormită.

I-a zâmbit lui Fix şi a închis ochii, ţinându-se de cuvânt. În timp ce somnul o învăluia în braţele lui moi, i-a trecut prin minte că ar fi trebuit să se mărite cu Fix Keating, un om tare bun. Era însă bolnav, şi ea era bolnavă. Cum să aibă grijă de el?

Caroline şi Franny au împins căruciorul lui Fix până la lift. Se aflau într-o altă latură a spitalului, pentru că intraseră pe la camera de gardă şi ajunseseră în cealaltă parte a lumii, direct la saloanele pacienţilor. Când au ieşit din clădire, s-au trezit într-un loc necunoscut, iar lui Caroline i-a luat ceva timp să găsească maşina. Până să pună ea căruciorul în portbagaj şi să găsească ieşirea din parcare, Fix adormise pe scaunul din faţă, lăsând-o pe Franny să introducă în mobilul ei adresa casei din Santa Monica. Caroline şi Franny au rămas mult timp tăcute. Poate aşteptau să fie sigure că tatăl nu putea să le audă, dar pentru ce? Ce făcuseră ele? Capul lui Fix căzuse pe spate, pe tetieră. Avea gura deschisă. Dacă n-ar fi sforăit foarte uşor, s-ar fi întrebat dacă nu cumva era mort.

— Îţi aminteşti când Teresa ne-a povestit cum s-a albit Cal şi a scos zgomotul ăla? a întrebat Caroline.

Franny a încuviinţat din cap. Ravi, băiatul cel mare al lui Kumar, avea astm. Într-o vară petrecută în Wisconsin, lângă un lac, a căutat cu disperare în rucsacul lui, încercând să găsească inhalatorul. Era acelaşi zgomot pe care-l scosese Cal înainte de a muri, acelaşi şuierat ascuţit care, chiar dacă nu însemna încetarea respiraţiei, îi anunţa sfârşitul.

— Nu mai ştiu ce-a fost în mintea mea, a spus Caroline. Cal era deja mort, dar eu încă simţeam că aş putea face totuşi ceva. Puteam doar să mă asigur că n-o să se afle că noi îi dăduserăm lui Albie Benadryl-ul. Puteam să duc revolverul înapoi la maşină.

Caroline s-a întors spre Franny.

— La ce naiba îi trebuia lui Cal revolverul? a întrebat-o ea. Cine lasă o armă în maşină, fără să aibă habar că fiul lui adolescent o poartă legată de picior? Dar oare de ce mi-am făcut eu griji ? Cal era mort, fără nicio legătură cu arma. Era ca şi cum peste casă căzuse un copac uriaş, iar eu adunam frunzele, pentru ca nimeni să nu-şi dea seama ce se întâmplase.

— Eram copii. Nu ştiam ce facem.

— Ba da, eu am înrăutăţit şi mai mult lucrurile.

Franny a clătinat din cap.

— N-aveai cum. Nu putea fi mai rău de-atât, a spus ea, lăsându-şi fruntea pe scaunul din faţa ei.

— Era bine să-i fi spus.

— Ce să-i spui?

— Nu ştiu, că fiul ei n-a fost singur, că atunci când şi-a dat sufletul eram cu toţii lângă el.

— Holly şi Jeanette au fost şi ele de faţă şi nu i-au spus nimic. Sau poate că i-au zis. Nu ştim cât a aflat Teresa despre ce s-a petrecut în Virginia.

— Doar dacă nu se duce în weekend la film.

— Nu se compară vina ta cu a mea. Nici pe departe.

Caroline şi Franny au ratat aniversarea de optzeci şi trei de ani a tatălui lor. Traficul, care fusese acceptabil pe drumul către Teresa, s-a blocat la ieşirea din Torrance către plajă, aşa că au ajuns acasă după lăsarea întunericului. În urma gestului lor de bunătate, Fix stătuse prea mult în scaunul cu rotile, şi apoi în maşină. Durerea radiase spre picioare, mâini şi oasele feţei, deşi nu pe măsura suferinţei care se concentrase în miezul incandescent al fiinţei sale.

— Nu vreau decât să mă lăsaţi să dorm, i-a spus el lui Marjorie după ce l-au dus în casă.

Ea s-a văzut nevoită să se aplece ca să-l audă; abia mai putea vorbi.

— N-o mai suport, a continuat el în timp ce trăgea de cămaşă, încercând s-o scoată.

Marjorie l-a ajutat să-şi descheie nasturii. Pe parcursul evoluţiei bolii, Fix îşi pierduse rezervele de energie. Nu mai avea răbdarea care

să-l ajute să treacă peste situaţiile neprevăzute. Stătuse jos prea mult timp şi acum era os pe os.

— V-aţi dus cu Teresa Cousins? a întrebat-o Marjorie pe Franny, pe tonul cu care ar fi spus *L-aţi dus în South Central să fumeze cocaină?*

— Fiul ei a sunat chiar când plecam de la film. Trebuia să ajungă la spital, a răspuns Franny.

Nu trebuiau decât să-l aducă mai întâi acasă. Când a sunat Albie, erau în apropiere, dar lui Franny nu-i trecuse prin minte că decizia trebuia să-i aparţină ei, nu lui Fix.

— N-am ştiut c-o să dureze aşa de mult.

Caroline a pus pastila de Lortab într-o linguriţă cu sos de mere şi i-a dat-o tatălui. Pilulele erau mai uşor de înghiţit aşa.

— Ea n-are familie?

Marjorie avusese multă răbdare cu fetele chiar de la bun început, când Fix le ducea acasă la mama ei, să le înveţe să înoate în piscină. Dar să-l care de colo-colo pe tatăl lor aflat în pragul morţii, din milă faţă de o persoană pe care nu o cunoşteau, era totuna cu încercarea de a-l omorî.

— Ba are, a răspuns Franny. Dar nu locuieşte niciunul în oraş. Tata a spus că vrea s-o vadă.

— Bine, dar nici n-o cunoaşte. De ce să vrea s-o vadă? a întrebat Marjorie, în timp ce-i netezea tricoul mototolit pe umeri. Te duc în pat, i-a spus ea lui Fix.

După ce Marjorie l-a scos pe Fix din cameră în scaunul cu rotile, Franny şi Caroline au rămas singure. Franny a întors capul spre sora sa.

— Să-mi zici dacă a mai rămas vreo ocazie s-o dau în bară pe ziua de azi.

— N-a fost vina ta, i-a spus Caroline, trecându-şi mâna peste faţă.

Nu mâncaseră nimic până la ora aceea, şi nici n-aveau s-o facă de-atunci încolo.

— De unde era să ştii? Trebuia să mergem neapărat, toţi trei. Aveam o datorie faţă de ea. Înţeleg că pentru Marjorie n-are sens, dar chiar dacă a fost o greşeală, se cuvenea s-o facem pentru Teresa.

Franny i-a întors surorii sale un zâmbet obosit.

— O, draga mea. Oare cum se descurcă copiii singuri la părinţi?

— Nu vom şti niciodată, i-a răspuns Caroline.

Caroline a urcat în dormitorul lor, ca să-l sune pe Wharton şi să-i ureze noapte bună. Franny s-a dus în spatele casei, ca să-l sune pe Kumar.

— Ai găsit carnetul de cecuri? l-a întrebat Franny.

— Da, dar puteai să-mi scrii un mesaj acum şase ore, aşa cum te-am rugat.

— N-am putut, crede-mă, a spus ea căscând. Dacă ai şti ce-a fost azi aici, m-ai compătimi din tot sufletul. Băieţii au ajuns acasă, de la antrenamentul de fotbal?

— Nu i-am văzut, a răspuns Kumar.

— Nu-mi da emoţii. Nu sunt pregătită.

— Ravi e la duş. Amit se preface că-şi scrie temele pe calculator, dar cum îmi iau ochii de la el, cum trece la jocul ăla video oribil.

— În clipa asta te uiţi la el? l-a întrebat Franny.

— Mă uit, i-a răspuns soţul ei.

Marjorie ciocăni în geamul de la bucătărie. I-a făcut semn să intre în casă.

— Trebuie să închid, a spus Franny.

— Te mai întorci?

— E un lucru cu care nu e cazul să-ţi baţi capul, a spus ea şi a închis.

— Tatăl tău vrea să-i urezi noapte bună, i-a spus Marjorie obosită. Nu-mi vine să cred că e încă treaz.

— Caroline e cu el?

Marjorie a clătinat din cap.

— A spus că vrea să vorbească numai cu tine.

Franny i-a promis că nu-l va reţine mult.

Marjorie unise paturile lor de o singură persoană şi le acoperise cu o pătură şi o cuvertură imense, ca să pară că era unul singur, chiar dacă partea lui Fix arăta ca un pat de spital. Când stătea pe jumătate ridicat, simţea mai puţină durere în piept şi îi era mai uşor să-şi înghită saliva, aşa că avea obiceiul să doarmă în poziţia asta. Aşa l-a găsit Franny, în pijamaua lui albastru-deschis şi cu privirile în tavan.

— Închide uşa, i-a spus Fix şi a bătut uşor cu palma locul de

lângă el. Să vorbim între patru ochi.

S-a apropiat de pat şi s-a aşezat lângă tatăl său.

— Îmi pare rău că te-am târât până la Torrance, a zis Franny. M-am gândit la Albie şi la Teresa, în loc să am grijă în primul rând de tine.

— N-o băga în seamă pe Marjorie, a spus Fix.

— De tine are grijă Marjorie. Pe Teresa n-are cine s-o îngrijească. Vezi, de-asta trebuia să ne ducem s-o luăm.

— Să lăsăm toate astea deoparte pentru câteva minute. Trebuie să avem o discuţie serioasă. Poţi să mă asculţi? În pat, Fix părea mic şi sfrijit, era doar coaja uscată a celui care fusese cândva.

— Ridică spătarul patului puţin mai sus, a rugat-o el. După ce Franny i l-a potrivit, el a continuat: Bine. Acum deschide sertarul noptierei.

Era un sertar mare, lung şi adânc, plin cu reviste de rebus şi plicuri, ghidul broşat al principalelor trasee turistice din California, o carte de poezii de Kipling, o pereche de flexoare pentru întărirea musculaturii mâinilor, mărunţiş, cremă mentolată Vicks VapoRub, un rozariu[109]. Rozariul o surprinse.

— Ce ar trebui să caut?

— E în spate.

Franny a tras şi mai mult sertarul şi a căutat printre hârtii. Acolo a găsit revolverul. Nu era nevoie să mai întrebe nimic. L-a scos, apoi şi l-a aşezat în poală.

— Gata, a zis ea.

Fix a bătut-o uşor pe mână, apoi şi-a aşezat mâna pe revolver, zâmbind.

— Marjorie m-a pus să-i promit că la ieşirea la pensie o să predau toate efectele. A zis că după ce ne mutăm pe malul oceanului nu vrea să mai vadă arme în faţa ochilor, aşa că nu i-am spus nimic de ăsta.

— E-n regulă, l-a asigurat Franny, strângându-l uşor de mână.

Simţea structura delicată a oaselor sub pielea pergamentoasă. Şi-a imaginat că aşa trebuie să simţi dacă atingi o aripă de liliac.

---

[109] Culegere de rugăciuni adresate Fecioarei Maria.

— Smith şi Wesson de treizeci şi opt. A fost arma mea mult, mult timp.

— Îmi amintesc, a spus ea.

— N-am ieşit niciodată din casă fără revolverul ăsta.

— Vrei să am grijă de el în locul tău?

Franny nu era prea sigură în ce fel. Nu putea să-l pună în bagajul de cală, şi nici să-l ducă acasă în Chicago, unde erau Kumar şi băieţii. Nu voia să ia revolverul, dar până la urmă avea să găsească ea o soluţie.

— Nu mai pot să-l ţin în mână, a spus el. E prea greu. Nu reuşesc nici măcar să-l scot din sertar. Sunt tot felul de lucruri la care te gândeşti, dar la aşa ceva nu m-am gândit.

Când erau mai mici, ea şi Caroline mergeau vara la poligonul de trageri al academiei de poliţie şi trăgeau în nişte ţinte de hârtie. Era singurul lucru din lume la care Franny era mai bună decât Caroline. Ştia cum se foloseşte o armă. După ce ţinta lui Franny era adusă înapoi, prietenii lui Fix veneau să se minuneze văzând-o.

— Să înscrii fata asta la poliţie! spuneau poliţiştii, iar Franny, cu ochiul ager şi mâna sigură, radia de mândrie.

— Nu-ţi face griji, l-a liniştit Franny.

— Ce crezi, ai putea să mă-mpuşti? a întrebat-o tatăl.

— Lortabul a început să-şi facă efectul, tată. Culcă-te.

I-a luat mâna de pe revolver, apoi s-a aplecat să-i sărute fruntea.

— Doctoria îşi face de cap, aşa că ascultă-mă. Nu mai avem timp să vorbim între patru ochi. Eu nu mai pot să ridic arma, dar numai tu ştii asta. Nimeni n-o să se gândească la aşa ceva. Când li se apropie sfârşitul, o groază de poliţişti se împuşcă. Nu-i nimic rău aici.

Simţea în poală greutatea armei.

— N-am de gând să te împuşc, tată.

Atunci şi-a întors privirile spre ea. Avea gura deschisă, iar fără ochelari, ochii i se vedeau înceţoşaţi de cataractă. Aşa o privise Cal pe Teresa când avea şapte ani, cu o albină târându-se pe cămaşa lui? Aşa se uitase Cal la ea în clipa morţii? Nu-şi amintea.

— Am nevoie de ajutor. De ajutorul *tău*, Franny. Marjorie ia pastilele cu ea. Nu ştiu unde le ţine, dar chiar dacă aş şti, nu pot să

mă ridic să le iau. Nici nu ştiu care sunt. Îmi umple sonda să mă hrănească, de parcă aş fi o pisică. Dacă m-aş împuşca, nu i-ar păsa nimănui.

— Crede-mă, sunt oameni cărora le-ar păsa. Iar eu sunt unul dintre ei.

— Marjorie şi Caroline se duc mâine la cumpărături, iar tu o să stai aici cu mine. Îţi pui două perechi de mănuşi una peste alta, din cele de unică folosinţă. Îmi aşezi mâinile pe armă, după care mi le prinzi într-ale tale.

Franny l-a luat de mâini. Nu mai putea să pună asta pe seama medicamentelor sau a durerii.

— Tată.

— Să-ndrepţi mânerul în afară, nu spre gât, ci într-o parte, înţelegi? O să fiu aici cu tine. Pas cu pas, reuşim. Îl ţii drept sub bărbia mea, apoi îl înclini puţin în jos, cam douăzeci de grade. După ce îl aşezi bine, vreau să te laşi pe spate. N-o să te rănească.

De ce n-o ruga pe Caroline? Asta voia să ştie. Caroline era preferata lui. În ea avea încredere. Caroline însă nici n-ar fi stat de vorbă cu el.

— Nu pot, i-a spus Franny.

— După ce tragi, dă drumul armei. Las-o să cadă pe podea. Îţi scoţi mănuşile şi le vâri în buzunar. Mergi să te uiţi în oglindă, să fii sigură că n-ai nimic pe faţă, apoi suni la 911. Asta-i tot ce trebuie să faci. Nimeni n-o să creadă vreodată că ai fost tu. Şi nu vei fi tu, ci eu. Tu doar mă ajuţi. Nu te-aş băga în bucluc.

I se închideau ochii, apoi se deschideau, după care i se închideau din nou.

— Ar fi o mare încurcătură, a spus ea.

Tot timpul avusese sentimentul că-şi dezamăgise tatăl pentru că locuise cu mama, în celălalt colţ al ţării, alături de Bert. Ce ciudat că toate acele lucruri din trecut n-o părăseau nici măcar acum când, pentru o clipă, i-a trecut prin minte că refuzul de a-şi împuşca tatăl însemna să-l dezamăgească încă o dată.

— Oamenii se tem din false motive, a spus Fix cu ochii închişi. La fel şi poliţiştii. Mergem dintr-o parte în alta, gândindu-ne că dincolo de uşă, afară, în dulap, ne pândeşte ceea ce o să ne vină de hac, dar nu-i

aşa. Lui Lomer i s-a întâmplat ceva din cale-afară. Pentru marea majoritate a oamenilor de pe planeta asta, ceea ce-i omoară se află deja pe dinăuntru. Înţelegi, Franny, nu-i aşa?

— Înţeleg.

A bătut-o din nou uşor peste mână, apoi peste armă.

— Mă bizui pe tine.

A deschis gura ca pentru un ultim gând, apoi a adormit.

Aşezată pe marginea patului, Franny a descărcat revolverul. Descărcat, curăţat, reîncărcat – făcea parte din educaţia ei de copil. În butoiaş erau şase gloanţe, le-a pus în buzunarul din faţă al jeanşilor şi a vârât arma în centura pantalonilor, sub cămaşă. La modă erau pantalonii strâmţi în talie, dar de data asta n-o mai deranja.

Când s-a întors în salon, Caroline şi Marjorie urmăreau la televizor *Un musafir de pomină*[110]. Caroline a oprit sonorul tocmai când, din scaunul lui cu rotile, Monty Wolley teroriza personajele secundare.

— Ce face tatăl vostru? a întrebat Marjorie.

— Doarme.

Franny simţea pe şale răceala metalului. I se părea absurd să umble prin cameră cu un revolver la spate, fără să spună, dar era de părere că Marjorie nu trebuia să ştie nici de armă, şi nici de ce-i ceruse el. Avea să-i povestească lui Caroline a doua zi dimineaţă, dar în seara asta nu mai avea chef să scoată niciun cuvânt. Franny le-a anunţat că se duce în pat, să citească.

În noaptea aceea, după ce a pus revolverul în valiză şi gloanţele într-un ciorap, Franny a visat-o pe Holly. Trecuseră foarte mulţi ani de când nu se mai văzuseră, dar în vis avea paisprezece ani, cu părul ei negru împletit în codiţe, cu un maieu galben scurt, înnodat la mijlocul pieptului ei palid şi slăbuţ. O fetişcană cu pistrui şi aparat dentar. Se făcea că erau din nou în Virginia, în casa părinţilor lui Bert, şi se plimbau pe pajiştea lungă dintre casă şi grajd. Holly vorbea, aşa cum făcea mereu, explicându-i istoria Virginiei şi a indienilor Mattaponi care trăiseră cândva pe malurile râului. Indienii, spunea

---

[110] *The Man Who Came to Dinner* (1942), comedie americană avându-i în distribuţie pe Bette Davis, Ann Sheridan şi Mounty Woolley.

ea, se luptaseră cu englezii în al doilea şi al treilea război anglo-pawhatan.

— Uite-aici, spunea ea, întinzând braţele. Era un trib mic, iar pe lângă asta, indienii mureau pe capete din pricina războaielor şi a bolilor de tot felul aduse de englezi. Îţi aminteşti cum căuta Cal vârfuri de săgeţi? Bunicul avea pe birou un vas plin, dar nu ni le-a dat niciodată. Zicea că le păstrează. Pentru ce crezi că le ţinea? O răscoală?

Franny se uita în depărtare, dincolo de pajiştea verde. În spatele grajdului era un mic iaz în care caii se răcoreau în zilele fierbinţi, iar copiii se aventuraseră acolo în câteva rânduri, în pofida nămolului gros de pe fund, în care li se adânceau tălpile. Se uita la şirul de copaci din zare care mărginea pajiştea în stânga şi la şira de paie din dreapta, pe care familia Cousins o dăduse spre închiriere. Încerca să se bucure de frumuseţea din jur – iarba, lumina, copacii, întreaga vale. Era locul unde murise Cal, locul de unde, după ce şi-au dat seama ce se întâmplase, Holly, Caroline şi Jeanette au alergat înapoi acasă, pentru a-i da de ştire lui Ernestine. Ea rămăsese lângă Cal, în caz că avea nevoie de ajutor, aşa cum îi ordonase Caroline. De ce tocmai ea?

— Tu ai luat arma atunci, îţi aminteşti? o întreba Holly. Seara i-ai dat pistolul lui Caroline.

Ochii lui Cal erau închişi, dar gura îi era deschisă, de parcă încerca să tragă aer în piept. Avea buzele îngroşate şi umflate, limba ieşită în afară. Franny rămăsese în picioare lângă el, privind înapoi spre casă, apoi în jos. Când îşi aminti de revolver, îi trase în sus cracul pantalonului. Iată-l, vârât în ciorap şi legat cu bandana roşie. Îi intrase în cap că nimeni nu trebuia să găsească arma, nici Ernestine, nici bunicii, nici oricine altcineva. Ar fi dat cu toţii de belea.

— Nu ştiu de ce l-am luat. Chiar nu ştia.

Holly clătină din cap.

— Nu puteai să-l laşi acolo. Eram obsedaţi de revolver, nu ne gândeam decât la el.

Franny dezlegă bandana, îndepărtă cu grijă arma de ea şi de Cal şi începu să scoată gloanţele, aşa cum o învăţase tata. Puse cartuşele

în buzunarul din faţă al şortului, apoi, ţinând revolverul în sus, roti butoiaşul şi privi spre soare, să se asigure că era gol. Îl legă în bucata de pânză roşie, dar nu ştia unde să-l pună. Încercă să şi-l vâre în şort, la spate, dar se vedea. Până la urmă se hotărî să-l ascundă sub un tufiş din apropiere. După ce pleca toată lumea, urma să se întoarcă după el. Împreună cu Jeanette, ca să ascundă arma în poşetuţa ei. Nu bătea la ochi, pentru că Jeanette o lua cu ea peste tot. Îşi amintea cât era de bucuroasă că se putea gândi şi la altceva decât la Cal.

Franny privi spre grajd.

— Tot timpul m-am gândit că n-am făcut bine.

— Dar ce-ar fi trebuit să faci? Holly o luă pe Franny de mijloc. Noi n-am înţeles ce se-ntâmpla. Nu ştiam nici măcar că fusese înţepat de o albină.

— Chiar n-am ştiut?

— Ba da, mai târziu. Am aflat când s-a întors tata de la spital, mai devreme însă n-am avut nici cea mai vagă idee.

— M-am simţit bine aici, a spus Franny, deşi nu-şi dăduse seama până atunci. Holly păru surprinsă.

— Zău? Eu am urât locul ăsta.

Franny o privi atent. Holly era o fată aşa de drăguţă, cum de nu observase?

Acum se gândea la ea ca la o soră.

— Atunci de ce te-ai întors aici?

— Ca să mă asigur că ţi-e bine, spuse Holly. Mereu am fost uniţi. Nu-ţi aminteşti? Eram un mic trib înverşunat.

— Ascultă, spuse Franny privind în sus. Auzi păsările?

Holly clătină din cap.

— E telefonul tău. Asta voiam să-ţi spun. Să stai liniştită.

— Şi păsările? întrebă Franny, dar Holly dispăruse şi camera era din nou cufundată în întuneric. Încă le auzea.

— Răspunde la telefon, i-a spus Caroline din patul alăturat.

În camera întunecoasă nu se vedea decât lumina telefonului. L-a luat de pe noptieră, chiar dacă un apel în mijlocul nopţii nu prevestea nimic bun.

— Alo? a spus Franny.

— Doamna Mehta? a întrebat o voce de femeie.

— Da?

— Doctor Wilkinson la telefon. Vă sun de la centrul medical Torrance Memorial. Doamnă Mehta, vă aduc la cunoştinţă cu părere de rău că mama dumneavoastră vitregă a decedat.

— A murit Marjorie?!

Franny s-a ridicat în capul oaselor. Vestea o trezise brusc. Cum era posibil? Când se dusese la spital?

Caroline s-a dat jos din pat şi a aprins veioza de pe măsuţa dintre paturi.

Singura persoană care urma să moară era tatăl lor.

— Ce e? a întrebat Caroline.

— Doamna Cousins, a precizat doctoriţa. Imediat după ora patru dimineaţa, monitorul cardiac a alertat asistenta. Am încercat s-o resuscităm, dar nu am reuşit.

— Doamna Cousins?!

— Teresa a murit? a întrebat Caroline.

— Îmi pare rău, a repetat doctoriţa. Era foarte bolnavă.

— O secundă, a spus Franny. Nu sunt sigură că înţeleg ce-mi spuneţi. Puteţi vorbi cu sora mea?

Franny i-a întins telefonul lui Caroline. Ea o să ştie ce întrebări să pună. Ceasul digital de pe noptieră arăta 4:47 AM. Oare Albie era deja treaz, oare îşi pusese alarma să sune? Trebuia să prindă cursa de dimineaţă spre Los Angeles, ca să-şi vadă mama.

8

Cu şase luni înainte de a ieşi la pensie, Teresa şi-a luat bilet pentru Elveţia, ca să-i facă o vizită lui Holly la Centrul Zen. Asta ca să spere la ceva. Nu era atât de sigură că voia să se pensioneze, cât se temea să nu ajungă să se ramolească în meseria pe care o iubise atâta timp. De-a lungul anilor, văzuse atâţia oameni cum veneau şi plecau, promovau sau erau daţi afară şi îşi strângeau într-o cutie de carton lucrurile personale din birou. Mai devreme sau mai târziu, urma să-i vină şi ei rândul, şi atunci nu era oare mai bine s-o facă înainte să i se arate uşa? La şaptezeci şi doi de ani, venise poate vremea să înceapă o viaţă nouă, chiar dacă nu era prea sigură cum va arăta aceasta. Se gândea să se înscrie la cursuri de bridge, sau poate să se ocupe mai mult de grădină. Se hotărâse în cele din urmă să meargă în Elveţia.

La două săptămâni după petrecerea de pensionare, cu un frumos ceas de aur la mână şi un bilet în geantă, a chemat taxiul pentru aeroport.

Holly nu se mai întorsese acasă. Când a plecat prima oară în Elveţia, cu douăzeci şi cinci de ani în urmă, plănuia să stea o lună. S-a întors după şase luni, şi atunci doar pentru a solicita o viză permanentă. Şi-a dat demisia în mod oficial din postul de la Sumimoto Bank, pe care cei de acolo i-l păstraseră. Holly studiase ştiinţele economice la Berkeley şi fusese apreciată la locul de muncă, în pofida faptului că era foarte tânără. A renunţat la apartamentul pe care-l închiriase şi care stătuse gol în tot acest timp. Mobila a vândut-o.

— Te-ai îndrăgostit? o întrebase mama. Nu credea că era adevărat, chiar dacă Holly prezenta toate semnele obişnuite: era cu capul în nori, încrezătoare şi fără poftă de mâncare. Holly îşi tăiase părul negru foarte scurt. Se spăla îndelung pe faţă şi, pentru prima dată după mulţi ani, Teresa observă că încă mai avea o brumă de pistrui. Chiar dacă amândouă îşi beau liniştite cafeaua, aşezate la masa din bucătărie, Teresa se gândea cu teamă că poate fiica ei cea mare fusese răpită şi avea creierul spălat de cine ştie ce sectă, care-i îngăduise trupului său să vină acasă doar cât să-şi pună afacerile la punct, inducându-i pe toţi în eroare. Totuşi nu-i venea s-o întrebe dacă nu cumva căzuse în plasa

vreunei secte.

— Nu sunt îndrăgostită, răspunsese Holly, strângându-i uşor mâna. Nu tocmai.

Într-o vreme, Holly mai venea din când în când acasă, la început în fiecare an, apoi mai rar, la doi-trei ani. Teresa bănuia că Bert îi cumpăra biletele, dar nu întrebase niciodată. După o vreme, firavul pârâiaş de vizite periodice secă de tot. Holly a anunţat-o că nu mai voia să se întoarcă în State, dând de înţeles că nu renunţa la familie, ci doar la ţara sa, renunţa la ţara sa, nu la familie. A spus că era mai fericită în Elveţia.

Teresa dorea cu ardoare fericirea copiilor săi, nu înţelegea însă de ce nu reuşiseră s-o găsească mai aproape de Torrance. Unul plecase în lumea largă, dar ceilalţi trei puteau să strângă rândurile, numai că se întâmplase exact pe dos; moartea lui Cal îi aruncase pe fiecare în câte-un colţ îndepărtat de ţară. Îi era dor de toţi, dar mai cu seamă de Holly. Era copilul ei cel mai uşor de înţeles, singurul care i se strecura uneori în pat, spunând că doreşte să stea de vorbă.

Poţi să vii oricând să mă vezi, îi scria Holly de fiecare dată când mama i se plângea, la început în scrisorile trimise prin poşta aeriană, apoi, din fericire, în mesajele transmise instantaneu, prin poşta electronică, din momentul în care Centrul Zen-Dojo Tozan a căpătat un calculator. Teresa nu-şi amintea niciodată numele complet al acelui loc, aşa că îi era de folos să-l vadă imprimat.

Ce să fac în Elveţia? îi răspundea mama.

Să stai cu mine, scria Holly.

Nu cerea prea mult. Desigur, stătuse cu Jeanette, Fodé şi băieţii în Brooklyn. Stătuse şi cu Albie, în diferite locuri, inclusiv în livingul ei. De-a lungul anilor, Teresa îşi depăşise neîncrederea faţă de budism şi meditaţie. Când se întâlneau, Holly era tot Holly. Şi dacă avusese atâtea motive întemeiate să nu se ducă la ea cât încă lucra, acum, la pensie, îşi spunea că era prea bătrână, drumul prea lung şi biletele prea scumpe, iar legăturile din aeroport prea complicate. Nici un motiv însă nu era suficient de serios ca să nu-şi vadă fiica.

Zborul de la Los Angeles la Paris durase douăsprezece ore. Teresa acceptase vinul gratuit de fiecare dată când însoţitoarea de bord trecea pe culoarul îngust cu căruciorul pe lângă ea, dormise pe apucate, cu

capul sprijinit pe geamul hubloului, şi încercase să citească *Pacientul englez*[111]. Până să aterizeze la Paris, Teresa îmbătrânise douăzeci de ani. Procurorii ar trebui să insiste ca baronii drogurilor şi criminalii să fie judecaţi pe cursele transantlantice aglomerate, la clasa economic, unde toţi suspecţii ar mărturisi orice în schimbul unui pat moale dintr-o cameră întunecoasă şi retrasă. Înţepenită şi amorţită la coborârea din avion, şi-a târât picioarele în mijlocul şuvoiului ce se pusese în mişcare: trolere care-i urmau ca nişte câini ascultători pe vorbitorii la telefoane mobile, oameni care mergeau cu atâta siguranţă, încât nu-i trecu nicio clipă prin minte să nu se ţină după ei, era prea ameţită ca să gândească. În cele din urmă, s-a trezit brusc la realitate, la vederea unui birou de informaţii; i s-a spus că poarta de plecare era la un terminal unde se ajungea cu autobuzul-navetă şi că zborul spre Elveţia avea o întârziere de trei ore.

Teresa a primit din partea francezului frapant de atrăgător de la informaţii o hartă a aeroportului subliniată şi a început să-şi facă drum înapoi, în direcţia din care venise. Picioarele i se umflaseră în timpul zborului şi erau acum cu un număr mai mari decât pantofii pe care îi purta. Bineînţeles că nu se aştepta s-o însoţească cineva până la poarta de îmbarcare, dar nu se putu împiedica să nu-şi aducă aminte cum stătuseră lucrurile în acest aeroport cu cincizeci de ani în urmă: era atunci un alt om, în alte împrejurări, considerabil diferite.

Bert o dusese pe Teresa la Paris în luna de miere. A fost o surpriză totală. El a făcut rezervarea la hotel, a cumpărat franci de la bancă şi a rugat-o pe mama Teresei să-i pregătească fiicei valiza. A doua zi după nuntă, părinţii ei i-au dus dimineaţa cu maşina la aeroportul Dulles, ca să prindă avionul, iar ea tot nu ştia unde plecau. Îşi obţinuse licenţa în literatură franceză la Universitatea din Virginia, dar nu vorbise niciodată în franceză în afara orelor de seminar, şi nici nu plecase vreodată din ţară.

Teresa s-a oprit la un mic bistro din holul aeroportului, s-a prăbuşit într-un scaun alb de plastic şi a comandat *café au lait* şi *croissant*. A fost destul de simplu. Avea tot timpul la dispoziţie. Şi-a

---

[111] *The English Pacient*, roman al scriitorului Michael Ondaatje, publicat în 1992. A fost ecranizat în 1996 de Anthony Minghella, cu Ralph Fiennes, Kristin Scott Thomas şi Juliette Binoche în rolurile principale.

scos călcâiele din pantofi, cu toate că era o greşeală. Labele picioarelor urmau să se umfle ca aluatul pus la dospit şi i-ar fi fost apoi imposibil să le vâre la loc. De la vârsta de douăzeci de ani nu se mai gândise ce băiat frumos fusese Bert Cousins, înalt şi cu părul blond ca spicul, cu ochii de un albastru închis atât de intens, încât o făceau să tresară în fiecare dimineaţă când îi deschidea. Ai lui erau bogaţi precum Cresus, aşa cum îi plăcea bunicii să spună. La terminarea liceului, părinţii îi dăruiseră lui Bert un Fiat mic.

Când s-au cunoscut, el era în anul doi la facultatea de drept a Universităţii din Virginia, printre primii din seria lui, iar ea, în ultimul an de liceu. Grăbită să ajungă la ore într-o dimineaţă înzăpezită de ianuarie, Teresa alunecase pe un petic de gheaţă şi luase o căzătură zdravănă, cu un icnet îngheţat, în timp ce cărţile şi hârtiile i se împrăştiaseră peste tot în jur. Stătea întinsă pe spate, prea ameţită pentru a vedea altceva decât fulgii de zăpadă care cădeau spre ea, când în raza ei vizuală apăru Bert Cousins, care se aplecă şi o întrebă dacă avea nevoie de ajutor. Da, fireşte. El, un străin, o ridică de jos, o săltă în braţe şi o duse aşa până la infirmerie, lipsind de la următorul curs, ca s-o aştepte până îi bandajau glezna. Un an mai târziu, când a cerut-o în căsătorie, i-a spus că după absolvirea facultăţii o să se mute în California. Acolo avea să se înscrie în barou, ca să înceapă împreună o viaţă nouă, undeva unde nu-i cunoştea nimeni. Nu voia să-şi piardă timpul cu contracte de vânzări imobiliare; el voia să practice dreptul de-adevăratelea. Şi mai voia copii, i-a spus el, cât mai mulţi. Fiind singur la părinţi, nu-şi dorise decât fraţi şi surori. Teresa îşi plimbase privirile de la Bert la splendidul inel de pe degetul ei şi înapoi, gândindu-se că în clipele acelea trupul ei răspândea lumină, atât de mult îl iubea.

O tulbura faptul că-şi amintea toate astea tocmai acum, la şaptezeci şi doi de ani, în timp ce-şi punea dulceaţă de căpşuni pe croisssant. Abia putea să-şi reţină gândul. Îl iubise pe Bert Cousins, se obişnuise cu el, apoi fusese dezamăgită de el, iar mai târziu, după ce o părăsise cu patru copii, îl urâse cu toată fiinţa ei. La douăzeci şi trei de ani însă, în aeroport, iubirea pentru el alunga orice alt gând că era posibil ca la un moment dat să nu-l mai iubească. Se ţinuseră de mână în drum spre caruselul de bagaje şi, în timp ce aşteptau lângă

banda argintie, el o sărutase adânc, fără să le pese de cei din jur, pentru că erau soţ şi soţie şi se aflau la Paris.

Teresa i-a privit pe toţi acei oameni care treceau pe lângă masa ei din bistroul aeroportului, întrebându-se câţi dintre ei îşi începeau atunci luna de miere, câţi erau îndrăgostiţi şi câţi n-aveau să mai fie după un timp. Adevărul e că nu-şi mai aducea aminte de Bert aproape deloc. Durase mult timp, dar acum treceau ani întregi în care uita să-i întrebe pe copii ce mai făcea tatăl lor, pentru că pur şi simplu nu se mai gândea la el. Trăise îndeajuns de mult încât Bert, iubirea şi furia pe care i le stârnise deopotrivă să dispară fără urmă. Cal era încă alături de ea, Jim Chen era acolo, în timp ce Bert, care încă trăia bine mersi în Virginia, era ca şi mort pentru ea.

Înviorată de cafea şi de scurtul răgaz de odihnă, Teresa şi-a vârât anevoie picioarele în pantofi şi a pornit încet pe drumul spre îmbarcare. Poate că o să rămână în Elveţia pentru totdeauna, poate că o să treacă la budism. Nu se imagina făcând drumul ăsta încă odată.

Holly neglijase să meargă în cămăruţa de sub scara bucătăriei, care fusese înainte debara pentru mături, ca să se uite pe calculator, la cursa de la Paris a mamei. Abia acum a văzut pe panoul de sosiri în aeroportul din Zürich că avionul avea o întârziere de trei ore. Ce-i drept, n-avea prea des ocazia să meargă la aeroport, dar ce fel de idiot uită să verifice ora de sosire, înainte de a porni la un drum de o oră? Deoarece la centru exista regula că dacă pleci cu maşina trebuie să iei şi telefonul, a putut să-i dea un mesaj lui Mihail, ca să-i explice situaţia. Ştia că pe el n-o să-l deranjeze. Mihail i-a răspuns că ei n-aveau nevoie de maşină, şi cu toate astea ea simţea că strică rânduiala comunităţii, ţinând maşina atât de mult.

Dacă ora afişată acum era corectă, n-o să se întoarcă mai devreme de ora două. Îi spusese mamei să ia trenul din Paris. Nimeni nu zbura de la Paris la Lucerna. Cu trenul era floare la ureche. Mama se speriase însă la perspectiva de a lua un tren de la aeroport până la Gare de Lyon, şi apoi de a căuta trenul spre Lucerna. Poate că era cu adevărat imposibil, ţinând cont de decalajul orar şi de bagaj. Holly ar fi putut lua ea trenul, să o aştepte la Paris, dar nu se oferise. Nu voia să lipsească aşa de mult timp.

Holly se achitase de îndatoririle de dimineaţă de la bucătărie,

spălând şi curăţând cinci kilograme de cartofi pe care i-a tăiat bucăţi şi i-a lăsat acoperiţi în apă rece sărată, timp în care s-a străduit să rămână prezentă în ceea ce făcea. S-a dus în camera de oaspeţi în care urma să doarmă mama, ca să verifice dacă prosoapele şi mănuşa de spălat erau lângă chiuvetă, iar sticla cu apă şi paharul, lângă pat. S-a învoit de la meditaţia de dimineaţă ca să plece mai devreme la aeroport, încercând să păşească fără zgomot printre pernele celorlalţi, cu toate că acum îşi dădea seama că n-ar fi trebuit să plece. Putea să rămână. Iritarea pe care o resimţea faţă de sine era ridicol de disproporţionată în raport cu evenimentul, aşa încât s-a întrebat dacă nu cumva adevărata problemă era că de fapt nu-şi dorea vizita mamei. Cu toate că înţelegea cât de important era să-şi lase gândurile în voia lor fără să le judece, să le contemple şi apoi să le îngăduie să plece, de data asta s-a hotărât să le înăbuşe.

Holly şi-a cumpărat un Toblerone de la standul de presă, apoi s-a uitat în jur, în sala de aşteptare, după vreun ziar abandonat, pentru că ziarele şi ciocolata erau cele două lucruri care-i lipseau cel mai mult în viaţă. Şi sexul. Viaţa îi era privată de sex, dar avea destulă minte încât să nu-l caute prin aeroport. A găsit câteva exemplare din *Le Matin, Blick* (deşi nu se descurca prea bine în germană) şi, minunea minunilor, ediţia completă de marţi a *New York Times*. Se destinse brusc. Ideea de a petrece trei ore în aeroport cu trei ziare şi un Toblerone nu era departe de un miracol. A desfăcut foiţa de staniol şi a muşcat din baton o bucăţică, lăsând-o să se topească în gură, în timp ce se apucă să citească paginile de ştiinţă din *Times*. Diavolii tasmanieni mureau de cancer oral; existau dovezi că era mai indicat să alergi fără pantofi de sport; copiii care trăiau în zonele defavorizate din oraşe erau predispuşi la astm în egală măsură cu cei din zonele de conflict. A încercat să-şi dea seama la ce-i foloseau asemenea informaţii. Cum ar putea ea să-i salveze pe diavoli, să-i împiedice să se muşte între ei, pentru că aşa părea să se dezvolte cancerul, şi de ce îşi făcea griji pentru soarta unui mic marsupial agresiv din Tasmania, în timp ce nu simţea aproape nimic pentru copiii astmatici? Pentru ce a citit de la un capăt la altul articolul despre cum să alergi mai bine, când ea nu era genul sportiv, dar nu şi textul despre energia geotermică? Cât de superficială devenise cu adevărat? A împăturit ziarul şi l-a pus pe

genunchi, rămânând apoi pe gânduri. Îşi spuse că ar trebui să plece de la Zen-Dojo Tozan mai des, sau poate de tot, apoi îşi zise că n-ar trebui să plece niciodată de acolo, sub nicio formă, la fel ca Siobhán, pe care Holly n-o văzuse niciodată mergând mai departe de cutia de scrisori de la poartă.

Când se gândea la viaţa ei din California, Holly îşi amintea că vedea totul în termeni de cine are mai puţin decât ea şi cine are mai mult, cine era mai frumos, mai deştept, cine avea o relaţie mai reuşită (toţi ceilalţi, de obicei), cine era promovat mai repede, pentru că, oricât de mult o lăudau cei de la bancă, lăsau impresia că-i preferă întotdeauna pe alţii. Se străduia încontinuu să fie mai bună şi să facă totul cum trebuie, drept urmare începuse să scrâşnească din dinţi noaptea în somn. Îşi muşca obrazul stâng pe dinăuntru, până i se făcuse acolo un crater, şi îşi rupea pielitele de la unghiile degetelor mari până îi dădea sângele. Se programă la un medic internist, îi spuse ce probleme are, apoi deschise gura să-i arate interiorul gurii. El se uită cu o lanternă mică la limbă şi la dinţi, se uită la mâini, apoi îi recomandă meditaţie. Sau cel puţin aşa i se păruse ei că a spus.

„Veţi avea nevoie de meditaţie."

În clipa când auzi cuvântul, îi săltă inima în piept, ca şi cum până atunci nu făcuse altceva decât să aştepte exact acest moment. *În sfârşit!* îi spuse inima. *Slavă Domnului!*

— Unde pot învăţa să meditez? întrebă ea. Chiar şi numai cuvântul rostit îi aducea bucurie.

Doctorul se uită la ea ca şi cum s-ar fi întrebat cât de dusă cu capul era.

— Me-di-*ca*-ţie, repetă doctorul, de data asta mai rar şi mai tare. Aveţi nevoie de medicaţie pentru anxietate. Vă dau o reţetă pentru Ativan. Vom lucra puţin la doză. Va trebui să stabilim care este cea mai potrivită pentru dumneavoastră.

După ce îi dădu recepţionistei o bancnotă de douăzeci de dolari pentru coplată, Holly aruncă bucata de hârtie albă direct la coşul de gunoi. Fără să ştie, doctorul îi arătase totuşi calea spre vindecare. În momentul acela, nu era lămurită ce presupune exact meditaţia, dar ştia că avea să afle. Citi vreo două cărţi, ascultă în maşină casete

despre dharma, apoi cunoscu un grup care se întâlnea pentru meditaţie miercuri seara şi duminică dimineaţa. Începu să mediteze singură acasă, dimineaţa devreme, înainte de a pleca la bancă. Şase luni mai târziu, câţiva membri din grupul de miercuri o invitară la un weekend de retragere. Mai târziu, se duse la un centru de spiritualitate tocmai la nord de Berkeley, unde intră în muţenie o săptămână întreagă. Acolo, pe avizierul din plută, văzu într-o zi un pliant despre Zen-Dojo Tozan. Simţi cum îi bate inima foarte tare, la fel ca atunci când îl înţelesese greşit pe doctor. *Acolo e de mine,* îşi spuse ea privind imaginea unei case de lemn care stătea în echilibru pe o pajişte lină, acoperită cu flori de munte. Scoase pioneza şi lăsă broşura să-i cadă în mână.

Lui Holly i se întâmplau lucruri de soiul ăsta. Uneori avea senzaţia că cineva îi arăta drumul, iar atunci se gândea la Cal.

Ani de zile după moartea lui Cal, pe Holly o măcinase regretul că nu fuseseră mai apropriaţi (regreta multe alte lucruri). Ajunsă în Elveţia, începuse să accepte că se descurcaseră totuşi binişor pentru un băiat de cincisprezece ani şi o fată de treisprezece, aflaţi într-o situaţie nedorită. Ţipau unul la altul, dar nu-şi purtau pică. Se împingeau, dar niciodată nu se pălmuiau şi nici nu se ciupeau. Se băteau cu pernele, nu aruncau cu farfuriile. Holly îi corecta temele lui Cal, fără s-o facă pe deşteapta, iar Cal, în amintirile ei luminoase din copilărie, trăsese două fete, pe una de coada de cal, pe cealaltă de gulerul bluzei, în timp ce încercau s-o înghesuie pe Holly în dulapul ei de pe coridorul şcolii. „Nebunelor, lăsaţi-o-n pace pe soră-mea!“ le spusese el fetelor care au fost cât pe ce să cadă pe spate, apoi o luară la fugă, plângând pe coridor. Le făcuse rău şi băgase spaima în ele prosteşte. Holly însă, a cărei treabă era să aibă grijă de toţi, se simţise la rândul ei, fie şi pentru o singură clipă măreaţă, protejată. De către fratele ei.

Ca nişte fraţi mai mari, Holly şi Cal avuseseră împreună grijă ca Jeanette şi Albie să stea departe de sobă şi de cuţite cât au fost mititei. Avuseseră grijă şi de mama lor, chiar dacă nu în tandem. Pe cât puteau, se străduiau să-i uşureze povara şi s-o ferească de unele lucruri. Cu cât Holly simţea mai mult prezenţa lui Cal în viaţa ei de acum, cu atât era convinsă că lui îi păsa de ea şi că o iertase. Pe măsură ce reuşea să

aibă o viaţă senină, cu ochii larg deschişi spre frumuseţea simplă din jurul ei, îl auzea tot mai limpede. Nu-l auzea aşa, ca nebunii, nu stăteau la palavre discutând politică, era mai degrabă un sentiment plăcut, uşor de atins la Zen-Dojo Tazan, ba chiar şi aici, în zona de aşteptare a aeroportului din Zürich. Era încredinţată că, în majoritatea lor, oamenii nu-şi folosesc pe deplin potenţialul psihic. Trăiesc într-o stare de confuzie mentală din pricina bombardamentului de mărfuri şi servicii, de informaţii şi aspiraţii. N-ar fi capabili să recunoască adevărata fericire nici dacă s-ar afla în faţa lor. Îi fusese aproape imposibil să-l audă pe Cal la Universitatea Berkley, la Sumimoto Bank, sau oriunde altundeva în Los Angeles; în schimb, în Elveţia, unde fratele ei nu pusese niciodată piciorul, ei bine, se auzea mai tare. Holly s-a întors la ziarele ei. A citit despre piesele de pe Broadway. A citit o recenzie de carte şi un editorial despre inundaţiile din Iowa. A citit despre situaţia disperată a femeilor din Afganistan. A terminat jumătate din batonul de ciocolată şi a pus restul în pungă, pentru mai târziu. Văzând cât e ceasul, s-a ridicat şi s-a dus lângă familiile care aşteptau şi lângă şoferii care ţineau foi cu nume scrise de mână. Când a zărit-o pe Teresa venind spre ea – atât de împuţinată! atât de bătrână! cât timp trecuse? zece ani? mai mult de atât? –, a simţit cum o inundă un val imens de iubire, a ei şi a fratelui său. Şi-a întins braţele.

— O, mamă! a exclamat ea.

De unde să înceapă cu minunile? Fireşte, mai întâi de toate cu Holly, care, cu părul ei negru, uşor încărunţit şi tuns foarte scurt, în sandale cu talpă de plută Birkenstock şi şosete de lână, era de-a dreptul strălucitoare. Printre toţi acei oameni înghesuiţi de-a valma de cealaltă parte a controlului de securitate, *bum!* Holly. Era cu totul diferită de ceilalţi, n-avea cum să treacă neobservată. Când Teresa i s-a aruncat în braţe, părea că nu despărţiseră niciodată. Îi fulgeră în minte imaginea copleşitoare a asistentei intrând în salon în dimineaţa când se născuse Holly, ca să-i pună la piept un prunc frumos, copilaşul devenit acum femeia frumoasă din braţele ei. Teresa a sărutat-o pe gât şi apoi şi-a apăsat obrazul de pieptul fiicei sale.

— Îmi pare rău că a trebuit să aştepţi aşa de mult, a spus ea, neştiind prea bine dacă era vorba de întârzierea de trei ore sau de toţi

acei ani cât îi luase să ajungă acolo.

— Nu m-am plictisit, a spus Holly, mângâind-o pe mama sa pe creştet.

I-a luat geanta de voiaj şi poşeta şi le-a pus pe umăr ca pe nimica toată, la fel de uşor cum ar fi putut s-o ridice şi pe Teresa. A condus-o direct la toaletă, fără s-o mai întrebe dacă avea nevoie, şi avea. Aşa fusese Holly dintotdeauna: responsabilă, hotărâtă, gata să ajute fără să i se ceară. Când Teresa i-a arătat care era bagajul ei pe banda caruselului, Holly l-a luat şi a izbucnit în râs.

— Îţi faci bagajul ca un californian, a spus ea, încântată de un lucru atât de neînsemnat.

— Şi cum îşi fac bagajul californienii? a întrebat Teresa, râzând cu toată gura, fără să priceapă gluma, sigură că îşi arăta măsele care nu mai fuseseră văzute de ani de zile.

Holly a ridicat trolerul negru al mamei. Era mic şi discret, ca o notă de subsol la toate acele uriaşe valize roz cu pereţi tari, asigurate cu cabluri elastice, care se plimbau în cerc prin faţa lor.

— Europenii îşi fac bagajele de parcă nu s-ar mai întoarce niciodată acasă. Cred că are legătură cu războiul.

Afară, aerul era tare şi rece, cu toate că era prima zi de septembrie. Când plecase din Los Angeles erau treizeci şi cinci de grade. Holly a ajutat-o să-şi pună jacheta. Teresa se simţea mândră în primul rând pentru că avea haina groasă la ea. Acasă, în living, îşi pusese jacheta şi apoi o dăduse jos, încuiase uşa, se dusese la taxi, se întorsese şi o pusese din nou. Acum, din parcarea aeroportului, zărea Alpii în depărtare. Îi admirase din avion, cu vârfurile lor acoperite de nea. Şi-a strâns mai bine jacheta pe trup. Cine s-ar fi aşteptat ca Teresa Cousins să vadă vreodată Alpii?

Citröenul împrumutat de la Zen-Dojo Tozan pe care îl conducea Holly aducea mai degrabă cu o cutie de supă, decât cu o maşină. Tabla subţire trepida de fiecare dată când Holly reducea viteza în curbe cu schimbătorul lung ca un băţ care ieşea din podeaua maşinii. Acasă în California, pe autostrada interstatală 405, o asemenea maşină ar fi zdrobită de rateurile ţevii de eşapament ale unui SUV aflat în depăşire, dar pe serpentinele acelea periculoase se comporta aidoma celorlalte cutii de tinichea. Se puteau ciocni una de alta fără să lase urme, ca

trecătorii care se înghiontesc din greşeală pe o stradă aglomerată. Pentru a se proteja, nimeni nu mărise miza aici, construind un tanc cât toate zilele, ca să spulbere concurenţa de pe şosea. Erau cu toţii vârâţi în aceeaşi oală. Nici parapeţii de metal care îi despărţeau de panta abruptă nu păreau mai potriviţi să le salveze viaţa, dar ce importanţă mai avea? O să moară oricum, până la unul. Nici măcar nu ajunseseră la centrul Zen, sau cum îi zicea, şi Teresa simţi că înţelesese mesajul. Cine mai avea nevoie de airbaguri? Sau de caroseria ranforsată care înălţa o barieră în faţa lumii? Teresa a deschis geamul din dreptul ei – coborându-l cu o manivelă! A tras adânc în piept aerul tare, elveţian.

— Cât e de frumos! a exclamat ea.

Au ţâşnit într-un tunel de piatră, tăiat în versantul unui munte: lumină, apoi întuneric, apoi mulţi pini.

— Aşteaptă, abia acum începe, a avertizat-o fiica sa.

— Holly, e ceva ce n-am înţeles până acum. Adică mă bucur pentru tine, fireşte, dar undeva, într-un colţişor din mintea mea, mărturisesc că m-am întrebat mereu: *Ce e aşa de rău în Torrance?*

Au trecut pe lângă două capre miţoase aflate pe marginea drumului, împodobite cu coarne răsucite în lături, ca nişte coroane. Fără îndoială, îi aşteptau pe Heidi şi pe Bunicul să le mâne înapoi în munţi. Teresa a întors capul spre Holly:

— Dar, la urma urmei, de ce ai sta în Torrance?

— Nu e nimic rău acolo, a răspuns Holly, încântată să primească aprobarea mamei. Aici însă e mult mai linişte. Îmi prieşte.

— Mă gândesc la Jeanette, care stă în Brooklyn cu Fodé şi băieţii. Cred că ei îi plac zgomotul şi spaţiul ăla înghesuit. Mă gândesc că asta-i ţine împreună. Cât despre Albie, el una-două îşi strânge lucrurile şi pleacă, mereu în căutare de ceva nou, nu contează unde. Asta cred că i se potriveşte. Acum e în New Orleans.

— Îmi mai trimite câte un e-mail, a spus Holly, pe care o cuprinse dintr-odată dorul de frate şi de soră, dorindu-şi în acea clipă să se regăsească toţi trei în aceeaşi încăpere cu mama lor.

— Asta-i bine.

— Dar tu?

— Ce-i cu mine? a întrebat Teresa, care îşi întindea gâtul să prindă un alt crâmpei din priveliştea ce dispărea în zare.

— Ţi-a mers bine în Torrance? A fost o alegere bună?

Treceau acum printr-o pădure. Cu trunchiurile îmblănite cu muşchi, copacii deveneau tot mai groşi şi mai înalţi şi începură să ia din lumină, pe când ferigile acopereau pământul în întregime. Pietrele enorme, adevărate stânci, păreau puse de-a lungul unui pârâu cu ape repezi de nişte scenografi. *Vreau să-mi faceţi o pădure fermecată!* trebuie să fi cerut producătorul de film.

— Când a plecat cu Beverly, tatăl vostru ar fi vrut să ne mutăm în Virginia, ca să fim aproape unii de alţii. Să-ţi spun drept, nici nu l-am băgat în seamă. Poate ar fi fost totuşi bine. Ar fi fost mai uşor pentru voi, copiii. Numai că n-am găsit în mine dorinţa de a-i face pe plac.

— Asta e cea mai mare prostie pe care am auzit-o, a spus Holly, luându-şi imprudent ochii de la drum ca s-o privească. Habar n-am avut că ţi-a propus aşa ceva.

— A doua oară a fost după ce s-a dus Cal, a spus Teresa ridicând din umeri. Îţi aminteşti. Se-nţelege că n-aveam de ce să ne mutăm în Virginia după moartea lui Cal, deşi, trebuie să-ţi spun, mi-am făcut mult sânge rău că l-am îngropat acolo. În perioada aceea mă gândeam doar cum să merg înainte, câte un pas pe rând, să nu mă prăbuşesc. Nu mă gândeam să-mi schimb viaţa. Se schimbase deja, trebuia doar să trec prin ea.

— Şi ai reuşit.

Holly a schimbat viteza într-a doua. Mergeau în spatele unui camion, urcând întruna.

— Cred că am depăşit cu toţii momentul, fiecare în felul său. Te temi că n-o să reuşeşti, dar până la urmă izbuteşti. Eşti încă viu. Asta m-a salvat în cele din urmă: eram încă în viaţă. Şi tu, şi Albie, şi Jeanette. Dar n-o să fim de-a pururi, aşa că a trebuit să fac ceva în privinţa asta.

Teresa a prins-o pe Holly de mână, simţind vibraţia profundă a schimbătorului de viteză.

— Auzi-mă cum pălăvrăgesc. Niciodată nu vorbesc atât.

— Ăsta-i efectul Elveţiei asupra oamenilor. Holly s-a oprit să se gândească mai bine, apoi a continuat: Aş zice că la fel mi s-a întâmplat şi mie. Pe-aici lumea vorbeşte de fapt destul de puţin.

Teresa a zâmbit şi a dat din cap, încuviinţând.

— Păi asta-i bine. Îmi place.

Zen-Dojo Tozan nu se afla nici în Sarnen, nici în Thun, ci undeva între cele două localităţi, şi nu într-un sat, ci în mijlocul ierbii înalte şi al florilor albastre. Ocupa o cabană mare, ridicată sus, pe coasta unui munte. Fusese casa de vacanţă a unui bancher din Zürich. Vara, el şi soţia lui înotau în lac cu cei cinci copii ai lor, iarna schiau, iar în restul anului, fără ştiinţa celor din Sarnen, Thun sau Zürich, se aşezau toţi şapte pe perne zafu[112], închideau ochii şi-şi curăţau mintea la fel cum aerul de munte înviorător le spălase plămânii. Casa a fost cedată unui trust pentru a crea Zen-Dojo Tozan, cu înţelegerea ca vlăstarele familiei şi copiii acestora, precum şi toţi copiii care aveau să vină acolo să fie bineveniţi. Katrina, cea de-a patra fiică, trecută acum de şaptezeci de ani, locuia tot timpul acolo, în micul dormitor din spate în care dormise în copilărie. În afară de Katrina mai erau şi alţi locatari permanenţi, în număr de paisprezece. De două ori pe an, centrul găzduia şedinţe de retragere, când închiria un autobuz pentru a-i duce şi a-i aduce pe vizitatori de la pensiunea din Thun. Grosul venitului le venea însă de la alpenştocuri.

Toţi locatarii centrului erau implicaţi într-un fel sau altul, le ciopleau sau le vindeau, cu alte cuvinte se ocupau fie cu meşteşugul, fie cu afacerea, după cum le plăcea să spună. Alpenştocurile aveau mare căutare, mai ales printre americanii sau australienii amatori de meditaţie, care ştiau că nu vor ajunge niciodată în Elveţia. Holly nu se pricepea să lucreze nici cu lemnul, nici cu cuţitele, aşa că se ocupa de contabilitate. Constatase că nu exista practic nicio limită pentru sumele care puteau fi încasate pentru un băţ lung de pin elveţian, cu mâner cioplit în formă de peşte. Mai pune şi o busolă de cinci euro pe spatele peştelui şi dublează preţul, cu toate că aparent nimeni nu mai ştia cum să se orienteze pe teren. Cumpărau lemnul de la o fabrică din Lausanne, deşi puteau obţine un stoc mai ieftin şi mai atractiv din Germania, pentru că luaseră decizia ca totul să fie elveţian. Aşa scria pe pagina lor de web: alpenştocuri elveţiene din pin elveţian, cioplite de budişti în Elveţia. În fiecare zi, după

[112] Perne rotunde moi, folosite în meditaţia Zen.

meditaţie şi treburile gospodăriei, îşi dedicau câteva ore bastoanelor de munte: Paul tăia lemnul în formă de par, Lelia cioplea grosier corpul peştilor cu un cuţit de decupat, apoi Hyla sculpta solzii cu migală. Alpenştocurile, împreună cu fondurile donate, le asigurau acoperişul de deasupra capului, le plăteau taxele şi le puneau pâinea şi brânza pe masă. Aveau o listă de aşteptare de opt luni pentru aceste bastoane. Lista devenise mult prea lungă ca să le mai fie de folos rezidenţilor, aşa că au aruncat-o într-un sertar şi au uitat de ea.

— Avem noroc că e o cameră de oaspeţi liberă, i-a spus Holly mamei, luând-o de mână în timp ce urcau treptele de lemn abrupte. Deşi se ţinea bine pe picioare, mamei sale i-ar fi fost de ajutor un alpenştoc. Erau zile când vântul putea să te doboare la pământ.

— Oamenii vin aici pentru o lună, apoi nu mai vor să plece. Avem trei camere de oaspeţi, iar rezervările sunt mereu date peste cap. Oamenii stau şi iar stau, gândindu-se că la un moment dat o să plece careva şi o să le lase locul liber.

Cabana era înconjurată de un cerdac suspendat deasupra acelei lumi cristaline. Ici şi colo erau răspândite câteva scaune grele de lemn, cioplite de un topor neglijent, pentru ca discipolul să se poată odihni în timp ce admira priveliştea.

Alpii arătau ca imaginea lor desenată pe un ambalaj de bomboane, o versiune idealizată, menită să atragă străinii. Teresa s-a oprit să-şi tragă sufletul, din pricina peisajului, a aerului rarefiat, a faptului că reuşise să ajungă până acolo.

— Ai avut noroc, a spus ea, gâfâind uşor.

Holly a rămas alături de ea, privind încă o dată totul prin ochii mamei sale.

— Ştii, cineva chiar s-a prăpădit în timp ce aşteptam să se elibereze o cameră. Eu eram plecată în California, ca să-mi dau demisia de la bancă. Era un francez, îl chema Philippe. El a avut ideea cu bastoanele, cu mulţi ani înainte ca centrul să rămână fără bani, când au început să se agite că trebuiau să plece din locul ăsta. Era un bătrânel simpatic. Încă stau în camera lui.

— Mai vin aici şi alte mame? a întrebat Teresa, încercând să nu pară competitivă, dar simţindu-se exact aşa. Era atât de mândră de sine.

— Uneori. Mai puţine decât ai crede.

De îndată ce a văzut patul din camera ei, Teresa a tras un pui de somn. Apoi, înainte de masa de seară, de discuţia despre dharma şi ultima şedinţă a zilei, Holly a făcut tot posibilul să-i ţină mamei un curs intensiv despre meditaţie. Inspiri, expiri, eşti atent la respiraţie şi laşi gândurile să vină şi să plece fără să le analizezi.

— Cel mai bine e să încerci, a spus ea la sfârşit, temându-se că explicaţiile ei puteau face mai mult rău decât bine. E destul de simplu.

Aşa că Teresa, îmbrăcată în treningul pe care îl purta în dimineţile când făcea împreună cu vecina ei o tură de mers rapid, s-a aşezat lângă fiica sa pe o pernă şi a închis ochii.

La început, nu s-a întâmplat mare lucru. Mai întâi i-a zburat gândul la durerea din genunchiul stâng. I-a trecut apoi prin minte că oamenii de aici păreau de treabă. Îi plăcea de Mihail, rusul pe care-l numise Michael. El să fi fost şeful acestui loc? Era foarte primitor. Toţi aveau părul tuns scurt, ca al lui Holly. La urma urmei, de ce nu? Ce importanţă avea? N-avea pe cine să impresioneze. Vedea că Holly era fericită aici, dar oare aşa arăta viaţa adevărată? Cum avea să se descurce la vârsta Teresei? Cei de aici vor avea grijă de ea? Să nu uite s-o întrebe pe bătrâna care crescuse în casa asta. Închipuie-ţi acest loc ca pe o *casă*, un cămin pentru mai multe familii. De câţi servitori era nevoie s-o întreţină? Picioarele îi amorţiseră.

Apoi şi-a luat seama. Ce aiureală! Teresa s-a simţit şocată de faptul că mintea îi rătăcea fără ţintă, de parcă stătea pe marginea autostrăzii, scotocind prin gunoi, după care se oprea, vrăjită de fiecare ambalaj de gumă de mestecat lucios. Şi-a revenit cât pentru o singură respiraţie, dar s-a trezit apoi gândindu-se la salata de fasole de la cină, era un soi cu boabe roz, pe care nu le mai văzuse din copilărie. Nu-şi amintea cum se numeau. Mama o punea să aleagă pietricelele din fasole înainte de a lăsa boabele la înmuiat, iar ea era foarte atentă, până când se plictisea şi arunca restul boabelor peste cele alese deja, stricând totul. Dacă muşcase cineva dintr-o pietricică?

O singură respiraţie? Nu era în stare nici măcar de-atât? Nici măcar o singură dată nu trăsese aer în piept fără să fie împovărată de gânduri? A încercat din nou. Iată. Bine. O durea spatele. Pe

neaşteptate, capul i-a căzut în faţă şi pentru o clipă s-a cufundat în somn. A scos un mic sunet neaşteptat, ca un câine sau purcel care tresare în vis. Şi-a revenit, îndreptându-şi spatele şi deschizând ochii pe furiş, să cerceteze dacă o văzuse cineva. Privind în jur la feţele calme ale celor de lângă ea şi la fiica sa, vedea parcă limpezimea din mintea lor senină. S-a ruşinat.

La sfârşitul şedinţei de meditaţie, Holly a ajutat-o să se ridice. Ceilalţi au venit la ea să-i strângă mâna şi s-o îmbrăţişeze uşor. Erau atât de bucuroşi că Teresa venise în vizită la ei!

— Nu-ţi bate capul cu meditaţia, i-a spus o femeie pe nume Carol, cu nişte ochi liniştiţi ca un lac glaciar. La început totul pare fără sens.

— Până să vin aici, am meditat singur ani întregi, zi de zi, i-a spus Paul, cioplitorul de bastoane. Dar să meditezi pentru prima oară în viaţă în locul ăsta?! E ca şi cum ai alerga în premieră direct la Olimpiadă. Trebuie să fii foarte mândră de tine, a adăugat el, bătând-o pe umăr.

În patul îngust din camera de oaspeţi, Teresa rămase cu ochii larg deschişi, privind cornişa de lemn din jurul tavanului, crestată precum dinţii de crocodil. Pentru atâta lucru zburase ea jumătate de glob? Ca să stea jos? Stătuse la birou jumătate din viaţă. A stat în maşină, în avion. Ce fusese în mintea ei? Nu dorea decât să-şi vadă fata. Oare Bert a venit vreodată în vizită la Holly? A participat şi el la ora de meditaţie? De ce nu se gândise s-o întrebe? Lumina unei luni enorme scălda cămăruţa, văruind pereţii şi învelindu-i patul. Gândul i-a zburat apoi la toţi oamenii aceia, femei şi bărbaţi, dar mai ales bărbaţi, pe care procuratura din Los Angeles îi trimisese la închisoare şi cu ajutorul modestei sale contribuţii. Lucrase la nenumărate cazuri pentru ca ei să fie judecaţi şi să-şi petreacă nopţile în paturi înguste, iar zilele, în muţenie. Cum se face că până acum nu se întrebase niciodată ce s-a ales de ei? De-a lungul anilor, pe biroul ei ajunseseră sute de dosare. Mii. Oare bărbaţii aceia stăteau şi ei acum cu privirile pironite în tavanul din celulă, încercând să-şi golească minţile?

Zilele s-au scurs la fel, una după alta. De trei ori pe zi, Teresa intra defilând în sala de meditaţie împreună de ceilalţi. Cineva îndesa cărbuni în soba acoperită cu cahle albastre, după care se

aşezau în cerc pe pernele verde-închis şi aşteptau ca Mihail să bată micul gong care anunţa începerea şedinţei. Era o nebunie. Ar fi renunţat – prefera să meargă cu exemplarul ei din *Pacientul englez* pe balcon, ori să se plimbe singură prin iarba înaltă, cât timp ceilalţi îşi căutau pacea lăuntrică –, dacă Holly n-ar fi fost atât de mândră de ea. Holly o lua de braţ şi îi trăgea perna cât mai aproape de a ei. Ceilalţi le priveau îndelung, cu adâncă preţuire – la bucătărie, la masă, în timpul meditaţiei (uneori, Teresa trişa şi deschidea o clipă ochii, făcându-i pe cei din jur să şi-i închidă) –, alte mame nu veneau în vizită şi, dacă da, cu siguranţă nu participau la şedinţe.

Teresa a continuat să mediteze.

Lelia le-a ţinut o prelegere despre dharma, despre cum să renunţi la autodefinire: nu pot face asta din cauza a ceea ce mi s-a întâmplat în copilărie; nu pot face ailaltă pentru că sunt timid; n-aş putea merge niciodată acolo, pentru că mi-e frică de clovni, sau de ciuperci, sau de urşii polari. Grupul a scos un hohot uşor de râs colectiv de aprobare. Teresa a găsit prezentarea utilă, întrucât în timpul meditaţiei avusese un îndelungat dialog interior despre cât de nepotrivite pentru budism erau septuagenarele din Torrance. Frumoasa Hyla, al cărei cap cu trăsături delicate era pus în evidenţă de lipsa părului, a luat-o la o plimbare şi i-a spus numele fiecărei plante şi al fiecărui copac. În depărtare au zărit o capră de munte. Hyla a strivit o rămurică de ienupăr între palme şi a lăsat-o pe Teresa să-i adulmece mâinile desfăcute, aceleaşi mâini care aduceau la lumină peştii ascunşi în mânerele alpenştocurilor. Hyla i-a destăinuit Teresei că mama ei murise cu cinci ani în urmă şi că se simţea foarte singură. Pe drumul de întoarcere, a luat-o pe Teresa de mână. E-n regulă, şi-a spus Teresa în gând, azi pot să fiu mama ta. S-au întors la bucătărie şi s-au apucat să taie merele pentru tartă în felii.

— Ai vrea să-mi tai părul? a întrebat-o pe Holly înaintea mesei de seară.

— Zău?

Holly s-a aplecat şi a pus mâna pe părul des şi încărunţit al mamei. Din lipsă de inspiraţie, îl purta tuns drept şi prins pe părţi cu agrafe.

— M-am obişnuit cu aspectul şi o să mă ajute cumva să arăt ca voi.

Teresa n-ar fi făcut acest pas dacă ar fi fost să se întoarcă la slujbă. Noul ei aspect ar fi devenit prilej de bârfă în birou. Acum însă, la întoarcerea acasă urma să fie semnul unui nou început. Când o s-o vadă, vecinii şi casierii de la supermarket o să-şi dea seama că era alta.

Holly a plecat să ia maşina de tuns din găletuşa de plastic aflată în baia de la parter. A dus-o pe mama ei afară pe cerdac şi i-a pus un prosop în jurul gâtului, prinzându-l cu un ac de siguranţă. Acolo, toţi se tundeau între ei. Puteau s-o facă şi singuri, dar o dată pe lună era plăcut să simţi mâna altcuiva pe cap.

— Eşti sigură? a întrebat-o Holly înainte de a porni aparatul de tuns. Teresa a dat scurt din cap că da.

— Când eşti în Elveţia[113]...

Şi dus a fost părul ei, în mari smocuri cărunte care cădeau grele pe podea, ca nişte nori de furtună răzleţiţi. Când a terminat, Holly a trecut în faţa ei, să studieze rezultatul.

— Cum arăt? a întrebat-o Teresa zâmbind şi şi-a mângâiat creştetul ca de pluş.

— Ca mine, a răspuns Holly, ceea ce era adevărat.

În unele nopţi, Holly se strecura în camera de oaspeţi, aceeaşi în care dormise la început, cu mulţi ani în urmă. Îi plăcea acolo. Teresa se trăgea cât mai departe, să-i facă loc. Stăteau întinse pe-o parte şi tăifăsuiau, două femei care nu mai stătuseră de vorbă în acelaşi pat de foarte mulţi ani.

— Ce crezi, o să rămâi aici? a întrebat Teresa, trăgând pătura peste umerii amândurora, pentru că noaptea se lăsa frigul.

Holly avea patruzeci şi cinci de ani şi, chiar dacă era un mod de viaţă foarte plăcut, trebuia să se gândească dacă n-ar vrea şi altceva, un soţ, o slujbă.

— N-o să rămân aici toată viaţa, a răspuns Holly. Nu cred. Dar încă nu ştiu cum să plec. Aştept ca într-o zi destinul să deschidă uşa de la Dojo şi să-mi spună: „Holly! A sosit vremea!“

— Când soseşte, să mă anunţi şi pe mine, i-a spus mama.

---

[113] Aluzie la expresia *When in Rome, do as the Romans do* („Când eşti la Roma, poartă-te ca romanii“).

— Să vezi ce frumos e aici când ninge.

Au rămas tăcute o vreme, gata să adoarmă, când Holly a început iar să vorbească.

— Te-ai gândit cumva să rămâi? O să fii unul dintre vizitatorii din camera de oaspeţi pe care îi aşteptăm să plece şi nu se mai dau duşi.

Teresa a zâmbit pe întuneric, cu toate că şi-a dat seama că nici ea nu se vedea cu adevărat plecând. Şi-a trecut mâna pe după mijlocul lui Holly, gândindu-se că purtase în pântece trupul acela care era acum atât de distinct de al său.

— Nu cred, a spus ea şi au adormit amândouă.

În cea de-a opta zi a vizitei ei de unsprezece zile la centrul Zen, Teresa s-a dus la meditaţia de dimineaţă, s-a aşezat pe pernă lângă Holly, a închis ochii şi l-a văzut pe fiul ei cel mare. Imaginea lui era atât de clară, de parcă se aflase tot timpul alături de ea în încăpere, în toate încăperile în care stătuse de-a lungul vieţii, iar ea pur şi simplu nu reuşise până acum să-şi îndrepte privirea în direcţia cea bună. Nu visa şi nici nu simţea că pluteşte în afara corpului. Era conştientă că se găsea tot în cabană, tot pe pernă, dar în acelaşi timp se găsea alături de Cal şi de surorile lui. Erau acolo şi fetele familiei Keating, Caroline şi Franny. Îi văzu pe toţi cinci ieşind pe uşa bucătăriei din casa părinţilor lui Bert, uşa prin care trecuse şi ea de-atâtea ori pe vremea când erau prieteni şi, mai târziu, când plănuiau nunta.

Bucătăreasa, Ernestine, îi dăscăleşte să nu-l supere pe Ned când ajung la grajd, să-l asculte, iar fetele îi spun, da, doamnă. Ea îi dă lui Jeanette o pungă plină pe jumătate cu morcovi veştezi culeşi din fundul frigiderului şi două mere, iar ea îi zâmbeşte recunoscătoare. Lui Jeanette nu-i dădea nimeni nimic. Cal trece deja prin verandă. Nu vorbeşte cu Ernestine. Nu stă să le aştepte pe fete.

— Cal! îl strigă Ernestine prin plasa de sârmă de la uşă. Unde-i fratele tău?

El nu se opreşte. Nu se întoarce. Dă din umeri şi ridică mâinile în sus, tot cu spatele la ea. *Cal*, vrea Teresa să-i strige, *răspunde-i*. Rămâne însă tăcută. Urmăreşte întâmplările unei zile de-acum treizeci şi cinci de ani, de pe cealaltă parte a globului. Nu poate să-l

îndrepte. Nu poate schimba finalul. Îi este îngăduit doar să stea şi să privească, un adevărat miracol.

Cei cinci merg pe aleea asfaltată din spatele casei, o iau pe drumul de pământ, apoi printre cele două făgaşe între care creşte iarba, ca în zona verde de pe autostrăzi. Holly şi Caroline pălăvrăgesc, în timp ce Jeanette şi Franny trag cu urechea. Cal e departe, merge atât de repede încât fetele sunt nevoite din când în când s-o ia la fugă, ca să nu rămână în urmă. Vor să meargă împreună, dar nu alături de el, şi cei cinci ştiu foarte bine ce înseamnă să fii suficient de aproape. Cal e înalt şi blond, ca tatăl lui, cu ochi la fel de albaştri şi cu pielea arămie după o vară petrecută în aer liber. Pe chip i se citeşte o expresie de furie mocnită, dar aşa e tot timpul. Nu vrea să stea în Virginia, nu vrea să stea cu surorile lui, nici cu fetele lui Fix, cu mama vitregă sau cu bunicii. Nu vrea să ţesale caii, să fie înţepat de muşte sau ţânţari, să stea în duhoarea de bălegar şi fân, dar n-are altceva mai bun de făcut. Ăsta-i necazul la cincisprezece ani – nu se poate gândi decât la ce nu vrea. Cu toate că e foarte cald, poartă un tricou cu inscripţia UCLA şi blugi Levy's. Dacă şi-a pus pantaloni lungi, înseamnă că şi-a luat iarăşi revolverul. Copiii ştiu.

Jeanette îi spusese Teresei de arma pe care Cal o ţinea legată de picior cu bandane. Îi povestise mamei totul mult mai târziu, pe vremea când locuiau singure în casa din Torrance. Fără Holly şi Albie prin preajmă, s-a simţit liberă să vorbească despre ziua morţii lui Cal, despre cum terminaseră Benadrylul, folosindu-l ca să-l adoarmă pe Albie, despre drumul pe care îl urmaseră până la grajd şi cum nu-l băgaseră în seamă pe Cal în timp ce el trăgea să moară. Credeau că se preface, ca ele să se apropie de el şi apoi să le lovească. Aşezate pe iarbă, aşteptaseră o groază de vreme, împletind coroniţe din margarete, ca să-i arate că nu se lăsau păcălite. Jeanette povestise totul, dar Teresa nu reuşise să vadă. De fapt, nu văzuse nimic până acum.

Holly, care are glasul cel mai frumos dintre fete, dar şi din şcoală, începe să cânte mişcându-şi braţele înainte şi-napoi:

— *Mergem la capelă*[114]*...*

— *Să ne cunună*m, i se alătură Caroline şi Franny.

---

[114] *Chapel of Love*, melodie lansată în 1964 de grupul vocal The Dixie Cups.

— *Mergem la capelă...*

— *Să ne cunună*m.

Caroline şi Franny. La început Jeanette nu cântă, îşi mişcă doar buzele.

— *Zău, chiar ţin la tine şi...*

— Ce-ar fi să mai tăceţi din gură? se răsteşte Cal, întorcându-se din mers la ele.

Le-a luat-o cu mult înainte prin iarba înaltă, ca să nu-l deranjeze atât de tare cântecul, dar degeaba.

— Chiar vă cer prea mult, ce mama naibii? Au fost ultimele cuvinte ale fiului ei.

— *Să ne cunună*m.

Acum cântă toate patru, chiar şi Jeanette urlă cât o ţin puterile, şi dintr-odată Cal se ia după ele. E greu să-ţi dai seama dacă e supărat de-a binelea sau o face în joacă, dar surorile şi celelalte două fete se împrăştie şi fug ţipând în toate părţile. Cal putea s-o prindă pe oricare dintre ele, dar acum trebuie să aleagă, aşa că se opreşte. În timp ce fetele aleargă în jurul lui, simte deodată că s-a întâmplat ceva, o durere ascuţită pe gât. Se opreşte şi-şi pune mâna în capul pieptului. Aşezată pe pernă în Elveţia, Teresa simte cum ceva o strânge de gât şi se sufocă, pentru că-l urmăreşte îndeaproape, şi ea este el. Fetele cântă şi se învârt, vrea ca ele să înceteze. Şi el vrea să le spună să tacă, dar nu poate vorbi. Albina i se plimbă încă pe ceafă. O simte, dar n-are putere s-o alunge. Simte cum cade, nu doar jos în iarbă, ci undeva mai departe, în timp ce glasurile fetelor sunt acoperite de valul de sânge, de inima care bate nebuneşte, culoarea de pe tricourile fetelor se stinge, soarele, cerul, iarba dispar. Limba îi umple gura. Încearcă să-şi ducă mâna în buzunar, după ultima pastilă de Benadryl, dacă mai rămăsese vreuna, dar nu-şi găseşte mâna. Se răsuceşte şi cade pe spate cu toată forţa gravitaţiei, pământul îl izbeşte brutal, strivind albina, smulgându-i odată cu ea ultima suflare, ultima rază de lumină. Cal are cincisprezece ani, apoi zece, apoi cinci. Doar o secundă. Când ajunge în braţele ei, îi simte greutatea pe piept. E fiul ei, pruncul ei iubit, şi îl duce acasă cu ea.

9

Fix era încă în viaţă de Crăciun, după moartea Teresei Cousins. Imposibil, dar adevărat. Trebuia să fie ultimul lui Crăciun, dar şi cele două Crăciunuri trecute fuseseră ultimele, aşa cum Ziua Recunoştinţei din acest an trebuia să fie ultima. Franny nu dorea să-i lase din nou singuri de sărbători pe Kumar şi pe băieţi, dar nici nu voia să meargă cu ei la Santa Monica. Era prea deprimant. Franny şi Caroline au luat în discuţie şi faptul că o neglijaseră tot mai des pe mama lor în aceşti ultimi ani, când se aşteptau ca tatăl lor să se prăpădească.

— Tata nu e singurul pentru care trebuie ne facem griji, a spus Caroline, gândindu-se la soţul mamei.

În ultima vreme, Beverly i se confesa lui Caroline mai mult decât lui Franny. Una dintre bucuriile unei vieţi lungi e felul în care lucrurile se rezolvă de la sine. Caroline şi mama ei deveniseră foarte apropiate.

— O să dau cu banul, a spus Caroline la telefon. Va trebui să mă crezi pe cuvânt.

— Fireşte, a spus Franny. În nimeni n-avea mai multă încredere decât în Caroline.

— Cap, te duci tu la tata de Crăciun. Pajură, mă duc eu.

La asta ajunseseră. O clipă de aşteptare încordată şi apoi zgomotul monedei căzute pe masa de bucătărie din San Jose[115] a lui Caroline.

Avionul zburase în cerc timp de patruzeci şi cinci de minute deasupra aeroportului din Dulles, înainte de a-i depune în Virginia pe Franny, Kumar şi pe băieţi, pe o vreme haină – zăpadă şi întuneric ca smoala. Ravi, în vârstă de paisprezece ani, şi Amit, în vârstă de doisprezece, stăteau în spatele maşinii închiriate, cu căştile adânc înfundate în urechi şi capetele legănându-se uşor pe ritmuri diferite. Băieţii au rămas impasibili când trenul de aterizare patinase pe pistă, la fel şi pe autostrada spre Arlington, care era un vălmăşag de accidente şi gheaţă, de maşini care se târau spre suburbii ca nişte câini bătuţi, vilegiaturişti stresaţi să ajungă la timp şi vilegiaturişti disperaţi să plece

[115] Principalul oraş din Silicon Valley, California.

de acolo cât mai repede. Franny a sunat-o pe mama ei, spunându-i să nu-i aştepte cu masa. Nu ştiau cât de mult o să întârzie.

— Puteţi întârzia oricât, i-a spus ea. Dacă lucrurile se înrăutăţesc, o să mâncăm noi salsa cu ceapă.

De fiecare dată pregătea salsa pentru Ravi, care se dădea în vânt după mâncărurile sărate, şi prăjitură cu caramel pentru Amit, mare amator de dulciuri.

— De parcă mama ar mânca vreodată salată de ceapă, i-a spus Franny lui Kumar după ce a închis telefonul.

Era la volan şi mişca maşina înainte cu câte un centimetru, pe când Kumar se ocupa de ultimul dintre mesajele primite de la serviciu. Lucra la Departamentul de fuziuni şi achiziţii de la Martin and Fox, o firmă colos. Întocmea planurile de protejare a clienţilor săi împotriva unei preluări ostile, chiar în timp ce soţia lui îşi croia drum prin zăpada orbitoare. Aşa era corect. Dacă ar fi plecat de sărbători la mama lui, în Bombay, atunci nu ea ar fi condus maşina.

— Dacă mă gândesc bine, n-am văzut-o niciodată pe maică-ta mâncând ceva, i-a spus Kumar, în timp ce încingea ecranul mobilului cu degetele mari ale mâinilor. Dovada mea cea mai bună că e o zeiţă.

Beverly şi Jack Dine se căsătoriseră după ce amândoi trecuseră de şaizeci de ani: ea cu mai puţin, el cu mai mult. Kumar o cunoscuse pe mama lui Franny doar ca soţie a lui Jack Dine, regina dealerilor de maşini din Arlington, aşa că o vedea ca pe o fiinţă fericită şi puternică, o sursă de splendoare acoperită de bijuterii.

Casa lui Jack Dine aparţinuse unui senator cu patru mandate din Pennsylvania. Era înconjurată de un zid, cu o poartă pe care o lăsau mereu deschisă. Acum, de Crăciun, zidul era împodobit cu ghirlande de pini şi coroane enorme amplasate din loc în loc. Aleea de acces circulară era plină de maşini parcate. Toate ferestrele erau puternic luminate, beculeţele agăţate de ramurile de sus ale copacilor erau aprinse, iar zăpada le răsfrângea pe toate, răspândind lumină asupra lumii.

Din maşină se vedeau foarte multe siluete în dreptul ferestrelor de pe faţada prelungă, înghesuite ca într-o enormă casă de păpuşi.

— Bunica dă o petrecere pentru noi? a întrebat Amir de pe

bancheta din spate. La ea acasă, totul era posibil.

Mai rămăseseră câteva locuri libere pentru maşini doar în capătul aleii, aşa că cei patru s-au luptat să scoată genţile de voiaj din portbagaj, după care au pornit spre casă prin zăpadă.

— Crăciun fericit! le-a urat Beverly când a deschis uşa.

L-a îmbrăţişat mai întâi pe Amir, apoi pe Ravi, după care i-a strâns lângă ea pe amândoi odată, cu câte un braţ petrecut după umerii fiecăruia.

La cei şaptezeci şi opt de ani ai ei, Beverly putea rivaliza cu orice femeie de şaizeci şi cinci. Era la fel de blondă şi zveltă ca la tinereţe, dar avea bunul simţ să nu împingă lucrurile prea departe. Se vedeau clar semnele unei vieţi trăite ca mare frumuseţe. În spatele ei, casa era plină ochi de luminiţe, crenguţe de brad şi pahare de şampanie. Bradul din salon era înalt până în tavan şi arăta de parcă fusese încrustat cu diamante şi safire roz. Undeva, pe latura cealaltă a casei, se auzea un pian. Femeile râdeau.

— Nu ne-ai spus că aveţi invitaţi, a zis Franny.

— Dar întotdeauna dăm petreceri în Ajun, i-a răspuns Beverly, care era îmbrăcată într-o rochie roşie elegantă, cu trei şiruri de perle. Acum haideţi, intraţi în casă, nu staţi în faţa uşii ca o ceată de Martori ai lui Iehova.

Kumar şi Franny şi-au dus bagajele înăuntru şi s-au scuturat de zăpada aşternută pe haine şi în păr. Kumar cel puţin era îmbrăcat în costum. În drum spre aeroport, îl luaseră direct de la firmă. Franny şi băieţii arătau însă ca nişte turişti cu hainele în neorânduială, ceea ce şi erau de fapt. Băieţii i-au zărit pe musafiri plimbându-se pe lângă ei cu farfuriile pline ochi cu mâncare, aşa că şi-au lăsat jos genţile de voiaj şi au pornit spre sufragerie, în căutarea bufetului. Băieţii erau mai tot timpul flămânzi.

— Bine, dar azi nu e Ajunul! a spus Franny contrariată.

— Familia lui Matthew pleacă de Crăciun la schi, în Vail, aşa că am organizat petrecerea mai devreme. E mai bine în felul ăsta pentru toată lumea. Chiar, cred că de-acum înainte o s-o organizez numai pe douăzeci şi doi.

— Nouă nu ne-ai spus.

Kumar s-a aplecat spre Beverly, s-o sărute pe obraz.

— Arăţi minunat, i-a spus el, schimbând subiectul.

— Franny!

Un bărbat corpolent trecut de vârsta a doua, îmbrăcat cu o vestă roşie cu imprimeu picior-de-cocoş, închisă până la gât, a venit la ea şi a îmbrăţişat-o cu atâta entuziasm încât a săltat-o în aer, scuturând-o înainte şi înapoi printre mormăieli.

— Ce mai face surioara mea preferată?

— Asta doar pentru că nu-i Caroline aici, a spus Beverly. Ar trebui să vezi ce-i face când vine ea.

— Caroline îmi oferă consultanţă juridică gratis, a spus Pete.

— Dacă vei fi dat în judecată de sărbători, sunt gata să te ajut, a spus Kumar.

Pete s-a întors şi s-a uitat lung la Kumar, neştiind de unde să-l ia. Când a făcut în cele din urmă legătura, faţa i s-a luminat de plăcere.

— Aşa e, i-a spus el lui Franny. Uitasem că şi el e avocat.

— Crăciun fericit, Pete! a spus Franny, conştientă că până la sfârşitul serii, mai devreme sau mai târziu, va izbucni la un moment dat în plâns. Singura necunoscută era cât de mult se va putea abţine. Era doar o chestiune de timp.

— Pete se duce la New York cu ai lui, să-i vadă pe Katie şi pe bebeluş, a spus Beverly. Ţi-am zis că a născut Katie?

— Crăciun la New York! (Pete a zâmbit larg, arătându-şi dinţii care o făcură pe Franny să se gândească la fildeş, la nişte colţi de elefant ciopliţi la dimensiuni umane. Sorbea lichior de ouă dintr-o ceşcuţă de cristal.) Poţi să-ţi închipui? Fireşte că poţi. Eşti fată de la oraş. Tot în Chicago locuieşti?

— Să-i lăsăm să meargă în camera de la etaj, să se schimbe, i-a spus Beverly lui Pete. Se întorc într-un minut. Abia au coborât din avion.

Tocmai atunci însă se apropia de ei Jack Dine, îmbrăcat cu o vestă pe care un ren brodat cu cruciuliţe sărea cât se poate de convingător. Jack fusese dintotdeauna un bărbat impozant, înalt şi corpolent, cu toate că acum nu mai părea aşa de solid în comparaţie cu soţia lui.

— Cine e tânăra asta drăguţă? a întrebat el, arătând spre Franny.

Beverly l-a luat pe soţul ei pe după umăr.

— Jack, ea e Franny, Franny a mea. Ţi-o aminteşti.

— Seamănă cu tine, a spus Jack.

— Iar el e Kumar. Îţi aduci aminte de el?

— Să se ocupe de bagaje, a răspuns Jack, fluturând din mână spre acesta. Hai, dă-i drumul. Să le duci sus.

Kumar a zâmbit, deşi numai el ştia cum. Era o persoană generoasă, iar băieţii nu erau de faţă ca să-l vadă.

— Jack, a spus Franny, aşezându-şi mâna pe braţul tremurând al tatălui său vitreg. Kumar este soţul meu.

Kumar însă nu voia să rateze ieşirea din scenă. S-a folosit de ce avea la îndemână.

— Da, domnule, a spus el şi a dat scurt din cap.

Nu se ştie în ce fel, a reuşit să adune toate bagajele, într-un număr de echilibristică şi forţă. Şi-a trecut peste piept curelele de la genţile de voiaj ale băieţilor.

— S-o iei prin bucătărie! i-a strigat Jack, după ce Kumar făcuse un pas în direcţia scării spiralate.

Kumar era gata să scape bagajele, dar a izbutit printr-o minune să se întoarcă şi s-o ia spre bucătărie. A urcat apoi scara îngustă din spate, pe care o foloseau servitorii pe vremea când existau servitori.

— Ce-şi închipuie ei, că pot trece aşa prin mijlocul musafirilor?! i-a spus Jack lui Franny, în timp ce-l urmărea pe Kumar din priviri. Trebuie să fii tot timpul cu ochii pe ei.

— Acela era soţul meu, a spus Franny.

Se sufoca oare? Avea o senzaţie foarte ciudată în gât. Jack a bătut-o uşor peste mână.

— Spune-mi ce pot să-i aduc de băut drăguţei domnişoare?

— Nimic. Mulţumesc, Jack.

Şi Franny care-şi închipuise că ea a fost câştigătoarea când au dat cu banul! Când auzise la telefon moneda căzând pe masa lui Caroline şi când aceasta i-a spus că se va duce în Virginia să petreacă acolo Crăciunul, Franny s-a bucurat. Acum însă, îşi dădu seama că îi era dor de tatăl aflat pe patul de moarte.

— Îţi aduc nişte lichior de ouă, i-a spus Jack Dine şi s-a întors printre invitaţi.

— E tot mai rău, a spus Pete, uitându-se în urma tatălui său. În

caz că nu te-ai prins. E mult mai rău. N-a început încă să dea foc la casă?

— Despre ce vorbeşti? întrebă Beverly cu o voce lipsită de orice expresie.

Îl iubea pe Jack Dine, sau, mai degrabă, îl iubise pe vremea când el era încă o persoană pe care o cunoştea. Pe de altă parte, fiii lui se aşteptau din partea ei la mai multă consideraţie decât era ea dispusă să ofere.

— Asta o să se întâmple, mai devreme sau mai târziu, a răspuns Pete. Începu să scruteze invitaţii, în căutarea cuiva mai demn de a-i fi interlocutor.

— Matthew! a strigat el şi i-a făcut cu mâna fratelui său. Uite, a venit Franny!

Vesta lui Matthew Dine era neagră, dar avea un lanţ de ceas din aur, de care atârna un mic ornament roşu de Crăciun, un singur globuleţ care îi dădea un aer mai festiv decât tuturor celorlalţi la un loc.

Franny uitase că la petrecerile de Crăciun date de Jack Dine bărbaţii purtau obligatoriu veste. Privind în jur, remarcă tema serii: femeile în roşu, bărbaţii în vestă. Matthew i-a cuprins mâinile într-ale sale şi a sărutat-o pe obraji.

— Nici n-ai apucat bine să treci pragul, a spus el cu o voce solemnă.

Franny îl plăcea pe Matthew. Ca toţi ceilalţi.

— Unde-i Rick? a întrebat ea, gândindu-se să termine odată cu cei trei fraţi, înainte de a-şi croi drum spre scară.

— Rick e cam opărit, a răspuns Beverly. A zis că nu vine.

— Vine el până la urmă, a zis Matthew. Laura Lee şi fetele sunt deja aici.

Pe când mergeam spre St. Ives, m-am întâlnit cu un bărbat care avea şapte neveste. Fiecare nevastă căra şapte saci, şi în fiecare sac erau şapte pisici...[116] Franny le pierduse şirul. Îi cunoştea bine pe băieţii lui Jack Dine, aşa cum le spunea toată lumea, deşi trecuseră de cincizeci de

[116] Poezie-ghicitoare. Continuarea este: *Fiecare pisică avea şapte pui:/ Pui, pisici, saci şi neveste./ Câţi mergeau spre St. Ives?*

ani, se încurca însă în soţiile lor actuale, fostele soţii şi copiii tuturor acestora – în unele cazuri erau câte două rânduri de urmaşi, unii adulţi şi la casa lor, alţii încă mititei. *Pui, pisici, saci şi neveste*. Unii membri ai familiei Dine o socoteau un fel de soră, verişoară, fiică, mătuşă mai de departe. Katie Dine din New York avea un copil. Franny se încurca în legăturile de familie, oameni cu care, prin căsătorie, se înrudise în mod nedesluşit. Prima soţie a lui Jack Dine, Peggy, murise cu mai bine de douăzeci de ani în urmă. Cu toate acestea surorile ei erau încă invitate la petrecere an de an, împreună cu soţii, copiii, partenerii de cuplu ai acestora şi copiii respectivi – musafiri bineveniţi! De fiecare dată stăteau în casa care fusese cândva a surorii lor şi, în timp ce mâncau aperitivele pregătite de Beverly cu mâna ei, criticau toate schimbările – canapeaua cea nouă, culoarea diferită a zugrăvelii din camera de zi şi tabloul cu păsări de deasupra şemineului – ca pe o pângărire a memoriei lui Peggy. Obiectele care îşi schimbau locul îi scoteau din minţi.

Musafirii prinseseră de veste că sosise fata lui Beverly şi cei care o cunoşteau erau nerăbdători s-o vadă, pe când ceilalţi doar auziseră atât de multe despre ea. Mathew s-a aplecat spre ea şi i-a şoptit la ureche:

— Fugi!

Franny i-a dat un sărut mamei.

— Mă întorc imediat, a spus ea.

S-a dus la bucătărie, unde doi bărbaţi de culoare în pantaloni negri şi cămăşi albe, cu veste şi cravate, umpleau tăvile de argint cu biscuiţi săraţi cu şuncă, în timp ce un al treilea aranja creveţii fierţi în jurul unui bol de cristal umplut cu sos, aşezat pe un platou masiv de argint. Bărbaţii nici n-au ridicat capetele când Franny a trecut pe lângă ei. Şi, chiar dacă au văzut-o, n-au reacţionat. A urcat scările din spate şi s-a dus în camera de oaspeţi, care le era rezervată ei şi lui Kumar de fiecare dată. Băieţii lui Jack Dine locuiau în oraş, în casele lor la fel de frumoase, astfel încât spaţiul nu era o problemă nici măcar de Crăciun. Când s-a retras, Jack Dine şi-a împărţit imperiul între cei trei fii, dându-i Toyotele lui Matthew, Subarurile lui Pete şi Volkswagenurile lui Rick. Acesta din urmă era delăsător, dar şi înverşunat, protestând deseori că nu era corect ca Matthew să

primească Toyota. Era în mod special invidios pe fratele său pentru modelul Prius.

Când Franny a deschis uşa încet, l-a întrezărit în întuneric pe soţul ei întins peste cuvertură. Sacoul şi cravata erau puse în dulap, iar pantofii vârâţi sub pat. Kumar fusese dintotdeauna ordonat, chiar şi pe vremea studenţiei. Ea şi-a aruncat fularul, pufoaica şi cizmele pe covor.

— Deşi ar trebui să-mi plâng de milă, îmi pare rău pentru tine, a spus el încet, cu mâinile aşezate pe burtă şi ochii închişi.

— Mulţumesc, a zis ea, înaintând pe coate de-a lungul saltelei încăpătoare, să se întindă lângă el.

Kumar şi-a pus braţul în jurul ei şi a sărutat-o pe păr.

— Un alt cuplu ar face dragoste acum.

Franny a râs, îngropându-şi faţa în umărul lui.

— Un cuplu ai cărui copii nu dau buzna în cameră în orice clipă.

— Un cuplu a cărui gazdă nu se ia de ginere pentru că e de altă culoare.

— Îmi pare rău, a spus Franny.

— Biata maică-ta. Şi pe ea trebuie s-o compătimesc.

Franny a oftat.

— Ştiu.

— Întorce-te la petrecere, a spus el. N-am suficient curaj să cobor cu tine, dar tu trebuie să te duci.

— Ştiu, a zis ea.

— Roagă-i pe băieţi să-mi aducă şi mie o farfurie cu ceva de mâncare.

Franny a închis ochii, mişcându-şi capul pe pieptul lui a încuviinţare.

Dacă ar fi după voia lui Kumar, ar merge cu toţii în Fiji în fiecare an, chiar înainte de Ziua Recunoştinţei, şi nu s-ar întoarce decât după ce începe Anul Nou şi se dau jos decoraţiunile de Crăciun. Ar înota alături de peşti şi ar sta întinşi pe nisip, mâncând papaya. Când se plictiseau de Fiji, se puteau duce în Bali ori în Sydney, sau în orice loc însorit cu plajă, al cărui nume ar conţine un număr egal de consoane şi vocale.

— Dar cum rămâne cu şcoala? întreba Franny de fiecare dată.

— Ce, nu suntem în stare să facem şcoală cu ei acasă, şase săptămâni pe an? Nici n-ar fi atât de mult, dacă scădem weekendurile şi zilele de sărbători.

— Cu serviciul însă cum rămâne? întreba apoi Franny.

Kumar îi arunca o privite tăioasă, încruntându-şi sprâncenele negre.

— Bucură-te de fantezia asta şi e suficient.

Prima soţie a lui Kumar, Sapna, murise în ziua comemorării atacului de la Pearl Harbor[117], în toiul sărbătorilor de iarnă, la patru zile după naşterea lui Amir. Era uşor să ţii socoteala cât timp trecuse de atunci, pentru că Amir împlinise doisprezece ani. Sapna fusese mai tânără cu zece ani decât Kumar. „Cu zece ani mai bună la suflet. Cu zece ani mai iertătoare", îi spunea el la aniversarea zilei lor de naştere. Era adevărat. Bucuria ei de a trăi o făcea să pară simpluţă, când, probabil, era la fel de complicată ca toată lumea. „În bucurie nu există prostie", îi plăcea ei să spună. Îşi iubea soţul şi fiii. Îi plăcea că reuşise să scape din nordul statului Michigan, pentru a ajunge în Chicago. Viaţa lor, oricât de agitată şi amorţită de gerul de acolo, era o viaţă bună. Trecuse fără probleme şi prin a doua naştere. Erau cu toţii acasă. Ravi, care avea doi ani şi jumătate, aţipise. Sapna stătea pe canapea, cu nou-născutul în braţe. S-a întors brusc spre Kumar şi a spus: „E ceva foarte ciudat." Apoi a închis ochii.

La autopsie s-a descoperit o anomalie genetică a inimii – sindromul QT lung[118]. Cu o asemenea condiţie severă, a fost de mirare că n-a murit după naşterea lui Ravi. Uneori, oamenii trăiesc toată viaţa fără să ştie prin ce ar putea să treacă. La analize s-a descoperit că mama ei avusese aceeaşi genă. La fel şi sora ei. „Pentru marea majoritate a oamenilor de pe planeta asta, spusese Fix odată, ceea ce-i omoară se află deja pe dinăuntru."

La mai puţin de un an după moartea soţiei lui, Franny venise la masa lui Kumar de la barul din Palmer House, să-l întrebe ce dorea să bea.

---

[117] Comemorarea atacului japonez din 7 decembrie 1941 asupra bazei navale americane din Hawaii, în care şi-au pierdut viaţa 2.403 de persoane.

[118] Afecţiune cardiacă, caracterizată de apariţia unui ritm cardiac rapid şi neregulat ce poate conduce la moarte subită.

— Isuse! exclamase el, ridicându-şi privirea uluit. Să nu-mi spui că încă lucrezi aici.

Kumar, îşi zise ea în gând. Cum de-l uitase pe Kumar?

— Când şi când, doar la sfârşit de săptămână, spuse Franny, aplecându-se să-l sărute pe obraz. Lucrez la biblioteca juridică de la Universitatea din Chicago, dar banii sunt de groază. Plus că-mi place aici.

Kumar aştepta un client, să meargă împreună la cină.

— Îţi ofer eu de lucru, îi spuse el. Poţi să începi de luni. O singură slujbă, care o să-ţi aducă mai mulţi bani decât astea două la un loc.

Franny râse. Kumar nu se schimbase deloc.

— Ca să fac ce?

— Grijă cuvenită[119], spuse el, improvizând. Am nevoie să-mi obţii rapoartele financiare pentru fuzionările de societăţi.

— Dar n-am terminat facultatea de drept.

— Ştiu cât de mult ai studiat. Ne trebuie un om pe care să ne bazăm. Ăsta e interviul tău. Gata, te-am angajat.

Un bărbat de culoare înalt, îmbrăcat într-un costum gri-închis veni la masa lor, şi Kumar se ridică în picioare ca să-l salute.

— Noua noastră asociată, o prezentă Kumar şi arătă cu mâna spre Franny. Franny Keating. Tot Keating, nu?

— Franny Keating, spuse ea şi strânse mâna bărbatului.

Kumar i-a mărturisit mai târziu că-şi făcuse planul pe loc: avea să se însoare cu Franny şi să rezolve astfel totul, mai puţin lucrurile fără soluţie. O iubise pe vremea când erau amândoi tineri – dacă nu în anul când împărţiseră apartamentul, atunci în mod sigur după ce ea plecase cu Leo Posen. Dacă era liberă, nu vedea niciun motiv pentru care nu putea s-o iubească. Singura problemă era legată de momentul potrivit. Părinţii Sapnei veniseră din Michigan înainte de naşterea lui Amir, pentru a avea grijă de Ravi, dar, după aproape un an, încă stăteau la el acasă. Îşi împărţea tot timpul de peste zi între munca la firmă şi copii, între viaţa sa şi povara imensă a durerii. Ideea lui de geniu a fost s-o angajeze pe Franny, nu să-şi dea

[119] Proces de investigare şi analiză realizat înaintea desfăşurării unui parteneriat de afaceri, a unei investiţii etc.

întâlnire cu ea. Voia s-o ia de soţie. Dacă urma să lucreze la firma lui, aveau să se vadă în fiecare zi. Puteau atunci să-şi împărtăşească gândurile şi întâmplările trecutului în lift sau în timp ce făceau schimb de dosare. Înainte de a-i încredinţa copiii şi întreaga lui viaţă, trebuia să se asigure că ideea era la fel de bună pe cât o socotea.

S-a aranjat, îşi spusese el în gând, în timp ce-i oferea lui Franny cartea lui de vizită şi îi ura noapte bună, totul e rezolvat.

La bar încă răsuna aceeaşi muzică din ultimii ani, sau ceva incredibil de asemănător. Franny ar fi râs dacă s-ar fi gândit la cât de mult o călca pe nervi lucrul ăsta. Acum n-o mai auzea deloc. Dar după ce Kumar şi clientul său plecară din bar şi ea îşi puse cartea de vizită în buzunarul şorţului, o auzi ca prin vis pe Ella Fitzgerald cântând parcă în mintea ei:

Există cineva pe care-ncerc din răsputeri să-l uit,
N-ai vrea să uiţi şi tu pe cineva?[120]

Întinsă pe pat în întunericul din casa mamei, Franny încercă să-şi imagineze o lume în care Sapna trăia încă. Poate că într-o zi ar fi dat întâmplător peste Kumar în vreo librărie. Ar fi râs, s-ar fi salutat şi ar fi sporovăit puţin, dar nu s-ar fi căsătorit niciodată, iar copiii lui n-ar fi acum şi ai ei. Dacă Sapna trăia în continuare, atunci cu siguranţă că şi Beverly putea rămâne cu Fix, şi atunci adio Jack Dine, adio fraţi vitregi şi petreceri de Crăciun în Virginia. Dar asta însemna şi că Marjorie n-ar exista, iar asta ar fi o mare pierdere, pentru că ea îi oferise lui Fix privilegiul unei mari iubiri. Dar atunci poate că şi Bert rămânea cu Teresa, iar cincizeci de ani mai târziu poate că o salva de la moarte, insistând să meargă la timp la doctor. Atunci şi Cal scăpa de albina care-l aştepta în iarba înaltă de lângă grajd, acasă la părinţii lui Bert. Putea trăi ani de zile, dar cine ştie dacă o altă albină nu-l găsea altundeva? Cu Cal în viaţă, Albie nu punea focul care l-a adus în Virginia, deşi oricum nu ajungea în Virginia, pentru că Bert rămânea în California. Pe jumătate adormită pe cuvertură, lângă soţul ei, nu reuşi să-şi imagineze toate căile pe care le-ar fi urmat viitorul fără întâmplările ancoră din trecut. Fără Bert, Franny nu mergea la facultatea de drept, nu obţinea un master în engleză şi

[120] Melodie foarte cunoscută, compusă de Cole Porter în 1953.

nu-l întâlnea pe Kumar. Dar asta însemna atunci că n-ar fi lucrat în Chicago, la Palmer House, şi, deci, n-ar fi avut cum să-l întâlnească pe Leo Posen, care stătea la bar cu multe vieţi în urmă şi vorbea despre pantofii ei. Acolo începuse viaţa ei, în clipa în care se aplecase să-i aprindă ţigara. Dintre toate lucrurile pierdute şi câştigate, gândul că nu l-ar fi cunoscut niciodată pe Leo era singurul pe care nu-l suporta.

Respiraţia lui Kumar era mai profundă şi mai rară. S-a ridicat încet, şi-a căutat pe întuneric rochia şi pantofii în valiză şi s-a îmbrăcat.

Când a coborât scările din spate spre bucătărie, Franny a găsit-o acolo pe mama ei singură, aşezată la masa de mic-dejun, aranjând prăjiturele pe un platou.

— Ştii că sunt aici oameni care pot face asta în locul tău.

Mama ei a ridicat privirea şi i-a întors un zâmbet obosit.

— Mă ascund pentru câteva clipe.

Franny a încuviinţat din cap şi s-a aşezat lângă ea.

— Petrecerea asta pare întotdeauna o idee atât de bună, a spus ea. Dar, de fiecare dată când suntem în toiul ei, nu-mi dau seama de ce.

Îi auzeau pe invitaţii din încăperea alăturată, plini de buna-dispoziţie amplificată de lichiorul de ouă şi de şampanie. Pianistul cânta ceva mai alert, poate o variantă mai ritmată a *Celor douăsprezece zile de Crăciun*[121], Franny nu era sigură. Douăsprezece zile, şi-a spus ea; s-ar fi oprit măcar înainte de a ajunge la cele cinci inele.

Beverly a scos din cutie şi ultima dintre prăjiturelele pătrate, roz, galbene şi albe, fiecare încununată cu un moţ de frişcă.

— A venit şi Rick până la urmă, a spus ea, răsucind pătratele în aşa fel încât să arate ca nişte romburi. Acum bea.

— A zis Matthew c-o să vină.

— Când sunt toţi trei, nu le pot face faţă, a spus Beverly. Luaţi în parte, sunt băieţi buni, dar când se întâlnesc, fiecare are planul său. Au aşa de multe idei pentru ce va fi în viitor: ce-ar trebui să fac

[121] (În original, „The Twelve Days of Christmas“). Colindă englezească în care se enumeră în mod cumulativ o serie de cadouri din ce în ce mai valoroase, oferite în fiecare dintre cele douăsprezece zile cuprinse între 25 decembrie şi 6 ianuarie.

cu Jack, ce-ar trebui să fac cu casa. Nici nu-şi dau seama ce se cuvine să discuţi la o petrecere de Crăciun şi ce nu. Eu n-am nici cea mai vagă idee despre cum o să arate viitorul. Nu ştiu de ce ţin să mă întrebe de fiecare dată. Tu ai vreo idee despre ce se va întâmpla în viitor?

Franny a ciugulit o prăjiturică de culoarea puiului abia ieşit din găoace şi a mâncat-o dintr-o înghiţitură. Nu era grozavă, dar arăta aşa de frumos, încât nu mai conta.

— Nici una, a răspuns ea. Zero.

Beverly s-a uitat la fiica ei cu o expresie pură de iubire.

— Mi-am dorit două fete, a spus ea. Pe tine şi pe sora ta. Mi-am dorit exact ce-am avut. Copiii altora însă... E mult prea complicat.

Dacă mama ei nu ar fi fost atât de atrăgătoare, nu s-ar fi întâmplat nimic din toate astea, dar nu era vina ei că arăta aşa.

— Mă duc dincolo, a spus Franny şi s-a ridicat în picioare.

Beverly s-a uitat la platoul cu prăjiturele.

— O să le aşez pe culori, a zis ea şi le-a împins pe masă cu muchia palmei. Cred că o să-mi placă mai mult aşa.

Franny îi găsi pe Ravi şi Amir în camera de la subsol, uitându-se la *Matrix* pe un televizor de mărimea unei saltele.

— E clasificat N-17[122], le-a spus.

Băieţii şi-au întors privirile spre ea.

— Din cauza violenţei, a spus Ravi. N-are sex.

— Şi e Crăciunul, a adăugat Amir, după logica dorinţelor.

Franny a rămas în picioare în spatele lor, urmărind pe ecran cum nişte bărbaţi în haine negre se lăsau brusc pe spate, ca să nu fie seceraţi de gloanţe, după care ţâşneau din nou în picioare. Dacă urma să aibă coşmaruri, răul fusese deja făcut.

— Mama, l-ai văzut? a întrebat Amir.

Franny a scuturat din cap.

— E prea înfricoşător pentru mine.

— Dacă ţi-e frică, o să dorm în cameră cu tine, a spus cel mic.

— Dacă ne opreşti acum, n-o să ştim ce se întâmplă mai departe, a completat Ravi.

---

[122] Nerecomandat tinerilor sub şaptesprezece ani. Corespunde lui „R“ (restricţionat), conform sistemului american de clasificare a filmelor.

Franny s-a mai uitat câteva clipe. Avea dreptate, era prea înfricoşător pentru ea.

— Tata doarme, a spus ea. Mai aşteptaţi puţin, apoi să-i duceţi o farfurie cu ceva de mâncare, e clar?

Încântaţi de mica lor victorie, cei doi au dat repede din cap în semn că au înţeles.

— Şi să nu-i spuneţi despre film.

Franny a urcat în salon şi s-a plimbat prin toată încăperea, dar era prea puţină lume de care-şi aducea aminte. Nu mai locuise în Arlington de când plecase la facultate. Soţiile celor trei fii ai lui Jack Dine erau dornice să stea de vorbă cu ea, dar nu şi între ele. Soţia fiului pe care ea îl simpatiza îi displăcea profund, în schimb soţia celui pe care nu-l agrea era preferata ei. Interesant, deşi lipsit de însemnătate, era faptul că soţia fiului pe care ea şi-l amintea cel mai greu era şi soţia de care abia îşi aducea aminte.

După un timp, înainte să plece vreun invitat, Franny s-a trezit în vestibul, şi acolo, fără s-o fi căutat, a dat cu ochii de geanta ei, căzută în spatele suportului de umbrele. I-o fi scăpat când a intrat şi a lăsat bagajul jos. Fără să mai stea pe gânduri, şi-a luat geanta de acolo şi a ieşit pe uşă afară.

Rochia ei pentru petrecerea de Crăciun, despre care ştia că trebuia să aibă loc două zile mai târziu, nu era roşie. Era din catifea albastru-închis, cu mâneci lungi, dar tot nu făcea faţă frigului, la fel cum nici pantofii ei nu erau potriviţi pentru zăpadă. Nu conta. Plecase de la petrecere. Se furişase afară după ce o văzuse toată lumea. „Unde-i Franny?“, o să se întrebe, iar răspunsul avea să fie „Cred că este în bucătărie“ sau „Tocmai am văzut-o în cealaltă cameră“.

Toate maşinile erau acoperite cu zăpadă şi, pe deasupra, a ei fusese închiriată pe întuneric. Nu ştia ce culoare avea, pentru că nici n-o văzuse. Era un SUV, asta ţinea minte, doar că toate maşinile erau SUV-uri, de parcă SUV-ul, ca şi vesta pentru bărbaţi, fusese specificat expres în invitaţie drept condiţie de participare la petrecere. A coborât panta până la capătul aleii şi, când a socotit că ajunsese în apropierea maşinii, a acţionat telecomanda. Claxonul a sunat şi farurile s-au aprins chiar în stânga ei. A dat la o parte zăpada de pe geamuri cu

latul palmei şi s-a urcat în maşină. Imediat ce-a dat drumul la căldură, l-a sunat pe Bert.

— Mă gândeam să trec pe la tine să te salut, dacă nu e prea târziu, a spus ea, încercând să pară calmă, pentru că se simţea agitată.

Bert se culca întotdeauna târziu. Trebuise să ducă multă muncă de lămurire să n-o mai sune acasă după ora zece seara.

— Minunat! a răspuns el, de parcă tocmai asta aştepta. Să fii atentă cum conduci pe zăpadă.

Bert era tot în casa în care locuise ultima dată cu Beverly, aceeaşi în care ea şi Caroline stătuseră în timpul liceului, casa în care Albie venise pentru un an, după plecarea lui Caroline. Nu era departe de locul unde locuiau Beverly şi Jack Dine, vreo opt kilometri, dar în Arlington puteai sta foarte aproape de cineva, şi totuşi să nu te vezi deloc cu el.

Când a oprit maşina, l-a văzut pe Bert aşteptând-o pe verandă, cu uşa din faţă larg deschisă în spatele său. Îşi pusese paltonul, să poată sta afară. Bert îmbătrânise odată cu ei toţi, dar la fiecare vârsta se instala altfel, mai repede sau mai încet. Străbătând aleea pe întuneric, cu lampa de pe verandă luminându-l puternic, Franny şi-a spus că Bert Cousins nu se schimbase prea mult.

— Stafia Crăciunului trecut[123], a spus el când a cuprins-o în braţele întinse.

— Trebuia să te fi sunat mai devreme, a zis Franny. Dar toate lucrurile se fac în ultimul minut.

Bert nu a poftit-o înăuntru, însă nici nu i-a dat drumul din braţe. Rămase aşa, ţinând-o strâns la pieptul său. Franny avea să rămână pentru totdeauna copilaşul pe care-l dusese în braţe printre invitaţi la petrecerea de botez dată de Fix Keating, cel mai frumos copil pe care-l văzuse vreodată.

— Şi ultimul minut e îndeajuns pentru mine, a spus el.

— Haide, a zis ea, am îngheţat.

Înăuntru, şi-a scos pantofii.

— După ce m-ai sunat, am făcut focul în salon. Încă nu arde tare, dar a început să se încălzească.

Franny şi-a amintit ziua în care a intrat aici prima oară. Să fi avut

---

[123] Aluzie la un personaj din *Poveste de Crăciun* (1843), de Charles Dickens.

vreo treisprezece ani. Salonul era motivul pentru care cumpăraseră casa, vatra întinsă de piatră, şemineul mare cât să încapă în el un cazan de vrăjitoare, ferestrele care dădeau spre piscină. Atunci i se păruse un palat. Acum Bert n-avea de ce să mai ţină casa, era mult prea mare pentru o singură persoană. În seara aceea însă, Franny i-a fost recunoscătoare pentru faptul că nu renunţase încă la ea, fie şi numai pentru ca ea să se poată întoarce acasă.

— Să-ţi aduc ceva de băut.

— Doar ceai, poate, a spus ea. Sunt cu maşina.

S-a oprit în faţa şemineului în ciorapi şi a făcut câteva mişcări cu labele picioarelor pe lespezile calde. Pe când erau la liceu, ea şi Albie aveau obiceiul să coboare aici în serile târzii de iarnă şi, dacă era prea frig ca să iasă afară, deschideau conducta coşului şi fumau. Se lăsau pe spate în şemineu şi suflau fumul ţigării în sus. Dădeau iama în ginul lui Bert şi aruncau sticlele goale în coşul din bucătărie, scăpând nepedepsiţi. Dacă vreunul din părinţi observase cum scade rezerva de gin din cabinetul de băuturi sau cum sporeşte grămada de sticle goale, nu făcuse nicio observaţie.

— Ia un pahar de ceva, Franny. E Crăciunul.

— E douăzeci şi doi decembrie. De ce ţine toată lumea să-mi spună că e ziua de Crăciun?

— Ginul cu tonic al barmaniţei.

Franny se uită la el.

— Da, a spus ea apăsat.

Bert îi arătase trucul ăsta pe vremea când era mică şi se juca de-a barmaniţa la petrecerile lor. Dacă un musafir era deja ameţit, ea trebuia să umple un pahar cu tonic şi cu gheaţă, apoi să toarne puţin gin pe deasupra, fără să amestece. Prima sorbitură era foarte tare, îi spusese Bert. Era suficient. După aceea, beţivii nu-şi mai dădeau seama.

— Dacă te ia somnul, poţi să dormi în vechea ta cameră.

— Tare i-ar plăcea mamei.

De fiecare dată când pleca să-l vadă pe Bert, trebuia să apeleze la şmecherii. În ciuda faptului că Beverly îi iertase multe, nu era în stare totuşi să priceapă că Franny şi Caroline l-ar putea ierta şi ele.

— Ce mai face mama ta? a întrebat Bert.

I-a întins lui Franny paharul, iar prima sorbitură – gin pur – făcea toţi banii.

— Mama este exact cum o ştii, a spus ea.

Bert şi-a strâns buzele şi a dat din cap aprobator.

— Nici nu mă aşteptam la altceva. Am auzit că bătrânul Jack Dine se duce la vale şi că îi e greu să-l îngrijească. Nu-mi face nicio plăcere să ştiu că trebuie să îndure aşa ceva.

— Prin asta o să trecem cu toţii, mai devreme sau mai târziu.

— O s-o sun, poate, să văd ce mai face.

O, Bert, îşi spuse Franny în gând. Las-o baltă.

— Dar tu? l-a întrebat ea. Cum o mai duci?

Bert şi-a umplut şi lui un pahar, cu gin şi un strop de tonic deasupra, ca să-l echilibreze pe al ei, şi s-a aşezat pe canapea.

— Nu prea rău pentru un bătrân ca mine, a spus el. Încă mă descurc. Dacă mă sunai mâine, nu mă mai găseai.

Franny a împins buştenii din şemineu cu vătraiul, ca să aţâţe flacăra.

— Unde te duci?

— În Brooklyn, a răspuns el.

Cu vătraiul în mână, Franny s-a întors să-l privească şi i-a zâmbit larg.

— Jeanette m-a invitat la ea de Crăciun. E un hotel la două străzi distanţă de locul unde stau ei. E destul de drăguţ. Am mai fost acolo de două ori, ca să-i văd.

— E într-adevăr ceva, a spus Franny şi s-a aşezat pe canapea, lângă Bert. Mă bucur pentru tine.

— M-am descurcat mai bine în ăştia doi ani. Vorbesc pe e-mail şi cu Holly. Spune să mă duc la ea în Elveţia, s-o văd în comunitatea aia a ei de-acolo. Îi zic mereu că aş putea să mă văd cu ea la Paris. Cred că e un compromis bun. Tuturor le place Parisul. Am dus-o acolo pe Teresa în luna noastră de miere. Când să fi fost asta? Acum cincizeci şi cinci de ani? Cred că e momentul să mă întorc în oraşul ăla.

S-a oprit, amintindu-şi ceva.

— Când a murit Teresa ai fost acolo, nu-i aşa? Cred că Jeanette mi-a povestit.

— Da, Caroline şi cu mine am dus-o la spital. Eram cu tata.

— Ştii, frumos din partea voastră.

Franny a ridicat din umeri.

— Cum era s-o lăsăm singură?!

— Ce mai face tatăl tău?

Franny a clătinat din cap, gândindu-se la el. *Ce mai face bătrânul Bert?* întreba mereu Fix.

— Ţi-aş spune că n-o mai duce până la Anul Nou, dar sunt sigură că m-aş înşela.

— Tatăl tău e un tip tare.

— Tata e un tip tare, da, a spus Franny, gândindu-se la arma din noptiera lui şi la ajutorul pe care i-l refuzase.

Făcuse ceva şi mai rău de-atât. După un timp, Franny dusese revolverul la secţia de poliţie din Santa Monica, să-l predea împreună cu gloanţele.

— Să-ţi mai torn puţin gin, a spus Bert.

— Puţin de tot, a zis şi i-a întins paharul.

Nu era ameţită, aşa că şi-a putut da seama cu tristeţe că se terminase tot ginul din pahar.

— N-am dat gata nici măcar jumătate de măsură. Bert s-a îndreptat spre barul aflat pe o latură a salonului.

— Ai grijă, te rog.

— Îmi amintesc că după petrecerea de la botezul tău m-am întâlnit din nou cu Fix, a spus Bert. L-am văzut la tribunal. Nu ştiu, poate îl văzusem şi înainte, dar nu îmi dădusem seama. În lunea aia a venit la mine şi mi-a strâns mâna, mi-a spus că-i părea bine că mă dusesem acolo. „Mă bucur c-ai venit la petrecerea lui Franny", aşa mi-a zis.

I-a întins paharul lui Franny.

— A trecut aşa de mult timp de-atunci, Bert.

— Şi totuşi, a continuat Bert. Îmi pare rău când mă gândesc la el, aşa bolnav cum e acum. N-am avut niciodată nimic cu tatăl tău.

— Mai ştii ceva de Albie? a întrebat ea, vrând să schimbe subiectul.

Putea să-l întrebe direct pe Albie, dar, dintr-un motiv sau altul, n-o făcea. Ei doi nu vorbeau despre Bert. Nici măcar în toţi acei ani

când locuiseră împreună sub acelaşi acoperiş.

— Nu prea multe. Din când în când, unul din noi mai dă un semn, dar nu prea se leagă. Ştii, Albie a fost foarte legat de maică-sa. Aşa stă treaba – fetele cu taţii, băieţii cu mamele. Nu cred că m-a iertat pentru că am părăsit-o.

Pentru Bert, trecutul era mereu acolo lângă el şi credea că toţi ceilalţi simţeau şi ei acelaşilucru.

— Ar fi bine să-l suni. Perioada asta din an e mai apăsătoare, mai ales acum, că Teresa nu mai este.

Franny s-a gândit la tatăl ei şi la ce va fi în anul următor pe vremea asta.

— Am să-l sun de Crăciun, de la Jeanette, a spus el.

Franny ar fi vrut să-i atragă atenţia că în California era mai devreme cu trei ore şi că putea să-l sune chiar acum, dar Bert n-avea de gând să-l sune pe Albie, aşa că ce rost avea să-l pună într-o situaţie proastă? A dat paharul peste cap şi a trecut de gin pentru a doua oară. A trecut şi de gustul dulce-înţepător al tonicului, până a ajuns la gheaţă şi la felia de lămâie verde, golind paharul.

— Aş vrea să mai pot sta, a spus Franny, iar o parte din ea chiar voia asta. I-ar fi plăcut să urce în camera ei şi să se întindă pe patul ei, dar oare se mai afla acolo?

Bert a încuviinţat din cap aprobator.

— Ştiu. Sunt bucuros că măcar ai trecut pe-aici. Îţi sunt cu-adevărat recunoscător.

— La ce oră ai avion?

— Foarte devreme, a spus el. Dar scap de trafic.

Franny s-a ridicat în picioare, să-şi îmbrăţişeze tatăl.

— Crăciun fericit, i-a urat ea.

— Crăciun fericit, a spus Bert, şi când s-a dat înapoi s-o privească avea ochii umezi. Să fii atentă acum. Dacă ţi se-ntâmplă ceva, mă omoară maică-ta.

Franny i-a zâmbit şi l-a sărutat, gândindu-se că Bert încă privea lumea în termeni de cum l-ar fi iertat sau nu Beverly. Şi-a încălţat pantofii lângă uşa de la intrare şi a ieşit afară, pe zăpadă. În casă, Bert stingea luminile, şi ea a rămas câteva clipe pe verandă, uitându-se cum cad fulgii de nea pe mânecile rochiei de catifea. Se

gândi la seara când l-a căutat pe Albie. Bert lucra în biroul lui de la parter, iar mama era în bucătărie, repetând lecţia de la cursul de franceză. Trecuse ceva timp de la masa de seară. Ningea ca acum şi casa era cufundată în tăcere. Franny se întreba unde era Albie. La ora asta, de obicei Albie era deja în camera ei, făcând-şi tema ori stând de vorbă cu ea, în loc să-şi termine lecţiile. Stătea întinsă de-a latul patului şi citea *Întoarcerea băştinaşului*[124] pentru cursul avansat de engleză. Nu venea chiar în fiecare seară, dar dacă nu stătea cu ea, atunci îl auzea făcând gălăgie în timp ce se uita la televizor sau se plimba. Îşi încordă auzul un timp, după care lăsă cartea jos şi plecă să-l caute. Nu era în camera lui, nici la baie, nici în salon şi nici în living, unde oricum el nu intra niciodată. După ce se uită peste tot prin casă, merse la bucătărie.

— Unde-i Albie? îşi întrebă Franny mama.

Mama clătină din cap şi scoase un sunet care ţinea loc de *Habar n-am*. Nu învăţase niciodată să vorbească în franceză.

— Dacă-l vezi, îmi spui?

Frumoasa ei mamă, ruşinată poate, ridică privirea din manualul ei preţ de o clipă şi aprobă printr-o mişcare a capului.

— Fireşte, promise ea.

Franny nu se gândise să bată la uşa de la biroul lui Bert, ca să-l întrebe de Albie, nici să verifice dacă Albie nu era cumva acolo. Pur şi simplu nu-i trecuse prin minte.

Se duse în schimb la uşa din spate. Era încă îmbrăcată în uniforma de şcoală: fustă plisată în carouri şi şosete lungi, pantofi fără toc în două culori, bluză de trening peste bluza albă. Mama nu-i spusese să-şi ia o jachetă groasă, nici n-o întrebase unde merge, aşa cum ar fi făcut cu câţiva ani în urmă, dacă Franny ar fi ieşit pe uşa din spate într-o seară de iarnă. Mama se înecase într-un ocean de verbe neregulate.

Franny se uită în garaj, dar Albie nu era acolo. Înconjură casa, apoi ieşi în stradă şi merse două case la stânga şi trei la dreapta. Se uită pe zăpadă după dâre de bicicletă, dar nu văzu nimic în afara urmelor lăsate de propriii ei paşi. I se făcuse frig şi părul i se udase.

---

[124] *The Return of the Native*, roman al scriitorului britanic Thomas Hardy (1840–1928), publicat în 1878.

Era îngrijorată, dar numai puţin. Se gândea că-l va găsi. Se hotărî să intre în casă după haină şi, în timp ce mergea pe alee, l-a văzut, mai bine zis, i-a văzut doar câţiva centimetri din cap, în spatele tufişurilor de buxus plantate lângă uşa din faţă. Era înfăşurat în sacul lui de dormit roşu, privind în sus, la fulgii care cădeau.

— Albie? îl întrebă ea. Ce faci acolo?

— Îngheţ, răspunse Albie.

— Atunci renunţă. Hai în casă.

Franny păşi peste zăpada moale de pe gazon, până când ajunse în faţa lui.

— Sunt prea ameţit, a spus el.

Toate felinarele de pe stradă, toate lămpile din verandă aveau un halou subţire de ninsoare. Restul era cufundat în întuneric.

— N-o să bage nimeni de seamă.

— Ba da. Sunt euforic.

— Nu poţi să rămâi aici.

Franny începu să tremure. Se întreba ce fusese în mintea ei să iasă fără haină.

— Ba pot, spuse el cu un glas atât de subţire şi delicat, de parcă venea din ninsoare.

Franny păşi printre tufe, gândindu-se că va trebui să-l ridice de acolo. Albie era mai înalt decât ea acum, dar mai slab, şi oricum n-avea să se lupte cu ea. De cum ajunse acolo în spate, lângă el, şi-a dat seama ce îmbietor era locul acela de unde puteai să vezi totul fără să fii văzut. Streaşina îi ferea aproape complet de zăpadă. Franny simţi mirosul de marijuana din jurul lui, dulce şi puternic. Ea şi Albie beau şi fumau uneori împreună, dar niciodată nu fumaseră iarbă. Lucrurile aveau să se schimbe însă mai târziu.

— Lasă-mă şi pe mine înăuntru, spuse ea.

Albie ridică imediat braţele, fără să-şi ia ochii de la ninsoarea care cădea, şi ea se culcuşi lângă el. Sacul de dormit era umplut cu puf, iar când s-au înfăşurat strâns, au simţit cât era de călduros. Rămaseră aşa, cu spatele rezemat de peretele casei, cu tufele din gardul viu în faţa lor. Priveau cum cade ninsoarea, şi cade, şi cade întruna, până au simţit că erau una cu ninsoarea şi cădeau şi ei.

— Mi-e dor de mama, spuse Albie.

În acel singur an cât au fost foarte apropiaţi, a fost unica dată când i s-a destăinuit, şi atunci doar pentru că era ameţit.

— Ştiu, spuse Franny, pentru că înţelegea. Chiar foarte bine.

Trase sacul de dormit mai bine în jurul lor şi rămaseră împreună aşa, până când ei îi amorţiră picioarele de frig şi îi spuse că trebuie să intre în casă.

— Eu nu-mi mai simt de mult picioarele, spuse el.

S-au rezemat unul de celălalt, ca să se ridice în picioare. Uşa din faţă era închisă, aşa că au luat-o pe alee, târând sacul de dormit în urma lor. Mama lui Franny nu mai era în bucătărie, dar de sub uşa biroului lui Bert se vedea încă dâra de lumină.

— Ţi-am zis eu că nimeni n-o să afle că eşti ameţit, a spus Franny.

Fără să-şi dea seama de ce, cuvintele ei l-au făcut pe Albie să pufnească în râs. S-a aşezat jos şi şi-a tras sacul de dormit peste cap râzând, în timp ce Franny a adus cerealele şi laptele.

Franny şi-a scuturat zăpada de pe umeri şi s-a îndreptat spre maşina închiriată. Întâmplarea asta nu i-o povestise niciodată lui Leo. Avusese de gând, dar, din cine ştie ce motiv, renunţase. Abia acum a înţeles că peste ani şi ani va mai fi cândva o noapte ca acum, iar ea îşi va aduce aminte de povestea asta despre care nu mai ştia nimeni altcineva pe lume, în afară de Albie. Trebuia să păstreze ceva şi pentru sufletul ei.